

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΤΟΜΟΣ ΚΘ΄- ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 5
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2014

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΦΕΤΕΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΒΛΑΧΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΡΟΥΣΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΤΑΜΕΛΟΥ ΕΥΑΓΓ.

ΤΑΜΙΑΣ: ΜΠΡΟΥΜΑ ΕΛΕΝΗ

ΜΕΛΗ: ΒΑΣΙΛΙΚΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
ΔΡΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΚΑΡΑΣΤΑΘΗ ΕΥΤΥΧΙΑ
ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΜΠΑΡΛΑΜΑ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ
ΠΑΠΑΘΕΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΟΥΛΑΝΤΖΑ-ΑΓΡΕΒΗ ΜΑΡΙΑ
ΤΣΕΡΤΣΙΓΙΑΝΝΗ ΕΛΕΝΗ

ΑΡΘΡΑ - ΜΕΛΕΤΕΣ**ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΥΣ
ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ, ΣΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ¹****της Μαρίας Παπακυριάκου****Συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης**Αντιπροέδρου της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
της Παγκόσμιας Ένωσης Συμβολαιογραφίας

«Ακόμη και αν υπάρχουν ελλείψεις γνώσεις για ένα θέμα, η συμβολαιογραφία μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί με ένα τρόπο λιγότερο ή περισσότερο άψογο, αλλά χωρίς ηθική ακεραιότητα, χωρίς εντιμότητα, η λειτουργίας της είναι αδύνατη. Η ηθική ακεραιότητα και η εντιμότητα είναι για το συμβολαιογραφικό λειτούργημα ό,τι το νερό για τη ζωή. Αντί η σπουδαιότητα που έχει η δεοντολογία για το λειτούργημά μας είναι εξ άλλου ο αποφασιστικός παράγοντας που εξασφαλίζει την εξέλιξή του διεθνώς, γιατί η ιστορία αποδεικνύει ότι χάρη στην τήρησή της η συμβολαιογραφία δεν μπορεί παρά να υπάρχει».

Juan Vallet de Goytisolo

Επίτιμος Πρόεδρος της Παγκόσμιας Ένωσης Συμβολαιογραφίας

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Ο Έλληνας Συμβολαιογράφος είναι ένας άμισθος δημόσιος λειτουργός, στον οποίο έχει εκχωρηθεί κρατική εξουσία για να προσδίδει αυθεντικότητα στις πράξεις που συντάσσει, εξασφαλίζοντας τη διατήρηση, την αποδεικτική δύναμη και την εκτελεστικότητα αυτών των πράξεων, περιοριζόμενος όμως, ως προς την άσκηση του λειτούργημάτος του, σε συγκεκριμένη εδαφική περιφέρεια.

Ταυτόχρονα, ασκεί το λειτούργημά του στα πλαίσια ενός ελεύθερου επαγγέλματος που του προσδίδει ανεξαρτησία, ενώ παρέχει νομική ασφάλεια στους δικαιοπρακτούντες με τις αμερόληπτες συμβουλές του και την σύνταξη των αυθεντικών εγγράφων, προλαμβάνοντας με την παρέμβασή του ενδεχόμενες δικαστικές αμφισβητήσεις.

Ο Συμβολαιογράφος είναι ταυτόχρονα **νομικός** με υψηλή πανεπιστημιακή κατάρτιση, **δημόσιος λειτουργός**, ο οποίος μετέχει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και **ελεύθερος επαγγελματίας**.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων του δέχεται περιορισμούς από το Νόμο, τα χρηστά ήθη και τη συνείδησή του. Καλείται καθημερινά να ανιχνεύσει και να εφαρμόσει το Νόμο, μακριά από αισθήματα,

¹ «Η συμβολαιογραφική δεοντολογία απέναντι στους συναδέλφους, στους πελάτες και στο κράτος» αποτέλεσε θέμα του 50ού παγκοσμίου συνεδρίου που έλαβε χώρα στο Μπουένος Άιρες το έτος 1998, κατά τη διάρκεια του οποίου παρουσιάστηκε από τη γράφουσα σχετική εισήγηση, η οποία στη συνέχεια δημοσιεύτηκε στη Συμβολαιογραφική Επιθεώρηση (ΣυμβΕπιθ τόμος Κ, τεύχ. 8 (1999), σελ. 736-748). Η αρχική εισήγηση, η οποία κινήθηκε στα πλαίσια του διαγράμματος της οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου, κατέγραψε τις δεοντολογικές συμβολαιογραφικές αρχές υπό την ισχύ του προϊσχύοντος Κώδικα Συμβολαιογράφων (Ν. 670/1977). Η παρούσα εισήγηση αποτελεί επικαιροποίηση της αρχικής εισήγησης μετά την ισχύ του Νέου Κώδικα Συμβολαιογράφων (Ν. 2830/2000), εμπλουτισμένη παράλληλα με κανόνες δεοντολογίας που κατά την άποψη της γράφουσας, ισχύουν ή πρέπει να ισχύουν καθώς πηγάζουν από την ίδια τη φύση του συμβολαιογραφικού λειτούργηματος.

συμπάθειες και αντιπάθειες. Οφείλει να διασφαλίσει ταυτόχρονα τα συμφέροντα της πολιτείας και των δικαιοπρακτούντων. Η εργασία του είναι δικαιοδοτική και εξασφαλίζει την κοινωνική γαλήνη και την οικονομική σταθερότητα.

Λόγω του λειτουργήματος που ασκεί, ο Συμβολαιογράφος οφείλει να έχει άρτια ηθική συγκρότηση, κοινωνική και ηθική ευαισθησία, υψηλή νομική κατάρτιση, πνευματική πληρότητα, σοβαρότητα, συνέπεια και αξιοπρέπεια. **Οφείλει να ασκεί το λειτουργήμα του με εντιμότητα και ηθική ακεραιότητα** απέναντι στους συναδέλφους του, στους πελάτες του και στο Κράτος αλλά και να επιδεικνύει εντιμότητα και ηθική ακεραιότητα στην ιδιωτική και δημόσια ζωή του. Οφείλει να προτάσσει πάντοτε την ιδιότητά του ως αμίσθου δημόσιου λειτουργού, αυτής του ελεύθερου επαγγελματία.

2. Το σύνολο των αρχών που διέπουν την εν γένει συμπεριφορά του Συμβολαιογράφου, τόσο κατά την άσκηση του επαγγέλματός του, όσο και στην ιδιωτική και δημόσια ζωή του αποτελούν την **Συμβολαιογραφική Δεοντολογία**.

Ορισμένες από τις αρχές αυτές περιλαμβάνονται στην ελληνική νομοθεσία και ιδιαίτερα στον Κώδικα Συμβολαιογράφων, οι περισσότερες όμως περιλαμβάνονται σε έναν άγραφο ακόμη κώδικα δεοντολογίας, που πηγάζει από την ίδια την φύση του συμβολαιογραφικού λειτουργήματος.

3. Με την παρούσα εισήγηση, θα παρουσιάσουμε μερικές από τις βασικές αρχές Συμβολαιογραφικής Δεοντολογίας απέναντι στους συναδέλφους, απέναντι στους πελάτες και απέναντι στο Κράτος, τα αδικήματα που συνιστά η παράβασή τους και τις κυρώσεις που επαπειλούνται.

Στη συνέχεια, θα παρουσιάσουμε τα όργανα που είναι επιφορτισμένα με τον έλεγχο τήρησης των δεοντολογικών αρχών και τη διαδικασία που ακολουθείται για τη διαπίστωση της παράβασής τους και την επιβολή των κυρώσεων. Τέλος, θα αναφερθούμε στην αποτελεσματικότητα του ισχύοντος σήμερα στην Ελλάδα συστήματος.

Στο σημείο αυτό θέλουμε να τονίσουμε ότι οι δεοντολογικές αρχές που οφείλει να τηρεί ο Έλληνας Συμβολαιογράφος δεν εξαντλούνται στην παρούσα εισήγηση. Υπάρχουν αρκετές ακόμη αρχές που ο κάθε Συμβολαιογράφος καλείται να σεβαστεί στην καθημερινή πρακτική, οι οποίες είτε περιέχονται στη νομοθεσία, είτε πηγάζουν από την ιδιότητα του Συμβολαιογράφου ως αμίσθου δημόσιου λειτουργού.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ

Η αρμονική συνεργασία μεταξύ των Συμβολαιογράφων αποτελεί ουσιώδη παράγοντα για την σωστή άσκηση του λειτουργήματος και εξυψώνει το γόητρο του σώματος και την εικόνα του Συμβολαιογράφου στους πολίτες.

Για να επιτευχθεί αυτή η αρμονική συνεργασία ο Συμβολαιογράφος οφείλει να απέχει από ενέργειες αθέμιτου ανταγωνισμού έναντι των συναδέλφων του, να συμπεριφέρεται με ευγένεια, συναδελφικότητα και αλληλεγγύη προς αυτούς και να συμμετέχει ενεργά στις κοινές εκδηλώσεις ενημέρωσης και επιμόρφωσης.

1. ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΘΕΜΙΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ο ανταγωνισμός που γίνεται με αθέμιτο τρόπο απαγορεύεται σε όλες τις εκφάνσεις της οικονομικής ζωής. Πολύ περισσότερο, είναι απαγορευμένος όταν γίνεται από Συμβολαιογράφο σε βάρος συναδέλφου του λόγω της ιδιότητας του Συμβολαιογράφου, ως δημόσιου λειτουργού, καθώς δεν συμβιβάζεται με την άσκηση δημόσια εξουσίας.

1.α. Περιπτώσεις αθέμιτου ανταγωνισμού

1.α.1. Σύμφωνα με τον Κώδικα Συμβολαιογράφων, ο Συμβολαιογράφος **ασκεί τα καθήκοντά του στην**

περιφέρεια του Ειρηνοδικείου στην οποία εδρεύει². Ο καθορισμός της έδρας του Συμβολαιογράφου, μέσα στα όρια της οποίας αποκλειστικά και μόνο μπορεί αυτός να ασκεί να καθήκοντά του, εγγυάται την εύκολη προσφυγή του πολίτη στην προληπτική δικαιοσύνη, έτσι ώστε να μην συγκεντρώνονται τα γραφεία στις οικονομικά ανθηρές περιοχές, αφήνοντας ακάλυπτη την επαρχία, ταυτόχρονα όμως βοηθά το Συμβολαιογράφο να έχει εργασία και άρα οικονομική ευμάρεια. Είναι άμεσα συνδεδεμένος με το ρυθμιζόμενο αριθμό θέσεων των Συμβολαιογράφων, που συντελεί στην στήριξη της ανεξαρτησίας του Συμβολαιογράφου, καθιστά δε πιο αποτελεσματική την άσκηση των καθηκόντων του, γιατί ο Συμβολαιογράφος που απειλείται από οικονομικό αφανισμό χάνει το δυναμισμό του στην άσκηση του λειτουργήματος.

Επίσης, ο Συμβολαιογράφος έχει δικαίωμα αλλά και υποχρέωση να διατηρεί **ένα μόνο γραφείο** στην έδρα όπου είναι διορισμένος³. Δεν δικαιούται επομένως να διατηρεί δεύτερο γραφείο στην περιφέρειά του, ούτε άλλο γραφείο σε άλλη περιφέρεια. Με την διατήρηση δεύτερου γραφείου εξομοιώνεται και η ανάρτηση πινακίδας με τα επαγγελματικά του στοιχεία σε χώρο πέρα από το γραφείο ή την οικία του.

Η παράβαση των υποχρεώσεων αυτών αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα που επισύρει πειθαρχική ποινή.

Τέλος, ο Συμβολαιογράφος από την στιγμή που **θα αποχωρήσει** με οποιοδήποτε τρόπο **από την υπηρεσία του αυτοδίκαια, παύει να ασκεί τα καθήκοντά του** και να έχει την ιδιότητα του Συμβολαιογράφου. Η άσκηση απ' αυτόν, με οποιοδήποτε τρόπο, συμβολαιογραφικών αρμοδιοτήτων ή η διατήρηση απ' αυτόν επαγγελματικού γραφείου και η ανάρτηση πινακίδας του ως Συμβολαιογράφου ή η συνεργασία του με Συμβολαιογράφους με συμμετοχή στις αμοιβές απαγορεύεται, οι πράξεις δε αυτές διώκονται αυτεπάγγελα, τιμωρούμενες με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών, καθώς αποτελούν το ποινικό **αδίκημα της αντιποίησης αρχής⁴.**

1.α.2. Απαγορεύεται στο Συμβολαιογράφο να προσπαθεί να αποκτήσει πελάτες με ενέργειες που δε συμβιβάζονται με τον Νόμο, την ηθική και την αξιοπρέπεια του λειτουργήματος, ιδιαίτερα δε απαγορεύεται να αποσπά με δόλια μέσα πελατεία από συναδέλφους του. Η παραβίαση της απαγόρευσης αυτής δε συμβιβάζεται με την ιδιότητά του ως δημοσίου λειτουργού, την υποχρέωση εντιμότητας και ηθικής ακεραιότητας, θίγει την αξιοπρέπεια του Συμβολαιογράφου και το γόητρο του συμβολαιογραφικού σώματος και αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα.

Έτσι, αντίκειται στην συμβολαιογραφική δεοντολογία η εγκατάσταση ενός Συμβολαιογράφου στο χώρο που ήταν εγκατεστημένος άλλος συμβολαιογράφος, χωρίς προηγούμενη συνεννόηση μαζί του, όταν αυτή γίνεται με σκοπό την προσέλκυση της πελατείας του Συμβολαιογράφου που μετακόμισε. Η παραπάνω δέσμευση θα πρέπει όμως να περιορίζεται σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα, όπως π.χ. πενταετία.

Όπως επίσης, αντίκειται στη συμβολαιογραφική δεοντολογία **«η κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης»** του Συμβολαιογράφου. Ο Συμβολαιογράφος, ο οποίος έχει επιλεγεί από ένα δημόσιο οργανισμό ή μια δημόσια επιχείρηση ή έναν οικονομικό οργανισμό, όπως τράπεζα, δεν πρέπει να εκμεταλλεύεται τη θέση του αυτή για να αποσπάσει πελατεία, βλάπτοντας τους άλλους συνάδελφους.

1.α.3. Ο Συμβολαιογράφος δικαιούται αμοιβής για τις πράξεις που καταρτίζει, τις υπηρεσίες που παρέχει, εφόσον σχετίζονται με τις αρμοδιότητές του ή επιβάλλονται από το νόμο, και τα αντίγραφα, απόγραφα, περιλήψεις και βεβαιώσεις που εκδίδει. Η αμοιβή του αυτή καθορίζεται αυστηρά από την Ελληνική νομοθεσία⁵.

Η είσπραξη αμοιβής μικρότερης από τη νόμιμη, ή η παραίτησή του από το σύνολο της αμοιβής

2 άρθρο 4 παρ. 1 και ειδική ρύθμιση στην παρ. 2 Ν. 2830/2000.

3 άρθρο 4 παρ. 3 Ν. 2830/2000.

4 άρθρο 175 παρ. 1 ΠΚ.

5 άρθρο 40 Ν. 2830/2000.

του, απαγορεύεται. Η πράξη αυτή, ιδιαίτερα όταν γίνεται επί σκοπώ προσέλκυσης ή διατήρησης πελατείας, αντίκειται στο δημόσιο λειτούργημα και στην αξιοπρέπεια του Συμβολαιογράφου και θίγει το γόητρο του σώματος, αποτελεί δε πράξη αθέμιτου ανταγωνισμού σε βάρος των άλλων συναδέλφων του. Η παραβίαση της παραπάνω απαγόρευσης αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα.

1.α.4. Ο Συμβολαιογράφος για να διατηρήσει την ανεξαρτησία του **δεν πρέπει να μοιράζεται με τρίτους, μη Συμβολαιογράφους, μέρος της αμοιβής του** ή να εισπράττει –πέρα από τις νόμιμες αμοιβές του– **προμήθεια ή μεσιτική αμοιβή** για ενέργειες που έχουν άμεση σχέση με την άσκηση του λειτουργήματός του.

1.α.5. Ο Συμβολαιογράφος πρέπει να συμμορφώνεται στην πρακτική που έχει διαμορφωθεί ότι ο αγοραστής, ο δανειζόμενος ή γενικότερα αυτός που αναλαμβάνει να πληρώσει τα έξοδα της πράξης, επιλέγει τον Συμβολαιογράφο.

1.β. Ο Συμβολαιογράφος δημοσιεύει τα στοιχεία της επαγγελματικής του δραστηριότητας στην επίσημη ιστοσελίδα, που λειτουργεί υπό την αιγίδα της Συντονιστικής Επιτροπής των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, καθώς και στην ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Μητρώου Συμβολαιογράφων, η οποία λειτουργεί υπό την αιγίδα των Συμβολαιογράφων της Ευρώπης (C.N.U.E.). Τα στοιχεία της επαγγελματικής δραστηριότητας αφορούν ιδίως στο ονοματεπώνυμο, στα αναλυτικά στοιχεία της διεύθυνσης του γραφείου, στον αριθμό της τηλεφωνικής σύνδεσης και του τηλεομοιοτύπου, στην ηλεκτρονική διεύθυνση, στο ωράριο λειτουργίας του γραφείου, στην τυχόν γνώση ξένων γλωσσών και στο Συμβολαιογραφικό Σύλλογο στον οποίο ανήκει⁶.

Η **ατομική διαφήμιση του Συμβολαιογράφου** στις εφημερίδες ή σε άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή στο Διαδίκτυο ή με επιστολές και κάθε είδους έντυπα με τα οποία γνωστοποιεί σε διάφορα πρόσωπα την ιδιότητά του για να κερδίσει πελατεία, **απαγορεύεται.**

Η απαγόρευση της με τον παραπάνω τρόπο ατομικής διαφήμισης συνάγεται από την φύση του συμβολαιογραφικού λειτουργήματος.

Αυτό το οποίο χαρακτηρίζει τη συμβολαιογραφική δραστηριότητα δεν είναι τόσο το υποκείμενο που την ασκεί, όσο το ίδιο το λειτούργημα. Αν ο Συμβολαιογράφος ήταν μόνο ελεύθερος επαγγελματίας, η διαφήμιση της δραστηριότητάς του θα μπορούσε να έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά, αλλά το γεγονός ότι ασκεί ένα λειτούργημα, μια αρμοδιότητα, που ανήκει στο κράτος και του την εκχώρησε το κράτος, δίνει μια διαφορετική όψη στον τρόπο με τον οποίο πρέπει να παρουσιάζει την επαγγελματική του δραστηριότητα ενώπιον του κοινού. Οι Συμβολαιογράφοι ως δημόσιοι λειτουργοί οφείλουν να είναι αξιοπρεπείς, έντιμοι, εχέμυθοι, ανεξάρτητοι και αμερόληπτοι. Η απαγόρευση στην διαφήμισή τους εξυπηρετεί αυτές ακριβώς τις ανάγκες⁷.

Χειρότερη ακόμη είναι η **πλάγια ή κρυμμένη διαφήμιση**, δηλαδή οι συνεντεύξεις στις εφημερίδες, τα ραδιόφωνα ή την τηλεόραση κατά τη διάρκεια των οποίων με τρόπο περισσότερο ή λιγότερο άμεσο, γίνονται αναφορές στην επαγγελματική του δραστηριότητα, ή ακόμη η αποστολή σε μεσιτικά γραφεία, σε τράπεζες κ.λπ., διαφόρων ειδών προπαγανδιστικών εγγράφων, π.χ. για την ενημέρωση κάποιας νέας νομοθεσίας ή η ανάρτηση ιστοσελίδων π.χ. για τον δωρεάν υπολογισμό αντικειμενικών αξιών.

Ωστόσο επειδή δε μπορούμε εξ ορισμού να απαγορεύσουμε τα πάντα στο Συμβολαιογράφο, θα ήταν ορθότερο να έχει αυτός την υποχρέωση να ενημερώσει το Συμβολαιογραφικό Σύλλογο για την συμμετοχή του ή την συνεργασία του με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ο Σύλλογος να αποφασίζει αν θα δοθεί η σχετική άδεια, λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία, όπως το αν το περιεχόμενο αυτής της συνέντευξης αποτελεί ατομική διαφήμιση, αν θίγεται η αξιοπρέπεια του λειτουργήματος, κ.λπ..

⁶ άρθρο 1 του Π.Δ. 95/2011, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 4 παρ. 6 του Ν. 3919/2011.

⁷ βλ. και απόφαση της 24 Φεβρουαρίου 1994 του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στην υπόθεση *Casado Coca κατά Ισπανίας*, που αφορά την διαφήμιση των δικηγόρων, *ΕΕΕυρΔ* 1:1995, σελ. 226-230.

Αντιθέτως, είναι θεμιτή η **διαφήμιση** που πραγματοποιείται από τους **Συμβολαιογραφικούς Συλλόγους** και αφορά γενική επαγγελματική διαφήμιση για τη συμβολαιογραφία, τις υπηρεσίες που προσφέρει και τα μέσα που διαθέτει για να ανταποκριθεί στις ανάγκες των πελατών της, έτσι ώστε να εξυψωθεί στα μάτια των πολιτών ολόκληρο το συμβολαιογραφικό σώμα.

1.γ. Η ελεύθερη πρόσληψη υπαλλήλων άλλου Συμβολαιογράφου στην ίδια περιοχή κατ' αρχάς επιτρέπεται, εφόσον γίνεται με την ελεύθερη βούληση του υπαλλήλου και ο Συμβολαιογράφος, που έκανε την πρόσληψη του υπαλλήλου ενήργησε νομότυπα. Πάντως και σ' αυτή την περίπτωση, η δεοντολογία επιβάλλει στο Συμβολαιογράφο που θα προσλάβει υπάλληλο άλλου Συμβολαιογράφου, να επικοινωνήσει πρώτα μαζί με τον συνάδελφο του για να τον ενημερώσει αλλά και για να ζητήσει πληροφορίες για τον συγκεκριμένο υπάλληλο.

Απαγορεύεται όμως στο Συμβολαιογράφο να χρησιμοποιεί δόλια και παράνομα μέσα, –όπως π.χ. δελεασμός του υπαλλήλου με προσφορά πρόσθετων παροχών που δεν προβλέπονται από τον νόμο–, για **την υφαρπαγή υπαλλήλου άλλου συναδέλφου**. Η παράβαση της απαγόρευσης αυτής έρχεται σε αντίθεση με την υποχρέωση του Συμβολαιογράφου για εντιμότητα, ηθική και αξιοπρέπεια και θίγει το γόητρο του σώματος, αποτελεί δε πειθαρχικό αδίκημα.

2. ΣΥΝΑΔΕΛΦΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Ο Συμβολαιογράφος οφείλει **να συμπεριφέρεται με ευγένεια, συναδελφικότητα και αλληλεγγύη προς τους συναδέλφους του**. Οι νεότεροι οφείλουν να σέβονται τους παλαιότερους και οι παλαιότεροι να βοηθούν και στηρίζουν τους νεότερους.

2.α. Γενικά υπάρχουν ορισμένες αρχές της συμβολαιογραφικής πρακτικής, οι οποίες ονομάζονται **κανόνες επαγγελματικής ευπρέπειας**, είναι κανόνες συμπεριφοράς, που πηγάζουν από την συμβολαιογραφική παράδοση, χωρίς να επιβάλλονται ρητά από κάποια διάταξη νόμου και χωρίς να επισύρουν ρητές κυρώσεις. Ωστόσο, η **παράβαση** αυτών των κανόνων επαγγελματικής ευπρέπειας έχει σαν αποτέλεσμα την **πρόκληση αισθητής ζημίας στην εικόνα του Συμβολαιογράφου στον κοινωνικό περίγυρο**.

Η τήρηση κανόνων, όπως οι παρακάτω αναφερόμενοι, έχει σαν αποτέλεσμα την εξύψωση του γοήτρου των Συμβολαιογράφων απέναντι στους πολίτες και στο κράτος.

- Ο Συμβολαιογράφος **δεν πρέπει να εκφράζει γνώμες ή εκτιμήσεις αρνητικές για συναδέλφους του**, ούτε για τις συμβολαιογραφικές πράξεις που έχουν συνταχθεί απ' αυτούς, ιδιαίτερα μπροστά σε τρίτους.

- Ένας Συμβολαιογράφος που **λαμβάνει γνώση ενός σφάλματος που έκανε ένας συνάδελφός του κατά την άσκηση των καθηκόντων του, πρέπει να αποφύγει να ασκήσει κριτική εναντίον του, χωρίς να επικοινωνήσει μαζί του**. Οφείλει να απευθυνθεί σ' αυτόν αμέσως για να ακούσει τις απόψεις του, επιβεβαιώνοντας αν πρόκειται πραγματικά για λάθος ή για μια άλλη ερμηνεία της συγκεκριμένης διάταξης, η οποία είναι εξίσου σωστή, σε περίπτωση δε σφάλματος για να του δώσει την δυνατότητα να διορθώσει το σφάλμα και να το αποφύγει στο μέλλον. Πρόκειται για μια υποχρέωση που πηγάζει από την συναδελφική αλληλεγγύη των Συμβολαιογράφων, γιατί στις περισσότερες περιπτώσεις το σφάλμα δεν δημιουργεί κακή εντύπωση στους τρίτους μόνο για τον συγκεκριμένο Συμβολαιογράφο, αλλά δημιουργεί κακές εντυπώσεις για όλο το σώμα.

- Η υποχρέωση συναδελφικής αλληλεγγύης και εντιμότητας απέναντι στους συναδέλφους επιβάλλει **οι διαφορές απόψεων και οι αντιδικίες μεταξύ συναδέλφων να διευθετούνται όσο το δυνατόν φιλικά** και μάλιστα, αν δεν μπορέσουν μόνοι τους να βρουν την λύση, να ζητήσουν την διαμεσολάβηση του Προέδρου ή των μελών του διοικητικού συμβουλίου του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου. Οι αντιδικίες μεταξύ συναδέλφων που εμφανίζονται σε δημόσιες αντιπαραθέσεις στις αίθουσες ή στους διαδρόμους των δικαστηρίων ή ενώπιον των εισαγγελέων μπορούν να κηλιδώσουν με τον χειρότερο τρόπο το γόητρο του συμβολαιογραφικού σώματος. Με τον Κώδικα Συμβολαιογράφων, παρέχεται η δυνατότητα στο διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου, να επιλαμβάνεται της επίλυσης διαφορών μεταξύ συναδέλφων και αν διαπιστώσει ότι η συμπεριφορά συναδέλφου αντίκειται στην δεοντολογία ή σε κάποια άλλη

υποχρέωση που επιβάλλεται από το νόμο, έχει το δικαίωμα να απευθύνει στον παραβάτη παρατηρήσεις ή να του επιβάλει στέρηση του μερίσματος μέχρι και έξι μήνες ή ακόμη, σε σοβαρές περιπτώσεις, να παραπέμψει την υπόθεση στον αρμόδιο εισαγγελέα⁸. Η υποβολή αναφοράς ή μήνυσης στον αρμόδιο εισαγγελέα εναντίον συναδέλφου χωρίς την μεσολάβηση του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου έχει τις χειρότερες συνέπειες για το σώμα.

• Ο Συμβολαιογράφος εφόσον λάβει γνώση κάποιας πράξης που θέτει σε κίνδυνο τα συμφέροντα της συμβολαιογραφίας, ιδιαίτερα δε αν αυτή είναι αξιόποινη, οφείλει να ενημερώσει τον Πρόεδρο του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου ή το διοικητικό συμβούλιο. Πολύ περισσότερο δε, αν ο ίδιος διέπραξε μια αξιόποινη πράξη κατά την άσκηση των καθηκόντων του, πρέπει να ειδοποιήσει τον Πρόεδρο πριν γίνει οποιαδήποτε δικαστική κλήση, έτσι ώστε να έχει αυτός την δυνατότητα να παρέμβει στη σχετική δίκη.

2.β. Αν ο Συμβολαιογράφος δεχτεί πελάτη, ο οποίος προηγουμένως είχε αναθέσει σε άλλον Συμβολαιογράφο τη σύνταξη της ίδιας πράξης και αυτός είχε αποδεδειγμένα προβεί σε προπαρασκευαστικές ενέργειες:

- οφείλει να επικοινωνήσει με τον συνάδελφό του και αν διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει κανείς λόγος για την ανάκληση της εντολής, να καταβάλει προσπάθεια να πείσει τον πελάτη του να ολοκληρώσει την πράξη στον συνάδελφό του,
- αν δεν το πετύχει, να φροντίσει να εισπράξει ο προηγούμενος συνάδελφος όσα νόμιμα δικαιούται για τις προπαρασκευαστικές ενέργειες στις οποίες προέβη και
- αν δεν το πετύχει και αυτό, οφείλει να αρνηθεί την κατάρτιση της πράξης, εκτός αν έχει την ρητή συναίνεση του συναδέλφου του.

2.γ. Όταν έχει ανατεθεί κοινή υπόθεση σε δύο ή περισσότερους Συμβολαιογράφους, αυτοί οφείλουν να συνεργάζονται και να αναζητούν μαζί την κοινή λύση που θα εξασφαλίσει κατά τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα των μερών. Οι συνεργαζόμενοι Συμβολαιογράφοι δικαιούνται να μοιραστούν εξ ίσου την νόμιμη αμοιβή⁹.

2.δ. Αν ένας Συμβολαιογράφος είναι άρρωστος, απών ή προσωρινά εμποδίζεται για προσωπικούς λόγους να ασκήσει τα καθήκοντά του και ζητήσει την αναπλήρωσή του από άλλο Συμβολαιογράφο, που έχει τοπική αρμοδιότητα, τότε αυτός δε δικαιούται να αρνηθεί, χωρίς σοβαρό λόγο. Ο αναπληρωτής Συμβολαιογράφος δικαιούται να εισπράξει μέχρι και το ήμισυ της νόμιμης αμοιβής¹⁰.

3. ΕΝΕΡΓΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Ο Συμβολαιογράφος έχει καθήκον να ενημερώνεται συνεχώς επιστημονικά και να φροντίζει για την τελειοποίηση των συνεργατών του. Βοηθός του στην συνεχή επιμόρφωσή του είναι ο Συμβολαιογραφικός Σύλλογος, ο οποίος έχει καθήκον να οργανώνει ειδικές διαλέξεις και σεμινάρια για τα μέλη του¹¹. Τα σεμινάρια αυτά αφορούν θέματα εσωτερικού και διεθνούς δικαίου, συμβολαιογραφικής πρακτικής, επαγγελματικής κατάρτισης και δεοντολογίας και γενικότερα οποιοδήποτε θέμα αναφέρεται στην άσκηση του συμβολαιογραφικού λειτουργήματος. Οι νεοδιορισμένοι Συμβολαιογράφοι έχουν υποχρέωση παρακολούθησης των παραπάνω σεμιναρίων, τουλάχιστον για ένα εξάμηνο. Γενικότερα ο Συμβολαιογράφος οφείλει να συμμετέχει στις συναντήσεις αυτές αλλά και σε επιστημονικές επιτροπές που διοργανώνονται από τον Συμβολαιογραφικό Σύλλογο και να προσφέρει τις γνώσεις και την πείρα του με εργασίες, υπο-

8 άρθρο 107 παρ. 1 στ' Ν. 2830/2000.

9 Αναλογική εφαρμογή άρθρου 9 παρ. 2 εδ. 3 Ν. 2830/2000.

10 άρθρο 3 παρ. 4 Ν. 2830/2000.

11 άρθρο 39 και άρθρο 107 παρ. 1α Ν. 2830/2000.

μνήματα, ομιλίες, όπως επίσης και να συμμετέχει στα Πανελλήνια Συνέδρια που διοργανώνονται από την Συντονιστική Επιτροπή των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος¹². Ο Συμβολαιογράφος οφείλει να παρέχει κάθε φύσεως συνδρομή στο διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου του και να ενεργεί μέσω αυτού για την εξύψωση, την εξυγίανση και τη βελτίωση των συνθηκών άσκησης του λειτουργήματος.

Επιπλέον, εφόσον είναι μέλος της συμβολαιογραφίας, που είναι διεθνής θεσμός, οφείλει να μεριμνά για τη σωστή λειτουργία της σε όλα τα επίπεδα, μέχρι το διεθνές επίπεδο. Από την στιγμή που η οικονομική ζωή διεθνοποιήθηκε και οι εξελίξεις είναι ταχύτατες σε όλα τα θέματα, οφείλει να ενδιαφέρεται για την εικόνα του λειτουργήματος που ασκεί, και πέρα από τα σύνορα της χώρας του.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ

Ο Συμβολαιογράφος, θεμελιώδης θεσμός της οικονομικής και κοινωνικής μας ζωής, έχει καταφέρει να κερδίσει την εμπιστοσύνη των πολιτών, για τους οποίους είναι στην καθημερινή πρακτική νομικός, οικονομικός, φοροτεχνικός σύμβουλος και πνευματικός καθοδηγητής, ο οποίος εκπροσωπεί το Νόμο και το Δίκαιο, διασφαλίζοντας τα συμφέροντά τους.

Για να επιτελέσει σωστά το έργο του απέναντι στους πολίτες που δικαιοπρακτούν, οφείλει να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο, να είναι επιμελής στην εκτέλεση των καθηκόντων του, να αμείβεται όπως ακριβώς ορίζει η νομοθεσία, να ενημερώνει τους δικαιοπρακτούντες για τις συνέπειες των πράξεών τους και να παρέχει τις υπηρεσίες του, όταν του ζητηθούν νόμιμα.

1. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ

Ο Συμβολαιογράφος, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, έχει υποχρέωση εχεμύθειας και τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής έχει σαν συνέπεια την επιβολή πειθαρχικών, ποινικών και αστικών κυρώσεων για τον παραβάτη.

1.α. Το συμβολαιογραφικό απόρρητο περιλαμβάνει:

- ιδιωτικά απόρρητα που του εμπιστεύθηκε ο πελάτης του ή περιήλθαν στην γνώση του λόγω της ιδιότητάς του
- έγγραφα που του εμπιστεύθηκαν ή είναι προσιτά σ' αυτόν λόγω της ιδιότητάς του.

1.β. Το επαγγελματικό απόρρητο των Συμβολαιογράφων προστατεύεται από σειρά διατάξεων, που περιλαμβάνονται στον Κώδικα Συμβολαιογράφων, στον Ποινικό Κώδικα, στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

• Σύμφωνα με τον Κώδικα Συμβολαιογράφων:

α) Επιτρέπεται στο Συμβολαιογράφο να χορηγεί αντίγραφα των συμβολαίων ή άλλων εγγράφων που κατέχει, στους δικαιοπρακτήσαντες, στους καθολικούς ή ειδικούς διαδόχους τους και σε κάθε τρίτο, εφόσον το συμβολαιογραφικό έγγραφο καταχωρήθηκε σε δημόσια βιβλία ή δημοσιεύθηκε από αρμόδιες αρχές ή στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Σε κάθε άλλη περίπτωση τρίτος, που έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να λάβει τα παραπάνω έγγραφα κατόπιν παραγγελίας του Εισαγγελέα Πρωτοδικών¹³. Επίσης, ο Συμβολαιογράφος δεν μπορεί να χορηγήσει αντίγραφο δημόσιας διαθήκης πριν από τη δημοσίευσή της¹⁴.

β) Κατά την διενέργεια ανακρίσεων στην πειθαρχική διαδικασία εναντίον Συμβολαιογράφου, δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανακριτικής πράξης υπηρεσιακό απόρρητο –εφόσον δε συναινεί

12 άρθρο 112 Ν. 2830/2000.

13 άρθρο 13 παρ. 1 Ν. 2830/2000.

14 άρθρο 13 παρ. 2 Ν. 2830/2000.

στην ανακοίνωση αυτή η αρμόδια αρχή ή το αρμόδιο επαγγελματικό όργανο—, όπως και κάθε, σύμφωνα με το νόμο, επαγγελματικό απόρρητο¹⁵.

Η παράβαση των διατάξεων αυτών αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα που επισύρει πειθαρχική ποινή.

- Σύμφωνα με τον **Ποινικό Κώδικα**:

α) Ο Συμβολαιογράφος –ως δημόσιος λειτουργός στον οποίο έχει ανατεθεί η άσκηση δημόσιας εξουσίας–, ο οποίος γνωστοποιεί σε άλλον πράγμα που γνωρίζει μόνο λόγω της ιδιότητάς του ή έγγραφο που του εμπιστεύθηκαν ή είναι προσιτό σ' αυτόν λόγω της ιδιότητάς του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών, αν τέλεσε τις πράξεις αυτές με σκοπό να ωφεληθεί ο ίδιος ή να βλάψει το κράτος ή κάποιο άλλο πρόσωπο¹⁶.

β) Ο Συμβολαιογράφος, που παραβιάζει το καθήκον επαγγελματικής εχεμύθειας, φανερώνοντας απόρρητα που του εμπιστεύθηκαν ή περιήλθαν στη γνώση του, λόγω του επαγγέλματός του, τιμωρείται με χρηματική ποινή ή φυλάκιση μέχρι ένα έτος¹⁷.

- Σύμφωνα με τον **Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας**:

α) Ο Συμβολαιογράφος, όταν κληθεί ως μάρτυρας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, δεν εξετάζεται για τα πραγματικά γεγονότα για τα οποία έχει καθήκον εχεμύθειας κατά τα παραπάνω, εκτός αν το επιτρέψει εκείνος, που του το εμπιστεύτηκε και εκείνος, τον οποίο αφορά το απόρρητο¹⁸.

β) Επιπλέον, ο Συμβολαιογράφος έχει δικαίωμα να αρνηθεί να εξεταστεί ως μάρτυρας για τα γεγονότα που έμαθε κατά την άσκηση του επαγγέλματός του, τα οποία όμως δεν κρίνονται ως απόρρητα και για τα οποία δεν υπάρχει υποχρέωση εχεμύθειας¹⁹.

- Σύμφωνα με τον **Κώδικα Ποινικής Δικονομίας**:

α) Ο Συμβολαιογράφος, αν εξετασθεί κατά την προδικασία και την κύρια διαδικασία σχετικά με όσα του εμπιστεύθηκαν οι πελάτες του, όλη η διαδικασία ακυρώνεται, ακόμη και αν απαλλάχτηκε από την υποχρέωση να τηρήσει το επαγγελματικό απόρρητο, από εκείνον που του το εμπιστεύτηκε²⁰.

β) Ο Συμβολαιογράφος, σε περίπτωση που διενεργείται κατάσχεση εγγράφων που φυλάσσονται από τον ίδιο, δικαιούται να δηλώσει σ' αυτούς που διενεργούν την κατάσχεση ότι το έγγραφο περιέχει επαγγελματικό απόρρητο. Οι παραπάνω, εφόσον θεωρήσουν τη δήλωσή του αναληθή, σφραγίζουν τα έγγραφα ή τα εξασφαλίζουν με άλλο τρόπο, χωρίς να λάβουν γνώση του περιεχομένου τους. Στη συνέχεια προκαλούν γνωμοδότηση του διοικητικού συμβουλίου του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου για το αν το έγγραφο περιέχει επαγγελματικό απόρρητο και μόνο σε περίπτωση αρνητικής απάντησης προβαίνουν στην κατάσχεση²¹.

1.γ. Η υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου εκτείνεται και στους βοηθούς του Συμβολαιογράφου (υπαλλήλους, συνεργάτες, κ.λπ.)²².

1.δ. Ιδιαίτερες υποχρεώσεις έχει ο Συμβολαιογράφος για την **πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες**²³. Σε πολλές περιπτώσεις κάμπτεται το συμβολαιογραφικό απόρρητο και ο Συμβολαιογράφος οφείλει να ενημερώσει τις αρμόδιες αρχές, ήτοι την

15 άρθρο 75 παρ. 4 Ν. 2830/2000.

16 άρθρο 252 ΠΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 13 εδ. α' ΠΚ.

17 άρθρο 371 παρ. 1 ΠΚ.

18 άρθρο 400 ΚΠολΔ.

19 άρθρο 401 ΚΠολΔ.

20 άρθρο 212 παρ. 1β και 2 ΚΠΔ.

21 άρθρα 261 και 262 παρ. 3 ΚΠΔ.

22 άρθρο 400 παρ. 1 ΚΠολΔ.

23 Ν. 3691/2008.

Επιτροπή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας²⁴, όταν κατά την άσκηση των καθηκόντων του αντιλαμβάνεται ύποπτες συναλλαγές, δηλαδή συναλλαγές οι οποίες ενδεχομένως υποκρύπτουν χρήση προϊόντος, το οποίο μπορεί να προέρχεται από οποιαδήποτε εγκληματική δραστηριότητα²⁵ (όπως λ.χ. δωροδοκία, σωματεμπορία, εμπορία ναρκωτικών, φοροδιαφυγή που συνιστά φορολογικό αδίκημα, αδικήματα λαθρεμπορίας, κ.λπ.)²⁶, με σκοπό την νομιμοποίησή του.

2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ

Ο **Συμβολαιογράφος** κατά την άσκηση του λειτουργήματός του, οφείλει **να εκτελεί με επιμέλεια το έργο που του ανατέθηκε από τους δικαιοπρακτούντες**.

Λόγω μάλιστα της ιδιαίτερης εμπιστοσύνης που υπάρχει στο πρόσωπό του, δημιουργείται σ' αυτόν το πρόσθετο ηθικό και νομικό καθήκον να καταβάλει κατά την εκτέλεση του έργου που του ανατέθηκε, είτε πρόκειται για την κατάρτιση πράξης είτε για παροχή υπηρεσίας, ιδιαίτερη προσοχή και να διακατέχεται από υψηλό αίσθημα ευθύνης.

2.α. Ωστόσο, είναι πιθανόν να μην επιδείξει την απαιτούμενη επιμέλεια κατά την άσκηση των καθηκόντων του και να διαπράξει λάθη σε βάρος των πελατών του.

Όταν τα λάθη αυτά οφείλονται σε **αμελή συμπεριφορά** του Συμβολαιογράφου²⁷, η οποία είναι ασυμβίβαστη με το λειτουργήμα του ή συνεπάγεται παράβαση των υποχρεώσεων του που επιβάλλονται από τον Κώδικα Συμβολαιογράφων και γενικότερα από την ελληνική νομοθεσία, πέρα από την αστική του ευθύνη συνεπάγονται και την πειθαρχική του ευθύνη²⁸. Στις περιπτώσεις αυτές ο Συμβολαιογράφος διαπράττει πειθαρχικό αδίκημα.

2.β. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ο επαγγελματικός ρόλος του Συμβολαιογράφου εκτείνεται σε όλη την διαδικασία της δημιουργίας της συμβολαιογραφικής πράξης, μέχρι την παράδοσή της στον ενδιαφερόμενο. Έτσι και η υποχρέωση επιμέλειας πρέπει να καλύπτει όλη αυτή την διαδικασία.

Για να εξηγήσουμε τον ρόλο αυτό του Συμβολαιογράφου, θα πάρουμε ως παράδειγμα την κατάρτιση ενός συμβολαίου πώλησης ακινήτου, που αποτελεί τον κορμό της συμβολαιογραφικής δραστηριότητας στη χώρα μας.

Ο Συμβολαιογράφος, ο οποίος επιλέγεται στις περισσότερες περιπτώσεις από τον αγοραστή, λαμβάνει την εντολή να καταρτίσει το συμβόλαιο μεταβίβασης, συνήθως μετά την περάτωση του ελέγχου των τίτλων της νομικής κατάστασης του ακινήτου –για τον οποίο έλεγχο ευθύνεται ο δικηγόρος– και εφόσον διαπιστωθεί ότι είναι ελεύθερο από βάρη και συνεπώς μπορεί να μεταβιβαστεί. Στη συνέχεια, αφού μελετήσει και ο ίδιος τους τίτλους ιδιοκτησίας και τα λοιπά έγγραφα που θα του προσκομίσουν οι συμβαλλόμενοι ή οι δικηγόροι τους, θα ζητήσει να του προσκομίσουν τα απαιτούμενα από το νόμο πιστοποιητικά και δικαιολογητικά –τα οποία διαφέρουν κατά περίπτωση–, θα συντάξει τις δηλώσεις φόρου μεταβίβασης βάσει των οποίων πληρώνεται από τον αγοραστή ο φόρος μεταβίβασης και θα συντάξει το σχετικό συμβόλαιο, στο οποίο θα περιλάβει το τίμημα, τον τρόπο καταβολής του και τυχόν ειδικούς όρους ή συμφωνίες, για τα οποία τον έχουν ήδη ενημερώσει οι συμβαλλόμενοι. Το συμβόλαιο, το οποίο στην πράξη συντάσσεται ολόκληρο από το Συμβολαιογράφο ή τους συνεργάτες του, υπογράφει

24 Επιτροπή άρθρου 7 του Ν. 3691/2008.

25 άρθρο 3 του Ν. 3691/2008.

26 ΠΟΛ. 1127/31-8-2010, 1067/5-4-2011 και 1196/16-10-2012.

27 Για την έννοια και τις διακρίσεις της αμέλειας, βλ. Γεωργιάδη-Σταθόπουλου, *Αστικός Κώδιξ*, τόμος 2ος (Γενικό Ενοχικό), σελ. 174 επ., Μπαλή, *Γενικά Αρχαία του Αστικού Δικαίου*, εκδ. 8η, σελ. 458 επ., Γιακουμή, *Το νομικό καθέστως του δικηγόρου σε θέματα αστικής και πειθαρχικής ευθύνης*, σελ. 245 επ..

28 άρθρο 42 παρ. 1 Ν. 2830/2000.

φεται εφόσον ο ίδιος ο Συμβολαιογράφος διαπιστώσει ότι έχουν συγκεντρωθεί όλα τα απαιτούμενα πιστοποιητικά και έγγραφα, ότι έχει πληρωθεί ο φόρος μεταβίβασης, ότι οι συμβαλλόμενοι έχουν δικαιοπρακτική ικανότητα, ότι αποδίδει την βούληση των συμβαλλομένων, οι οποίοι επιθυμούν την υπογραφή του και γνωρίζουν τις συνέπειες της υπογραφής αυτής.

Μετά την υπογραφή του συμβολαίου, ο Συμβολαιογράφος υποχρεούται να ετοιμάσει τα έγγραφα της μεταγραφής του στο Υποθηκοφυλακείο ή της καταχώρισής του στο Κτηματολόγιο, κατά περίπτωση, και να παραδώσει στον ενδιαφερόμενο αντίγραφο του συμβολαίου.

Ο Συμβολαιογράφος δεν ευθύνεται για νομικά και πραγματικά ελαττώματα του ακινήτου, εκτός αν λάβει γνώση γι' αυτά από τα έγγραφα που του προσκομίζουν για την σύνταξη του συμβολαίου, οπότε οφείλει να ενημερώσει τους δικαιοπράκτούντες.

Παρόμοιο ρόλο έχει ο Συμβολαιογράφος στην κατάρτιση των περισσότερων συμβολαιογραφικών πράξεων.

Γενικά, ο Συμβολαιογράφος για κάθε πράξη που καταρτίζει έχει απόλυτη ευθύνη για την νομιμότητά της και για το κύρος της, όσον αφορά τα τυπικά της στοιχεία, για την ορθή απόδοση της βούλησης των δικαιοπράκτούντων και για όσα περιλαμβάνει στο συμβόλαιο, τα οποία βεβαιώνει ο ίδιος.

2.γ. Ο Συμβολαιογράφος οφείλει να μην παραμελεί την εκτέλεση του έργου που του έχει ανατεθεί.

Οφείλει να ενεργεί μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, η χρονική διάρκεια του οποίου εξαρτάται από το είδος της παρεχόμενης υπηρεσίας ή της πράξης, η κατάρτιση της οποίας του έχει ζητηθεί, αν απαιτείται η συνδρομή και άλλων προσώπων, όπως π.χ. δικηγόρων, μηχανικών, αν απαιτείται η συνδρομή δημοσίων αρχών για την έκδοση ειδικών αδειών, όπως π.χ. για τις μεταβιβάσεις ακινήτων σε παραμεθόριες περιοχές κ.λπ.. Η διάρκεια του ευλόγου χρόνου θα πρέπει να κρίνεται διαφορετικά κάθε φορά, κατά περίπτωση.

2.γ.1. Σε ορισμένες περιπτώσεις μάλιστα, η ελληνική νομοθεσία επιβάλλει χρονικά όρια στο Συμβολαιογράφο, μέσα στα οποία πρέπει να ενεργήσει, η υπέρβαση των οποίων συνιστά **πειθαρχικό αδίκημα**.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Σε περίπτωση πλειστηριασμού ο Συμβολαιογράφος

α) οφείλει να συντάξει τον πίνακα κατάταξης για τη διανομή του εκπλειστηριάσματος μέσα σε τρεις μήνες από τον πλειστηριασμό²⁹

β) οφείλει να καταθέσει το πλειστηρίασμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων μέσα σε τρεις εργάσιμες μέρες, από τότε που θα το καταβάλει ο υπερθεματιστής³⁰.

2.γ.2. Αξιοσημείωτη είναι η ιδιαίτερη ευθύνη που φέρει ο Συμβολαιογράφος για την ετοιμασία των εγγράφων της μεταγραφής ή καταχώρισης των μεταβιβαστικών συμβολαίων. Επειδή η μεταβίβαση του ακινήτου επέρχεται από και διά της μεταγραφής στα βιβλία μεταγραφών ή, κατά περίπτωση, καταχώρισης στο κτηματολογικό φύλλο του ακινήτου, ο Συμβολαιογράφος μετά την υπογραφή του συμβολαίου υποχρεούται να ετοιμάσει, όσο το δυνατό συντομότερα, τα αντίστοιχα έγγραφα. Την επιμέλεια και την ευθύνη της μεταγραφής ή καταχώρισης, δηλαδή την κατάθεση των εγγράφων αυτών στα υποθηκοφυλακεία ή κτηματολόγια, έχουν σύμφωνα με το νόμο οι συμβαλλόμενοι. Στην πράξη όμως, ανατίθεται πολλές φορές στον Συμβολαιογράφο. Στην περίπτωση αυτή, ο Συμβολαιογράφος οφείλει να προβεί στην παραπάνω κατάθεση το συντομότερο δυνατό για να διασφαλίσει τα συμφέροντα των συμβαλλομένων.

Η αναβλητικότητα στην εκτέλεση των καθηκόντων του Συμβολαιογράφου αποτελεί αμελή συμπεριφορά και πέρα από την αστική του ευθύνη, συνεπάγεται και την πειθαρχική του ευθύνη.

²⁹ άρθρο 974 ΚΠολΔ.

³⁰ άρθρο 965 παρ. 4 ΚΠολΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 1004 παρ. 1 ΚΠολΔ.

3. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΝΟΜΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΩΝ

3.α. Ο Συμβολαιογράφος δικαιούται αμοιβής, η οποία καθορίζεται αυστηρά από την Ελληνική Νομοθεσία και συγκεκριμένα από τον Κώδικα Συμβολαιογράφων³¹, από Κοινές Υπουργικές αποφάσεις³² και από ειδικές διατάξεις νόμων³³.

Έτσι, ο Συμβολαιογράφος δικαιούται πάγια αμοιβή:

- για κάθε συμβολαιογραφική πράξη που συντάσσει
- για κάθε παροχή υπηρεσίας που σχετίζεται με την πράξη ή επιβάλλεται από το Νόμο και
- για την έκδοση αντιγράφων, περιλήψεων, πιστοποιητικών.

Το ύψος της πάγιας αυτής αμοιβής εξαρτάται από το είδος της πράξης ή της παρεχόμενης υπηρεσίας και τον αριθμό των φύλλων της πράξης.

Όταν πρόκειται για πράξεις των οποίων το αντικείμενο αποτιμάται σε χρήμα, δικαιούται εκτός από την πάγια αμοιβή και αναλογική αμοιβή, η οποία καθορίζεται από το νόμο, το δε ποσοστό της αναλογικής αμοιβής μειώνεται ανάλογα με το ύψος της αξίας του αντικειμένου της συναλλαγής.

Σημειώνεται, ότι μόνο στην περίπτωση που το αντικείμενο της συναλλαγής υπερβαίνει την αξία των 20.000.000 ευρώ, επιτρέπεται για το επιπλέον ποσό, με έγγραφη συμφωνία μεταξύ του Συμβολαιογράφου και του παρέχοντος την εντολή προς σύνταξη συμβολαίου, να συμφωνηθεί αμοιβή μικρότερη της καθοριζόμενης σε ποσοστό 0,10% αμοιβής.

Με εξαίρεση την προαναφερόμενη ειδική περίπτωση, η **είσπραξη από τον Συμβολαιογράφο αμοιβής μεγαλύτερης ή μικρότερης απ' αυτήν που ορίζει ο Νόμος, ή η παραίτησή του από το σύνολο της αμοιβής του απαγορεύεται και αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα.**

Επιπλέον, η είσπραξη αμοιβής μεγαλύτερης από την νόμιμη συνιστά το ποινικό αδίκημα της καταπίεσης που τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών³⁴.

4. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΩΝ ΚΑΙ ΑΛΗΘΙΝΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Ο Συμβολαιογράφος υποχρεούται να παρέχει στους πελάτες του πληροφορίες πλήρεις και αληθινές για τις συνέπειες των πράξεων που συντάσσει. Οφείλει να εξηγεί στους δικαιοπρακτούντες τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν με τα συντασσόμενα έγγραφα και να διαπιστώνει ότι τελούν εν γνώσει των υποχρεώσεων αυτών και των αποτελεσμάτων των υπό κατάρτιση πράξεων³⁵. Ο Συμβολαιογράφος στην καθημερινή πρακτική είναι, όπως είπαμε, νομικός, φορολογικός και οικονομικός σύμβουλος, αλλά και πνευματικός οδηγός. Οφείλει να διασφαλίζει τα δικαιώματα των δικαιοπρακτούντων με την κατάρτιση πράξεων όχι μόνο εγκύρων νομικά αλλά και ενδεδειγμένων οικονομικά και ηθικά.

Με **ιδιαίτερη προσοχή**, ευαισθησία και υπομονή **οφείλει** ο Συμβολαιογράφος να **αντιμετωπίζει πελάτες, οικονομικά ή πνευματικά, αδύναμους.**

31 άρθρο 40 Ν. 2830/2000.

32 Σήμερα είναι σε ισχύ η υπ' αριθμ. 111376/2012 (ΦΕΚ Β 13/11-1-2012) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών – Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. 100692/2009 (ΦΕΚ Β 1487/23-7-2009) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών – Δικαιοσύνης.

33 Βλ. ενδεικτικά 1) άρθρο 2 παρ. 6 εδ. 3 Ν. 4171/1961 περί επενδύσεων κ.λπ., 2) άρθρο 82 Ν.Δ. 118/1973 παροχή υποθήκης υπέρ του Δημοσίου από ιδιώτη σε περιπτώσεις οφειλής φόρου κληρονομίας ή δωρεάς, 3) άρθρο 20 παρ. 5 Ν.Δ. 118/1973 δωρεές ακινήτων στο δημόσιο, 4) άρθρο 16 παρ. 2 Ν. 397/1976 ειδικά στεγαστικά δάνεια που παρέχονται σε σεισμόπληκτους, 5) άρθρο 49 παρ. 1 Ν. 542/1977 στεγαστική συνδρομή.

34 άρθρο 244 ΠΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 13 εδ. α' ΠΚ.

35 άρθρο 5 παρ. 2 Ν. 2830/2000.

5. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

5.α. Ο Συμβολαιογράφος οφείλει να παρέχει τις υπηρεσίες του οποτεδήποτε του ζητηθούν –μέσα στα νόμιμα ωράρια εργασίας, όπως αυτά καθορίζονται από το Συμβολαιογραφικό Σύλλογο– **και σε οποιονδήποτε**, δικαιούμενος –και υποχρεούμενος ταυτόχρονα από τον Κώδικα Συμβολαιογράφων– να τις αρνηθεί, μόνο αν διαπιστώσει ότι η αιτούμενη ενέργεια ή η πράξη είναι αντίθετη στο Νόμο ή στα χρηστά ήθη³⁶.

Η ελληνική νομοθεσία περιλαμβάνει πλήθος νομοθετημάτων με τα οποία κάμπτεται η αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων, η μη τήρηση των οποίων συνεπάγεται ακυρότητα της πράξης αλλά και αστικές, ποινικές και πειθαρχικές κυρώσεις για το Συμβολαιογράφο.

Έτσι, ο Συμβολαιογράφος φέρει ευθύνη και οφείλει **να αρνηθεί την παροχή υπηρεσίας ή τη σύνταξη πράξης**:

- **κατά παράβαση του Αστικού Κώδικα**

- **κατά παράβαση ειδικών νόμων** που αφορούν τα αγροτικά ακίνητα, τα κληροτεμάχια, τα δάση, τα οικόπεδα, τα μεταλλεία, το Άγιο Όρος, τις παραμεθόριες περιοχές, το αμπελουργικό κτηματολόγιο, κ.λπ..

Ως προς την **έννοια των χρηστών ηθών** ο Συμβολαιογράφος δεν μπορεί να αρνηθεί τη σύνταξη πράξεων, στηριζόμενος στο προσωπικό του περί δικαίου συναίσθημα ή στις προσωπικές του περί ηθών αντιλήψεις. Η κρίση του Συμβολαιογράφου πρέπει να αποδίδει τους κανόνες ηθικής συμπεριφοράς, που έχουν εδραιωθεί στην συνείδηση του λαού και να αποτελεί κρίση του χρηστών και υγιώς σκεπτόμενου κοινωνικού ανθρώπου³⁷.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Συμβολαιογράφος οφείλει **να αποφύγει να παρέχει υπηρεσίες**, όταν, ενεργώντας στο πλαίσιο των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του, διαπιστώσει **ότι υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ή γνωρίζει ότι η σχεδιαζόμενη πράξη ή συναλλαγή για την οποία ζητείται η συνδρομή του, συνδέεται με αδίκημα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες** (ξέπλυμα χρήματος). Η παράβαση της παραπάνω υποχρέωσης προβλέπεται ρητά ότι αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα³⁸.

5.β. Η άρνηση του Συμβολαιογράφου να προβεί στην απαιτούμενη ενέργεια ή να συντάξει κάποια πράξη απαιτείται να διατυπώνεται **γραπτώς** και να είναι **αιτιολογημένη**, ώστε να είναι δυνατή η προσφυγή του ενδιαφερομένου στο δικαστήριο και αν κριθεί η άρνηση του Συμβολαιογράφου αδικαιολόγητη, αυτός να εξαναγκασθεί σε συμμόρφωση³⁹.

5.γ. Ο Συμβολαιογράφος **οφείλει να μεταβαίνει** για την υπογραφή πράξεών του **εκτός του γραφείου του** –πάντοτε βέβαια μέσα στην εδαφική περιφέρεια όπου ασκεί το λειτούργημά του–, όταν αυτό του ζητηθεί από δικαιοπρακτούντες, οι οποίοι αποδεδειγμένα δεν μπορούν να προσέλθουν στο γραφείο του λόγω **ασθενείας ή άλλη σοβαρού λόγου**.

Η παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων του Συμβολαιογράφου πέρα από την αστική του ευθύνη αποτελεί **πειθαρχικό αδίκημα**.

Αν μάλιστα ο Συμβολαιογράφος ενεργεί με δόλο και με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος ή να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλο, διαπράττει **το ποινικό αδίκημα της παράβασης καθήκοντος**, που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι δύο ετών⁴⁰.

36 άρθρο 5 παρ. 1 Ν. 2830/2000.

37 Δερβέναγα, *Κώδιξ περί Συμβολαιογράφων*, σελ. 46, ΑΠ 326/1974 ΝοΒ 22.1297, ΕφετΑθ 1085/1953 ΕΕΝ 20.349.

38 Απόφαση 59467/13-7-2009 του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής των επιμέρους υποχρεώσεων των δικηγόρων και των συμβολαιογράφων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 4 του ν. 3691/2008».

39 Αναλογική εφαρμογή του άρθρου 791 ΚΠολΔ, βλ. σχετικά Παναγόπουλου, «Το Συμβόλαιο», *ΣυμβΕπιθ* τόμος ΙΘ (1996), σελ. 458.

40 άρθρο 259 ΠΚ.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Ο Συμβολαιογράφος είναι δημόσιος λειτουργός στον οποίο, όπως είπαμε, έχει εκχωρηθεί η άσκηση δημόσιας εξουσίας για να προσδίδει δημόσια πίστη στις πράξεις που συντάσσει. Είναι αυτός που οφείλει να παρέχει τις υπηρεσίες του σε όλη την κοινωνία, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τα συμφέροντα του Κράτους και των συμβαλλομένων. Με το κύρος που τον έχει περιβάλλει η πολιτεία, κατοχυρώνει τις συναλλαγές και εξασφαλίζει την οικονομική σταθερότητα και την κοινωνική γαλήνη, προλαμβάνοντας δικαστικές έριδες.

Με την καθοδήγησή του, οι πολίτες πειθαρχούν στη νομοθεσία, καταβάλουν τους φόρους και αναλαμβάνουν τις υποχρεώσεις τους απέναντι στο Κράτος.

Ακριβώς αυτή η αποστολή του Συμβολαιογράφου επιβάλλει σ' αυτόν να είναι αμερόληπτος και ανεξάρτητος, να ασκεί ατομικά ο ίδιος το λειτούργημά του και να συνεργάζεται με τις φορολογικές αρχές.

1. ΑΜΕΡΟΛΗΨΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

1.α. Ο Συμβολαιογράφος είναι υποχρεωμένος να ασκεί τα καθήκοντά του με κάθε αμεροληψία και ανεξαρτησία⁴¹.

Είναι ανεξάρτητος απέναντι στα άλλα κρατικά όργανα και ιδίως στη Διοίκηση, αλλά και απέναντι στα πρόσωπα, των οποίων τις πράξεις περιβάλλει με τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Είναι ο νομικός συμβουλάτορας όλων των συμβαλλομένων. Είναι ο άνθρωπος της δικαιοσύνης, ο οποίος οφείλει να φροντίζει για την συμφωνία της βούλησης των συμβαλλομένων με το νόμο, χωρίς να είναι υποστηρικτής του ενός ή του άλλου μέρους. Πελάτες του είναι όχι μόνο οι πελάτες με την στενή έννοια του όρου, δηλαδή αυτοί που πρώτοι απευθύνθηκαν σ' αυτόν και ζήτησαν τις υπηρεσίες του, αλλά όλοι οι συμβαλλόμενοι. Έχει υποχρέωση να αντιμετωπίζει πάντοτε τους συμβαλλόμενους σαν ίσους, αποστασιοποιημένος από τις διαφορές τους, σε αντίθεση με το δικηγόρο, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να υπερασπιστεί το δίκαιο του ενός μόνο μέρους.

1.β. Επιπλέον, ο Έλληνας Νομοθέτης για να προστατεύσει την αμεροληψία και ανεξαρτησία του Συμβολαιογράφου, όταν ο ίδιος ή συγγενής του δικαιοπρακτεί, ορίζει ότι ο Συμβολαιογράφος υποχρεούται να απέχει από την σύνταξη πράξεων, όπου δικαιοπρακτεί ο ίδιος ή αντιπροσωπεύει αυτόν που δικαιοπρακτεί ή ο δικαιοπρακτών είναι σύζυγος ή συγγενής του εξ αίματος ή αγχιστείας μέχρι τρίτου βαθμού ή θετό τέκνο, καθώς και όταν με τη συντασσόμενη πράξη πραγματοποιείται άμεση παροχή στον Συμβολαιογράφο ή στα παραπάνω αναφερόμενα πρόσωπα⁴².

Σε όλες τις προαναφερόμενες περιπτώσεις, ο Συμβολαιογράφος μπορεί να ζητήσει την αναπλήρωσή του από άλλον Συμβολαιογράφο.

Επίσης, σε περίπτωση που στην κατάρτιση της πράξης συμπράττει δεύτερος Συμβολαιογράφος ή μάρτυρες, αυτοί δεν πρέπει να είναι σε σχέση με τον Συμβολαιογράφο ή μεταξύ τους σύζυγοι ή στενοί συγγενείς, όπως και υπάλληλοι του Συμβολαιογράφου⁴³. Η παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων πέρα από τις τυχόν αστικές κυρώσεις που επάγεται, αποτελεί **πειθαρχικό αδίκημα** που επισύρει πειθαρχική ποινή. Αν μάλιστα ο Συμβολαιογράφος ενεργεί με δόλο και με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος ή να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλο, διαπράττει **το ποινικό αδίκημα της παράβασης καθήκοντος**, που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι δύο ετών⁴⁴.

41 άρθρο 5 παρ. 2 εδ. 1 Ν. 2830/2000, «ο Συμβολαιογράφος ασκεί τα καθήκοντα του ευσυνείδητα και αμερόληπτα».

42 άρθρο 7 Ν. 2830/2000.

43 άρθρο 9 παρ. 2 και 3 Ν. 2830/2000.

44 άρθρο 259 ΠΚ.

2. ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ

Ο Συμβολαιογράφος, ως δημόσιος λειτουργός στον οποίο έχει εκχωρηθεί κρατική εξουσία, οφείλει **να ασκεί ο ίδιος ατομικά το λειτούργημά του**.

Για να εξηγήσουμε την υποχρέωση αυτή του Συμβολαιογράφου θα αναφερθούμε στην έννοια του συμβολαιογραφικού εγγράφου ως δημοσίου εγγράφου και στην δημόσια πίστη που παρέχει.

2.α. Δημόσιο είναι το έγγραφο που συντάσσεται από τον καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο δημόσιο υπάλληλο ή δημόσιο λειτουργό σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους, εφόσον δε πληροί τους νόμιμους όρους έχει το τεκμήριο γνησιότητας.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για να είναι το συμβολαιογραφικό έγγραφο, που είναι εκ του νόμου δημόσιο έγγραφο, **γνήσιο και να παρέχει δημόσια πίστη** είναι:

- να προέρχεται πραγματικά από το δημόσιο λειτουργό, δηλαδή τον Συμβολαιογράφο, που εμφανίζεται ως εκδότης του και

- τα πραγματικά γεγονότα που αναφέρονται σ' αυτό και που φέρονται ότι έγιναν από τον ίδιο ή έχουν υποπέσει στην άμεση αντίληψή του, πραγματικά να έχουν γίνει από τον ίδιο ή να έχουν συμβεί ενώπιόν του.

Ανάλογα με το είδος των πραγματικών γεγονότων που αναφέρονται στο συμβολαιογραφικό έγγραφο **διαφοροποιείται** και η **αποδεικτική τους δύναμη**. Δηλαδή:

1) Το συμβολαιογραφικό έγγραφο **αποτελεί πλήρη απόδειξη ως προς όλους και κατά όλων**⁴⁵, δηλαδή παρέχει δημόσια πίστη, γι' αυτά που πραγματοποιήθηκαν από το Συμβολαιογράφο ή έγιναν ενώπιόν του, δηλαδή όσα είδε και άκουσε (τόπος, χρονολογία εγγράφου, εμφάνιση των προσώπων που μνημονεύονται ότι εμφανίστηκαν, πραγματοποίηση των δηλώσεων των δικαιοπρακτούντων που παρουσιάστηκαν ενώπιόν του, καταμέτρηση των χρημάτων ενώπιόν του και καταβολή τους, παράδοση επιταγής ενώπιόν του, παράδοση άλλων κινητών πραγμάτων ενώπιόν του, ανάγνωση του εγγράφου ενώπιον όλων, υπογραφή του εγγράφου από τους συμβαλλόμενους, τους μάρτυρες και τον ίδιο τον Συμβολαιογράφο).

Σε περίπτωση αμφισβητήσεων υπάρχει μόνο η δυνατότητα να προσβληθεί το έγγραφο ως πλαστό, με την διαδικασία που ο Νόμος ορίζει. Αν αποδειχθεί η πλαστότητα του εγγράφου, τότε ο Συμβολαιογράφος φέρει πέρα από την **πειθαρχική και ποινική ευθύνη**, εάν ενήργησε με πρόθεση, **για το αδίκημα της διανοητικής πλαστογραφίας**, που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους. Αν μάλιστα είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλο αθέμιτο όφελος ή να βλάψει παράνομα άλλον, επιβάλλεται κάθειρξη⁴⁶.

2) Αντίθετα, το συμβολαιογραφικό έγγραφο παρέχει **πλήρη απόδειξη, μέχρις ότου αποδειχθεί το αντίθετο**, δηλαδή επιτρέπεται ανταπόδειξη⁴⁷:

- για τα γεγονότα και τις καταστάσεις των οποίων την αλήθεια ή την ύπαρξη όφειλε, σύμφωνα με το νόμο, να εξακριβώσει ο Συμβολαιογράφος (όπως π.χ. η διαπίστωση από την Συμβολαιογράφο της ικανότητας για δικαιοπραξία των συμβαλλομένων, η οποία είναι καθαρά υποκειμενική κρίση του Συμβολαιογράφου)

- για το περιεχόμενο και συνεπώς για την αλήθεια, των δικαιοπρακτικών δηλώσεων των συμβαλλομένων ή των τρίτων, για το οποίο δεν έχει δική του αντίληψη ο Συμβολαιογράφος (π.χ. ότι ο Α μεταβιβάζει και παραδίδει στον Β ένα ακίνητο ή ότι το τίμημα της πώλησης του ακινήτου είναι 50.000 ευρώ)

- γι' αυτά που διηγηματικά αναφέρονται, δηλαδή τα γεγονότα που αναφέρονται στο συμβολαιογραφικό έγγραφο, χωρίς να είναι όροι απαραίτητοι της πράξης που θέλουν να πιστοποιήσουν οι συμβαλ-

45 άρθρο 438 εδ. α' ΚΠολΔ.

46 άρθρο 242 παρ. 1 και 3 ΠΚ.

47 άρθρα 440, 441 ΚΠολΔ.

λόμενοι, έχουν όμως άμεση σχέση μ' αυτήν (π.χ. η δήλωση του πωλητή ότι έναντι του τιμήματος που συμφωνήθηκε έλαβε από τον αγοραστή έξω από το συμβολαιογραφείο 50.000 ευρώ).

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι **ο Έλληνας Συμβολαιογράφος φέρει ο ίδιος ατομικά πλήρη ευθύνη για τις πράξεις των οποίων φέρεται ως εκδότης.**

2.β. Στην πράξη το συμβολαιογραφικό έγγραφο συνήθως ετοιμάζεται είτε από τον ίδιο τον Συμβολαιογράφο είτε από τους συνεργάτες-βοηθούς του, στην συνέχεια όμως ο Συμβολαιογράφος οφείλει να το ελέγξει ως προς όλο το περιεχόμενό του, να βεβαιωθεί για την εμφάνιση των προσώπων που μνημονεύονται ότι εμφανίστηκαν (συμβαλλόμενοι, μάρτυρες, διερμηνείς, κ.λπ.), να ελέγξει τη δικαιοπρακτική ικανότητα καθώς και την έλλειψη ύπαρξης κωλυμάτων στα πρόσωπα αυτά, να βεβαιωθεί για την ορθή απόδοση της βούλησης των δικαιοπρακτούντων, χωρίς όμως να οφείλει να ελέγξει και την αλήθεια των δηλώσεών τους για τις οποίες την ευθύνη φέρουν ακέραιοι οι ίδιοι, να βεβαιωθεί ότι οι δικαιοπρακτούντες γνωρίζουν τις συνέπειες των πράξεων που υπογράφουν και τέλος να παραστεί στην ανάγνωση και την υπογραφή του εγγράφου.

3. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

3.α. Ο Συμβολαιογράφος, ως δημόσιος λειτουργός, **υποχρεούται να συνεργάζεται με τις φορολογικές υπηρεσίες**, χορηγώντας τους αντίγραφα των πράξεων που συντάσσει ή των εγγράφων που φυλάσσονται απ' αυτόν και παρέχοντάς τους όλες τις πληροφορίες που του ζητούν.

Έτσι ενδεικτικά μνημονεύουμε ότι:

- υποχρεούται να αποστέλλει κάθε μήνα αντίγραφα όλων των συμβολαίων πωλήσεων, ανταλλαγών και διανομών στην Δ.Ο.Υ., όπου ανήκει το ακίνητο
- υποχρεούται κάθε τρίμηνο να αποστέλλει αντίγραφα όλων των χαριστικών δικαιοπραξιών στη Δ.Ο.Υ. του δωρητή⁴⁸.

3.β. Επίσης ο Συμβολαιογράφος, για την περίπτωση διερεύνησης τυχόν απόπειρας ή διάπραξης αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες από τις αρμόδιες αρχές, οφείλει να φυλάσσει τα σχετικά νομιμοποιητικά έγγραφα της ταυτότητας του πελάτη κατά τη σύναψη κάθε είδους σύμβασης, καθώς και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα παραστατικά κάθε είδους συναλλαγών, για χρονικό διάστημα πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης με τον πελάτη ή την εκτέλεση της κάθε συναλλαγής⁴⁹.

Η παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων συνιστά **πειθαρχικό αδίκημα**.

3.γ.1. Ωστόσο **ο Συμβολαιογράφος μπορεί να αρνηθεί την παροχή πληροφοριών** ή την αποστολή εγγράφων στις φορολογικές αρχές **επικαλούμενος το επαγγελματικό απόρρητο**, όπως αυτό αναλύθηκε παραπάνω⁵⁰.

Μπορεί επίσης να επικαλεστεί το επαγγελματικό απόρρητο και σε περίπτωση ελέγχων που γίνεται στο συμβολαιογραφείο του από φορολογικές αρχές, με σκοπό να ελεγχθεί ο Συμβολαιογράφος για την ειλικρίνεια της φορολογικής του δήλωσης.

3.γ.2. Σε περίπτωση που **ο Συμβολαιογράφος**, κατά την άσκηση του λειτουργήματός του, **αντιληφθεί την ύπαρξη φορολογικής απάτης**, εναπόκειται κατ' αρχάς στον ίδιο να αποφασίσει αν πρέπει να τηρήσει το επαγγελματικό απόρρητο ή να διαφυλάξει τυχόν μεγαλύτερης αξίας έννομο συμφέρον.

Σύμφωνα με το Ποινικό Κώδικα, **ο Συμβολαιογράφος μπορεί να παραβιάσει το επαγγελματικό απόρρητο**, αν η παραβίαση αποσκοπεί στην εκπλήρωση άλλου καθήκοντος ή στην διαφύλαξη εννόμου

48 άρθρο 116 παρ. 2 εδ. β' Ν.Δ. 118/1973.

49 Απόφαση 59467/13-7-2009 Υπουργείου Δικαιοσύνης.

50 Μέρος Δεύτερο, Κεφάλαιο 1.

ή για άλλο λόγο δικαιολογημένου ουσιώδους συμφέροντος, δημοσίου ή του ίδιου ή κάποιου άλλου, ανώτερου από την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, το οποίο συμφέρον δεν θα μπορούσε να διαφυλαχτεί διαφορετικά⁵¹.

Αν όμως η συγκεκριμένη φορολογική απάτη αποτελεί αξιόποινη πράξη που διώκεται αυτεπάγγελα, τότε ο Συμβολαιογράφος υποχρεούται να την ανακοινώσει χωρίς καθυστέρηση στον αρμόδιο εισαγγελέα, μη δεσμευόμενος από το επαγγελματικό απόρρητο⁵².

Όπως προαναφέρθηκε, η παραπάνω κάμψη του φορολογικού απορρήτου υφίσταται και στις περιπτώσεις που αφορούν την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες⁵³.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

1. Οι δεοντολογικές αρχές που διέπουν το συμβολαιογραφικό λειτούργημα στην Ελλάδα περιλαμβάνουν, όπως είπαμε, γραπτούς και άγραφους κανόνες. Οι γραπτοί κανόνες ενσωματώνονται στη συμβολαιογραφική νομοθεσία και ειδικότερα στον Κώδικα Συμβολαιογράφων, είναι δε διάσπαρτοι σε διάφορες διατάξεις, χωρίς να υφίσταται ειδικό κεφάλαιο που να είναι αφιερωμένο στην δεοντολογία. Οι άγραφοι κανόνες προκύπτουν από την φύση του συμβολαιογραφικού λειτουργήματος, όπως αναλύθηκε παραπάνω.

2.α. Ο σεβασμός και η τήρηση των δεοντολογικών κανόνων ελέγχεται κατ' αρχάς από τους Συμβολαιογραφικούς Συλλόγους.

Οι Συμβολαιογραφικοί Σύλλογοι είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, που τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργού Δικαιοσύνης⁵⁴. Στην έδρα κάθε Εφετείου εδρεύει ένας Συμβολαιογραφικός Σύλλογος, του οποίου μέλη είναι υποχρεωτικά όλοι οι Συμβολαιογράφοι της περιφέρειάς του⁵⁵. Οι Συμβολαιογραφικοί Σύλλογοι είναι εννέα⁵⁶.

Οι Συμβολαιογραφικοί Σύλλογοι διοικούνται από τα διοικητικά τους συμβούλια, τα μέλη των οποίων αναδεικνύονται με εκλογές που διεξάγονται κάθε τρία χρόνια⁵⁷.

Μία από τις βασικές αρμοδιότητες των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων είναι η εποπτεία της αρμόζουσας και αξιοπρεπούς άσκησης του συμβολαιογραφικού λειτουργήματος⁵⁸ από τους Συμβολαιογράφους – μέλη του Συλλόγου, καθώς και ο αυτεπάγγελτος ή κατόπιν αναφοράς έλεγχος της συμπεριφοράς τους προς διαπίστωση της τήρησης ή μη των κανόνων συμβολαιογραφικής δεοντολογίας⁵⁹. **Αρμόδιο όργανο για την άσκηση αυτής της εποπτείας είναι το διοικητικό συμβούλιο του κάθε Συμβολαιογραφικού Συλλόγου.**

Έτσι, το διοικητικό συμβούλιο κάθε Συμβολαιογραφικού Συλλόγου είναι αρμόδιο να ελέγχει την τήρηση των δεοντολογικών κανόνων από τον κάθε Συμβολαιογράφο είτε αυτεπαγγέλτως, είτε μετά από

51 άρθρο 371 παρ. 4 ΠΚ.

52 άρθρο 37 παρ. 2 ΚΠΔ.

53 Ν. 3691/2008.

54 άρθρο 98 Ν. 2830/2000.

55 άρθρο 97 Ν. 2830/2000.

56 Τα Εφετεία είναι έντεκα, αλλά οι Συμβολαιογράφοι της περιφέρειας των Εφετείων Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσου υπάγονται στον Συμβολαιογραφικό Σύλλογο Εφετείου Αθηνών, βλ. άρθρο 97 παρ. 2 Ν. 2830/2000.

57 άρθρο 104 Ν. 2830/2000.

58 άρθρο 107 παρ. 1δ Ν. 2830/2000.

59 άρθρο 107 παρ. 1στ Ν. 2830/2000.

υποβολή σχετικής αναφοράς από οποιονδήποτε συνάδελφο ή τρίτο. Κατά την άσκηση αυτής της αρμοδιότητάς του δικαιούται να απευθύνει παρατηρήσεις στον παραβάτη Συμβολαιογράφο ή να αποστερεί αυτόν από τη λήψη μέχρι και έξι μερισμάτων⁶⁰.

Το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε Συλλόγου πέρα από τις παραπάνω παρατηρήσεις που μπορεί να απευθύνει –και οι οποίες έχουν τη μορφή συστάσεων προς τον παραβάτη– ή την στέρηση περιορισμένου αριθμού μερισμάτων, δεν δικαιούται να επιβάλει ποινές ή άλλες κυρώσεις οποιασδήποτε φύσεως, δικαιούται όμως να αναφέρει την παράβαση στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών, ο οποίος με την σειρά του, θα κινήσει την πειθαρχική διαδικασία εναντίον του παραβάτη, όπως περιγράφεται παρακάτω.

2.β. Ο σεβασμός και η τήρηση των δεοντολογικών κανόνων ελέγχεται επίσης από τα όργανα άσκησης πειθαρχικής δικαιοδοσίας.

Η παράβαση των δεοντολογικών κανόνων αποτελεί **πειθαρχικό αδίκημα**⁶¹, το οποίο τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 44 ως 95 του Κώδικα Συμβολαιογράφων, που διέπουν το πειθαρχικό δίκαιο των Συμβολαιογράφων.

Αρμόδιος για την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας εναντίον Συμβολαιογράφου είναι **ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών**, στην περιφέρεια του οποίου υπηρετεί ο διωκόμενος, καθώς και **ο Υπουργός Δικαιοσύνης**, ο οποίος μπορεί να παραγγείλει στον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών να κινήσει την παραπάνω διαδικασία⁶².

Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών, ο οποίος είναι η προϊσταμένη αρχή των Συμβολαιογράφων και διενεργεί τις τακτικές και έκτακτες επιθεωρήσεις των συμβολαιογραφείων, μόλις λάβει γνώση, είτε αμέσως εξ ιδίας αντιλήψεως, είτε από στοιχεία που περιέρχονται σ' αυτόν, είτε ύστερα από αναφορά ή γνωστοποίηση προερχόμενη από το διοικητικό συμβούλιο του αρμοδίου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου ή άλλης αρχής ότι ο Συμβολαιογράφος παρέβη κάποια από τις επιβαλλόμενες σ' αυτόν υποχρεώσεις, μέσα στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι δεοντολογικές αρχές, υποχρεούται να εγείρει πειθαρχική αγωγή εναντίον του⁶³.

Η αγωγή αυτή δικάζεται ενώπιον **των τριμελών πειθαρχικών συμβουλίων**, τα οποία εδρεύουν στην έδρα κάθε Πρωτοδικείου και αποτελούνται από δύο δικαστές –έναν Πρόεδρο Πρωτοδικών και έναν Πρωτοδίκη– και έναν Συμβολαιογράφο. Σε περίπτωση άσκησης έφεσης κατά της απόφασης του τριμελούς πειθαρχικού συμβουλίου, αυτή δικάζεται ενώπιον **των πενταμελών πειθαρχικών συμβουλίων**, που εδρεύουν στην έδρα κάθε εφετείου και αποτελούνται από τρεις δικαστές –έναν Πρόεδρο Εφετών και δύο Εφέτες– και δύο Συμβολαιογράφους⁶⁴.

Τέλος, υπάρχουν **τα πειθαρχικά δικαστήρια**, αποτελούμενα από έναν πρόεδρο Εφετών και τέσσερις Εφέτες, τα οποία δικάζουν βαριά πειθαρχικά παραπτώματα, τιμωρούμενα με ποινή οριστικής παύσης, μόνο μετά από παραπομπή της υπόθεσης από τα πειθαρχικά συμβούλια.

Οι ποινές που επιβάλλονται αν διαπιστωθεί παράβαση δεοντολογικού κανόνα από τα αρμόδια όργανα είναι:

- έγγραφη επίπληξη
- πρόστιμο από 60 μέχρι 880 ευρώ
- προσωρινή παύση από 15 μέρες ως 4 μήνες, που συνεπάγεται αδυναμία άσκησης, από τον τιμωρηθέντα, του συμβολαιογραφικού λειτουργήματος για το χρονικό διάστημα της παύσης

60 άρθρο 107 παρ. 1στ Ν. 2830/2000.

61 άρθρο 43 παρ. 1ε Ν. 2830/2000.

62 άρθρο 63 παρ. 1 και 2 Ν. 2830/2000.

63 άρθρο 67 παρ. 1 Ν. 2830/2000

64 άρθρο 60 Ν. 2830/2000.

- και οριστική παύση από το λειτούργημα του Συμβολαιογράφου⁶⁵.

Η επιβαλλόμενη ποινή εξαρτάται:

- από τη βαρύτητα του αδικήματος και ιδιαίτερα από τις συνέπειες τις οποίες είχε, καθώς και από τον αντίκτυπο του στην άσκηση των έργων του Συμβολαιογράφου και στο γόητρο του σώματος
- από τον δόλο ή τον βαθμό αμελείας του διωκόμενου
- από τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες τελέσθηκε το αδίκημα και
- από την πείρα του παραβάτη Συμβολαιογράφου⁶⁶.

Οι ποινές αυτές, εφόσον καταστούν αμετάκλητες, είναι υποχρεωτικές για τον τιμωρηθέντα⁶⁷.

Αντίγραφο της καταδικαστικής απόφασης καταχωρείται σε ειδικό βιβλίο πειθαρχικών ποινών που τηρείται από το Συμβολαιογραφικό Σύλλογο, στον οποίο ανήκει ο παραβάτης και τίθεται στον ατομικό του φάκελο που φυλάσσεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης⁶⁸.

2.γ. Σε περίπτωση που η **παραβίαση δεοντολογικού κανόνα συνιστά και ποινικό αδίκημα**, τότε ακολουθείται η σχετική διαδικασία ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, με την οποία δε θα ασχοληθούμε στην παρούσα εισήγηση.

Θα επισημάνουμε μόνο, ότι η αμετάκλητη καταδίκη του Συμβολαιογράφου για κακούργημα ή σε ποινή φυλάκισης, για οποιοδήποτε από τα πλημμελήματα που αποτελούν κωλύματα διορισμού του υποψήφιου Συμβολαιογράφου⁶⁹, έχει σαν συνέπεια την υποχρεωτική κίνηση διαδικασίας ενώπιον των πειθαρχικών δικαστηρίων, ώστε να αποφανθούν για την οριστική παύση του καταδικασθέντα από το λειτούργημά του⁷⁰.

3. Στην πράξη η πλειοψηφία των Συμβολαιογράφων εφαρμόζει το γραπτό και άγραφο δεοντολογικό δίκαιο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν και εξαιρέσεις, ιδιαίτερα όσον αφορά παραβάσεις των κανόνων αθέμιτου ανταγωνισμού.

Η συνήθης διαδικασία που ακολουθείται στην πρακτική είναι η υποβολή αναφοράς εναντίον Συμβολαιογράφου για παράβαση δεοντολογικού κανόνα, είτε από πελάτη του, είτε από συνάδελφό του στον Συμβολαιογραφικό Σύλλογο. Η αναφορά αυτή συζητείται από το διοικητικό συμβούλιο του οικείου Συλλόγου και καλείται ο παραβάτης να δώσει εξηγήσεις. Αν οι εξηγήσεις αυτές δεν κριθούν επαρκείς, το διοικητικό συμβούλιο του απευθύνει σχετική παρατήρηση, εφιστώντας του την προσοχή στο ότι αν δεν συμμορφωθεί, θα αναγκαστεί να αναφέρει το θέμα στον αρμόδιο Εισαγγελέα για να κινηθεί εναντίον του η πειθαρχική διαδικασία.

Οι Συμβολαιογραφικοί Σύλλογοι μπορούν να ελέγχουν παραβάσεις δεοντολογικών κανόνων, δεν μπορούν όμως να επιβάλουν ποινές, εφόσον τα μόνα μέσα που διαθέτουν έναντι του παραβάτη είναι να του απευθύνουν παρατήρηση ή να του στερήσουν το μέρισμα για χρονικό διάστημα μέχρι και έξι μήνες – ποινή η οποία υπό τις σημερινές οικονομικές συνθήκες στερείται πρακτικής σημασίας λόγω της υπερβολικής συρρίκνωσης του μερίσματος. Έτσι, η επέμβασή τους δεν είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική.

Από την άλλη πλευρά, η πειθαρχική διαδικασία είναι αυστηρή και επώδυνη για τον παραβάτη. Έτσι οι Συμβολαιογραφικοί Σύλλογοι αποφεύγουν στην πράξη να παραπέμπουν Συμβολαιογράφους στην πειθαρχική διαδικασία και μόνο σε πολύ σοβαρές και ακραίες παραβάσεις ή σε κατ' εξακολούθηση παραβάσεις παραπέμπουν σ' αυτήν, υποβάλλοντας σχετική αναφορά στον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών.

65 άρθρο 44 Ν. 2830/2000.

66 άρθρο 48 Ν. 2830/2000.

67 άρθρο 88 παρ. 1 Ν. 2830/2000.

68 άρθρο 88 παρ. 2 και 3 Ν. 2830/2000.

69 άρθρο 23 παρ. 5 Ν. 2830/2000.

70 άρθρο 32 παρ. 1 και 2 Ν. 2830/2000.

Οι Εισαγγελείς επιλαμβάνονται πειθαρχικής δίωξης, χωρίς προηγούμενη αναφορά του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, στην περίπτωση που οι ίδιοι αντιληφθούν, κατά τον τακτικό ή έκτακτο έλεγχο που ενεργούν στα συμβολαιογραφεία, δεοντολογικές παραβάσεις, ή σε περίπτωση που ιδιώτης ή άλλη αρχή υποβάλει αναφορά εναντίον Συμβολαιογράφου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το σύστημα που ισχύει σήμερα στην Ελλάδα, όπως το αναλύσαμε παραπάνω, δεν είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό.

Η έλλειψη ενός συστηματοποιημένου γραπτού κώδικα δεοντολογίας αλλά και ενός ειδικού οργάνου, που να αποτελείται μάλιστα μόνο από Συμβολαιογράφους, επιφορτισμένου να διαφυλάσσει την πλήρη τήρηση των δεοντολογικών αρχών και να επιβάλει κυρώσεις, όπου απαιτείται, έχει γίνει έντονα αισθητή τα τελευταία χρόνια.

Έτσι, η κατάρτιση και ψήφιση κώδικα δεοντολογίας που θα περιλαμβάνει το σύνολο των δεοντολογικών κανόνων που διέπουν την Συμβολαιογραφία στην Ελλάδα, καθώς και η θεσμοθέτηση ειδικού οργάνου αποτελούμενου μόνο από Συμβολαιογράφους που να ελέγχει την τήρηση των δεοντολογικών κανόνων και να επιβάλει κυρώσεις πιστεύουμε ότι είναι επιβεβλημένη για να βελτιωθεί το ισχύον σήμερα σύστημα και να καταστεί πιο αποτελεσματική η τήρηση της Συμβολαιογραφικής Δεοντολογίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αθανασόπουλου Τ.	Συμβολαιογραφικό Δίκαιο και Εθνικό Κτηματολόγιο, 2011.
Γέσιου-Φαλτσή Π.	Δίκαιο αποδείξεων, 1985.
Γεωργιάδη - Σταθόπουλου	Αστικός Κώδιξ, τόμος 2, Γενικό Ενοχικό, 1997.
Γιακουμή Δ.	Το νομικό καθεστώς του δικηγόρου και θέματα αστικής και πειθαρχικής δικηγορικής ευθύνης, 1987.
Dechers E.	La profession notariale, sa déontologie et ses structures, Académie Notariale, 2000.
Δερβέναγα Α.	Κώδιξ περί Συμβολαιογράφων, 1978.
Θανόπουλου Α. – Λειβαδινού Α.	Ο Συμβολαιογράφος εν τη θεωρία και πράξη, 1952.
Κεραμέα Κ.	Πολιτική Δικονομία, Γενικό μέρος, 1986.
Κοροζή Ι.	Η έγγραφη απόδειξη στην πολιτική δίκη, 1993.
Μακρίδου Κ.	Το δικηγορικό απόρρητο, 1989.
Μπαλή Γ.	Γενικά αρχαί του Αστικού Δικαίου, εκδ. 8η, 1961.
Μπρακατσούλια Ι.	Τα έγγραφα στην πολιτική δίκη, 1993.
Magnan A.	La Déontologie Traditionnelle, 5es Rencontres Notariat Université: Problèmes Actuels de la Déontologie Notariale, pp. 5-6.
Παναγόπουλου Κ.	Το Συμβόλαιο, <i>ΣυμβΕπιθ</i> τόμος ΙΘ (1996), σελ. 454-476.
Παπακυριάκου Μ.	Ευρωπαϊκός Κώδικας Συμβολαιογραφικής Δεοντολογίας, <i>ΣυμβΕπιθ</i> τόμος ΙΘ (1996), σελ. 590-597.
Παπακυριάκου Μ.	Η συμβολαιογραφική δεοντολογία απέναντι στους συναδέλφους, στους πελάτες και στο κράτος, <i>ΣυμβΕπιθ</i> τόμος Κ (1999), σελ. 736-748.
Παπακυριάκου Μ.	Συμβολαιογραφική Δεοντολογία απέναντι στους Συναδέλφους, <i>Νοτάριος</i> , τεύχος 7/2004, σελ. 12-14.
Rivalland J-M.	La Déontologie et les Nouvelles Activités Notariales, 5es Rencontres Notariat Université: Problèmes Actuels de la Déontologie Notariale, pp. 7-10.
Rouget G.	Précis de Déontologie Notariale, Presses Universitaires de Bordeaux, 1999
	Le Code Déontologique des Notaires Publics de Roumanie.

ΝΟΜΟΙ**ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4278/2014****(ΦΕΚ Α' 157/4.8.2014)****Φάροι, Στρατολογία και άλλες διατάξεις.****Άρθρο 43****Παραμεθόριες περιοχές**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 1892/1990 (Α101) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αποκλειστικά για την εφαρμογή του νόμου αυτού ως παραμεθόριες περιοχές ορίζονται οι Νομοί Δωδεκανήσου, Έβρου, Θεσπρωτίας, Καστοριάς, Κιλκίς, Λέσβου, Ξάνθης, Πρέβεζας, Ροδόπης, Σάμου, Φλώρινας και Χίου, οι νήσοι Θήρα και Σκύρος, οι τέως επαρχίες Νευροκοπίου του τέως Νομού Δράμας, Πωγωνίου και Κόνιτσας του τέως Νομού Ιωαννίνων, Αλμωπίας και Έδεσσας του τέως Νομού Πέλλης και Σιντικής του τέως Νομού Σερρών, καθώς και οι τέως κοινότητες Οθωνών, Μαθρακίου και Ερεικούσσης.»

2. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 1892/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

«Φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ανήκουν στις κατηγορίες της παραγράφου 1 του άρθρου 25 μπορούν να ζητήσουν την άρση της απαγόρευσης για τις παραμεθόριους περιοχές με αίτησή τους, στην οποία πρέπει να αναφέρεται και ο σκοπός για τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί το ακίνητο.»

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4301/2014**(ΦΕΚ Α' 223/7.10.2014)****Οργάνωση της νομικής μορφής των θρησκευτικών κοινοτήτων και των ενώσεών τους στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων και λοιπές διατάξεις.**

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ**Άρθρο 1****Έννοια Θρησκευτικής Κοινότητας**

Θρησκευτική κοινότητα είναι ικανός αριθμός φυσικών προσώπων με συγκεκριμένη Θρησκευτική Ομολογία γνωστής θρησκείας, μόνιμα εγκατεστημένων σε ορισμένη γεωγραφική περιοχή, με σκοπό την κοινή άσκηση της λατρείας της και την τέλεση των καθηκόντων που απαιτούνται από την κοινή Ομολογία των μελών της.

Άρθρο 2**Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο**

Ένωση προσώπων της αυτής θρησκευτικής κοινότητας, η οποία επιδιώκει τη συστηματική και οργανωμένη άσκηση της λατρείας της και τη συλλογική εκδήλωση των θρησκευτικών πεποιθήσεων των μελών της, αποκτά προσωπικότητα, όταν εγγραφεί σε ειδικό δημόσιο βιβλίο (Θρησκευτικών Νομικών Προσώπων) που τηρείται στο πρωτοδικείο της έδρας του. Για να συσταθεί θρησκευτικό νομικό πρόσωπο χρειάζονται τριακόσια τουλάχιστον πρόσωπα, εκ των οποίων ένας τουλάχιστον είναι ο θρησκευτικός λειτουργός, ιερουργός ή ποιμένας της θρησκευτικής κοινότητας, στον οποίο έχει ανατεθεί η τέλεση των θρησκευτικών τελετών, ο οποίος πρέπει να είναι Έλληνας ή πολίτης κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αλλοδαπός νόμιμα διαμένων στην Ελλάδα.

Άρθρο 3**Διαδικασίες και διατυπώσεις σύστασης**

1. Για την εγγραφή του θρησκευτικού νομικού προσώπου στο βιβλίο, η διοίκησή του υποβάλλει αίτηση στο αρμόδιο μονομελές πρωτοδικείο, η οποία εκδικάζεται κατά την εκούσια δικαιοδοσία και στην οποία επισυνάπτονται η συστατική πράξη υπογεγραμμένη από όλους τους ιδρυτές - μέλη του με τα πλήρη στοιχεία ταυτότητας και κατοικίας τους, η Ομολογία πίστης, τα ονόματα των μελών της διοίκησης, στην οποία περιλαμβάνεται απαραίτητα και ο θρησκευτικός λειτουργός της κοινότητας, πλήρες βιογραφικό σημείωμα του τελευταίου, από το οποίο θα προκύπτουν οι τυχόν θρησκευτικές σπουδές του, ο τρόπος και ο χρόνος ανάδειξης, εκλογής ή επιλογής του στη θέση αυτή, κατάλογος με τους λατρευτικούς χώρους του και ο κανονισμός του, με τις υπογρα-

φές των μελών του και με ημεροχρονολογία. Το μέλος δεν μπορεί να συμμετέχει ταυτόχρονα σε άλλο θρησκευτικό νομικό πρόσωπο, της αυτής ή άλλης θρησκείας ή δόγματος. Το δικαστήριο υποχρεωτικά διατάσσει με πράξη του την εισαγωγή της υπόθεσης στο ακροατήριο προς συζήτηση. Αντίγραφο της αίτησης με την πράξη ορισμού δικασίμου και όλα τα δικαιολογητικά επιδίδονται, με επιμέλεια των αιτούντων, δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες πριν τη δικάσιμο στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων και στον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών.

2. Τα στοιχεία ταυτότητας των μελών - ιδρυτών του θρησκευτικού νομικού προσώπου, πλην των μελών της διοίκησης που υπογράφουν την αίτηση, δεν γνωστοποιούνται καθ' οποιονδήποτε τρόπο σε τρίτους ούτε περιλαμβάνονται στο τηρούμενο βιβλίο θρησκευτικών νομικών προσώπων.

3. Τα υπό σύσταση θρησκευτικά νομικά πρόσωπα που υπάγονται πνευματικά και διοικητικά σε εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο, υποβάλλουν υποχρεωτικά κοινή αίτηση με το τελευταίο.

Άρθρο 4 Κανονισμός

Ο κανονισμός για να είναι έγκυρος πρέπει να μην έρχεται σε αντίθεση προς τη δημόσια τάξη και τα χρηστά ήθη και πρέπει να καθορίζει: α) την επωνυμία, η οποία περιέχει οπωσδήποτε τη βασική προσδιοριστική της θρησκείας λέξη στην ελληνική γλώσσα ή την πιστή απόδοσή της με ελληνικούς χαρακτήρες και την ένδειξη «Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», β) την έδρα, γ) την εσωτερική οργανωτική δομή του, δ) τα όργανα της διοίκησης, τους όρους ανάδειξης ή διορισμού και παύσης τους και τους κανόνες λειτουργίας τους, ε) τους όρους ανάδειξης, εκλογής ή επιλογής των θρησκευτικών λειτουργών, στ) τον τρόπο της δικαστικής και εξώδικης αντιπροσώπευσης, ζ) τους όρους εισόδου, αποχώρησης και αποβολής των μελών του, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, η) τους όρους με τους οποίους συγκαλείται, συνεδριάζει και αποφασίζει το ανώτατο συλλογικό όργανο, θ) τους πόρους του και την προέλευσή τους, ι) τις τυχόν σχέσεις, αλληλεξαρτήσεις, πνευματικούς και διοικητικούς δεσμούς με ημεδαπό εκκλησιαστικό πρόσωπο, καθώς και με θρησκευτικές κοινότητες ή οργανώσεις της αλλοδαπής, ια) τους όρους τροποποιή-

σης του κανονισμού και ιβ) τους όρους για τη διάλυση του νομικού προσώπου. Στον κανονισμό ορίζεται με σαφήνεια η θρησκεία, το δόγμα και η Ομολογία πίστεως, την οποία υπηρετεί το νομικό πρόσωπο, περιγράφονται οι διδασκαλίες και οι λατρευτικές εκδηλώσεις τους και αναφέρονται όλα τα ιερά κείμενα και οι κανόνες, οι οποίοι συγκροτούν το θρησκευτικό και οργανωτικό περιεχόμενο της και το δεσμεύουν.

Άρθρο 5 Εγγραφή στο βιβλίο και απόκτηση νομικής προσωπικότητας

Αν συντρέχουν οι νόμιμοι όροι, το πρωτοδικείο δέχεται την αίτηση και διατάζει: α) να δημοσιευθεί στον τύπο η Ομολογία πίστεως και περίληψη του κανονισμού με τα ουσιώδη στοιχεία του και β) να εγγραφεί το νομικό πρόσωπο στο βιβλίο Θρησκευτικών Νομικών Προσώπων. Η εγγραφή αυτή είναι ημεροχρονολογημένη και περιλαμβάνει την επωνυμία και την έδρα του, την Ομολογία πίστεως, τη χρονολογία του κανονισμού, τα μέλη της διοικήσεως και τον θρησκευτικό λειτουργό, καθώς και τους όρους που περιορίζουν αυτούς. Ο κανονισμός επικυρώνεται από τον πρόεδρο του δικαστηρίου, κοινοποιείται στον εισαγγελέα πρωτοδικών και κατατίθεται στο αρχείο του πρωτοδικείου. Το θρησκευτικό πρόσωπο αποκτά προσωπικότητα από τη στιγμή που θα εγγραφεί στο βιβλίο και η εγγραφή γίνεται αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης. Οι δικονομικές προθεσμίες άρχονται για το Δημόσιο από της κοινοποίησεως της απόφασης στον εισαγγελέα, για τους τρίτους από την επόμενη της δημοσίευσης στον τύπο.

Άρθρο 6 Παρεμβάσεις και ένδικα μέσα

1. Τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων μπορεί να ασκήσει μόνο κύρια παρέμβαση κατά τη συζήτηση της αίτησης, ενώ κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Δικαίωμα πρόσθετης παρέμβασης υπέρ του αιτούντος έχει το κατ' άρθρο 12 του παρόντος εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο που πρεσβεύει την ίδια θρησκεία και στο οποίο εντάσσεται διοικητικά το υπό σύσταση νομικό πρόσωπο ή, εφόσον δεν υφίσταται ήδη ομόδοξο εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο, άλλα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα της αυτής θρησκείας και δόγματος.

2. Τα δικαιώματα αυτά έχει και ο αρμόδιος εισαγγελέας πρωτοδικών αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήσεως του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 7

Περιουσία νομικού προσώπου

1. Η περιουσία του θρησκευτικού νομικού προσώπου προέρχεται από τακτικές ή έκτακτες εισφορές των μελών του, δωρεές ή κληρονομίες, από ενισχύσεις συνδεδεμένων με αυτό ημεδαπών νομικών προσώπων της αυτής εκκλησίας ή θρησκείας και από τις προσόδους αυτής της περιουσίας. Δύνата να λαμβάνει δάνεια από νομίμως λειτουργούντα τραπεζικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, καθώς επίσης και να διενεργεί εράνους, κατά τις κείμενες διατάξεις, για συγκεκριμένους φιλανθρωπικούς σκοπούς. Δεν δύναται να κατέχει εταιρικές μερίδες σε προσωπικές εταιρίες, δύναται όμως να κατέχει μετοχές σε κεφαλαιουχικές εταιρίες, εισηγμένες ή μη, σε ποσοστό, το οποίο δεν υπερβαίνει το εκάστοτε ποσοστό της μεγάλης μειοψηφίας, χωρίς δικαίωμα διορισμού ή ειδικότερου ελέγχου των μελών της διοίκησής του.

2. Η περιουσία του θρησκευτικού νομικού προσώπου ούτε διανέμεται ούτε μεταβιβάζεται στα μέλη του για οποιονδήποτε λόγο. Σε περίπτωση διάλυσής του, η περιουσία του μπορεί να περιέρχεται σε άλλο θρησκευτικό νομικό πρόσωπο της αυτής Ομολογίας ή σε συνεστημένη Εκκλησία της αυτής θρησκείας ή Ομολογίας, εφόσον αυτό προβλέπεται ρητά στον κανονισμό του. Άλλως, περιέρχεται στο Δημόσιο και διατίθεται κατά τις διατάξεις περί εθνικών κληροδοτημάτων, για φιλανθρωπικούς σκοπούς στην περιοχή όπου το νομικό πρόσωπο είχε την έδρα του.

Άρθρο 8

Διοίκηση και γενική συνέλευση

1. Το θρησκευτικό νομικό πρόσωπο διοικείται, σύμφωνα με τον κανονισμό του από τον θρησκευτικό λειτουργό του ή από πολυμελές όργανο στο οποίο αυτός μετέχει αναγκαστικά. Το όργανο ούτε συγκαλείται ούτε συνεδριάζει νομίμως εάν απουσιάζει ο θρησκευτικός λειτουργός. Σε περίπτωση που συντρέχει περίπτωση έκλειψης του θρησκευτικού λειτουργού, το όργανο διοίκησης συνεδριάζει και αποφασίζει νομίμως μέχρι την

αντικατάσταση του εκλείποντος μέλους του, για θέματα που αφορούν στην εύρυθμη λειτουργία του νομικού προσώπου.

2. Ο κανονισμός του θρησκευτικού νομικού προσώπου μπορεί να ορίζει ως ανώτατο όργανό του τη συνέλευση των μελών του, η οποία μπορεί να αποφασίζει για κάθε υπόθεσή του που δεν υπάγεται στην αρμοδιότητα άλλου οργάνου. Η συνέλευση, αν ο κανονισμός δεν ορίζει διαφορετικά, ιδίως εκλέγει τα πρόσωπα της διοίκησης, εγκρίνει τα οικονομικά και αποφασίζει για τη διάλυση του νομικού προσώπου. Ο κανονισμός ρυθμίζει τουλάχιστον τους όρους με τους οποίους συγκαλείται, συνεδριάζει και αποφασίζει η συνέλευση και ελεύθερα κάθε άλλο ζήτημα, το οποίο αφορά στο όργανο αυτό, τις αρμοδιότητες και στο έργο του.

Άρθρο 9

Ίδρυση ευκτήριων οίκων και ησυχαστηρίων

Τα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα δικαιούνται κατά τις ισχύουσες διατάξεις, να ιδρύουν, να οργανώνουν και να λειτουργούν οπουδήποτε εντός της Επικράτειας, επ' ονόματί τους και ως παραρτήματά τους, ευκτήριους οίκους, ησυχαστήρια και γενικότερα χώρους λατρείας για συναθροίσεις με θρησκευτικούς σκοπούς, υπό τη διοικητική και πνευματική τους εποπτεία. Επίσης, δύναται να ιδρύουν και να λειτουργούν, κατά τις κείμενες διατάξεις, κατασκηνώσεις, ιδιωτικά σχολεία, εκπαιδευτήρια, ραδιοφωνικούς σταθμούς, φιλανθρωπικά ιδρύματα, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και άλλα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, για την ανάπτυξη της προσφοράς τους και την προώθηση σχετικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 10

Διάλυση θρησκευτικού νομικού προσώπου

1. Το θρησκευτικό νομικό πρόσωπο διαλύεται στις περιπτώσεις που προβλέπει ο κανονισμός του και σε περίπτωση που τα μέλη του μείνουν λιγότερα από εκατό. Με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου, το θρησκευτικό νομικό πρόσωπο μπορεί να διαλυθεί αν το ζητήσει η διοίκησή του για οποιονδήποτε λόγο και αν το ζητήσει η εποπτεύουσα αρχή ή ο αρμόδιος εισαγγελέας: α) αν δεν έχει τουλάχιστον έναν θρησκευτικό λειτουργό για διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών, β) αν στην πραγματικότητα επιδιώκει σκοπό διαφορετικό

από αυτόν που ορίζει ο νόμος και γ) αν η λειτουργία του έχει καταστεί παράνομη ή ανήθικη ή αντίθετη προς τη δημόσια τάξη. Η αίτηση εκδικάζεται κατά την εκουσία δικαιοδοσία.

2. Η εποπτεύουσα αρχή μπορεί να προβαίνει σε τακτικούς ή έκτακτους ελέγχους για τη διακρίβωση της νόμιμης λειτουργίας του νομικού προσώπου, οι οποίοι περιορίζονται αποκλειστικά στη συνδρομή ή μη των λόγων διάλυσής του.

Άρθρο 11

Αναστολή λειτουργίας νομικού προσώπου

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνον εφόσον συντρέχουν λόγοι διάλυσης του θρησκευτικού νομικού προσώπου ή κίνδυνος διασάλευσης της δημόσιας τάξης, κατόπιν αιτήσεως της εποπτεύουσας αρχής ή του αρμόδιου εισαγγελέα πρωτοδικών, δύναται, να ανασταλεί η λειτουργία του θρησκευτικού νομικού προσώπου, να σφραγιστούν προσωρινά οι εγκαταστάσεις του και να ληφθούν τα κατάλληλα ασφαλιστικά μέτρα, με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας του, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 682 Κ.Πολ.Δ. Η ισχύς της δικαστικής απόφασης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες, ενώ οι διατάξεις του άρθρου 693 Κ.Πολ.Δ. δεν εφαρμόζονται. Στην περίπτωση συνδρομής λόγων διάλυσης του νομικού προσώπου, η εποπτεύουσα αρχή ή ο αρμόδιος εισαγγελέας οφείλουν να καταθέσουν αμελλητί ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου τη σχετική αίτηση περί διάλυσής του, η οποία υποχρεωτικά προσδιορίζεται και συζητείται εντός του χρονικού διαστήματος της ισχύος της αναστολής.

Άρθρο 12

Εκκλησιαστικό Νομικό Πρόσωπο

1. Εκκλησία είναι η ένωση τουλάχιστον τριών θρησκευτικών νομικών προσώπων της αυτής θρησκείας, η οποία έχει επισκοπική ή συνοδική ή άλλη κεντρική δομή, λειτουργεί βάσει του κανονισμού της και διοικείται από εκλεγμένα ή διορισμένα, ατομικά ή συλλογικά όργανα. Για την απόκτηση νομικής προσωπικότητας και την εγγραφή της στο ειδικό βιβλίο, απαιτείται η κατάθεση κοινής αίτησης των θρησκευτικών νομικών προσώπων στο πρωτοδικείο της έδρας της Εκκλησίας, στην οποία επισυνάπτονται η συστατική πράξη, οι Ομολογίες πίστεως και των τριών θρησκευτικών προσώπων, τα ονόματα των μελών της διοίκησης, η οποία απο-

τελείται απαραίτητα και από θρησκευτικούς λειτουργούς των μελών της και ο κανονισμός της. Οι διατάξεις που ισχύουν για τα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα εφαρμόζονται ανάλογα και για τις Εκκλησίες. Η επωνυμία της περιέχει οπωσδήποτε και την ένδειξη «Εκκλησιαστικό Νομικό Πρόσωπο».

2. Θρησκευτικές κοινότητες που δεν φέρουν τα χαρακτηριστικά της πρώτης παραγράφου, έστω και χωρίς νομική προσωπικότητα, μπορούν να χρησιμοποιούν τον όρο «Εκκλησία» στην επωνυμία τους, εφόσον όμως δεν αντιποιούνται την επωνυμία των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων.

Άρθρο 13

Αναγνώριση νομικής προσωπικότητας της εν Ελλάδι Καθολικής Εκκλησίας, λοιπών υφιστάμενων Εκκλησιών και νομικών προσώπων τους

1. Αναγνωρίζονται ως ίδια νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, χωρίς καμία άλλη διατύπωση και χωρίς την τήρηση των διαδικασιών που ορίζονται στα άρθρα 3 και 12, έστω και αν δεν υφίστανται οι ελάχιστοι αριθμοί πιστών ή θρησκευτικών νομικών προσώπων που προβλέπονται στα προηγούμενα άρθρα, ως εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου η «Καθολική Εκκλησία στην Ελλάδα» που εδρεύει στην Αθήνα και έχει ως ανώτατη αρχή την «Ιερά Σύνοδο της Καθολικής Ιεραρχίας Ελλάδος (Ι.Σ.Κ.Ι.Ε.)» και ως θρησκευτικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου οι θρησκευτικές κοινότητες (Επισκοπές, Ενορίες, Μονές) με τις κάτωθι επωνυμίες, οι οποίες είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένες με την Καθολική Εκκλησία και των οποίων η εσωτερική οργάνωση και λειτουργία διέπεται από το κανονικό δίκαιό της:

Α) Στην Καθολική Αρχιεπισκοπή Νάξου, Τήνου, Άνδρου, Μυκόνου:

1) «Καθολική Αρχιεπισκοπή Νάξου-Τήνου-Άνδρου-Μυκόνου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο» που εδρεύει στη Νάξο.

2) «Ιερά Μητρόπολη Καθολικών Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο» που εδρεύει στο Κάστρο Νάξου.

3) «Ιερός Μοναστηριακός Καθολικός Ναός του Αγίου Αντωνίου της Παδούλης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο» που εδρεύει στο Κάστρο της Νάξου.

4) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Αντωνίου Αβ-

βά Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο» που εδρεύει στη Χώρα Νάξου.

5) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Αντωνίου της Παδούης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο» που εδρεύει στην Παροικία Πάρου.

6) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Γεωργίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Νάουσα Πάρου.

7) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Παναγίας του Ροδαρίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Μύκονο.

8) «Καθεδρικός Ιερός Καθολικός Ναός Παναγίας του Ροδαρίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ξινάρα Τήνου.

9) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Νικολάου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Χώρα Τήνου.

10) «Ιερός Καθολικός Ναός Παναγία η Πονεμένη Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Χώρα Τήνου.

11) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Νικολάου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Στενή Τήνου.

12) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Ιωσήφ Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Στενή.

13) «Ιερός Καθολικός Ναός Μεταστάσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Φανερωμένη Τήνου.

14) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Ευαγγελιστρίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Μυρσίνη Τήνου.

15) «Ιερός Καθολικός Ναός Κοιμήσεως και Μεταστάσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Μυρσίνη Τήνου.

16) «Ιερός Καθολικός Ναός Μεταστάσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Λειβάδα Τήνου.

17) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Παναγίας του Καρμήλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ποταμιά Τήνου.

18) «Ιερός Καθολικός Ναός Παναγίας της Πονεμένης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ποταμιά Τήνου.

19) «Ιερός Καθολικός Ναός Κυρίας των Αγγέλων (Κιουράς των Αγγέλων) Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ποταμιά Τήνου.

20) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Παναγίας του Ελέους (Ξεσκαλωστήρας) Θρησκευτικό Νο-

μικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κέχρο Τήνου.

21) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίων Αναργύρων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κέχρο Τήνου.

22) «Ιερός Καθολικός Ναός Αναστάσεως του Κυρίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κέχρο Τήνου.

23) «Ιερός Μοναστηριακός Καθολικός Ναός του Αγίου Φραγκίσκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Μέση Τήνου.

24) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Αγαπητού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Αγάπη Τήνου.

25) «Ιερός Καθολικός Ναός Γεννήσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Αγάπη Τήνου.

26) «Ιερός Καθολικός Ναός Παναγίας του Ροδαρίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Σκλαβοχώρι Τήνου.

27) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Ιωάννη Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Σκαλάδο Τήνου.

28) «Ιερός Καθολικός Ναός Μεταστάσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Σκαλάδο Τήνου.

29) «Ιερός Καθολικός Ναός Παναγίας του Καρμήλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Σκαλάδο Τήνου.

30) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ξινάρα Τήνου.

31) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Γεωργίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ξινάρα Τήνου.

32) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Νικολάου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ξινάρα Τήνου.

33) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κουμάρο Τήνου.

34) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίας Άγγελας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κουμάρο Τήνου.

35) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Γεωργίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κουμάρο Τήνου.

36) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Γεννήσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Βωλάξ Τήνου.

37) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Μάρκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Βωλάξ Τήνου.

38) «Ιερός Καθολικός Ναός Γεννήσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Καλαμάν Τήνου.

39) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Ιωάννη Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Κώμη Τήνου.

40) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Ονόματος της Παναγίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Κώμη Τήνου.

41) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Γεωργίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Κώμη Τήνου.

42) «Ιερός Καθολικός Ναός Παναγίας στη Σπηλιά Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Κώμη Τήνου.

43) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίων Αναργύρων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Κώμη Τήνου.

44) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Ιωσήφ Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Μοναστήρια Τήνου.

45) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Γεωργίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Περάστρα Τήνου.

46) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Αντωνίου της Παδούης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Περάστρα Τήνου.

47) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Ευαγγελιστρίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κρόκο Τήνου.

48) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Νικολάου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κρόκο Τήνου.

49) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Ιγνατίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Λουτρά Τήνου.

50) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Δημητρίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Λουτρά Τήνου.

51) «Ιερός Καθολικός Ναός Παναγίας Πηγαδιώτισσας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Λουτρά Τήνου.

52) «Ιερός Μοναστηριακός Καθολικός Ναός Αγίου Ιωσήφ Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Λουτρά Τήνου.

53) «Ιερός Μοναστηριακός Καθολικός Ναός

Ιεράς Καρδίας του Ιησού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Λουτρά Τήνου.

54) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Ζαχαρία Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Καλλονή Τήνου.

55) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Ιωάννη Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Καλλονή Τήνου.

56) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίων Αναργύρων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Λιντάδο Τήνου.

57) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Παντελεήμονος Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Καλλονή Τήνου.

58) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίας Υπακοής Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Καλλονή Τήνου.

59) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Καρκάδο Τήνου.

60) «Ιερός Καθολικός Ναός του Σωτήρα Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Καρκάδο Τήνου.

61) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Μεταστάσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Κάτω Κλείσμα Τήνου.

62) «Ιερός Καθολικός Ναός της Αναστάσεως Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Κάτω Κλείσμα Τήνου.

63) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Ιωάννη Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αετοφωλιά Τήνου.

64) «Ιερός Καθολικός Ναός Μεταμόρφωσης του Σωτήρα Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αετοφωλιά Τήνου.

65) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Γεννήσεως της Θεοτόκου (Κιουράς Καρδιανής) Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Καρδιανή Τήνου.

66) «Ιερός Καθολικός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Καρδιανή Τήνου.

67) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίας Τριάδας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κάμπο Τήνου.

68) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Ιωάννη Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κάμπο Τήνου.

69) «Ιερός Καθολικός Ναός Μεταστάσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κάμπο Τήνου.

70) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Ρωμανού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Άγιο Ρωμανό Τήνου.

71) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Τιμίου Σταυρού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κτικάδο Τήνου.

72) «Ιερός Καθολικός Ναός του Αγίου Γεωργίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κτικάδο Τήνου.

73) «Ιερός Καθολικός Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Κτικάδο Τήνου.

74) «Ιερός Καθολικός Ναός Παναγίας των Χιόνων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Χατζηράδο Τήνου.

75) «Ιερός Καθολικός Ναός του Αγίου Φωτοδότη Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Κιόνια Τήνου.

76) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Αντωνίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Σμαρδάκιτο Τήνου.

77) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Σιλβέστρου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Σμαρδάκιτο Τήνου.

78) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Μιχαήλ Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Ταραμπάδο Τήνου.

79) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Λουκά Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Ταραμπάδο Τήνου.

80) «Ιερό Προσκύνημα Παναγίας της Βρυσιώτισσας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Βρυσί Τήνου.

81) «Ιερό Προσκύνημα της Ιεράς Καρδίας του Ιησού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Εξώμβουργο Τήνου.

82) «Ιερά Μονή Αγίου Ιωσήφ των Ιησουϊτών Πατέρων της Καθολικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο» που εδρεύει στα Λουτρά Τήνου.

83) «Ιερά Μονή Ουρσουλινών Μοναχών της Καθολικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο» που εδρεύει στο Κάστρο Νάξου.

84) «Ιερά Μονή Ουρσουλινών Μοναχών της Καθολικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο» που εδρεύει στη Χώρα Τήνου.

85) «Ιερά Μονή Μαριανών Αδελφών της Καθο-

λικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο» που εδρεύει στην Κολυμπήθρα Τήνου.

Β) Στην Καθολική Αρχιεπισκοπή Κερκύρας, Ζακύνθου, Κεφαλληνίας:

1) «Καθολική Αρχιεπισκοπή Κερκύρας, Ζακύνθου - Κεφαλληνίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο» που εδρεύει στην Κέρκυρα.

2) «Ιερός Καθολικός Καθεδρικός και Ενοριακός Ναός Αγίων Ιακώβου και Χριστοφόρου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην πόλη της Κέρκυρας.

3) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Ιεράς Καρδίας του Ιησού, Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Κωτσέλλα Κέρκυρας.

4) «Ιερός Καθολικός Ναός Παναγίας Παντοτινής Βοήθειας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Γαρίτσα Κέρκυρας.

5) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Φραγκίσκου της Ασίζης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην πόλη της Κέρκυρας.

6) «Ιερός Καθολικός Ναός Παναγίας του Καρμήλου Τένεδος Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην πόλη της Κέρκυρας.

7) «Ιερός Καθολικός Ναός Άγιος Πίος από την Πιετρελτσίνα Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Μεσογγή Κέρκυρας.

8) «Ιερός Καθολικός Ναός Ιησούς Καλός Ποιμένας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Άγιο Νικόλαο Ποταμού Κέρκυρας.

9) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Νικολάου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Αργοστόλι Κεφαλληνίας.

10) «Ιερός Καθολικός Καθεδρικός και Ενοριακός Ναός Αγίου Μάρκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην πόλη Ζακύνθου.

11) «Ναϊδριο Αγίου Νικολάου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο ομώνυμο νησί στις Βολίμες Ζακύνθου.

12) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Ανδρέα Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην πόλη της Πρέβεζας.

13) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίας Οικογένειας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Ιωάννινα.

14) «Ιερά Μονή Πατέρων Καπουκίνων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην περιοχή Σολάρι Κέρκυρας.

15) «Ιερά Μονή Μελιταίων Αδελφών Φραγκισκανίδων της Ιεράς Καρδίας του Ιησού Θρησκευ-

τικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην περιοχή Κωτσέλλα Κέρκυρας.

16) «Ιερά Μονή Αδελφών Θεϊκής Αγάπης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην περιοχή Ποταμού Κέρκυρας.

17) «Ιερά Μονή Αδελφών Αγίου Ιωσήφ Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην πόλη της Κέρκυρας.

18) «Ιερά Μονή Αδελφών Αγίου Ιωσήφ Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Βαθύ Σάμου.

19) «Ιερός Ενοριακός Καθολικός Ναός Ιεράς Καρδίας του Ιησού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Βαθύ Σάμου.

Γ) Στην Αρχιεπισκοπή Καθολικών Αθηνών:

1) «Ιερά Αρχιεπισκοπή Καθολικών Αθηνών Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

2) «Ιερός Καθεδρικός (και ενοριακός) Ναός Αγίου Διονυσίου Αρεοπαγίτου των Καθολικών Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

3) «Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Παύλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Πειραιά.

4) «Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Λουκά Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Ηράκλειο Αττικής.

5) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίας Θηρεσίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Νέο Ηράκλειο Αττικής.

6) «Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Καλλιθέα Αθηνών.

7) «Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Χριστού Βασιλέως Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Παγκράτι Αθηνών.

8) «Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Αγ. Ιωάννου Βαπτιστού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Ψυχικό Αθηνών.

9) «Ιερός Καθολικός Ναός Αποστόλου Παύλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Κηφισιά.

10) «Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Αγ. Ιωσήφ Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ακαδημία Πλάτωνος.

11) «Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Αγ. Γεωργίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Αιγάλεω Αττικής.

12) «Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Ιεράς Καρδίας του Σωτήρος Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

13) «Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Φραγκίσκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στους Αγίους Αναργύρους Αττικής.

14) «Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Αγίας Θηρεσίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

15) «Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Αγίας Βαρβάρας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Λαύριο Αττικής.

16) «Ιερός Καθολικός Ναός Ιεράς Καρδίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Καμάριζα (Αγ. Κωνσταντίνο) Λαυρίου.

17) «Ιερός Καθολικός Ναός Παναγίας του Καρμήλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Πλάκα Κερατέας.

18) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίων Αποστόλων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Βούλα.

19) «Ενοριακός Καθολικός Ιερός Ναός Παναγίας της Φανερωμένης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Πειραιά.

20) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Αντωνίου της Παδούης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Καραβά (Νίκαια) Πειραιώς.

21) «Ενοριακός Καθολικός Ιερός Ναός Αγίας Τριάδος Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Παλλήνη Αττικής.

22) «Ενοριακός Καθολικός Ιερός Ναός Αγίου Ανδρέου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Πάτρα.

23) «Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Ναύπλιο.

24) «Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Μιχαήλ γερμανόφωνων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Κηφισιά.

25) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίων Φραγκίσκου και Κλάρας ιταλοφώνων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

26) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Ιωσήφ Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Άσπρα Σπίτια (Παραλία Διστόμου) Βοιωτίας.

27) «Ιερά Μονή των Πατέρων της Μεταστάσεως της Θεοτόκου (Ασσομψιονιστών) Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

28) «Ιερά Μονή Αγίου Φραγκίσκου των μονα-

χών Φραγκισκανών Καπουκίνων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στους Αγίους Αναργύρους Αττικής.

29) «Ιερά Μονή Πατέρων Ιησουιτών (ή Ι. Μονή του Τάγματος του Ιησού) Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

30) «Ιερά Μονή Δομινικανών Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

31) «Ιερά Μονή του Τάγματος του Ενσαρκωμένου Λόγου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Κηφισιά.

32) «Κοινότης των εν Ελλάδι Μαριανών Αδελφών ή Μαριστών των Σχολών Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

33) «Ιερά Μονή Αγίου Παύλου του Τάγματος των Αδελφών των Χριστιανικών Σχολών «Δελασάλ» της Καθολικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Πειραιά.

34) «Ιερά Μονή Αδελφών του Ελέους του Αγίου Βικεντίου του Παύλου της Καθολικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Πεύκη Αττικής.

35) «Ιερά Μονή Αδελφών του Ελέους του Αγίου Βικεντίου του Παύλου της Καθολικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

36) «Ιερά Μονή του Αγίου Ιωσήφ της Εμφανίσεως της Καθολικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

37) «Ιερά Μονή του Αγίου Ιωσήφ της Εμφανίσεως της Καθολικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Ηράκλειο Αττικής.

38) «Ιερά Μονή του Αγίου Ιωσήφ της Εμφανίσεως της Καθολικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Πειραιά.

39) «Ιερά Μονή Ουρσουλινών Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Νέο Ψυχικό.

40) «Ιερά Μονή Αδελφών Ιεραποστόλων της Αγάπης (Μητέρας Τερέζας της Καλκούτας) Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

41) «Ιερά Μονή Αδελφών Ιεραποστόλων της Αγάπης (Μητέρας Τερέζας της Καλκούτας) Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

42) «Ιερά Μονή των Αδελφών Ιεραποστόλων του Χριστού Βασιλέως Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

43) «Ιερά Μονή των Αδελφών του Τιμίου Σταυρού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αγία Παρασκευή Αττικής.

44) «Ιερά Μονή Αδελφών του Καρμήλου Αγίας Τριάδος Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Ηράκλειο Αττικής.

45) «Θρησκευτικό κίνημα (Αδελφότητα) «Focolare» Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Ηράκλειο Αττικής.

46) «Ιερά Μονή Ουρσουλινών Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Ανάβρυτα.

47) «Θρησκευτική Κοινότητα Πάπα Ιωάννη 23ου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Νέο Κόσμο - Αθήνα.

Δ) Στην Καθολική Αρχιεπισκοπή Ρόδου:

1) «Καθολική Αρχιεπισκοπή Ρόδου (Δωδεκανήσου) Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Ρόδο.

2) «Ενοριακός Καθολικός Ιερός Ναός Παναγίας της Νίκης (Santa Maria) Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Ρόδο.

3) «Ενοριακός Καθολικός Ιερός Ναός Αγίου Φραγκίσκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Ρόδο.

4) «Καθολικός Ιερός Ναός Αγίας Άννας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Ρόδο.

5) «Καθολικός Ιερός Ναός Ιεράς Καρδίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Ρόδο.

6) «Ενοριακός Καθολικός Ιερός Ναός Τιμίου Σταυρού, Ενορίας «Αμνού του Θεού», Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Κω.

7) «Ιερά Μονή Παναγίας της Νίκης (Santa Maria) Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Ρόδο.

8) «Ιερά Μονή Αγίου Φραγκίσκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Ρόδο.

9) «Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννη Βαπτιστή Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Ρόδο.

Ε) Στην Καθολική Επισκοπή Σύρου:

1) «Καθολική Επισκοπή Σύρου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Άνω Σύρο.

2) «Καθεδρικός και Ενοριακός Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Γεωργίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Άνω Σύρο.

3) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Σεβαστιανού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Άνω Σύρο.

4) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Ευαγγελιστρίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ερμούπολη.

5) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αμιάντου Συλλήψεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Βάρη.

6) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Πέτρου Αποστόλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ποσειδωνία.

7) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Μεταστάσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Πάγο.

8) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Παναγίας Φανερωμένης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Χρυσά.

9) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Ιεράς Καρδιάς του Ιησού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Γαλησσά.

10) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Μεταστάσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Μάννα.

11) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Μεταστάσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Κίνι.

12) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Παντελεήμονος Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Φοίνικα.

13) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Ιωσήφ Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Βήσσα.

14) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Ιακώβου Αποστόλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Πέτρα.

15) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίας Θηρεσίας του Βρέφους Ιησού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Δανακό.

16) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Μεταστάσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Πισκοπειό.

17) «Ιερός Μοναστηριακός Καθολικός Ναός Αγίου Ιωάννου Βαπτιστή των Πατέρων Καπουκίνων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Άνω Σύρο.

18) «Ιερός Καθολικός Ναός Παναγίας του Καρμήλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Άνω Σύρο.

19) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Αντωνίου Αββά Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Άνω Σύρο.

20) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Φραγκίσκου της Ασίζης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αζόλιμνο.

21) «Ιερό Προσκύνημα των Αγίων Αναργύρων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Λυγερό.

22) «Ιερός Καθολικός Ναός η Παναγία των Ρόδων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Πλάκα της Μήλου.

23) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Νικολάου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Αδάμαντα της Μήλου.

24) «Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου του Βαπτιστού των Πατέρων Καπουκίνων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Άνω Σύρο.

25) «Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου των Αδελφών των Χριστιανικών Σχολών «Δελασάλ» της Καθολικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ερμούπολη.

26) «Ιερά Μονή των Αδελφών του Ελέους του Αγίου Βικεντίου του Παύλου της Καθολικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ερμούπολη.

27) «Ιερά Μονή Πατέρων Ιησουϊτών Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Τάλαντα.

ΣΤ) Στην Καθολική Επισκοπή Θήρας:

1) «Καθολική Επισκοπή Θήρας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Φηρά της νήσου Θήρας.

2) «Ιερός Καθεδρικός Καθολικός Ναός Αγίου Ιωάννη Βαπτιστή Καθολικών Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Φηρά της νήσου Θήρας.

3) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Αντωνίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Φηρά της νήσου Θήρας.

4) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Νικολάου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Φηρά της νήσου Θήρας.

5) «Ιερός Καθολικός Ναός Αμιάντου Συλλήψεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Φηρά της νήσου Θήρας.

6) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίας Άννας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Καρτεράδο της νήσου Θήρας.

7) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Μάρκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Φηρά της νήσου Θήρας.

8) «Ιερός Καθολικός Ναός της «Παναγία των Αγίων Θεοδώρων» Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Φηροστεφάνι της νήσου Θήρας.

9) «Ιερά Μονή Δομινικανίδων Αγία Αικατερίνη Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Φηρά της νήσου Θήρας.

Ζ) Στην Καθολική Επισκοπή Κρήτης:

1) «Καθολική Επισκοπή Κρήτης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Χανιά της νήσου Κρήτης.

2) «Ιερός Καθεδρικός Καθολικός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Χανιά της νήσου Κρήτης.

3) «Ιερός Καθολικός Ναός των Εισοδείων της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Χανιά της νήσου Κρήτης.

4) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Αντωνίου της Παδούης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Ρέθυμνο της νήσου Κρήτης.

5) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Ιωάννου Βαπτιστή Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Ηράκλειο της νήσου Κρήτης.

6) «Ιερά Μονή Πατέρων Καπουκίνων Μοναχών Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Χανιά της νήσου Κρήτης.

7) «Ιερά Μονή Πατέρων Καπουκίνων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Ηράκλειο της νήσου Κρήτης.

8) «Καθολικό Ποιμαντικό Κέντρο του Αγίου Παύλου του Αποστόλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ιεράπετρα της νήσου Κρήτης.

Η) Στην Καθολική Επισκοπή Χίου:

1) «Καθολική Επισκοπή Χίου (Λέσβου - Σάμου) Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Νάξο.

2) «Καθεδρικός και Ενοριακός Καθολικός Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην πόλη της Χίου.

3) «Ιερός Καθολικός Ιερός Ναός Αμιάντου Συλλήψεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Χίο.

4) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίου Ισιδώρου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Τάλαρο Χίου.

5) «Μοναστηριακός Καθολικός Ιερός Ναός Αγί-

ου Ευτυχίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην πόλη της Χίου.

6) «Μοναστηριακός Καθολικός Ιερός Ναός Αγίου Ιωσήφ Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην πόλη της Χίου.

7) «Ιερός Καθολικός Ναός Μεταστάσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Μυτιλήνη της Λέσβου.

8) «Ιερός Καθολικός Ναός Μεταστάσεως της Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Βαθύ Σάμου.

9) «Ιερός Καθολικός Ναός Παναγίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Βαθύ Σάμου.

Θ) Στο Αποστολικό Βικαριάτο Θεσσαλονίκης:

1) «Αποστολικό Βικαριάτο Θεσσαλονίκης της Καθολικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Δήμο Παύλου Μελά, Θεσσαλονίκης.

2) «Ιερός Καθολικός Καθεδρικός και Ενοριακός Ναός της Αμιάντου Συλλήψεως της Παναγίας της Καθολικής Εκκλησίας Θεσσαλονίκης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη.

3) «Ιερά Μονή Λαζαριστών του Αγίου Βικεντίου του Παύλου της Καθολικής Εκκλησίας Θεσσαλονίκης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη.

4) «Ιερά Μονή των Αδελφών των Χριστιανικών Σχολών «Δελασάλ» της Καθολικής Εκκλησίας Θεσσαλονίκης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη.

5) «Ιερά Μονή Σωτήρος Χριστού των Αδελφών του Ελέους του Αγίου Βικεντίου του Παύλου της Καθολικής Εκκλησίας Θεσσαλονίκης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη.

6) «Ιερά Μονή Αδελφών Ιεραποστόλων της Αγάπης της Καθολικής Εκκλησίας Θεσσαλονίκης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη.

7) «Ιερά Μονή των Αδελφών του Ελέους του Αγίου Βικεντίου του Παύλου της Καθολικής Εκκλησίας Θεσσαλονίκης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη.

8) «Ιερά Μονή Λαζαριστών του Αγίου Βικεντίου του Παύλου της Καθολικής Εκκλησίας Καβάλας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Καβάλα.

9) «Ιερός Ναός Αγίου Παύλου της Καθολικής Εκκλησίας Καβάλας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Καβάλα.

10) «Εν Ελλάδι Ίδρυμα των Αδελφών του Ελέους του Αγίου Βικεντίου του Παύλου της Καθολικής Εκκλησίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Καβάλα.

11) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός της Αμιάντου Συλλήψεως της Παναγίας της Καθολικής Εκκλησίας Βόλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Βόλο.

12) «Ιερά Μονή Αδελφών Αγίου Ιωσήφ της Εμφάνσεως της Καθολικής Εκκλησίας Βόλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Βόλο.

13) «Ιερός Ναός Αγίου Ιωσήφ της Καθολικής Εκκλησίας Αλεξανδρουπόλεως Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αλεξανδρούπολη.

14) «Ιερά Μονή Κοινοβιακών Φραγκισκανών Μοναχών Αλεξανδρουπόλεως Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αλεξανδρούπολη.

15) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός της Ιεράς Καρδίας του Ιησού της Καθολικής Εκκλησίας Λάρισας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Λάρισα.

16) «Ιερός Καθολικός Ενοριακός Ναός Αγίου Ιωσήφ, Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ξάνθη.

Ι) Για την Ελληνική Καθολική Εξαρχία:

1) «Ελληνική Καθολική Εξαρχία Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

2) «Καθεδρικός και Ενοριακός Ιερός Ελληνόρρυθμος Καθολικός Ναός Αγίας Τριάδος Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

3) «Ιερός Ενοριακός Καθολικός Ναός Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Γιαννιτσά νομού Πέλλας.

4) «Ιερός Καθολικός Ναός του Σωτήρος Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Νέα Μάκρη Αττικής.

5) «Ιερός Καθολικός Ναός του Σωτήρος Χριστού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Άνω Σύρο.

6) «Ιερά Μονή της «Παμμακαρίστου Θεοτό-

κου» Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

7) «Ιερά Μονή των Καθολικών Ουκρανών Βασιλειανών Αδελφών Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

ΙΑ) Για την Εξαρχία των εν Ελλάδι Αρμενίων Καθολικών:

1) «Εξαρχία των εν Ελλάδι Αρμενίων Καθολικών Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

2) «Ιερός Καθολικός Καθεδρικός και Ενοριακός Ναός Αγίου Γρηγορίου του Φωτιστή Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

3) «Ιερός Καθολικός Ναός Αγίας Θηρεσίας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Παλαιά Κοκκινιά στον Πειραιά.

2. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους από δημοσιεύσεως του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τα ως άνω νομικά πρόσωπα οφείλουν να υποβάλουν, διά του Προέδρου της Ιεράς Συνόδου της Καθολικής Ιεραρχίας της Ελλάδος, σχετική αίτηση με τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο άρθρο 3 και 12 στο πρωτοδικείο της έδρας τους, καθώς και περιγραφή της εδαφικής αρμοδιότητας κάθε νομικού προσώπου, προκειμένου να εγγραφούν αυτόματα στο οικείο βιβλίο θρησκευτικών νομικών προσώπων. Συστατική πράξη και κανονισμός υπογεγραμμένος από τα μέλη των νομικών προσώπων υποβάλλονται, μόνον εφόσον υπάρχουν.

Η εγγραφή γίνεται με πράξη του προϊσταμένου του δικαστηρίου. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής, καμία δημόσια υπηρεσία δεν συναλλάσσεται με τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα εάν δεν έχουν εγγραφεί στο οικείο βιβλίο.

3. Υφιστάμενοι ναοί, ευκτήριοι οίκοι, μονές, ησυχαστήρια, παρεκκλήσια, εξωκκλήσια και γενικότερα χώροι λατρείας της Καθολικής Εκκλησίας που δεν περιλαμβάνονται στο παρόν άρθρο, καθώς και χώροι λατρείας που η τελευταία θα ιδρύσει στο μέλλον, δύναται να θεωρούνται ως παραρτήματα των αντίστοιχων θρησκευτικών ή εκκλησιαστικών νομικών προσώπων, να διοικούνται και να εκπροσωπούνται από αυτά και η εσωτερική οργάνωση και λειτουργία τους διέπεται από το κανονικό δίκαιο της Καθολικής Εκκλησίας. Εντός προθεσμίας δύο ετών, οι άδειες ίδρυσης

και λειτουργίας των νομίμως λειτουργούντων χώρων λατρείας επανεκδίδονται στο όνομα του οικείου θρησκευτικού ή του εκκλησιαστικού νομικού προσώπου της Καθολικής Εκκλησίας, μετά από αίτησή του, την οποία προσυπογράφει και ο θρησκευτικός λειτουργός που διαποιμαίνει το χώρο λατρείας χωρίς καμία άλλη διατύπωση και χωρίς την υποβολή λοιπών δικαιολογητικών.

4. Θρησκευτικές κοινότητες που λειτουργούν υφιστάμενους ναούς, ευκτηρίους οίκους, μονές, ησυχαστήρια και γενικότερα χώρους λατρείας της Καθολικής Εκκλησίας που δεν περιλαμβάνονται στο παρόν άρθρο, καθώς και θρησκευτικές κοινότητες που θα ιδρύσουν στο μέλλον ναούς, ευκτηρίους οίκους, μονές, ησυχαστήρια και γενικότερα χώρους λατρείας, σύμφωνα με το κανονικό δίκαιο της Καθολικής Εκκλησίας, δύνανται να αποκτούν την ιδιότητα του θρησκευτικού νομικού προσώπου κατά τις διατάξεις των άρθρων 3 επ., υποβάλλοντας τα δικαιολογητικά της παραγράφου 1β. Ως προς την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία τους θα διέπονται από το κανονικό δίκαιο της Καθολικής Εκκλησίας.

5. Αναγνωρίζονται ως ίδια θρησκευτικά ή εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, χωρίς την προηγούμενη τήρηση των διαδικασιών που ορίζονται στα άρθρα 3 και 12, έστω και αν δεν υφίστανται οι ελάχιστοι αριθμοί πιστών ή θρησκευτικών νομικών προσώπων που προβλέπονται στα προηγούμενα άρθρα, οι κάτωθι θρησκευτικές κοινότητες:

α) Η Αγγλικανική Εκκλησία, ως θρησκευτικό νομικό πρόσωπο υπό την επωνυμία: «Αγγλικανική Εκκλησία στην Ελλάδα Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

β) Η Αιθιοπική Ορθόδοξη Εκκλησία ως θρησκευτικό νομικό πρόσωπο υπό την επωνυμία: «Αιθιοπική Ορθόδοξη Εκκλησία της Αθήνας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα.

γ) Η Κοπτορθόδοξη Εκκλησία ως εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο υπό την επωνυμία: «Αιγυπτιακή Κοπτορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος Εκκλησιαστικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στις Αχαρνές Αττικής και ως θρησκευτικά νομικά πρόσωπα οι ενορίες της με τις επωνυμίες: (γα) «Κοπτορθόδοξη Ενορία της Παρθένου Μαρίας και του Απόστολου Μάρκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στις Αχαρνές Αττικής και

(γβ) «Κοπτορθόδοξη Ενορία Απόστολου Μάρκου και Αγίου Αντωνίου Ηλιουπόλεως Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Ηλιούπολη Αττικής.

δ) Η Εκκλησία των Ορθόδοξων Αρμενίων ως εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο υπό την επωνυμία «Μητρόπολη Ορθόδοξων Αρμενίων Ελλάδος Εκκλησιαστικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα και ως θρησκευτικά νομικά πρόσωπα οι ενορίες της με τις επωνυμίες: (δα) «Ιερός Ναός Αγίου Γρηγορίου Φωτιστού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα, (δβ) «Ιερός Ναός Αγίου Ιωάννου Προδρόμου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Νέο Κόσμο Αττικής, (δγ) «Ιερός Ναός Αγίου Ιακώβου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στον Πειραιά, (δδ) «Ιερός Ναός Παναγίας Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη, (δε) «Ιερός Ναός Αγίου Γρηγορίου Φωτιστού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Κομοτηνή, (δστ) «Ιερός Ναός Τιμίου Σταυρού Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Καβάλα, (δζ) «Ιερός Ναός Αγίας Παναγίας Θεοτόκου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Ξάνθη, (δη) «Ιερός Ναός Αγίου Ιωάννου Προδρόμου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αλεξανδρούπολη, (δθ) «Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Διδυμότειχο.

ε) Η Ευαγγελική Εκκλησία των γερμανόγλωσσων ως θρησκευτικό νομικό πρόσωπο υπό την επωνυμία «Ευαγγελική Εκκλησία Γερμανόγλωσσων εν Ελλάδι Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο» που εδρεύει στην Αθήνα.

στ) Η Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία ως εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο υπό την επωνυμία «Ευαγγελική Εκκλησία της Ελλάδος Εκκλησιαστικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα και ως θρησκευτικά νομικά πρόσωπα οι ενορίες της με τις επωνυμίες: (στα) «Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία Αθηνών Α' Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα, (στβ) «Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία Αθηνών Β' Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αθήνα (Κουκάκι), (στγ) «Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία Κατερίνης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Κατερίνη και (στδ) «Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία Θεσσαλονίκης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη.

κη, (στε) «Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία Βόλου Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Βόλο, (στστ) «Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία Ιωαννίνων Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στα Ιωάννινα, (στζ) «Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία Κερκύρας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Κέρκυρα, (στη) «Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία Αλεξανδρούπολης Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στην Αλεξανδρούπολη.

ζ) Η Ορθόδοξη Εκκλησία των Ασυριών ως Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο με την επωνυμία «Χριστιανική Ασυριακή Εκκλησία στην Ελλάδα Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», που εδρεύει στο Αιγάλεω Αττικής.

η) Η Αρμενική Ευαγγελική Εκκλησία της Ελλάδος ως Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο με την επωνυμία «Αρμενική Ευαγγελική Εκκλησία της Ελλάδος», που εδρεύει στον Πειραιά.

6. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους από της δημοσίευσής του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τα νομικά πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου οφείλουν να υποβάλουν σχετική αίτηση με τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 12 στο πρωτοδικείο της έδρας τους προκειμένου να εγγραφούν αυτόματα στο οικείο βιβλίο θρησκευτικών νομικών προσώπων. Συστατική πράξη και κανονισμός υπογεγραμμένος από τα μέλη των νομικών προσώπων υποβάλλονται, μόνον εφόσον υπάρχουν. Τα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα που υπάγονται πνευματικά και διοικητικά σε εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο, υποβάλουν υποχρεωτικά κοινή αίτηση με το τελευταίο. Η εγγραφή γίνεται με πράξη του προϊσταμένου του δικαστηρίου. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής, καμία δημόσια υπηρεσία δεν συναλλάσσεται με τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα εάν δεν έχουν εγγραφεί στο οικείο βιβλίο.

7. Υφιστάμενοι ναοί, ευκτήριοι οίκοι, μονές, ησυχαστήρια και γενικότερα χώροι λατρείας των θρησκευτικών κοινοτήτων της παραγράφου 5 που δεν περιλαμβάνονται στο παρόν άρθρο, καθώς και χώροι λατρείας που οι τελευταίες θα ιδρυσουν στο μέλλον, δύνανται να θεωρούνται ως παραρτήματα των αντίστοιχων θρησκευτικών ή εκκλησιαστικών νομικών προσώπων, να διοικούνται και να εκπροσωπούνται από αυτές και, σύμφωνα με τον κανονισμό τους. Εντός προθεσμίας

ας δύο ετών, οι άδειες ίδρυσης και λειτουργίας των νομίμως λειτουργούντων χώρων λατρείας επανεκδίδονται στο όνομα του θρησκευτικού ή εκκλησιαστικού νομικού προσώπου της συγκεκριμένης θρησκείας, μετά από αίτησή του, την οποία προσυπογράφει και ο θρησκευτικός λειτουργός που διαποιμαίνει το χώρο λατρείας χωρίς καμία άλλη διατύπωση και χωρίς την υποβολή λοιπών δικαιολογητικών.

Άρθρο 14

Μητρώο νομικών προσώπων και θρησκευτικών λειτουργών

1. Στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων τηρείται ηλεκτρονικό μητρώο θρησκευτικών και εκκλησιαστικών νομικών προσώπων, στο οποίο καταχωρίζονται όλα τα νομικά πρόσωπα του παρόντος νόμου, η δικαστική απόφαση που έκανε δεκτή την αίτηση, η συστατική πράξη, η Ομολογία πίστεως και ο κανονισμός τους. Επίσης, τηρείται ηλεκτρονικό μητρώο των θρησκευτικών λειτουργών που τελούν ιερολογίες με αστικές συνέπειες είτε αυτοί ανήκουν σε θρησκευτική κοινότητα οργανωμένη καθ' οποιονδήποτε νομικό τύπο είτε ανήκουν σε κοινότητα χωρίς νομική προσωπικότητα. Η καταχώριση του κάθε θρησκευτικού λειτουργού, με τα στοιχεία ταυτότητάς του και την θρησκευτική κοινότητα στην οποία ανήκει, γίνεται με επιμέλεια της τελευταίας, κατόπιν σχετικής αίτησης, όπου επισυνάπτεται βιογραφικό σημείωμα του λειτουργού και οι τίτλοι θρησκευτικών σπουδών που τυχόν διαθέτει. Οι θρησκευτικές κοινότητες με ή χωρίς νομική προσωπικότητα και οι θρησκευτικοί λειτουργοί τους υποχρεούνται να γνωστοποιούν αμελλητί τις αλλαγές στα τηρούμενα στοιχεία, ώστε να ενημερώνονται άμεσα τα τηρούμενα μητρώα και ιδίως να διαγράφονται σε περίπτωση απώλειας της ιδιότητάς τους.

2. Το μητρώο θρησκευτικών λειτουργών συνιστά για τα κατά τόπον αρμόδια ληξιαρχεία και για τις πράξεις που εγγράφουν στα βιβλία τους, επίσημη πηγή πληροφόρησης της ιδιότητας του θρησκευτικού λειτουργού και είναι ελευθέρως προσβάσιμο από αυτά μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, προκειμένου να καθίσταται εφικτός ο άμεσος έλεγχος της συνδρομής της ιδιότητας αυτής στα πρόσωπα που συντάσσουν τη σχετική πράξη κατ' άρθρο 1367 ΑΚ.

3. Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να αναρτήσει στο διαδίκτυο ελεύθερως προσβάσιμη στο κοινό, ηλεκτρονική εφαρμογή που να επιτρέπει την επιβεβαίωση της εγγραφής συγκεκριμένου προσώπου στο μητρώο θρησκευτικών λειτουργών και της θρησκευτικής κοινότητας στην οποία αυτό ανήκει.

Άρθρο 15 **Ικανότητα Διαδίκου**

Θρησκευτικές κοινότητες που δεν έχουν αποκτήσει καθ' οιονδήποτε τρόπο νομική προσωπικότητα, μπορούν να είναι διάδικοι ενώπιον αστικού και διοικητικού δικαστηρίου.

Άρθρο 16 **Διατήρηση ειδικότερων νομικών καθεστώτων**

Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται: (α) για τους θρησκευτικούς λειτουργούς και την οργάνωση των θρησκευτικών κοινοτήτων, που ανήκουν στην κανονική δικαιοδοσία και κλίμα της κατά το άρθρο 3 του Συντάγματος Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ελλάδος ή των λοιπών, εντός ή εκτός Ελλάδος, ομόδοξων Εκκλησιών του Χριστού, Πατριαρχείων, Μητροπόλεων ή Μονών, που είναι ενωμένες δογματικώς με τη Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως και τηρούν, όπως και εκείνη, απαρασαλεύτως τους Ιερούς Αποστολικούς και Συνοδικούς Κανόνες και τις Ιερές Παραδόσεις, (β) για τους θρησκευτικούς λειτουργούς και την οργάνωση των θρησκευτικών κοινοτήτων που πιστεύουν στον ιουδαϊσμό, για τις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ισραηλιτικών κοινοτήτων και (γ) για τους θρησκευτικούς λειτουργούς και την οργάνωση θρησκευτικών κοινοτήτων μουσουλμάνων στις εδαφικές περιφέρειες των μουφτειών.

Άρθρο 17 **Τεκμήριο γνωστής θρησκείας**

Τεκμαίρεται ως γνωστή θρησκεία κάθε θρησκεία και δόγμα που για την άσκηση της δημόσιας λατρείας της, τελεί σε ισχύ σχετική άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ναού ή ευκτήριου οίκου της.

Άρθρο 18 **Μεταβίβαση περιουσίας από υφιστάμενα νομικά πρόσωπα**

1. Σωματεία, ιδρύματα ή αστικές εταιρίες μη κερ-

δοσκοπικού χαρακτήρα, που έχουν συσταθεί από θρησκευτικές κοινότητες και λειτουργούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, μπορούν να μεταβιβάσουν λόγω δωρεάς, την ακίνητη περιουσία τους στα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα που θα συστήσουν οι αυτές θρησκευτικές κοινότητες, ακόμα και αν το καταστατικό τους ορίζει διαφορετικά, υπό την προϋπόθεση της λήψης σχετικής ομόφωνης απόφασης όλων των μελών τους, σε συνέλευση που θα συνέλθει ειδικά για το θέμα αυτό. Εφόσον η μεταβίβαση λόγω δωρεάς του προηγούμενου εδαφίου λάβει χώρα εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας του θρησκευτικού νομικού προσώπου και, πάντως, όχι πέραν αποκλειστικής προθεσμίας τριών ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, δεν υπόκειται σε φορολογική επιβάρυνση.

2. Εκκλησίες που αναγνωρίζονται δυνάμει του άρθρου 13, δύναται να μεταβιβάσουν, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του κανονισμού τους, περιουσιακά στοιχεία τους σε άλλα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα που υπάγονται σε αυτές πνευματικά ή διοικητικά. Εφόσον η μεταβίβαση του προηγούμενου εδαφίου λάβει χώρα εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας του θρησκευτικού νομικού προσώπου και, πάντως, όχι πέραν αποκλειστικής προθεσμίας τριών ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, δεν υπόκειται σε φορολογική επιβάρυνση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ **ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ** **ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ** **ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Άρθρο 19 **Ρυθμίσεις για την Εκκλησία της Κρήτης**

1. Προστίθεται ενδέκατη παράγραφος στο άρθρο 10 του ν. 4149/1961 (Α' 41), η οποία έχει ως εξής:

«11. Η Ιερά Επαρχιακή Σύνοδος της Εκκλησίας της Κρήτης δύναται, κατόπιν σχετικής πρότασης του Αρχιεπισκόπου ή του επιχωρίου Μητροπολίτη, να συστήνει με αποφάσεις της, εκκλησιαστικά ιδρύματα για την προαγωγή μη κερδοσκοπικών φιλανθρωπικών, μορφωτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών σκοπών, τα οποία αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και αποκτούν νομική

προσωπικότητα από της δημοσίευσής της απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Με την απόφαση αυτή εγκρίνεται ο Κανονισμός του Εκκλησιαστικού Ιδρύματος, ο οποίος περιέχει τους εν γένει κανόνες λειτουργίας και διαχείρισής του, με τους οποίους καθορίζεται οπωσδήποτε η επωνυμία, η έδρα, ο σκοπός του και το εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που το εκκλησιαστικό ίδρυμα επικουρεί, η διοίκησή του, οι πόροι, οι κανόνες διαχείρισης της περιουσίας του, καθώς και οι όροι διάλυσής του. Σε περίπτωση διάλυσης του εκκλησιαστικού Ιδρύματος, η περιουσία του περιέρχεται αυτοδικαίως στο εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, τους σκοπούς του οποίου επικουρεί. Εκκλησιαστικό Ίδρυμα που συστήθηκε για τη θεραπεία ορισμένου σκοπού και διαχειρίζεται περιουσία, η οποία διατέθηκε, εν ζωή ή αιτία θανάτου, σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου της Εκκλησίας της Κρήτης, ειδικά γι' αυτόν το σκοπό, δεν μεταβάλλει το σκοπό του, ει μὴ μόνον υπό τους όρους του άρθρου 109 του Συντάγματος και της κείμενης νομοθεσίας για τα κοινωφελή ιδρύματα, αναλόγως εφαρμοζόμενης στην περίπτωση αυτή στα εκκλησιαστικά ιδρύματα. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως στα εκκλησιαστικά μουσεία και στα Ιερά Προσκυνήματα της Εκκλησίας της Κρήτης.»

2. Η ισχύς της προηγούμενης ρύθμισης για τα προϋφιστάμενα του παρόντος εκκλησιαστικά ιδρύματα ανατρέχει στο χρόνο δημοσίευσής κάθε Κανονισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, από τον οποίο χρόνο θεωρείται ότι αυτά έχουν αποκτήσει νομική προσωπικότητα. Κανονισμοί εκκλησιαστικών Ιδρυμάτων, που δεν πληρούν τους παραπάνω όρους οφείλουν να προσαρμοσθούν με αποφάσεις της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας της Κρήτης, κατά τα ανωτέρω, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους, διαφορετικά συνεχίζουν να λειτουργούν ως αποκεντρωμένα υπηρεσία του εκκλησιαστικού νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που επικουρούν. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και στα εκκλησιαστικά μουσεία και τα Ιερά Προσκυνήματα της Εκκλησίας της Κρήτης (Ιερά Αρχιεπισκοπή, Ιερές Μητροπόλεις, Ιερές Μονές, Ιεροί Ενοριακοί Ναοί και στα υπαγόμενα σε αυτά εκκλησιαστικά ιδρύματα, Ιερά Προσκυνήματα και εκκλησιαστικά μουσεία.»

3. Στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 131 του ν. 4149/ 1961 (Α' 41) προστίθεται νέο εδάφιο που έχει ως ακολούθως:

«Οι διατάξεις των άρθρων 4 και 23 του α.ν. 1539/1938 «Περί προστασίας των Δημοσίων Κτημάτων», όπως αυτός μεταγενέστερα τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε, έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των κτημάτων, που ανήκουν στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου της Εκκλησίας της Κρήτης (Ιερά Αρχιεπισκοπή, Ιερές Μητροπόλεις, Ιερές Μονές, Ιεροί Ενοριακοί Ναοί) και στα υπαγόμενα σε αυτά εκκλησιαστικά Ιδρύματα, Ιερά Προσκυνήματα και εκκλησιαστικά μουσεία.»

4. Προστίθενται έκτη, έβδομη, όγδοη και ένατη παράγραφοι στο άρθρο 131 του ν. 4149/1961 (Α' 41), οι οποίες έχουν ως εξής:

«6. Ο τρόπος διοικήσεως, ελέγχου, διαφύλαξης και καταγραφής, λογιστικής διαχειρίσεως αναθέσεως, εκπονήσεως και διενέργειας έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών, εκποιήσεως και εκμισθώσεως και γενικά κάθε ζήτημα της διαχειρίσεως και αξιοποιήσεως της περιουσίας των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου της Εκκλησίας της Κρήτης, καθορίζεται, κατόπιν εισηγήσεως του επιχώριου Μητροπολίτου ή του αρμοδίου οργάνου της Εκκλησίας της Κρήτης (προκειμένου για την περιουσία που διοικεί και διαχειρίζεται) με Κανονισμούς της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας της Κρήτης, βάσει των Ιερών Κανόνων, δημοσιευόμενων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κανονισμοί, που αφορούν τη διοίκηση, διαχείριση, έλεγχο, διαφύλαξη, καταγραφή και αξιοποίηση του συνόλου της εκκλησιαστικής περιουσίας ψηφίζονται από την Ιερά Επαρχιακή Σύνοδο της Εκκλησίας της Κρήτης και κατόπιν εγκρίσεώς τους από την Αγία και Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στο επίσημο Δελτίο της Εκκλησίας της Κρήτης «Απόστολος Τίτος».

7. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου της Εκκλησίας της Κρήτης δύνανται να συστήνουν εταιρείες κάθε νομικής μορφής, μονοπρόσωπες ή μη, με αποκλειστικό σκοπό την υποστήριξη του θρησκευτικού, μορφωτικού, πολιτιστικού και φιλανθρωπικού τους έργου. Στις εταιρείες αυτές δεν επιτρέπεται η, με οποιονδήποτε τρόπο, συμμετοχή φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου που επιδιώκει κερδοσκοπικό σκοπό.

8. α) Επιτρέπεται προς εκπλήρωση των σκο-

πών των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου της Εκκλησίας της Κρήτης και των υπαγομένων σε αυτά Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου, η δωρεάν παραχώρηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων ή κατοχής επί εκκλησιαστικών, δημοσίων ή ακινήτων Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α.. Οι μεταβιβάσεις αυτές, όπως και οι άνευ ανταλλάγματος μεταβιβάσεις ακινήτων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. ή ιδιωτών, επί των οποίων λειτουργεί ή με σκοπό να ανεγερθεί Ιερός Ναός ή Επισκοπείο ή Ιερά Μονή, προς το οικείο εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο ή μεταξύ εκκλησιαστικών νομικών προσώπων του παρόντος νόμου προκειμένου να εξυπηρετηθεί η λειτουργία τους απαλλάσσονται των τελών μεταγραφής.

β) Στην περίπτωση της οποτεδήποτε σύστασης νέων Ενοριών εκκλησιαστικά ακίνητα, που υπάγονται πλέον στην εδαφική περιφέρεια των νέων Ενοριών, περιέρχονται κατά κυριότητα σε αυτές από τη σύστασή τους ως, οιοιδήποτε καθολικούς διαδόχους, χωρίς άλλη πράξη ή συμβόλαιο ή αντάλλαγμα. Η Ενορία υποχρεούται σε απογραφή των ακινήτων, που περιέρχονται σε αυτή και η έκθεση απογραφής που περιγράφει τα ακίνητα, καθώς και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί των ακινήτων, εγκρίνεται από το Μητροπολιτικό Συμβούλιο, περιβάλλεται τον συμβολαιογραφικό τύπο και μαζί με την περίληψη, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 9 του β.δ. 533/1963 (Α' 147), καταχωρίζεται στα οικεία βιβλία μεταγραφών του αρμοδίου υποθηκοφυλακείου και αναλόγως πραγματοποιούνται και οι απαιτούμενες κτηματολογικές εγγραφές. Οι ανωτέρω εκθέσεις απογραφής δεν αποτελούν μεταβιβαστικές εμπραγμάτων δικαιωμάτων πράξεις, συντάσσονται και καταχωρίζονται χωρίς φόρους, εισφορές, αμοιβές, δικαιώματα και τέλη. Τα ανωτέρω ισχύουν στην περίπτωση διαλύσεως, συγχωνεύσεως ή ανασυστάσεως Ιερών Μονών ή συστάσεως μετοχίου από διαλελυμένες ή ερημωθείσες Ιερές Μονές ή προσαρτήσεις Ιερών Ναών σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου της Εκκλησίας της Κρήτης ή μετατροπής Ιερού Ναού σε Ιερά Μονή, οπότε και συντάσσεται από τον επιχώριο Μητροπολίτη έκθεση απογραφής της ακίνητης περιουσίας και μεταγράφεται κατά τα ανωτέρω.

γ) Όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, δεν θίγονται οι ρυθμίσεις του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών,

Γονικών Παροχών, Προικών και Κερδών από Λαχεία (ν. 2961/2001, Α' 266) και του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248), όπως εκάστοτε ισχύουν.

9. Επιτρέπεται η σύσταση δικαιώματος επιφάνειας στα ακίνητα των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου της Εκκλησίας της Κρήτης, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 18 έως 26 του ν. 3986/2011 (Α' 152).»

Άρθρο 20 **Μετονομασία Ανωτάτης Εκκλησιαστικής** **Ακαδημίας Κρήτης**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3432/2006 (Α' 14) αναδιατυπώνεται ως εξής:

«1. Οι Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Βελλάς Ιωαννίνων μετονομάζονται σε Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες (Α.Ε.Α.). Η Ανώτατη Εκκλησιαστική Σχολή Ηρακλείου Κρήτης μετονομάζεται σε Πατριαρχική Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Κρήτης. Οι Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες καταρτίζουν στελέχη της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ελλάδα, παρέχουν εκπαίδευση και χορηγούν πτυχία ισότιμα με εκείνα των ιδρυμάτων της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η λειτουργία των ως άνω εκκλησιαστικών ακαδημιών αρχίζει από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008.»

2. Το Γενικό Εκκλησιαστικό Λύκειο - Εκκλησιαστικό Γυμνάσιο Χανίων μετονομάζεται σε «Πατριαρχική Εκκλησιαστική Σχολή Κρήτης - Γενικό Εκκλησιαστικό Λύκειο και Εκκλησιαστικό Γυμνάσιο Χανίων».

Άρθρο 21 **Ρυθμίσεις για τις Ιερές Μητροπόλεις** **Δωδεκανήσου και την** **Πατριαρχική Εξαρχία Πάτμου**

1. Οι Ιερές Μητροπόλεις της Δωδεκανήσου (Ρόδου, Κώου και Νισύρου, Λέρου, Καλύμνου και Αστυπαλαίας, Καρπάθου και Κάσου και Σύμης) και η Πατριαρχική Εξαρχία Πάτμου δύνανται, με απόφαση των επιχώριων Μητροπολιτών και του Πατριαρχικού Έξαρχου αντιστοίχως, η οποία εγκρίνεται από την Αγία και Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου, να συστήνουν Εκκλησιαστικά Ιδρύματα για την προαγωγή μη κερδοσκοπικών φιλανθρωπικών, μορφωτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών σκοπών, τα οποία αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και αποκτούν νο-

μική προσωπικότητα από της δημοσιεύσεως της απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου εγκρίνει και τον Κανονισμό του εκκλησιαστικού Ιδρύματος ο οποίος περιέχει τους εν γένει κανόνες λειτουργίας και διαχείρισής του, με τους οποίους καθορίζεται οπωσδήποτε η επωνυμία, η έδρα, ο σκοπός του και το εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που το εκκλησιαστικό ίδρυμα επικουρεί, η διοίκησή του, οι πόροι, οι κανόνες διαχείρισης της περιουσίας του, καθώς και οι όροι διάλυσής του. Σε περίπτωση διάλυσης του Εκκλησιαστικού Ιδρύματος, η περιουσία του περιέρχεται αυτοδικαίως στο εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, τους σκοπούς του οποίου επικουρεί. Εκκλησιαστικό ίδρυμα που συστήθηκε για τη θεραπεία ορισμένου σκοπού και διαχειρίζεται περιουσία, η οποία διατέθηκε, εν ζωή ή αιτία θανάτου, σε νομικό πρόσωπο των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου και της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου, των Ιερών Μονών και των Ιερών Ναών τους, ειδικά για αυτόν το σκοπό, δεν μεταβάλλει το σκοπό του, ει μη μόνον υπό τους όρους του άρθρου 109 του Συντάγματος και της κείμενης νομοθεσίας για τα κοινωφελή ιδρύματα, αναλόγως εφαρμοζομένης στην περίπτωση αυτή στα εκκλησιαστικά ιδρύματα. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως στα εκκλησιαστικά μουσεία και στα Ιερά Προσκυνήματα των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου και της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου.

2. Η ισχύς της προηγούμενης ρύθμισης για τα προϋφιστάμενα του παρόντος νόμου εκκλησιαστικά ιδρύματα, ανατρέχει στο χρόνο δημοσίευσης κάθε Κανονισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, από τον οποίο χρόνο θεωρείται ότι αυτά έχουν αποκτήσει νομική προσωπικότητα. Κανονισμοί εκκλησιαστικών Ιδρυμάτων, που δεν πληρούν τους παραπάνω όρους οφείλουν να προσαρμοσθούν με αποφάσεις των επιχωρίων Μητροπολιτών των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου και του Πατριαρχικού Εξάρχου της Εξαρχίας Πάτμου, μετά από προηγούμενη έγκρισή τους από την Αγία και Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου, κατά τα ανωτέρω, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διαφορετικά συνεχίζουν να λειτουργούν ως αποκεντρωμένη

υπηρεσία του εκκλησιαστικού νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που επικουρούν. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και στα εκκλησιαστικά μουσεία και τα Ιερά Προσκυνήματα των Ιερών Μητροπόλεων Δωδεκανήσου και της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου.

Άρθρο 22

Διαχείριση και αξιοποίηση περιουσίας των Ιερών Μητροπόλεων Δωδεκανήσου και της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου

1. Ο τρόπος διοίκησης, ελέγχου, διαφύλαξης και καταγραφής, λογιστικής διαχείρισης, ανάθεσης, εκπόνησης και διενέργειας έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών, εκποίησης και εκμίσθωσης, και γενικά κάθε ζήτημα που αφορά στη διαχείριση και αξιοποίηση της περιουσίας κάθε νομικού προσώπου των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου και της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου, των Ιερών Μονών, των Ιερών Ναών τους κ.λπ., καθορίζεται, κατόπιν απόφασης του επιχωρίου Μητροπολίτη των Ιερών Μητροπόλεων Δωδεκανήσου ή του Πατριαρχικού Εξάρχου της Εξαρχίας Πάτμου (προκειμένου για την περιουσία που διοικεί και διαχειρίζεται) με Κανονισμούς τους οποίους εγκρίνει η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, δημοσιευόμενους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στο επίσημο Δελτίο των Επαρχιών του Οικουμενικού Θρόνου της Δωδεκανήσου «Δωδεκάνησος». Κανονισμοί, που αφορούν στη διοίκηση, διαχείριση, έλεγχο, διαφύλαξη, καταγραφή και αξιοποίηση του συνόλου της εκκλησιαστικής περιουσίας καταρτίζονται από τους επιχωρίους Μητροπολίτες και τον Πατριαρχικό Έξαρχο Πάτμου και κατόπιν έγκρισής τους από την Αγία και Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στο επίσημο Δελτίο των Επαρχιών του Οικουμενικού Θρόνου της Δωδεκανήσου «Δωδεκάνησος».

2. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου, της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου, των Ιερών Μονών και των Ιερών Ναών τους δύνανται να συστήνουν ή να μετέχουν σε εταιρείες κάθε νομικής μορφής, μονοπρόσωπες ή μη, με αποκλειστικό σκοπό την υποστήριξη του θρησκευτικού, μορφωτικού, πολιτιστικού και φιλανθρωπικού τους έργου. Στις εταιρείες αυτές δεν επιτρέπεται η με οποιονδήποτε

τρόπο συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου που επιδιώκει κερδοσκοπικό σκοπό. Η σύσταση ή η συμμετοχή στις εταιρείες αυτές εγκρίνεται προηγουμένως από την Αγία και Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

3. Επιτρέπεται προς εκπλήρωση των σκοπών των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου και της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου και των υπαγομένων σε αυτά Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου, η δωρεάν παραχώρηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων ή κατοχής επί εκκλησιαστικών, δημοσίων ή ακινήτων Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α.. Οι μεταβιβάσεις αυτές, όπως και οι άνευ ανταλλάγματος μεταβιβάσεις ακινήτων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. ή ιδιωτών, επί των οποίων λειτουργεί ή με σκοπό να ανεγερθεί Ιερός Ναός ή Επισκοπείο ή Ιερά Μονή, προς το οικείο εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο ή μεταξύ εκκλησιαστικών νομικών προσώπων του παρόντος νόμου προκειμένου να εξυπηρετηθεί η λειτουργία τους, απαλλάσσονται των τελών μεταγραφής.

4. Στην περίπτωση της οποτεδήποτε σύστασης νέων Ιερών Μητροπόλεων ή Ενοριών, εκκλησιαστικά ακίνητα που υπάγονται πλέον στην εδαφική περιφέρεια των νέων Ιερών Μητροπόλεων ή Ενοριών, περιέρχονται κατά κυριότητα σε αυτές από τη σύστασή τους, ως οιονεί καθολικούς διαδόχους, χωρίς άλλη πράξη ή συμβόλαιο ή αντάλλαγμα. Ο Μητροπολίτης της νεοπαγούς Ιεράς Μητροπόλεως ή ο κατά το νόμο προϊστάμενος της νεοπαγούς Ενορίας υποχρεούται σε απογραφή των ακινήτων, που περιέρχονται σε αυτή και η έκθεση απογραφής που περιγράφει τα ακίνητα, καθώς και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί των ακινήτων, εγκρίνεται από την Αγία και Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου, περιβάλλεται δε τον συμβολαιογραφικό τύπο και μαζί με την περίληψη, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 9 του β.δ. 533/1963 (Α'147), καταχωρίζεται στα οικεία βιβλία μεταγραφών του αρμοδίου υποθηκοφυλακείου ή Κτηματολογικού Γραφείου και αναλόγως πραγματοποιούνται και οι απαιτούμενες κτηματολογικές εγγραφές. Οι ανωτέρω εκθέσεις απογραφής δεν αποτελούν μεταβιβαστικές εμπραγμάτων δικαιωμάτων πράξεις, συντάσσονται και καταχωρίζονται χωρίς φόρους, εισφορές, αμοιβές, δικαιώματα και τέλη. Τα ανωτέρω ισχύουν στην περίπτωση διάλυσης, συγχώ-

νευσης ή ανασύστασης Ιερών Μονών ή σύστασης μετοχίου από διαλελυμένες ή ερημωθείσες Ιερές Μονές ή προσαρτήσεις Ιερών Ναών σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου και της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου ή μετατροπής Ιερού Ναού σε Ιερά Μονή, οπότε συντάσσεται από τον επιχώριο Μητροπολίτη ή τον Πατριαρχικό Έξαρχο Πάτμου έκθεση απογραφής της ακίνητης περιουσίας, η οποία εγκρίνεται από την Αγία και Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου και μεταγράφεται κατά τα ανωτέρω.

5. Όσον αφορά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, δεν θίγονται οι ρυθμίσεις του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Λαχεία (ν. 2961/2001, Α'266) και του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 1859/2000, Α'248), όπως εκάστοτε ισχύουν.

6. Επιτρέπεται η σύσταση δικαιώματος επιφάνειας στα ακίνητα των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου, της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου, των Ιερών Ναών και των Ιερών Μονών τους, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 18 έως 26 του ν. 3986/2011 (Α'152).

7. Οι διατάξεις των άρθρων 4 και 23 του α.ν. 1539/1938, όπως ισχύει, έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των κτημάτων και εν γένει ακινήτων, που ανήκουν στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου και της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου, των Ιερών Ναών και των Ιερών Μονών τους και στα υπαγόμενα σε αυτά εκκλησιαστικά ιδρύματα, Ιερά Προσκυνήματα και εκκλησιαστικά μουσεία.

Άρθρο 23

Μεταφορά και μετατροπή θέσεων εκκλησιαστικών υπαλλήλων

1. Μετατρέπεται σε θέση κλάδου ΔΕ Οδηγών, η κατά την παρ.1 του άρθρου 42 του ν. 3848/2010 συσταθείσα μία (1) θέση λαϊκού εκκλησιαστικού υπαλλήλου του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού της Ιεράς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρών και Οινουσσών, η οποία προέκυψε από την κατάργηση δεκατεσσάρων (14) κενών θέσεων διακόνων, από τις θέσεις που είχαν συσταθεί με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 1398/1973 (Α'112) και έχουν ανακατανεμηθεί με το άρθρο 1 του ν. 673/1977 (Α'238) στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών

και στις Ιερές Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος.

2. Μεταφέρεται από την Ιερά Μητρόπολη Μεσογαίας και Λαυρεωτικής στην Ιερά Μητρόπολη Κηφισιάς, Αμαρουσίου και Ωρωπού μία θέση λαϊκού εκκλησιαστικού υπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικού, η οποία προέκυψε από την κατάργηση δεκατεσσάρων (14) κενών θέσεων διακόνων, από τις θέσεις που είχαν συσταθεί με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 1398/1973 (Α'112) και έχουν ανακατανεμηθεί με το άρθρο 1 του ν. 673/1977 (Α'238) στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών και στις Ιερές Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος.

3. Μετατρέπονται τρεις θέσεις διακόνων που είχαν συσταθεί με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 περίπτωση γ' του ν.δ. 1398/1973 (Α'112) και ειδικότερα στην Ιερά Μητρόπολη Θηβών και Λεβαδείας σε θέση λαϊκού εκκλησιαστικού υπαλλήλου, κλάδου ΠΕ Διοικητικού, στην Ιερά Μητρόπολη Σερρών και Νιγρίτης σε θέση εκκλησιαστικού υπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικού, και στην Ιερά Μητρόπολη Καρυστίας και Σκύρου σε θέση λαϊκού εκκλησιαστικού υπαλλήλου κλάδου ΔΕ Οδηγών.

4. Για τη μισθοδοσία του προσωπικού των παραπάνω παραγράφων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 13 παρ. 5.α. του ν. 4111/2013 (Α'18) και ως προς την υπηρεσιακή τους κατάσταση οι Κανονισμοί της Δ.Ι.Σ., που έχουν εκδοθεί ή εκδίδονται, σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν. 590/1977 (Α'146).

Άρθρο 24

Μετατάξεις Θεολόγων (ΠΕ01) σε θέσεις εκκλησιαστικών υπαλλήλων

Εκπαιδευτικοί του κλάδου των Θεολόγων (ΠΕ01) δύνανται να μεταταγούν σε υφιστάμενες κενές οργανικές θέσεις εκκλησιαστικών υπαλλήλων της Εκκλησίας της Ελλάδος, των Ιερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος, του Διορθόδοξου Κέντρου της Εκκλησίας της Ελλάδος, των Ιερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Κρήτης και των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου, με ταυτόχρονη κατάργηση των οργανικών θέσεων που κατέχουν. Η μετάταξη πραγματοποιείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, κατόπιν αίτησης του εκπαιδευτικού, γνώμης του ΚΥΣΔΕ (εάν ανήκει στη Γενική Εκπαίδευση) ή του ΥΣΔΕΕ

(εάν ανήκει στην Εκκλησιαστική Εκπαίδευση) και της σύμφωνης γνώμης της ενδιαφερομένης εκκλησιαστικής αρχής, με ταυτόχρονη μεταφορά της αντίστοιχης πίστωσης. Στην περίπτωση κατά την οποία δεν υφίστανται κενές οργανικές θέσεις, οι ως άνω μετατάξεις διενεργούνται με μεταφορά της θέσης, που κατέχουν οι μετατασσόμενοι.

Άρθρο 25

Απόδειξη σύστασης παλαιών Ενοριών και Ιερών Μονών

1. Η σύσταση παλαιών Ιερών Μονών (Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. - ησυχαστηρίων) και Ενοριών της Εκκλησίας της Ελλάδος, οι οποίες ιδρύθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του ν. 590/1977 και κατά το χρόνο ίδρυσης των οποίων δεν δημοσιεύθηκε διάταγμα ιδρυτικό ή εγκριτικό της ιδρυτικής πράξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αποδεικνύεται με διαπιστωτική πράξη της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος κατόπιν εισηγήσεως του επιχωρίου Μητροπολίτη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και καθορίζει: α) την επωνυμία (της Μονής ή του Ενοριακού Ναού της Ενορίας αντίστοιχα), β) την έδρα τους, γ) την Ιερά Μητρόπολη, στην πνευματική δικαιοδοσία της οποίας τώρα υπάγονται, δ) το χρόνο ίδρυσής τους, αναφερομένων οπωσδήποτε στο σώμα της, των αποδεικτικών στοιχείων (έγγραφα δημόσιων ή εκκλησιαστικών αρχών, μοναστηριακό τυπικό κ.λπ.), από τα οποία συνάγεται ο χρόνος ίδρυσής τους. Κατά τα λοιπά, ισχύουν και για αυτά τα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα οι διατάξεις του ν. 590/1977 (Α'146), καθώς και των άρθρων 7 του α.ν. 3800/1957 (Α'256), 2 παρ. 2 περίπτωση ΙΓ' του ν. 4030/2011 (Α'249), 88 του α.ν. 2200/1940 (Α'42) για τη σύνταξη πράξεων τακτοποίησης και εκθέσεων απογραφής δικαιωμάτων τους από τα ίδια ή τους διαδόχους τους.

2. Η σύσταση Ιερών Μονών (Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. - ησυχαστηρίων) και Ενοριών της Εκκλησίας της Κρήτης κατά το χρόνο ίδρυσης των οποίων δεν δημοσιεύθηκε η σχετική υπουργική απόφαση ή το σχετικό ιδρυτικό ή εγκριτικό διάταγμα, αντίστοιχα, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αποδεικνύεται με διαπιστωτική πράξη της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας της Κρήτης κατόπιν εισηγήσεως του επιχωρίου Μητροπολίτη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και καθορίζει: α) την επωνυμία (της Μονής ή του

Ενοριακού Ναού της Ενορίας αντίστοιχα), β) την έδρα τους, γ) την Ιερά Μητρόπολη, στην πνευματική δικαιοδοσία της οποίας τώρα υπάγονται, δ) το χρόνο ίδρυσής τους, αναφερομένων οπωσδήποτε στο σώμα της των αποδεικτικών στοιχείων (έγγραφα δημόσιων ή εκκλησιαστικών αρχών, μοναστηριακό τυπικό κ.λπ.), από τα οποία συνάγεται ο χρόνος ίδρυσής τους. Κατά τα λοιπά, ισχύουν και για αυτά τα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα οι διατάξεις του ν. 4149/1961 (Α'41), καθώς και των άρθρων 7 του ν. 3800/1957 (Α'256), 2 παρ. 2 περίπτωση ΙΓ' του ν. 4030/2011 (Α'249), 88 του α.ν. 2200/1940 (Α'42) για τη σύνταξη πράξεων τακτοποίησης και εκθέσεων απογραφής δικαιωμάτων τους από τα ίδια ή τους διαδόχους τους.

Άρθρο 26

Θέματα Πανελληνίου Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. θ' του άρθρου 4 του ν. 349/1976 (Α'149) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Τα μέλη της νέας Διοικούσης Επιτροπής συνέρχονται σε ολομέλεια, κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου στην αίθουσα τελετών του Ιδρύματος, και υπό την προεδρεία του εκλέγουν τον Αντιπρόεδρο και Γενικό Γραμματέα με μυστική ψηφοφορία και συγκροτούνται σε σώμα υπό τον Πρόεδρό της. Σε περίπτωση ισοψηφίας η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται φανερά και σε περίπτωση νέας ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του Προέδρου.».

2. Όπου στις παραγράφους α', η', θ' του άρθρου 4 και στο άρθρο 5 του ν. 349/1976 (Α'149) γίνεται λόγος για «Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου» κατ' αντικατάσταση του «Νομάρχη Κυκλάδων» με βάση το άρθρο 8 παρ. 8 του ν. 2740/1999 (Α'186), νοείται πλέον ο «Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Νοτίου Αιγαίου» και όπου γίνεται λόγος για τον «Οικονομικό Έφορο Τήνου» νοείται ο «Προϊστάμενος της κατά τόπον αρμόδιας Δ.Ο.Υ. ή ο οριζόμενος από αυτόν υπάλληλος».

Άρθρο 27

Δημοσίευση Οργανισμών Εκκλησιαστικών Ιδρυμάτων

1. Παρέχεται ετήσια αποκλειστική προθεσμία από τη δημοσίευση του παρόντος, προκειμένου να δημοσιευθούν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

οι πράξεις σύστασης και οι Κανονισμοί μη κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων ή Ιερών Προσκυνημάτων και οι Κανονισμοί των Ιερών Μονών της Εκκλησίας της Ελλάδος, που ήδη έχουν συσταθεί και λειτουργούν, και οι ανωτέρω πράξεις και Κανονισμοί τους δημοσιεύθηκαν μόνο στο επίσημο Δελτίο της Εκκλησίας της Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», σε κάθε περίπτωση εφόσον ήδη έχουν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δεν απαιτείται δημοσίευσή τους στο επίσημο Δελτίο «Εκκλησία». Η διάταξη του άρθρου 68 παρ. 1 υποπαράγραφος 5β εδάφιο 1 του ν. 4235/2014 (Α'32) ισχύει αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

2. Παρέχεται ετήσια αποκλειστική προθεσμία από τη δημοσίευση του παρόντος, προκειμένου να δημοσιευθούν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως οι πράξεις σύστασης και οι Κανονισμοί μη κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων ή Ιερών Προσκυνημάτων και οι κανονισμοί Ιερών Μονών της Εκκλησίας της Κρήτης, που ήδη έχουν συσταθεί και λειτουργούν, και οι ανωτέρω πράξεις και Κανονισμοί τους δημοσιεύθηκαν μόνο στο επίσημο Δελτίο «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΙΤΟΣ», σε κάθε περίπτωση εφόσον ήδη έχουν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δεν απαιτείται δημοσίευσή τους στο επίσημο Δελτίο «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΙΤΟΣ». Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 19 του παρόντος νόμου ισχύει αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

Άρθρο 28

Εποπτικό Συμβούλιο Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης

Μετά το άρθρο 40 του ν. 3536/2007 (Α'42) προστίθεται νέο άρθρο 40Α ως ακολούθως:

"Άρθρο 40Α

Εποπτικό Συμβούλιο Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης (Ε.Σ.Μ.Ι.Θ.)

1. Στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων συστήνεται διαρκές Εποπτικό Συμβούλιο Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης (Ε.Σ.Μ.Ι.Θ.), το οποίο είναι συμβουλευτικό όργανο του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων για θέματα που αφορούν τα Μουσουλμανικά Ιεροσπουδαστήρια Θράκης και γενικότερα για τα ζητήματα της θρησκευτικής εκπαίδευσης της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης. Το Ε.Σ.Μ.Ι.Θ. αποτελείται από επτά μέλη, ως εξής: α) τους Μουφτήδες ή τους Τοπο-

τηρητές των Μουφτειών Ξάνθης, Κομοτηνής και Διδυμοτείχου, β) τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης με τον αναπληρωτή του, γ) τρία (3) πρόσωπα εγνωσμένου κύρους με γνώση και εμπειρία στα θέματα της μουσουλμανικής θρησκευτικής εκπαίδευσης και/ή της δημόσιας εκπαίδευσης και/ή του Ισλάμ και/ή του Αραβοϊσλαμικού πολιτισμού, ιδίως μέλη του διδακτικού προσωπικού των ΑΕΙ, σύμβουλοι Α', Β' ή Γ' του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμβουλοι του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, διευθυντές εκπαίδευσης, σχολικοί σύμβουλοι, διευθυντές και διδάσκοντες των μαθημάτων μουσουλμανικής θρησκευτικής ειδίκευσης των Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης, απόφοιτοι Ε.Π.Α.Θ., Ιεροδιδάσκαλοι ισλαμικής θρησκείας, που έχουν προσληφθεί σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν. 4115/2013, μουσουλμάνοι Θεολόγοι, καθηγητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στελέχη της διοίκησης της εκπαίδευσης με εμπειρία στα θέματα αρμοδιότητας του συμβουλίου, τα οποία ορίζει ο Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων με τους αναπληρωτές τους. Τα μέλη του Ε.Σ.Μ.Ι.Θ. ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο Πρόεδρος και ο αναπληρωτής του, καθώς και ο Γραμματέας του Ε.Σ.Μ.Ι.Θ., ο οποίος είναι υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η θητεία των οριζομένων, από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, μελών ορίζεται τριετής και μπορεί να ανανεώνεται.

2. Το Εποπτικό Συμβούλιο Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης είναι αρμόδιο να διατυπώνει απόψεις προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων για θέματα των Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης και γενικότερα για τα ζητήματα της θρησκευτικής εκπαίδευσης της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης σχετικά με: α) την ίδρυση, συγχώνευση, κατάργηση και μεταφορά της έδρας των μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων της Θράκης, β) την κατάρτιση ή αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών των μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων της Θράκης, γ) την προκήρυξη και συγγραφή από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής ειδικών βιβλίων για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς των μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων της

Θράκης, δ) τις εγγραφές, μετεγγραφές, φοίτηση, ποινές, εξετάσεις, διαδικασία αξιολόγησης των μαθητών και την οργάνωση της μαθητικής ζωής εν γένει, των μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων της Θράκης, ε) τις επίσημες αργίες, τις ημέρες και τις ώρες λειτουργίας των μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων της Θράκης, στ) τη μελέτη κάθε εκπαιδευτικού θέματος, το οποίο παραπέμπεται σε αυτό από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων και αφορά γενικώς στη λειτουργία των μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων της Θράκης, και ζ) κάθε άλλο συναφές θέμα. Επίσης, δύναται: α) να συνεργάζεται με το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, με άλλους εποπτευόμενους φορείς και υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, με Α.Ε.Ι. για παιδαγωγικά και επιστημονικά θέματα, καθώς και με εξειδικευμένους επιστήμονες επί ειδικότερων θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία των μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων, β) να συντονίζει επιμορφωτικές δραστηριότητες, καθώς και να συνεργάζεται με τους αρμόδιους φορείς για την υλοποίηση στα μουσουλμανικά Ιεροσπουδαστήρια προγραμμάτων επαγγελματικής ανάπτυξης και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών των μαθημάτων μουσουλμανικής θρησκευτικής ειδίκευσης, πρακτικής άσκησης προπτυχιακών φοιτητών και σπουδαστών και μεταπτυχιακών φοιτητών, γ) να εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων για τη λειτουργία μαθητικών ομίλων, δ) να βραβεύει μαθητές και μαθήτριες των μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων που έχουν σημειώσει υψηλές επιδόσεις, ε) να γνωμοδοτεί για τη συμμετοχή μαθητών και μαθητριών των μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων σε διεθνείς διαγωνισμούς που αφορούν τα μαθήματα μουσουλμανικής θρησκευτικής ειδίκευσης, στ) να διενεργεί διαγωνισμούς μεταξύ των μαθητών και μαθητριών των μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων.

3. Το Εποπτικό Συμβούλιο Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης εκφέρει άποψη στο αρμόδιο κατά το νόμο όργανο για τους διευθυντές και τους υποδιευθυντές των Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης.

4. Το Εποπτικό Συμβούλιο Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης συνεδριάζει στην έδρα της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ή, κατόπιν απόφασης του Προέδρου του, στην έδρα της Περιφε-

ρειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης. Το Εποπτικό Συμβούλιο Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης μπορεί να συνεδριάζει και με τηλεδιάσκεψη. Όλες οι αποφάσεις του Ε.Σ.Μ.Ι.Θ. λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία επί του συνολικού αριθμού των μελών του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι προβλέψεις του άρθρου 14 του ν. 2690/1999 (Α'45), όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

5. Η συμμετοχή στο Εποπτικό Συμβούλιο Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης είναι άμισθη. Τα έξοδα των μετακινήσεων του Προέδρου, των μελών και του Γραμματέα για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.»

Άρθρο 56 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου άρχεται από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 7 Οκτωβρίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4302/2014 **(ΦΕΚ Α' 225/8.10.2014)**

Ρύθμιση θεμάτων Εφοδιαστικής και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 24

Οι τιμές εκκίνησης και οι συντελεστές αυξομείωσης, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 57 του ν. 4223/2013 (Α'287) εφαρμόζονται και σε υποθέσεις φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών

παροχών και μεταβίβασης ακινήτων, φορολογίας εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας, στις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννάται από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν και στον υπολογισμό του Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (ΤΑΠ), σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 2130/1993 (Α'62). Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων δεν εφαρμόζονται για ακίνητα περιοχών που εντάχθηκαν στο σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού για πρώτη φορά μετά τις 31.12.2008.

Άρθρο 26 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του Κεφαλαίου Β' του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση της κοινής υπουργικής απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 8 του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα λοιπά, η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 7 Οκτωβρίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4305/2014 **(ΦΕΚ Α' 237/31.10.2014)**

Ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα, τροποποίηση του ν. 3448/2006 (Α' 57), προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2013/37/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας, ρυθμίσεις θεμάτων Εισαγωγικού Διαγωνισμού Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 48**Φορολογικές και λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών**

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 3986/2011 (Α' 152) αντικαθίσταται ως εξής:

«Από το οικονομικό έτος 2013 και εφεξής, εξαιρούνται από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος τα πρόσωπα που ασκούν ατομική εμπορική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα και παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του ογδόντα τοις εκατό (80%).»

2.α. Στην περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ΚΦΕ, μετά τις λέξεις «υπηρεσίες του», προστίθενται οι λέξεις «και αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά».

β. Στην παρ. 1 του άρθρου 34 του ΚΦΕ, προστίθεται νέα περίπτωση γ' και η περίπτωση γ' αναριθμείται σε περίπτωση δ', ως εξής:

«γ) σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29, εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από ατομική αγροτική επιχείρηση ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από ατομική αγροτική επιχείρηση».

γ. Τα εδάφια 2, 3, 4 και οι υποπεριπτώσεις αα' και ββ' της παρ. γ' του άρθρου 32 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως τίμημα αγοράς λαμβάνεται το ποσό της συνολικής επιβάρυνσης, όπως προκύπτει από τα οικεία πωλητήρια συμβόλαια, εκτός εάν από έλεγχο προκύπτει μεγαλύτερο ποσό, οπότε λαμβάνεται υπόψη αυτό.»

δ. Στην παρ. 1 του άρθρου 31 μετά τη λέξη του πρώτου εδαφίου «φορολογουμένου» τίθεται κόμμα «,» και προστίθεται η φράση «της συζύγου του».

ε. Στην περίπτωση 1 του άρθρου 32 μετά τη λέξη του πρώτου εδαφίου «φορολογουμένου» τίθεται κόμμα «,» και προστίθεται η φράση «της συζύγου του».

στ. Στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 34 μετά τη λέξη του πρώτου εδαφίου «φορολογούμενο» τίθεται κόμμα «,» και προστίθεται η φράση «τη σύζυγό του».

3. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.δ. 1297/1972 (Α' 217) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Τα εδάφια δεύτερο έως και έκτο της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται για τα ακίνητα που ανήκουν σε μετατρεπόμενες επιχειρήσεις με κύριο αντικείμενο εργασιών την κατασκευή ή εκμετάλλευση ακινήτων.»

4. Το άρθρο 14 του ν. 3986/2011 (Α152) τροποποιείται ως εξής:

α. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 οι λέξεις «και με καταβολή ανταλλάγματος που προσδιορίζεται στην οικεία σύμβαση παραχώρησης» διαγράφονται.

β. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Αν πρόκειται για παραχώρηση απλής χρήσης, η πιο πάνω απόφαση εκδίδεται από τον Υπουργό Οικονομικών ύστερα από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας. Το ανάλλαγμα παραχώρησης στις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων καθορίζεται, ανά πενταετία, με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου για την παραχώρηση οργάνου, ύστερα από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας. Για τον καθορισμό του ύψους του ανταλλάγματος λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος του παραχωρούμενου χώρου, το είδος της αιτούμενης δραστηριότητας ή του υπό εκτέλεση έργου, καθώς και οι μισθωτικές αξίες της περιοχής. Με πράξη του κατά περίπτωση αρμόδιου οργάνου παραχώρησης μπορεί το καθορισθέν ανάλλαγμα να αναπροσαρμόζεται κατά τη διάρκεια της πενταετίας, αν διαπιστωθεί σημαντική αύξηση της μισθωτικής αξίας του ακινήτου. Η παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας που έχουν χαρακτηριστεί Τουριστικά Δημόσια Κτήματα, καθώς και των επ' αυτών νομίμως υφιστάμενων συστατικών και παραρτημάτων, διενεργείται, για το χρόνο που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο, με απόφαση του φορέα διοίκησης αυτών, στην οποία καθορίζονται οι όροι και το ανάλλαγμα για την παραχώρηση.»

γ. Στην παράγραφο 4 η φράση «με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,» αντικαθίσταται με τη φράση «με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών,».

δ. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 3986/2011, όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται η διαδικασία, ο τρόπος και τα όργανα προσδιορισμού της αποζημίωσης των πρώην παραχωρησιούχων, οι συμβάσεις των οποίων λύνονται με βάση την παρούσα παράγραφο, καθώς και κάθε σχετικό θέμα.»

ε. Η παράγραφος 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Για την έκδοση της απόφασης παραχώρησης υποβάλλεται αίτηση του κυρίου της επένδυσης ή του έλκοντος εξ αυτού δικαιώματα στην κατά τόπον αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών, συνοδευόμενη:

α. Αν πρόκειται για παραχώρηση απλής χρήσης, από το οικείο Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου που έχει εγκριθεί κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του παρόντος νόμου.

β. Αν πρόκειται για παραχώρηση χρήσης για την εκτέλεση έργων, από την προβλεπόμενη στο άρθρο 13 απόφαση έγκρισης της χωροθέτησης του επενδυτικού σχεδίου ή, στις περιπτώσεις δημοσίων ακινήτων που πολεοδομούνται, από την προβλεπόμενη στην παρ. 7 του άρθρου 12 απόφαση έγκρισης της πολεοδομικής μελέτης. Αν στις πιο πάνω αποφάσεις δεν συμπεριλαμβάνονται όροι για τις αιτούμενες επεμβάσεις στον αιγιαλό, την κοινόχρηστη παραλία, τη θάλασσα και τον πυθμένα αυτής, προσκομίζεται ιδιαίτερη προς τούτο απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Σε κάθε περίπτωση, συνοποβάλλεται και η οριστική μελέτη του έργου με τα ακριβή όρια του ζητούμενου προς παραχώρηση χώρου.»

5. Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 15 και της παρ. 2 του άρθρου 64 του ν. 4182/2013 (Α' 185), όπως τροποποιήθηκε με τις παραγράφους 2 και 6 αντίστοιχα, του ν. 4261/2014 (Α' 107) για την υποβολή των απαιτούμενων για την κατάρτιση των φακέλων στοιχείων, παρατείνεται από τότε που έληξε μέχρι και τις 31.10.2014.

6. Πριν το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 11 του ν. 4281/2014 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Οι εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διαδικασίες καθορισμού αιγιαλού, παραλίας, όχθης και παρόχθιας ζώνης για τις οποίες έχει εκδοθεί πράξη καθορισμού από την Επιτροπή του άρθρου 3 ολοκληρώνονται κατά τις διατάξεις του ν. 2971/2001, όπως αυτός ίσχυε μέχρι την τροποποίησή του με το παρόν άρθρο.»

Άρθρο 51

Ρύθμιση οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση

1. Για οφειλέτες με βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές στη Φορολογική Διοίκηση, έως την

1η Οκτωβρίου 2014, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (εφεξής Κ.Φ.Δ.) και τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (εφεξής Κ.Ε.Δ.Ε.), δύναται να διενεργείται ρύθμιση τμηματικής καταβολής, με απαλλαγή κατά ποσοστό από τις προσαυξήσεις, τους τόκους και τα πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής που τις επιβαρύνουν, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, ως ακολούθως:

α) Εφάπαξ, με απαλλαγή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). β) Έως δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%). γ) Έως είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%). δ) Έως τριάντα έξι (36) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%). ε) Έως σαράντα οκτώ (48) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%). στ) Έως εξήντα (60) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%). ζ) Έως εβδομήντα δύο (72) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%). η) Έως εκατό (100) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%).

2. Στη ρύθμιση της προηγούμενης παραγράφου δύνανται να υπαχθούν κύριες ληξιπρόθεσμες οφειλές φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, κατόπιν αίτησης, η οποία υποβάλλεται στη Φορολογική Διοίκηση μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Μαρτίου 2015. Οι οφειλέτες του προηγούμενου εδαφίου προκειμένου να υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, πρέπει να έχουν υποβάλει τις προβλεπόμενες από το νόμο φορολογικές δηλώσεις, καθώς και να είναι φορολογικά ενήμεροι καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης.

3. Εξαιρετικά, για την υπαγωγή στην περίπτωση η' της παραγράφου 1, το ποσό της ρυθμιζόμενης οφειλής δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

4. Μετά την υπαγωγή, και υπό την προϋπόθεση της τήρησης του προγράμματος τμηματικής καταβολής, δεν υπολογίζονται τα πρόστιμα των άρθρων 57 και 59 του Κ.Φ.Δ. και του άρθρου 6 του Κ.Ε.Δ.Ε..

5. Οι οφειλές που υπάγονται σε πρόγραμμα ρύθμισης του παρόντος άρθρου, αντί των κατά Κ.Ε.Δ.Ε. και κατά Κ.Φ.Δ. τόκων, προσαυξήσεων και προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής, από την

υπαγωγή σε ρύθμιση, επιβαρύνονται με τόκο που ανέρχεται σε τέσσερις και πενήντα έξι εκατοστιαίες μονάδες (4,56%) ετησίως.

6. Το ελάχιστο ποσό μηνιαίας δόσης της ρύθμισης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των πενήντα (50) ευρώ.

7. Στη ρύθμιση υπάγεται υποχρεωτικά το σύνολο των βεβαιωμένων και ληξιπρόθεσμων έως την 1η Οκτωβρίου 2014 οφειλών που δεν έχουν τακτοποιηθεί κατά νόμιμο τρόπο με αναστολή πληρωμής ή διευκόλυνση ή άλλη νομοθετική ρύθμιση τμηματικής καταβολής. Επίσης, δύνανται να υπαχθούν μετά από επιλογή του οφειλέτη και βεβαιωμένες έως και την 1η Οκτωβρίου 2014 οφειλές που κατά την ημερομηνία της αίτησης:

α) τελούν σε αναστολή, διοικητική ή δικαστική ή εκ του νόμου ή

β) δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή

γ) έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση ή διευκόλυνση τμηματικής καταβολής, η οποία είναι σε ισχύ.

8. Όσοι κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου έχουν υπαχθεί στη ρύθμιση της «νέας αρχής» της υποπαραγράφου Α.1 της παρ. Α' του ν. 4152/2013 (Α' 107) και τηρούν τους όρους της ρύθμισης αυτής, υπόκεινται αναδρομικά, από 1.1.2013, σε επιτόκιο ύψους 4,56% και τυγχάνουν αναδρομικά, από την ένταξή τους στη ρύθμιση των εκπτώσεων επί των προσαυξήσεων, τόκων και προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής του παρόντος, δικαιούμενοι να επιλέξουν να υπαχθούν στην παρούσα ρύθμιση.

Όσοι κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου έχουν υπαχθεί στη ρύθμιση της «νέας αρχής» της υποπαραγράφου Α.1 της παρ. Α' του ν. 4152/2013 και τηρούν τους όρους της ρύθμισης αυτής, δικαιούνται να διατηρήσουν τη ρύθμιση της υποπαραγράφου Α.1 της παρ. Α του ν. 4152/2013 και πέραν των οριζόμενων στο προηγούμενο εδάφιο έχουν ως πρόσθετο ευεργέτημα τη μείωση κατά ποσοστό 20% των προσαυξήσεων, τόκων και προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής αναδρομικά από την ημερομηνία ένταξής τους στη ρύθμιση.

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καθορίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

9. Η ρύθμιση χορηγείται ανά οφειλέτη και αφο-

ρά και τις οφειλές για τις οποίες αυτός ευθύνεται αλληλεγγύως. Πρόσωπα που ευθύνονται αλληλεγγύως για την καταβολή μέρους της οφειλής δικαιούνται να ρυθμίσουν το εν λόγω μέρος.

10. Στην περίπτωση που ο οφειλέτης επιλέξει, σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης, να εξοφλήσει εφάπαξ τις υπόλοιπες δόσεις των ρυθμισμένων οφειλών, τυγχάνει απαλλαγής επί του εναπομείναντος ποσού των προσαυξήσεων, τόκων και προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής, σε ποσοστό ίσο με αυτό που αντιστοιχεί στον αριθμό των μηνιαίων δόσεων που τελικά διαμορφώνεται με την εξόφληση, σύμφωνα με την παράγραφο 1.

11. Η μη εμπρόθεσμη καταβολή δόσης έχει ως συνέπειες:

α) την απώλεια των ευεργετημάτων της ρύθμισης, β) την υποχρέωση άμεσης καταβολής του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία βεβαίωσης, συνυπολογιζομένων των προσαυξήσεων, τόκων και προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής, τα οποία αναβιώνουν αναδρομικά, και γ) την άμεση επιδίωξη της είσπραξής της με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα.

Οι συνέπειες του προηγούμενου εδαφίου δεν επέρχονται εάν ο οφειλέτης, μετά την πάροδο εξαμήνου από την ένταξη σε ρύθμιση και την πλήρωση των όρων αυτής:

α) δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα μέχρι δύο (2) δόσεις ανά έτος προγράμματος ρύθμισης ή

β) δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα μία (1) δόση της ρύθμισης ανά έτος προγράμματος ρύθμισης για χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) μήνες.

Για τις ως άνω περιπτώσεις α' και β', η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση αυτής με μηνιαία προσαύξηση δύο τοις εκατό (2%).

12. Σε περιπτώσεις απώλειας της ρύθμισης για λόγους ανωτέρας βίας, ο οφειλέτης δύναται εντός δύο (2) μηνών από την απώλεια αυτής να υποβάλει άπαξ αίτηση επανένταξής του στη ρύθμιση με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και για τον εναπομείναντα αριθμό δόσεων αυτής. Το αίτημα επανένταξης υποβάλλεται εγγράφως και περιέχει τα στοιχεία που θεμελιώνουν την ανωτέρα βία. Η Φορολογική Διοίκηση αποφαινεται επί του αιτήματος εντός δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την υποβολή της αίτησης. Εάν η Φορολογική Διοίκηση δεν αποφανθεί εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, το αίτημα θεωρείται ότι έχει απορριφθεί

13. Η υπαγωγή και συμμόρφωση στη ρύθμιση τμηματικής καταβολής παρέχει στον οφειλέτη τα ακόλουθα ευεργετήματα:

α) χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας και βεβαίωση οφειλής από τη Φορολογική Διοίκηση, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 12 του Κ.Φ.Δ.,

β) αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε κατά τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43) ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, διακόπτεται. Αναστέλλεται η παραγραφή του αδικήματος κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής της ποινικής δίωξης, κατά παρέκκλιση των χρονικών περιορισμών του άρθρου 113 του ΠΚ,

γ) αναστέλλεται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Οι ήδη επιβληθείσες κατασχέσεις στα χέρια τρίτων αίρονται μετά από αίτηση του οφειλέτη, αφού εξοφληθεί το 50% της αρχικής βασικής ρυθμιζόμενης οφειλής. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να εξετάζει αίτημα περιορισμού κατασχέσεων εις χείρας τρίτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 30 του Κ.Ε.Δ.Ε.,

δ) αναστέλλεται η εκτέλεση του μέτρου του άρθρου 7 του ν. 2120/1993 (Α' 24), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 παρ. 3 του ν. 2523/1997 (Α' 179).

14. Η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει σε συμψηφισμό των χρηματικών απαιτήσεων του οφειλέτη κατά του Δημοσίου και μέχρι την κάλυψη του ποσού που αντιστοιχεί στο 1/7 των εναπομεινών δόσεων, κατά τις διατάξεις του άρθρου 83 του Κ.Ε.Δ.Ε. και μετά τη συμμόρφωση του οφειλέτη στη ρύθμιση τμηματικής καταβολής που του χορηγήθηκε.

15. Η Φορολογική Διοίκηση διατηρεί το δικαίωμα και μετά τη συμμόρφωση του οφειλέτη στη ρύθμιση τμηματικής καταβολής που του χορηγήθηκε:

α) να εγγράφει υποθήκη σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, των συνυπόχρεων προσώπων ή των εγγυητών, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη,

β) να μην χορηγεί αποδεικτικό ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος επ' αυτού, στα πρόσωπα της περίπτωσης α', ακόμη και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης αυτού, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη,

γ) να παρακρατεί μέρος της χρηματικής απαίτησης του οφειλέτη κατά τρίτων προσώπων για την είσπραξη της οποίας ζητείται αποδεικτικό

ενημερότητας και μέχρι την κάλυψη του 1/7 της υπολειπόμενης ρυθμισμένης οφειλής.

16. Τα ποσά που εισπράττονται από παρακράτηση λόγω της χορήγησης αποδεικτικού ενημερότητας ή κατόπιν αυτεπάγγελτου συμψηφισμού, καλύπτουν δόση ή δόσεις της χορηγηθείσας ρύθμισης, εφόσον δεν πιστώνονται διαφορετικά. Ομοίως, τα αποδιδόμενα ποσά από πράξεις εκτέλεσης, λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων της χορηγηθείσας ρύθμισης, εφόσον εισπράττονται κατά τη διάρκεια αυτής και δεν πιστώνονται σε άλλες οφειλές που δεν έχουν ρυθμιστεί ή πιστώνονται διαφορετικά κατά τις κείμενες διατάξεις.

17. Η παραγραφή των οφειλών, για τις οποίες υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στη ρύθμιση αναστέλλεται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και για ολόκληρο το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση ανεξαρτήτως καταβολής οποιουδήποτε ποσού και δεν συμπληρώνεται πριν παρέλθει ένα (1) έτος από τη λήξη του έτους της τελευταίας δόσης αυτής.

18. Αρμόδιος για την απόφαση υπαγωγής στη ρύθμιση του παρόντος άρθρου είναι ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων, ο οποίος δύναται με απόφασή του να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα αυτή σε άλλα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης.

19. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται:

α) η διαδικασία υπαγωγής στις ανωτέρω διατάξεις και μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, β) η ημερομηνία και ο τρόπος καταβολής των δόσεων και γ) κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

20. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος δεν επιτρέπεται η χορήγηση ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής κατά τις διατάξεις της υποπαραγράφου Α1 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), για τους οφειλότες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 54

Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας – Ρύθμιση οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης

1. Στους οφειλότες με ληξιπρόθεσμες οφειλές

προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης πλην NAT, μέχρι τις 30.9.2014, δύναται να χορηγείται ρύθμιση ως ακολούθως:

α) Εφάπαξ εξόφληση της οφειλής με ποσοστό έκπτωσης 100% επί των νομίμων προσαυξήσεων, τελών καθυστέρησης και λοιπών επιβαρύνσεων.

β) Εξόφληση μέχρι δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, με ποσοστό έκπτωσης 90%.

γ) Εξόφληση μέχρι είκοσι τέσσερις (24) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, με ποσοστό έκπτωσης 80%.

δ) Εξόφληση μέχρι τριάντα έξι (36) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, με ποσοστό έκπτωσης 70%.

ε) Εξόφληση μέχρι σαράντα οκτώ (48) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, με ποσοστό έκπτωσης 60%.

στ) Εξόφληση μέχρι εξήντα (60) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, με ποσοστό έκπτωσης 50%.

ζ) Εξόφληση μέχρι εβδομήντα δύο (72) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, με ποσοστό έκπτωσης 30%.

η) Εξόφληση μέχρι εκατό (100) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, με ποσοστό έκπτωσης 20%.

Η κύρια οφειλή βαρύνεται από 1.1.2013 με ετήσιο επιτόκιο 4,56%.

2. Εξαιρετικά, για την υπαγωγή στην περίπτωση η' της παραγράφου 1, το ποσό της κύριας ρυθμιζόμενης οφειλής φυσικών και νομικών προσώπων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

3. Στη ρύθμιση δύναται να υπαχθεί ποσό κύριας ληξιπρόθεσμης οφειλής έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

4. Η αίτηση του οφειλέτη για την υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος άρθρου των ληξιπρόθεσμων οφειλών που έχουν δημιουργηθεί έως τις 30.9.2014 κατατίθεται μέχρι και την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Μαρτίου του 2015.

5. Στην παρούσα ρύθμιση δύνανται να υπαχθούν κατόπιν σχετικού αιτήματος του οφειλέτη και οι έως τις 30.9.2014 οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης πλην NAT, οι οποίες τελούν σε αναστολή διοικητική ή δικαστική ή εκ του νόμου.

6. Το ελάχιστο ποσό μηνιαίας δόσης της ρύθμισης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των πενήντα (50) ευρώ.

7. Αρμόδια όργανα για την έκδοση απόφασης υπαγωγής στη ρύθμιση είναι:

α) Για το Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ: Οι διευθυντές των οικείων περιφερειακών ή τοπικών υποκαταστημάτων ή οι διευθυντές των οικείων ταμείων προκει-

μένου για περιφερειακά ή τοπικά υποκαταστήματα στην περιοχή των οποίων λειτουργούν Ταμεία Είσπραξης Εσόδων Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ και το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ).

β) Για τους λοιπούς ασφαλιστικούς φορείς: Ο αρμόδιος διευθυντής του οικείου φορέα ή οι διευθυντές ή προϊστάμενοι των περιφερειακών ή λοιπών τοπικών μονάδων.

γ) Οποιαδήποτε άλλη οργανική μονάδα του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ ή άλλων φορέων κοινωνικής ασφάλισης καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

8. Η αίτηση για την υπαγωγή στη ρύθμιση δύναται να υποβάλεται στις αρμόδιες υπηρεσίες και ηλεκτρονικά, μέσω διαδικτυακής εφαρμογής.

9. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος άρθρου είναι η υποβολή των αναλυτικών περιοδικών δηλώσεων, όπου προβλέπεται, καθώς και η καταβολή των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών από 1.10.2014 και εφεξής.

10. Οι πληρωμές διενεργούνται με τη διαδικασία αυτόματης χρέωσης τραπεζικού λογαριασμού.

Για την καταβολή των δόσεων δεν απαιτείται ιδιαίτερη ειδοποίηση του οφειλέτη.

11. Κατά τη διάρκεια της ρύθμισης και εφόσον τηρούνται οι όροι αυτής:

α) Χορηγείται στους υπόχρεους μηνιαίο πιστοποιητικό οφειλών, στο οποίο πιστοποιείται και το υπολειπόμενο ποσό οφειλής και το οποίο επέχει θέση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας.

Για τις επιχειρήσεις του εδαφίου ε' της παρ. 5 του άρθρου 8 του α.ν. 1846/1951 που θα υπαχθούν σε καθεστώς ρύθμισης κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και είναι συνεπείς με τους όρους αυτής, θα χορηγείται πιστοποιητικό οφειλής, για την είσπραξη λογαριασμών δημοσίου έργου, χωρίς παρακράτηση, εφόσον το έργο για το οποίο χορηγείται το πιστοποιητικό δεν οφείλει τρέχουσες ή ληξιπρόθεσμες οφειλές. Σε περίπτωση ύπαρξης οφειλής του έργου θα χορηγείται πιστοποιητικό οφειλής με παρακράτηση τη συνολική οφειλή του έργου.

β) Αναστέλλεται η ποινική δίωξη σε βάρος των υπευθύνων κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967 (Α' 136) και αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, διακόπτε-

ται. Κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής της ποινικής δίωξης αναστέλλεται η παραγραφή του αδικήματος, κατά παρέκκλιση των χρονικών περιορισμών του άρθρου 113 του ΠΚ.

γ) Αναστέλλεται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών ή ακινήτων. Αν ο οφειλέτης απωλέσει το ευεργέτημα της ρύθμισης, τα μέτρα που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται.

δ) Αναστέλλεται η παραγραφή των οφειλών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 2556/1997 (Α' 270).

12. Η μη εμπρόθεσμη καταβολή δόσης κατά τη διάρκεια της ρύθμισης ή η μη καταβολή των τρεχουσών εισφορών, έχει ως συνέπειες:

α) την απώλεια των ευεργετημάτων της ρύθμισης,

β) την κατάσταση ως απαιτητού του συνόλου του υπολοίπου της οφειλής και των προηγούμενων προσαυξήσεων και τόκων, τα οποία αναβιώνουν αναδρομικά,

γ) την επιδίωξη της είσπραξης της με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα.

Οι συνέπειες του προηγούμενου εδαφίου δεν επέρχονται εάν ο οφειλέτης, μετά την πάροδο εξαμήνου από την ένταξη σε ρύθμιση και την πλήρωση των όρων αυτής:

α) δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα μέχρι δύο (2) δόσεις ανά έτος προγράμματος ρύθμισης ή

β) δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα μία δόση της ρύθμισης ανά έτος προγράμματος ρύθμισης για χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) μηνών.

Για τις ως άνω περιπτώσεις α' και β' η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση αυτής με μηνιαία προσαύξηση δύο τοις εκατό (2%).

13. Κατ' εξαίρεση, σε περιπτώσεις απώλειας της ρύθμισης για λόγους ανωτέρας βίας ο οφειλέτης δύναται εντός δύο (2) μηνών από την απώλεια αυτής να υποβάλει άπαξ αίτηση επανένταξης του στη ρύθμιση με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και για τον εναπομείναντα αριθμό δόσεων αυτής. Το αίτημα επανένταξης υποβάλλεται εγγράφως και περιέχει τα στοιχεία που θεμελιώνουν την ανωτέρα βία. Η αρμόδια υπηρεσία αποφαινεται επί του αιτήματος εντός δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την υποβολή της αίτησης. Εάν δεν ληφθεί απόφαση εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, το αίτημα θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

14. Για τους οφειλέτες που υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος άρθρου και για χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερών:

α. Αναστέλλεται η ποινική δίωξη σε βάρος των υπευθύνων κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967 (Α' 136).

β. Αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε ή εφόσον, άρχισε η εκτέλεσή της, διακόπτεται.

15. Στην περίπτωση που ο οφειλέτης επιλέξει σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης να εξοφλήσει εφάπαξ τις υπόλοιπες δόσεις των ρυθμιζόμενων οφειλών, τυγχάνει απαλλαγής επί του εναπομείναντος ποσού των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, σε ποσοστό ίσο με αυτό που αντιστοιχεί στον αριθμό των μηνιαίων δόσεων που τελικά διαμορφώνεται με την εξόφληση, σύμφωνα με την παράγραφο 1.

16. Ο συμψηφισμός σύμφωνα με την περίπτωση 2 της υποπαραγράφου ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ' του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85) χρηματικών απαιτήσεων του οφειλέτη έναντι του Δημοσίου, που προέρχονται από επιστροφές φόρου προστιθέμενης αξίας και φόρου εισοδήματος με οφειλές στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, χωρεί και μετά τη συμμόρφωση του οφειλέτη στη ρύθμιση τμηματικής καταβολής που του χορηγήθηκε, μέχρι του ποσού που αντιστοιχεί έως το 1/7 των εναπομεινών δόσεων.

17. Όσοι κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου έχουν υπαχθεί στη ρύθμιση της «νέας αρχής» της υποπαραγράφου ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ' του ν. 4152/2013 και τηρούν τους όρους της ρύθμισης αυτής, υπόκεινται αναδρομικά, από 1.1.2013, σε επιτόκιο ύψους 4,56% και τυγχάνουν αναδρομικά, από την ένταξη τους στη ρύθμιση των εκπτώσεων επί των προσαυξήσεων, τελών καθυστέρησης και λοιπών επιβαρύνσεων του παρόντος, δικαιούμενοι να επιλέξουν να υπαχθούν στην παρούσα ρύθμιση. Όσοι κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου έχουν υπαχθεί στη ρύθμιση της «νέας αρχής» της υποπαραγράφου ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ' του ν. 4152/2013 και τηρούν τους όρους της ρύθμισης αυτής, δικαιούνται να διατηρήσουν τη ρύθμιση της υποπαραγράφου ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ' του ν. 4152/2013 και, πέραν των οριζόμενων στο προηγούμενο εδάφιο, έχουν ως πρόσθετο ευεργέτημα τη μείωση κατά ποσοστό 20% των προσαυξήσεων, τελών καθυ-

στέρησης και λοιπών επιβαρύνσεων αναδρομικά από την ημερομηνία ένταξής τους στη ρύθμιση.

Με απόφαση του υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καθορίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παραγράφου 17 του παρόντος άρθρου.

18. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας καθορίζεται κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

19. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος δεν επιτρέπεται η χορήγηση ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής, κατά τις διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ' του ν. 4152/2013, για τους οφειλέτες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

.....

Άρθρο 64 **Έναρξη ισχύος**

Ο παρών νόμος ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις του. Το άρθρο 10α του ν. 3861/2010, όπως προστίθεται με το άρθρο 15, ισχύει από 1.12.2014. Το άρθρο 10β του ν. 3861/2010, όπως προστίθεται με το άρθρο 16, ισχύει από 1.1.2015.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Ιωάννινα, 30 Οκτωβρίου 2014
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 127/2014 (ΦΕΚ Α' 207/29.9.2014)

Καθορισμός αριθμού θέσεων συμβολαιογράφων στις περιφέρειες των Ειρηνοδικείων Άργους, Μάσσητος και Ψωφίδος.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) του άρθρου 17 του Κώδικα Συμβολαιογράφων, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 2830/2000 (Α' 96),

β) του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Α' 98).

2. Τα Π.Δ. 392/1997 «Καθορισμός αριθμού θέσεων συμβολαιογράφων» (Α' 277), 114/2011 «Αύξηση αριθμού θέσεων συμβολαιογράφων στην Επικράτεια και κατανομή αυτών ανά περιφέρεια Ειρηνοδικείου» (Α' 250) και 110/2012 «Συγχώνευση ανενεργών ή υπολειπόμενων Ειρηνοδικείων της Χώρας» (Α' 193).

3. Τα με αρ. πρωτ. 17824/12-3-2013, 61654/22-7-2013 και 33102/14-4-2014 έγγραφα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

4. Τις με αριθμό 6/2013 και 1/2014 αποφάσεις της επιτροπής καθορισμού θέσεων συμβολαιογράφων της περιφέρειας του Εφετείου Ναυπλίου.

5. Την με αριθμό 2/2014 απόφαση της επιτροπής του άρθρου 17 παρ. 7 του Ν. 2830/2000.

6. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

7. Την με αριθμό 210/2014 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, **αποφασίζουμε:**

Άρθρο 1

Ο αριθμός των οργανικών θέσεων συμβολαιογράφων στις περιφέρειες των Ειρηνοδικείων Άργους, Μάσσητος και Ψωφίδος καθορίζεται ως ακολούθως:

1. Στην περιφέρεια του Ειρηνοδικείου Άργους μειώνεται ο αριθμός των θέσεων συμβολαιογράφων κατά μία (1) στην έδρα του Αχλαδόκαμπου, καθοριζόμενου του συνολικού αριθμού των οργανικών θέσεων στο Ειρηνοδικείο Άργους σε δεκαέξι (16).

2. Στην περιφέρεια του Ειρηνοδικείου Μάσσητος μειώνεται ο αριθμός των θέσεων συμβολαιογράφων κατά μία (1) στην έδρα της Ερμιόνης, καθοριζόμενου του συνολικού αριθμού των οργανικών θέσεων στο Ειρηνοδικείο Μάσσητος σε έξι (6) εκ των οποίων μία (1) στην Ερμιόνη.

3. Στην περιφέρεια του Ειρηνοδικείου Ψωφίδος μειώνεται ο αριθμός των θέσεων συμβολαιογράφων κατά μία (1) στην έδρα των Τροπαίων, καθοριζόμενου του συνολικού αριθμού των οργανικών θέσεων στο Ειρηνοδικείο Ψωφίδος με έδρα τα Τρόπαια σε τρεις (3) εκ των οποίων μία (1) στο Βαλτεσινίκο.

Άρθρο 2

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 19 Σεπτεμβρίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ****ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1193/2014****(ΦΕΚ Β' 2388/8.9.2014 και****κατ' ορθή επανάληψη μετά τη διόρθωση
σφάλματος ΦΕΚ Β' 2657/8.10.2014)/Υπ. Οικ.)****[ΑΔΑ: 7ΘΙΤΗ-ΩΔΦ]****Συμπλήρωση της ΠΟΛ.1080/2014 απόφασης
- Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων έκτακτου ει-
δικού τέλους ακινήτων (ΕΕΤΑ).****Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της υποπαραγράφου Α.7 της παραγράφου Α του πρώτου άρθρου του Ν. 4152/2013 (ΦΕΚ 107 Α) «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013» και ειδικότερα της περίπτωσης 16 αυτής.

2. Τις διατάξεις του Ν. 4174/2013 (ΦΕΚ 170 Α).

3. Τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ε.2 της παραγράφου Ε του πρώτου άρθρου του Ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α), όπως ισχύει, περί σύστασης θέσης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων εσόδων.

4. Τις διατάξεις της αριθμ. Δ6Α 1036682/26-2-2014 (ΦΕΚ 478 Β) απόφασης περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότησης υπογραφής «Με εντολή Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων» σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης, όπως ισχύει.

5. Την αριθμ. ΠΟΛ 1032/2014 (ΦΕΚ 164 Β) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων περί του καθορισμού οργάνου της Φορολογικής Διοίκησης ως αρμόδιου για υποθέσεις ΕΕΤΗΔΕ και ΕΕΤΑ.

6. Την αριθμ. 20/25.6.2014 πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 360 ΥΟΔΔ) περί επιλογής και διορισμού Γενικής Γραμματέως στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

7. Την ΠΟΛ 1080/2014 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων έκτακτου ειδικού τέλους ακινήτων (ΕΕΤΑ)» (Β 750).

8. Την ανάγκη επίλυσης, μέσα στα πλαίσια της παρεχόμενης νομοθετικής εξουσιοδότησης, προβλημάτων που δημιουργήθηκαν σε φορολογουμένους από την επιβολή του ΕΕΤΑ.

9. Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, **αποφασίζουμε:**

Στο άρθρο 1 της ΠΟΛ 1080/2014 απόφασης:

Α. στην παράγραφο 4, μετά τη φράση «μετά την παραλαβή των ανωτέρω στοιχείων,» προστίθεται η φράση «ελέγχει την ορθότητα της τιμής ζώνης και» και

Β. προστίθενται παράγραφοι 6 και 7, που έχουν ως ακολούθως:

«6. Στις ακόλουθες περιπτώσεις, στις οποίες υπήρχε πραγματική αδυναμία υποβολής αίτησης διόρθωσης στοιχείων στον αρμόδιο δήμο, από τους υπόχρεους στο τέλος, μέχρι τη 15η Μαΐου 2013, οι διορθώσεις πραγματοποιούνται κατά τη διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων 4 και 5 ως εξής:

α) Σε περίπτωση κατά την οποία ο πρώτος λογαριασμός κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος, που περιλαμβάνει ΕΕΤΑ, εκδόθηκε με βάση εσφαλμένα στοιχεία, ενώ το ΕΕΤΗΔΕ του έτους 2012 είχε υπολογισθεί με βάση ορθά στοιχεία, ο υπόχρεος απαιτείται να υποβάλει στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματός του Δ.Ο.Υ. αίτηση για τον επανυπολογισμό του ΕΕΤΑ, ως το συνημμένο στην παρούσα υπόδειγμα 1, βεβαίωση από τον αρμόδιο δήμο για τα ορθά στοιχεία υπολογισμού του τέλους και ότι αφενός δόθηκαν εσφαλμένα στοιχεία στο ΔΕΔΔΗΕ με υπαιτιότητά του και αφετέρου ότι έχει πραγματοποιηθεί ο υπολογισμός του ΤΑΠ με βάση τα ορθά στοιχεία καθώς και τον προηγούμενο λογαριασμό του παρόχου ηλεκτρικού ρεύματος, στον οποίο περιλαμβάνεται το ΕΕΤΗΔΕ έτους 2012 με τα ορθά στοιχεία.

β) Σε περίπτωση κατά την οποία υπάρχει μεταβολή στην κυριότητα του ακινήτου μετά την ημερομηνία έκδοσης του τελευταίου λογαριασμού κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος, που περιελάμβανε ΕΕΤΗΔΕ έτους 2012, και το ΕΕΤΑ υπολογίσθηκε με βάση εσφαλμένα στοιχεία, ο υπόχρεος απαιτείται να υποβάλει στην αρμόδια

για τη φορολογία εισοδήματός του Δ.Ο.Υ. αίτηση για τον επανυπολογισμό του ΕΕΤΑ, ως το συνημμένο στην παρούσα υπόδειγμα 1, βεβαίωση από τον αρμόδιο δήμο για τα ορθά στοιχεία υπολογισμού του τέλους και ότι έχει πραγματοποιηθεί ο υπολογισμός του ΤΑΠ με βάση τα ορθά στοιχεία, φωτοτυπία του συμβολαίου απόκτησης του ακινήτου και οποιοδήποτε πρόσφορο στοιχείο, το οποίο αποδεικνύει ότι η ημερομηνία απόκτησης του ακινήτου είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης του τελευταίου λογαριασμού, που περιελάμβανε ΕΕΤΗΔΕ έτους 2012.

γ) Σε περίπτωση κατά την οποία ο πρώτος λογαριασμός ηλεκτρικού ρεύματος που περιλαμβάνει ΕΕΤΑ εκδόθηκε με εσφαλμένα στοιχεία, και δεν είχε εκδοθεί λογαριασμός για την παροχή αυτή κατά τα προηγούμενα έτη (είτε λόγω διακοπής, είτε πρόκειται για νέα σύνδεση), ο υπόχρεος στο τέλος απαιτείται να υποβάλει στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματός του Δ.Ο.Υ., αίτηση για τον επανυπολογισμό του ΕΕΤΑ, ως το συνημμένο στην παρούσα υπόδειγμα 1, βεβαίωση από τον

αρμόδιο δήμο για τα ορθά στοιχεία υπολογισμού του τέλους ότι έχει πραγματοποιηθεί ο υπολογισμός του ΤΑΠ με βάση τα ορθά στοιχεία καθώς και οποιοδήποτε πρόσφορο στοιχείο το οποίο αποδεικνύει ότι στην παροχή αυτή εκδόθηκε ΕΕΤΑ μετά την 15/5/2013.

7. Δεν νοείται ότι υφίσταται υπαιτιότητα των δήμων, όταν, στις περιπτώσεις ακινήτων που βρίσκονται σε περιοχές, στις οποίες δεν εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού αξίας, για τον υπολογισμό του ΕΕΤΑ έχουν ληφθεί οι τιμές, που είχαν καθορισθεί με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου και ίσχυαν την 1/5/2014.»

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 14 Αυγούστου
Η Γενική Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΑΒΒΑΪΔΟΥ

[Ακολουθεί έντυπο]

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1

ΑΙΤΗΣΗ

Αρ. Πρωτοκόλλου: _____

Ημερομηνία: _____

ΑΙΤΗΣΗ
του / τηςΠΡΟΣ
τη Δ.Ο.Υ.

Ονοματεπώνυμο / Επωνυμία

.....

.....

Α.Φ.Μ.....

Διεύθυνση.....

Α.Δ.Τ.....

Θέμα: «Επανυπολογισμός ΕΕΤΑ.»

Συνημμένα:

1. Βεβαίωση Δήμου
2. Δήλωση ΦΑΠ έτους 2013

Παρακαλώ όπως προβείτε σε νέο υπολογισμό του ΕΕΤΑ, που έχει επιβληθεί στο λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος με αριθμό παροχής

λόγω εσφαλμένης αναγραφής των στοιχείων της επιφάνειας, της παλαιότητας, της τιμής ζώνης(*) από υπαιτιότητα του δήμου _____
για το ακίνητο που βρίσκεται στ _____

Ιδιοκτήτης ή επικαρπωτής του ακινήτου αυτού είναι ο/η _____

Ο/Η αιτών/ούσα

(*) διαγράφεται κατά περίπτωση

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1205/2014**(ΦΕΚ Β' 2518/22.9.2014)/Υπ. Οικ.**

Τροποποίηση της ΠΟΛ 1279/2014 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών «Πιστοποιητικό του άρθρου 54Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, για το έτος 2014.», όπως έχει συμπληρωθεί και ισχύει.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 4 και 54Α του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ 170 Α').

2. Τις διατάξεις του άρθρου 48 του νόμου 3842/2010 (ΦΕΚ 58Α').

3. Τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ε2 της παραγράφου Ε του πρώτου άρθρου του ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α'), όπως ισχύει, περί σύστασης θέσης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

4. Την Πράξη 20/25-6-2014 του Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 360 ΥΟΔΔ), περί επιλογής και διορισμού Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

5. Την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ. 1279/2013 (ΦΕΚ 3397 Β') «Πιστοποιητικό του άρθρου 54Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, για το έτος 2014.», η οποία συμπληρώθηκε με την ΠΟΛ. 1020/2014 (ΦΕΚ 74 Β') απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

6. Την ανάγκη ίσης μεταχείρισης των όμοιων περιπτώσεων και ασφάλειας δικαίου.

7. Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη στον Κρατικό Προϋπολογισμό, **αποφασίζουμε:**

1. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 2 της ΠΟΛ. 1279/2013 διαγράφονται οι λέξεις «με εξαίρεση τη μεταγραφή ή καταχώριση αποδοχής κληρονομίας».

2. Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 2 της ΠΟΛ. 1279/2013 προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Σε περίπτωση τροποποίησης σύστασης οριζόντιας ιδιοκτησίας, όσον αφορά σε κοινόχρηστο και κοινόκτητο χώρο ακινήτου, προκειμένου

να ορισθεί ότι τμήμα αυτού θα ανήκει κατ' αποκλειστική χρήση ή θα αποτελεί παρακολούθημα συγκεκριμένης οριζόντιας ιδιοκτησίας, δεν απαιτείται η μνημόνευση και επισύναψη του πιστοποιητικού του άρθρου 1 της παρούσας από τους λοιπούς συνιδιοκτήτες του ακινήτου, οι οποίοι συμπράττουν στην πράξη αυτή, εφόσον δεν πραγματοποιείται ουδεμία μεταβολή στις δικές τους οριζόντιες ιδιοκτησίες ή στα ποσοστά συνιδιοκτησίας αυτών επί του ακινήτου.»

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 12 Σεπτεμβρίου 2014

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1207/2014**(ΦΕΚ Β' 2604/30.9.2014)/Υπ. Οικ.**

Τροποποίηση της απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014 (ΦΕΚ 179 Β') «Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών», όπως ισχύει.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 14 του Ν. 4174/2013, όπως προστέθηκαν με την παράγραφο 5 του άρθρου 42 του Ν. 4223/2013 (ΦΕΚ 287 Α'/31.12.2013).

2. Την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ. 1022/7.1.2014 (ΦΕΚ 179 Β'/31.1.2014), όπως τροποποιήθηκε από τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ. 1072/7.3.2014 (ΦΕΚ 691 Β'/19.3.2014), ΠΟΛ. 1149/16.5.2014 (ΦΕΚ 1299 Β'/22.5.2014), ΠΟΛ. 1176/14.7.2014 (ΦΕΚ 1909 Β'/15.7.2014) και ΠΟΛ. 1201/4.9.2014.

3. Την ανάγκη παροχής του κατάλληλου χρόνου για την εκπλήρωση της υποχρέωσης υποβολής καταστάσεων φορολογικών στοιχείων του πρώτου, δεύτερου και τρίτου τριμήνου του ημερολογιακού έτους 2014.

4. Ότι, από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, **αποφασίζουμε:**

Με την παρούσα τροποποιούμε την απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014 (ΦΕΚ 179 Β') «Υποβο-

λή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών», όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της από τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ΠΟΛ. 1072/7.3.2014 (ΦΕΚ 691 Β'), ΠΟΛ. 1149/16.5.2014 (ΦΕΚ 1299 Β'), ΠΟΛ. 1176/14.7.2014 (ΦΕΚ 1909 Β'/15.7.2014) και ΠΟΛ. 1201/4.9.2014, ως ακολούθως:

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά, οι καταστάσεις του πρώτου, δεύτερου και τρίτου τριμήνου του ημερολογιακού έτους 2014, υποβάλλονται μέχρι το χρόνο υποβολής του τέταρτου τριμήνου του έτους αυτού, δηλαδή μέχρι το τέλος Ιανουαρίου 2015.»

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 18 Σεπτεμβρίου 2014

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠ' ΑΡΙΘ. ΠΟΛ.1209/19.9.2014
(ΦΕΚ Β' 2505/22.9.2014)
Εκκαθάριση ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014.**

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας Ν. 4174/2013 (ΦΕΚ 170 Α'), όπως ισχύουν.
2. Τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 10 και 13 του Ν. 4223/2013 (ΦΕΚ 287 Α'), περί Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), όπως ισχύουν.
3. Τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ε2 της παραγράφου Ε του πρώτου άρθρου του Ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α'), όπως ισχύει, περί σύστασης θέσης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.
4. Την Πράξη 20/25.6.2014 του Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 360 ΥΟΔΔ), περί επιλογής και διορισμού Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.
5. Την αριθ. Δ6Α 1036682 ΕΞ/2014 25.2.2014 (ΦΕΚ 478 Β') απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, όπως ισχύει.
6. Το γεγονός ότι με τις διατάξεις του Ν. 4286/2014 (ΦΕΚ 194 Α'), απαιτείται νέα εκκαθάριση ΕΝ.Φ.Ι.Α..

7. Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη στον Κρατικό Προϋπολογισμό, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

1. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, μετά την τροποποίηση του Ν. 4223/2013 με τις διατάξεις του δέκατου όγδοου άρθρου του Ν. 4286/2014, απαιτείται νέα εκκαθάριση ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014, εκδίδεται πράξη διοικητικού προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014, σύμφωνα με το συνημμένο υπόδειγμα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

Η ίδια πράξη εκδίδεται και σε κάθε περίπτωση εκκαθάρισης ΕΝ.Φ.Ι.Α. μετά από εμπρόθεσμη τροποποιητική δήλωση. Η πράξη αυτή υπογράφεται από τη Γενική Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ή από τα πρόσωπα στα οποία έχει μεταβιβασθεί η αρμοδιότητα αυτή, κατά περίπτωση.

2. Στις περιπτώσεις, στις οποίες η μηχανογραφική εκκαθάριση πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΠΟΛ.1184/30.7.2014 απόφαση της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων, επί της δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α. – πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου αναγράφεται ότι ο τρόπος υπολογισμού του φόρου έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής.

3. Στις περιπτώσεις, στις οποίες υπάρχουν ουσιώδεις ελλείψεις στα περιγραφικά στοιχεία ακινήτων, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατός ο υπολογισμός του ΕΝ.Φ.Ι.Α. και να θεωρούνται μη δηλωθέντα, επί της δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α. – πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου υπάρχει ειδική επισήμανση.

4. Ανάλογα με το περιεχόμενο της δήλωσης δύνανται να εμφανίζονται διάφορα μηνύματα, κατά περίπτωση, προς ενημέρωση των φορολογουμένων.

5. Στις περιπτώσεις εκκαθάρισης σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 της παρούσας δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3β του άρθρου 6 του Ν. 4223/2013.

6. Η Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Δ.ΗΛΕ.Δ.), πραγματοποιεί την εκκαθάριση των δηλώσεων και εκδίδει τις Πράξεις Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου.

Άρθρο 2

1. Για τους φορολογούμενους στους οποίους, μετά την νέα εκκαθάριση ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014

σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 της παρούσας, θα προκύψει μείωση του βεβαιωθέντος φόρου, συνολικά ή εν μέρει, η Δ.ΗΛΕ.Δ. δημιουργεί κεντρικά και αποστέλλει ηλεκτρονικά στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. Φύλλα Έκπτωσης ατομικά ή συγκεντρωτικά, τα οποία διακρίνονται κατά περίπτωση σε:

α) Συγκεντρωτικά Φύλλα Έκπτωσης, τα οποία θα περιλαμβάνουν τους φορολογούμενους για τους οποίους έχει προκύψει μείωση, συνολικά ή εν μέρει του αρχικά βεβαιωθέντος φόρου, αλλά μετά την εκκαθάριση του τίτλου μείωσης προκύπτει μόνο διαγραφή.

β) Ατομικά Φύλλα Έκπτωσης, εφεξής ΑΦΕΚ, για κάθε φορολογούμενο, για τον οποίο έχει προκύψει μείωση, συνολικά ή εν μέρει του αρχικά βεβαιωθέντος φόρου, αλλά μετά την εκκαθάριση του τίτλου μείωσης προκύπτει διαγραφή και επιστροφή ή μόνο επιστροφή.

γ) ΑΦΕΚ για κάθε φορολογούμενο, για τον οποίο έχει προκύψει μείωση, συνολικά ή εν μέρει του αρχικά βεβαιωθέντος φόρου, αλλά η οφειλή του είναι σε καθεστώς ρύθμισης.

2. Για τη διευκόλυνση των Δ.Ο.Υ. αλλά και την άμεση τακτοποίηση της εικόνας της αρχικής οφειλής ΕΝ.Φ.Ι.Α. των ανωτέρω υπόχρεων, η εκκαθάριση των Συγκεντρωτικών και Ατομικών Φύλλων Έκπτωσης διενεργείται κεντρικά, με το αποτέλεσμα της εκκαθάρισης αυτών, ενημερώνονται τα βιβλία και στοιχεία των Δ.Ο.Υ. και αποδίδεται αρίθμηση από ειδική σειρά που τηρείται ηλεκτρονικά από τη Δ.ΗΛΕ.Δ. για λογαριασμό των Δ.Ο.Υ..

Στις περιπτώσεις στις οποίες αυτό δεν καθίσταται εφικτό, ήτοι στις περιπτώσεις που οι οφειλές από ΕΝ.Φ.Ι.Α. έχουν υπαχθεί σε καθεστώς

ρύθμισης, ή σε τυχόν άλλη εξαιρετική περίπτωση, η Δ.ΗΛΕ.Δ. ενημερώνει τις Δ.Ο.Υ. και η εκκαθάριση των ΑΦΕΚ γίνεται από τις τελευταίες σύμφωνα με οδηγίες της Δ.ΗΛΕ.Δ..

3. Τα Ατομικά και Συγκεντρωτικά Φύλλα Έκπτωσης, υπογράφονται κατ' εξουσιοδότηση της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων ως προς τη σύνταξη από τον Προϊστάμενο του Τμήματος Συμμόρφωσης και Σχέσεων με τους φορολογούμενους και ως προς την εκκαθάριση και εξόφληση από τον Προϊστάμενο του Τμήματος Εσόδων.

4. Για τους φορολογούμενους, στους οποίους, μετά τη νέα εκκαθάριση θα προκύψει μερική μείωση του βεβαιωθέντος ΕΝ.Φ.Ι.Α., καταβάλλεται το εναπομένον υπόλοιπο της οφειλής, σύμφωνα με την αρχική βεβαίωση, όπως αυτή διαμορφώνεται μετά την προσαρμογή της σε έξι μηνιαίες δόσεις, με ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης έως 30.09.2014 και ημερομηνία καταβολής των επόμενων δόσεων έως την τελευταία εργάσιμη των επόμενων μηνών, και μειώνεται αναλογικά το ποσό της κάθε δόσης εξ αυτών.

Άρθρο 3

Στην παρούσα απόφαση επισυνάπτεται δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. – πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου έτους 2014, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η Γενική Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων
Αικατερίνη Σαββαΐδου

[Ακολουθεί έντυπο]

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΛΛΩΣΗ ΕΝΙΑΙΟΥ ΦΟΡΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ - ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΦΟΡΟΥ v. 4223/2013

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	
ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΑ ΟΙΚΟΝ. ΥΠΗΡ. (Δ.Ο.Υ.)	ΑΡ. ΦΟΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ
ΤΟΠΟΣ	ΑΡ. ΧΡΗΜ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ
	ΗΜΕΡ. ΕΚΔ. ΠΡΑΞΗΣ
	ΑΡ. ΕΣΦΟΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

8. ΣΤΟΙΧΙΑ ΣΦΟΔΡΟΓΥΜΕΝΟΥ

ΕΠΙΧΕΙΡΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΕΝΦΙΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΡΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΥΡΕΛΙΚΩΝ- ΡΟΜΑΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	ΠΟΣΟ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ
-----------------------	----------------------------	------------------------------------	--	----------------

ПРОСОХНИ!

ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΕΝΤΥΠΟ Ε9 ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, Ο ΕΝΦΙΑ ΕΧΕΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΙ ΣΥΝΕΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΤ. €) ΑΡΘΡΟΥ 4Α Ν. 4223/2013 ΚΑΙ ΣΤΗΝ 1184/2014 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΕΙ ΟΛΑ ΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΛΟΓΩ ΕΛΛΕΞΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝΦΑ. ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΚΡΙΒΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΦΟΣΦΟΥ, ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΥΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ.

Σημείωση: Σε περίπτωση συμμόρφωσης της κατασκευαστικής αυτής πράξης, ο υπόχρεος οφείλει να υποβάλει, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης αυτής, πρόσβαση, κατά το άρθρο 63 του ΚΑΔ, με αίτημα την παρακίνηση της πράξης από τη Διεύθυνση Επένδυσης και Ανάπτυξης, προκειμένου, κατά της πράξης αυτής, στα άνωθεν δικαστήρια είναι επιτρεπτό, την άσκηση της Γ Γ ΔΕ.

Ο κατάλογος περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος, καθώς και τα αποτελέσματα των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί. Ο κατάλογος είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του προγράμματος.

Προηγούμενο Ποσό :

Ε. ΔΗΛΩΣΗ ΕΝ.Φ.Ι.Α.

Στοιχεία κτισμάτων & οικοπέδων

[illegible]

Στοιχεία γνησίμων

[illegible]

УПОГРАДН ("

MEM :

AP. ΔΥΔΩΣΗ:

Εκλ. 1 από

ΕΓΚΥΡΗ ΠΡΑΞΗ

Ημερ. Έκδοσης:

Ημερ. Εκτύπωσης

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1227/15.10.2014
(ΦΕΚ Β' 2853/22.10.2014)**

Τύπος της οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου κληρονομιάς, δωρεάς, γονικής παροχής, προίκας και μεταβίβασης ακινήτων.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 2, 5, 23, 25, 28, 30, 34, 37, 41, 63 και 66 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ 170 Α'/26.07.2013) «Φορολογικές Διαδικασίες και άλλες διατάξεις» (Κ.Φ.Δ.), όπως ισχύει.

2. Τις διατάξεις του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από τυχερά παίγνια, ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001 (ΦΕΚ 266 Α'), όπως ισχύει.

3. Τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων του α.ν. 1521/1950 (ΦΕΚ 245 Α'), ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 1587/1950 (ΦΕΚ 294 Α'), όπως ισχύει.

4. Τη με αριθ. πρωτ. Δ6Α 1036682 ΕΞ/2014 25.2.2014 (ΦΕΚ 478Β' και 558) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, με θέμα «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότηση υπογραφής "Με εντολή Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων" σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

5. Τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ε2 της παραγράφου Ε' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 περί σύστασης θέσης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (Α' 222), όπως ισχύει.

6. Την πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 20 της 25.06.2014 (ΥΟΔΔ 360) «Επιλογή και Διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών».

7. Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση δεν πραγματοποιείται επιπλέον δαπάνη σε βάρος του Κρατικού προϋπολογισμού, **αποφασίζουμε:**

1. Ο τύπος της οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου κληρονομιάς, δωρεάς, γονικής παροχής και μεταβίβασης ακινήτων έχει ως το σχετικό υπόδειγμα, που επισυνάπτεται ως παράρτημα της απόφασης αυτής.

2. Η πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, κοινοποιείται κατά τα οριζόμενα στις περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 2 και στις περιπτώσεις β', γ' και δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του Κ.Φ.Δ..

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και θα ισχύσει από την 1η Ιανουαρίου 2015.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΑΒΒΑΪΔΟΥ

[Ακολουθεί έντυπο]

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ:
Διεύθυνση:
Τηλ.:

Αριθ. Πράξης
Αριθ. Φακέλου
Αριθ. Δήλωσης/Δηλώσεων
Αριθ. Εντολής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΦΟΡΟΥ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ/ΔΩΡΕΑΣ/ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ/ΠΡΟΙΚΑΣ/ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ⁽¹⁾
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥΜΕΝΟΥ/ΔΩΡΗΤΗ/ΓΟΝΕΑ/ΠΡΟΙΚΟΔΟΤΗ/ΠΩΛΗΤΗ⁽¹⁾

ΕΠΩΝΥΜΟ.....ΟΝΟΜΑ..... ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ.....
ΕΠΩΝΥΜΙΑ⁽²⁾.....
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ⁽³⁾.....ΤΑΧ. ΚΩΔ.ΤΗΛ.
Α.Φ.Μ.
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ: ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ⁽⁴⁾
ΤΡΟΠΟΣ ΕΠΑΓΩΓΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ⁽⁴⁾

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΧΡΕΟΥ (ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ/ΔΩΡΕΟΔΟΧΟΥ/ΤΕΚΝΟΥ/ΠΡΟΙΚΟΛΗΠΤΗ/ΑΓΟΡΑΣΤΗ⁽¹⁾)

ΕΠΩΝΥΜΟ.....ΟΝΟΜΑ..... ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ.....
ΕΠΩΝΥΜΙΑ⁽²⁾.....
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΤΑΧ. ΚΩΔ..... ΤΗΛ.
Α.Φ.Μ.:.....
ΣΥΓΓΕΝΕΙΑ(με θανόντα ή δωρητή):

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ⁽⁵⁾

ΑΡΙΘΜΟΣ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣΕΔΡΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ/ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ/ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ⁽¹⁾:

ΕΠΩΝΥΜΟΟΝΟΜΑΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑΑΦΜ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΤΑΧ. ΚΩΔ.....Δ.Ο.Υ.:ΑΔΤ

Έχοντας υπόψη:

- α) τον Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προικών και Κερδών από τυχερά παίγνια, ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001, όπως ισχύει,
- β) τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων του α.ν. 1521/1950, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 1587/1950, όπως ισχύει,
- γ) τις διατάξεις των άρθρων⁽⁶⁾,
- δ) τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4174/2013),
- ε) τη με αριθμό Δ6Α 1036682ΕΞ2014/25.2.2014 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων,
- στ) τη με αριθμό...../...../20... εντολή ελέγχου.....,
- ζ) τις απόψεις του υπόχρεου, που διατυπώθηκαν εγγράφως,
- η) την από...../.../.....έκθεση ελέγχου τ... ελεγκτ....., που επισυνάπτεται στην παρούσα,
- θ) το γεγονός ότι ο υπόχρεος υπέβαλε ανακριβείς/δεν υπέβαλε δηλώσεις/υπέβαλε τροποποιητική δήλωση/(άλλο)⁽¹⁾

προβαίνουμε στην έκδοση της πράξης αυτής με τις ακόλουθες πληροφορίες:

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (*)		
	ΑΞΙΑ ΔΗΛΩΣΗΣ	ΑΞΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ
A. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ		
B. ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ βάσει των διατάξεων του ν.		
Γ. ΧΡΕΗ ΚΑΙ ΒΑΡΗ ⁽⁷⁾		
Δ. ΑΞΙΑ ΛΟΙΠΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ, που δεν αποτελούν αντικείμενο του παρόντος έλεγχου αλλά λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του φόρου ⁽⁷⁾		
Ε. ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ ⁽⁷⁾		
ΣΤ. ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΕΣ ΔΩΡΕΕΣ-ΓΟΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ⁽⁷⁾		
Ζ. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ		

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ (*)	
1. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝΤΟΣ ΦΟΡΟΥ βάσει των διατάξεων του ν.	
2. ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΒΕΒΑΙΩΘΕΙ ⁽⁸⁾	
3. ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΔΙΑΦΟΡΑ ΦΟΡΟΥ	
4. ΤΟΚΟΙ/ΠΡΟΣΤΙΜΑ Ή ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΦΟΡΟΙ/ΑΛΛΟ	
ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗ	

Ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας πράξης, σε πιστωτικά ιδρύματα ή στα ΕΛ.ΤΑ., με χρήση κωδικού πληρωμής.

...../...../.....20
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

Επιδόθηκε την
Ο ΕΠΙΔΟΣΑΣ

Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ

Σημείωση 1: Σε περίπτωση αμφισβήτησης της οριστικής καταλογιστικής πράξης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 63 του ΚΦΔ, ο υπόχρεος οφείλει να υποβάλει εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση αυτής, ενδικοφανή προσφυγή, με αίτημα την επανεξέταση της πράξης, στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών της Γ.Γ.Δ.Ε. Απευθείας προσφυγή στα Διοικητικά Δικαστήρια κατά της πράξης είναι απαράδεκτη. Η αίτηση υποβάλλεται στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την πράξη και αναφέρει τους λόγους και τα έγγραφα στα οποία βασίζεται το αίτημα επανεξέτασης.

- (1) Διαγράφεται κατά περίπτωση
(2) Συμπληρώνεται σε περίπτωση νομικού προσώπου, νομικής οντότητας κ.λπ.
(3) Για κληρονομούμενο συμπληρώνεται η διεύθυνση κατοικίας του εν ζωή
(4) Συμπληρώνεται, εφόσον πρόκειται για κληρονομιά
(5) Συμπληρώνεται, εφόσον συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο
(6) Συμπληρώνονται οι σχετικές διατάξεις που προβλέπουν την επιβολή πρόσθετου φόρου, προστίμου κ.λπ.
(7) Δεν συμπληρώνεται, εφόσον πρόκειται για υπόθεση φ.μ.α.
(8) Αφορά μόνο τον κύριο φόρο (και όχι πρόσθετους φόρους και πρόστιμα βάσει προγενέστερων του ΚΦΔ νόμων)
(*) Στους πίνακες είναι δυνατή η προσθήκη γραμμών και στηλών κατά περίπτωση

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και θα ισχύσει από την 1η Ιανουαρίου 2015.

Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 2014

Η Γενική Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΑΒΒΑΪΔΟΥ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1231/2014**(ΦΕΚ Β' 2832/22.10.2014)/Υπ. Οικ.****Διαδικασία χορήγησης εκπτώσεων επί του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) σε φυσικά πρόσωπα, έτους 2014.****Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 10 και 13 του Ν. 4223/2013 (ΦΕΚ 287 Α'), περί Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) και ειδικότερα τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 7.

2. Τις διατάξεις των άρθρων 4, 5, 19, 23, 32, 34, 37 και 63 του Ν. 4174/2013 (ΦΕΚ 170 Α').

3. Τις διατάξεις του Ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α').

4. Τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ε2 της παραγράφου Ε του πρώτου άρθρου του Ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α'), όπως ισχύει, περί σύστασης θέσης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

5. Την πράξη 20/25-6-2014 του Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 360 ΥΟΔΔ), περί επιλογής και διορισμού Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

6. Την ΠΟΛ 1209/2014 (ΦΕΚ 2505 Β') «Εκκαθάριση ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014».

7. Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη στον Κρατικό Προϋπολογισμό, **αποφασίζουμε:**

Άρθρο 1**Αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση έκπτωσης**

1. Η χορήγηση έκπτωσης επί του ΕΝ.Φ.Ι.Α. σε φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του Ν. 4223/2013, πραγματοποιείται κεντρικά από τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Δ.ΗΛΕ.Δ.) του Υπουργείου Οικονομικών, με αιτιολογημένη απόφαση της Φορολογικής Διοίκησης, σύμφωνα με το συνημμένο στο παράρτημα υπόδειγμα 1.

2. Στις περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατή η χορήγηση της έκπτωσης σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, η έκπτωση χορηγείται με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου προϊσταμένου Δ.Ο.Υ., σύμφωνα με το συνημμένο στο παράρτημα υπόδειγμα 2.

Άρθρο 2**Προϋποθέσεις χορήγησης έκπτωσης**

1. Το συνολικό φορολογητέο εισόδημα προσδιορίζεται από το άθροισμα του καθαρού εισοδήματος, όπως προκύπτει από τα ποσά των κωδικών του Πίνακα 4 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2014, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του εισοδήματος, των ποσών των κωδικών των περιπτώσεων 3 έως και 10 του Πίνακα 6 της δήλωσης και του ποσού της προστιθέμενης διαφοράς αντικειμενικής δαπάνης, όπου αυτή εφαρμόζεται.

2. Ως συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα θεωρείται το άθροισμα του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος του συζύγου, της συζύγου και των ανήλικων εξαρτώμενων τέκνων, σε όσες περιπτώσεις ορίζεται από το νόμο ότι τα εισοδήματα των τέκνων συναθροίζονται με αυτά των γονέων, καθώς και του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος των εξαρτώμενων τέκνων που έχουν υποβάλει ατομική δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

3. Το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα και ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων λαμβάνονται από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος του οικονομικού έτους 2014, οι οποίες έχουν υποβληθεί μέχρι και την δεύτερη εκκαθάριση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3 της παρούσας.

4. Ο φορολογούμενος πρέπει να είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας την 1η Ιανουαρίου 2014.

5. Η συνολική επιφάνεια των κτισμάτων αποτελούμενη από το άθροισμα των κύριων και βοηθητικών χώρων των κατηγοριών ακινήτων 1 έως και 12 (εκτός 4, 41 έως και 47) αποπερατωμένων και ημιτελών καθώς και η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, όπως αυτή προσδιορίζεται για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου, λαμβάνεται από τις εμπρόθεσμες δηλώσεις ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014 του φορολογουμένου, της συζύγου και των εξαρτώμενων τέκνων, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος επί των ακινήτων.

6. Το ποσοστό της αναπηρίας, λαμβάνεται από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2014, η οποία έχει υποβληθεί μέχρι και την 30ή Νοεμβρίου 2014 ή από άλλα αρχεία, που είναι στη διάθεση του Υπουργείου Οικονομικών. Στις

περιπτώσεις στις οποίες δεν υπάρχει η πληροφορία στα αρχεία του Υπουργείου Οικονομικών, για τη χορήγηση έκπτωσης απαιτείται βεβαίωση από τα Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) για την πιστοποίηση και το ποσοστό της αναπηρίας.

Επίσης δεκτές γίνονται αποφάσεις πιστοποίησης αναπηρίας, οι οποίες έχουν εκδοθεί πριν την 1/9/2011 από Πρωτοβάθμιες Υγειονομικές Επιτροπές των Νομαρχιών ή των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης ή τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές των Ενόπλων Δυνάμεων, την Ανώτατη Στρατιωτική Υγειονομική Επιτροπή, την Ανώτατη Ναυτική Υγειονομική Επιτροπή, την Ανώτατη Αεροπορική Υγειονομική Επιτροπή ή την Υγειονομική Επιτροπή της Ελληνικής Αστυνομίας, εφόσον πρόκειται για επ' αόριστον κρίση ή άλλως μέχρι την ημερομηνία λήξης της ισχύος τους και εφόσον ισχύουν κατά την 1η Ιανουαρίου 2014.

Άρθρο 3 **Διαδικασία χορήγησης** **των μειώσεων κεντρικά**

1. Η έκπτωση των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του Ν. 4223/2013, χορηγείται στο συνολικό ποσό κύριου και συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α.

2. Η χορήγηση της μείωσης επί του ΕΝ.Φ.Ι.Α. πραγματοποιείται κεντρικά από τη Δ.ΗΛΕ.Δ. σε δύο εκκαθαρίσεις, τους μήνες Οκτώβριο και Δεκέμβριο του έτους 2014. Στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ των δύο αυτών εκκαθαρίσεων, κάθε εκκαθάριση, που θα πραγματοποιείται λόγω υποβολής αρχικής ή τροποποιητικής δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α., δεν θα μεταβάλλει το ποσοστό της ήδη χορηγηθείσας έκπτωσης ούτε θα χορηγεί ποσοστό έκπτωσης σε περίπτωση που δεν είχε χορηγηθεί με την πρώτη εκκαθάριση μηνός Οκτωβρίου 2014.

3. Δεν προσκομίζονται παραστατικά για το ποσοστό της χορηγηθείσας μείωσης ΕΝΦΙΑ, όταν αυτή έχει χορηγηθεί κεντρικά από τη Δ.ΗΛΕ.Δ.

4. Για την πράξη προσδιορισμού του φόρου, που εκδίδεται μετά τη χορήγηση της μείωσης, καθώς και για τη διαχείριση ποσών ΕΝ.Φ.Ι.Α. που μειώθηκαν, εφαρμόζεται ανάλογα η ΠΟΛ 1209/2014 (ΦΕΚ 2505 Β').

5. Στην περίπτωση στην οποία, κατά την εκκαθάριση του Δεκεμβρίου 2014, διαπιστωθεί ότι ο φορολογούμενος δεν δικαιούται τη χορηγηθείσα μείωση, λόγω της υποβολής ή της εκκαθάρισης

φορολογικών δηλώσεων στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την πρώτη μέχρι τη νέα εκκαθάριση, με αποτέλεσμα να μην πληρούνται οι προϋποθέσεις, αυτή αίρεται με αιτιολογημένη απόφαση της Φορολογικής Διοίκησης, σύμφωνα με το συνημμένο στο παράρτημα υπόδειγμα 3, και εκδίδεται νέα πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου, ο οποίος καταβάλλεται σε ισόποσες δόσεις μέχρι και την 27/2/2015.

Άρθρο 4 **Διαδικασία χορήγησης των μειώσεων από** **τον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ.**

1. Μετά την ολοκλήρωση των δύο κεντρικών εκκαθαρίσεων, στις περιπτώσεις στις οποίες έχει εκδοθεί δήλωση - πράξη διοικητικού προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014 χωρίς να χορηγηθεί μείωση ΕΝΦΙΑ, ενώ ο φορολογούμενος τη δικαιούται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 7 του Ν. 4223/2013, ο δικαιούχος υποβάλλει στον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ., που έχει εκδώσει τη δήλωση - πράξη διοικητικού προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014, αίτηση μείωσης του φόρου, σύμφωνα με το συνημμένο στο παράρτημα υπόδειγμα 4, προσκομίζοντας, όπου απαιτείται, τα οικεία δικαιολογητικά.

2. Ο αρμόδιος προϊστάμενος Δ.Ο.Υ., μετά την παραλαβή της αίτησης, ελέγχει τα δικαιολογητικά, τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2014 και την εκκαθάριση αυτής, ως προς το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα, τη δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014 του ιδίου, της συζύγου και των εξαρτώμενων τέκνων, ως προς το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων τους και το ύψος της ακίνητης περιουσίας, κατά περίπτωση, και στη συνέχεια αποφαινεται για την αποδοχή ή απόρριψη του αιτήματος.

3. Σε περίπτωση αποδοχής του αιτήματος, η έκπτωση των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του Ν. 4223/2013, χορηγείται στο συνολικό ποσό κύριου και συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α.

4. Στην περίπτωση κατά την οποία, ως προς τον ΕΝΦΙΑ, οι σύζυγοι ή/και τα εξαρτώμενα τέκνα ανήκουν σε διαφορετική Δ.Ο.Υ., η αίτηση υποβάλλεται στον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. για τη φορολογία εισοδήματος οικονομικού έτους 2014 του συζύγου. Ο προϊστάμενος υποδοχής της αίτησης, εφόσον αποδεχθεί τις αιτιάσεις του φορολογουμένου, αποστέλλει την απόφασή του,

σύμφωνα με το συνημμένο στο παράρτημα υπόδειγμα 5, στον αρμόδιο προϊστάμενο της συζύγου ή/και των εξαρτώμενων τέκνων, ο οποίος, αφού αποδεχθεί και αυτός τις αιτιάσεις του φορολογουμένου, συνυπογράφει και επιστρέφει την απόφαση. Η χορήγηση της μείωσης για κάθε δικαιούχο αυτής πραγματοποιείται από τον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ.

Άρθρο 5

Στην παρούσα απόφαση επισυνάπτονται, ως παραρτήματα, πέντε (5) υποδείγματα αποφάσεων

και αιτήσεων, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα αυτής.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 20 Οκτωβρίου 2014

[Ακολουθούν έντυπα]

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Αρ. Απόφασης.:

Ημερομηνία:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕΙΩΣΗΣ 50% ή 100%*

ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΝ.Φ.Ι.Α.

Η Γενική Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων, έχοντας λάβει υπόψη τα ακόλουθα:

- α) το συνολικό ύψος του φορολογητέου οικογενειακού εισοδήματος οικ. έτους 2014,
- β) τη συνολική επιφάνεια των κτισμάτων της 1ης Ιανουαρίου 2014,
- γ) το συνολικό ύψος της αξίας της ακίνητης περιουσίας, έτους 2014,
- δ) τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων, σύμφωνα με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος οικ. έτους 2014**
- ε) το ποσοστό αναπηρίας ***

αποφασίζει ότι για τον/τους: _____

(ονοματεπώνυμο και ΑΦΜ)

Παρέχεται μείωση 50% ή 100%* επί του ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014.

Η Γενική Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων

Αικατερίνη Σαββαΐδου

* Διαγράφεται κατά περίπτωση

** Διαγράφεται αν δεν υπάρχουν εξαρτώμενα τέκνα

*** Διαγράφεται αν δεν χορηγείται μείωση λόγω αναπηρίας

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Δ.Ο.Υ.: _____

Αρ. Απόφασης.:

Ημερομηνία:

ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕΙΩΣΗΣ 50% ή 100%*

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΝ.Φ.Ι.Α.

Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. _____, έχοντας λάβει υπόψη τα ακόλουθα:

α) το συνολικό ύψος του φορολογητέου οικογενειακού εισοδήματος οικ. έτους 2014,

β) τη συνολική επιφάνεια των κτισμάτων της 1ης Ιανουαρίου 2014,

γ) το συνολικό ύψος της αξίας της ακίνητης περιουσίας, έτους 2014,

δ) τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων, σύμφωνα με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος οικ. έτους 2014**

ε) το ποσοστό αναπηρίας ***

αποφασίζει ότι για τον/τους: _____

(ονοματεπώνυμο και ΑΦΜ)

παρέχεται 50% ή 100%* επί του ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014.

Ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ.

* Διαγράφεται κατά περίπτωση

** Διαγράφεται αν δεν υπάρχουν εξαρτώμενα τέκνα

*** Διαγράφεται αν δεν χορηγείται μείωση λόγω αναπηρίας

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ****Αρ. Απόφασης.:****ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ****ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ****Ημερομηνία:**

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΤΗΣ
ΧΟΡΗΓΗΘΕΙΣΑΣ ΜΕΙΩΣΗΣ 50% ή 100%*
ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΝ.Φ.Ι.Α.**

Η Γενική Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων, έχοντας λάβει υπόψη τα νεότερα στοιχεία που προέκυψαν από δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και ακίνητης περιουσίας αποφασίζει ότι για τον/τους: _____

(ονοματεπώνυμο και ΑΦΜ)

ανακαλείται η μείωση 50% ή 100%* επί του ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014, που έχει χορηγηθεί με την _____ απόφαση.

Σε περίπτωση αμφισβήτησης της πράξης αυτής, δύναται να υποβληθεί, εντός τριάντα (30) ημερών, ενδικοφανής προσφυγή, κατά το άρθρο 63 του ΚΦΔ, με αίτημα την επανεξέταση της πράξης από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών της Γ.Γ.Δ.Ε.. Άσκηση προσφυγής κατά της πράξης απευθείας στα Διοικητικά Δικαστήρια είναι απαράδεκτη.

Η Γενική Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων

Αικατερίνη Σαββαΐδου

* Διαγράφεται κατά περίπτωση

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 4**ΑΙΤΗΣΗ****ΑΙΤΗΣΗ****του / της**

Αρ. Πρωτοκόλλου: _____

Ημερομηνία: _____

Ονοματεπώνυμο και Α.Φ.Μ.

Υποχρέου

ΠΡΟΣ**τον προϊστάμενο Δ.Ο.Υ.**

Συζύγου

Εξαρτώμενων τέκνων

Παρακαλώ όπως προβείτε σε μείωση 50% ή 100%* επί του ΕΝ.Φ.Ι.Α., που έχει επιβληθεί στις δηλώσεις – πράξεις διοικητικού προσδιορισμού των

Ταχ.διεύθυνση

_____ σύμφωνα με τα συνημμένα δικαιολογητικά.

Θέμα: Μείωση 50% ή 100%*
ΕΝ.Φ.Ι.Α.»

Το αίτημα υποβάλλεται λόγω ***

Συνημμένα:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

Ο/Η αιτών/ούσα

* Διαγράφεται κατά περίπτωση

** Αναγράφονται οι δικαιούχοι της μείωσης ή απαλλαγής
και η αρμόδια Δ.Ο.Υ. τους

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 5**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ****Αρ. Απόφασης.:****ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ****Δ.Ο.Υ.:** _____**Ημερομηνία:****ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕΙΩΣΗΣ 50% ή 100%*****ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΝ.Φ.Ι.Α.**

Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. _____, έχοντας λάβει υπόψη τα ακόλουθα:

- α) το συνολικό ύψος του φορολογητέου οικογενειακού εισοδήματος οικ. έτους 2014,
- β) τη συνολική επιφάνεια των κτισμάτων της 1ης Ιανουαρίου 2014,
- γ) το συνολικό ύψος της αξίας της ακίνητης περιουσίας, έτους 2014,
- δ) τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων, σύμφωνα με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος οικ. έτους 2014**
- ε) το ποσοστό αναπηρίας ***

αποφασίζει ότι για τον/τους: _____

(ονοματεπώνυμο και ΑΦΜ)

παρέχεται 50% ή 100%* επί του ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014.

Ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ.**φορολογίας εισοδήματος**

Ο Προϊστάμενος Δ.Ο.Υ. ΕΝΦΙΑ της συζύγου _____

Ο Προϊστάμενος Δ.Ο.Υ. ΕΝΦΙΑ του τέκνου _____

* Διαγράφεται κατά περίπτωση

** Διαγράφεται αν δεν υπάρχουν εξαρτώμενα τέκνα

*** Διαγράφεται αν δεν χορηγείται μείωση λόγω αναπηρίας

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1232/2014**(ΦΕΚ Β' 2832/22.10.2014)/Υπ. Οικ.****Διαδικασία χορήγησης μείωσης του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) έτους 2014 σε φυσικά πρόσωπα για κύριους χώρους κενών και μη ηλεκτροδοτούμενων κατοικιών και επαγγελματικών στεγών.****Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ****Έχοντας υπόψη:**

1. Τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 10 και 13 του Ν. 4223/2013 (ΦΕΚ 287 Α'), περί Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) και ειδικότερα τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 3.

2. Τις διατάξεις του Ν. 4174/2013 (ΦΕΚ 170 Α') και ειδικότερα των άρθρων 4, 5, 19, 23, 32, 34, 37 και 63.

3. Τις διατάξεις του Ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α').

4. Τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ε2 της παραγράφου Ε του πρώτου άρθρου του Ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α'), όπως ισχύει, περί σύστασης θέσης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

5. Την πράξη 20/25-6-2014 του Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 360 ΥΟΔΔ), περί επιλογής και διορισμού Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

6. Την ΠΟΛ 1209/2014 (ΦΕΚ 2505 Β') απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων «Εκκαθάριση ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014».

7. Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη στον Κρατικό Προϋπολογισμό, **αποφασίζουμε:**

1. Η χορήγηση μείωσης του ΕΝ.Φ.Ι.Α. σε φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του Ν. 4223/2013, πραγματοποιείται κεντρικά από τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Δ.ΗΛΕ.Δ.) του Υπουργείου Οικονομικών, σε δύο εκκαθαρίσεις, τους μήνες Οκτώβριο και Δεκέμβριο του έτους 2014.

Στην περίπτωση στην οποία, κατά την εκκαθάριση του Δεκεμβρίου 2014, διαπιστωθεί ότι ο φορολογούμενος δεν δικαιούται τη χορηγηθείσα μείωση, λόγω της υποβολής ή της εκκαθάρισης φορολογικών δηλώσεων στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την πρώτη μέχρι τη νέα

εκκαθάριση, με αποτέλεσμα να μην πληρούνται οι προϋποθέσεις, αυτή αίρεται με αιτιολογημένη απόφαση της Φορολογικής Διοίκησης, σύμφωνα με το συνημμένο στο παράρτημα υπόδειγμα, και εκδίδεται νέα πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου, ο οποίος καταβάλλεται σε ισόποσες δόσεις μέχρι και την 27/2/2015.

2. Οι παροχές ηλεκτρικού ρεύματος, οι οποίες δεν ήταν ενεργές καθ' όλη τη διάρκεια του έτους 2013, λαμβάνονται από τα αρχεία του ΔΕΔΔΗΕ ανά περιφέρεια. Οι αριθμοί των παροχών του αρχείου του ΔΕΔΔΗΕ διασταυρώνονται με τους αριθμούς παροχής ηλεκτρικού ρεύματος οι οποίοι αναγράφονται στις εμπρόθεσμες δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (έντυπα Ε9) έτους 2014 και στις αναλυτικές καταστάσεις μισθωμάτων ακινήτων (έντυπα Ε2) οικονομικού έτους 2014.

3. Η πληροφορία του κενού ακινήτου, καθ' όλη τη διάρκεια του προηγούμενου έτους, λαμβάνεται από τις αναλυτικές καταστάσεις μισθωμάτων ακινήτων οικονομικού έτους 2014, οι οποίες έχουν υποβληθεί μέχρι και τη δεύτερη εκκαθάριση σύμφωνα με την παράγραφο 1 της παρούσας, από τους ιδιοκτήτες οι οποίοι έχουν το εμπράγματο δικαίωμα της πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας σε ακίνητα.

4. Ο φορολογούμενος πρέπει να είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας την 1η Ιανουαρίου 2014.

5. Για την εκκαθάριση του ΕΝ.Φ.Ι.Α. και τη χορήγηση μείωσης, δεν απαιτείται να προηγηθεί η προσκόμιση δικαιολογητικών και ο έλεγχος αυτών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., ανεξάρτητα από το ύψος της μείωσης, δεδομένου ότι η εκκαθάριση χορηγείται εκ του νόμου κεντρικά από τη Δ.ΗΛΕ.Δ..

6. Για την πράξη προσδιορισμού του φόρου, που εκδίδεται μετά τη χορήγηση της μείωσης, καθώς και για τη διαχείριση ποσών ΕΝ.Φ.Ι.Α. που μειώθηκαν, εφαρμόζεται ανάλογα η ΠΟΛ 1209/2014 (ΦΕΚ 2505 Β').

7. Μετά την ολοκλήρωση των δύο κεντρικών εκκαθαρίσεων, στις περιπτώσεις στις οποίες έχει εκδοθεί δήλωση - πράξη διοικητικού προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014 χωρίς να χορηγηθεί μείωση ΕΝΦΙΑ, ενώ ο φορολογούμενος τη δικαιούται, η μείωση θα χορηγείται από τον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ., που έχει εκδώσει τη δήλωση - πράξη διοικητικού προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014, με διαδικασία που θα καθορισθεί με νεότερη απόφαση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Αρ. Απόφασης
Ημερομηνία

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙΣΑΣ
ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΝ.Φ.Ι.Α.**

Η Γενική Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων, έχοντας λάβει υπόψη τα νεότερα στοιχεία που προέκυψαν από δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και ακίνητης περιουσίας αποφασίζει ότι για τ

(ονοματεπώνυμο και ΑΦΜ)

ανακαλείται η μείωση επί του ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014, που έχει χορηγηθεί για το ακίνητο με ΑΤΑΚ

Σε περίπτωση αμφισβήτησης της πράξης αυτής, δύναται να υποβληθεί, εντός τριάντα (30) ημερών, ενδικοφανής προσφυγή, κατά το άρθρο 63 του ΚΦΔ, με αίτημα την επανεξέταση της πράξης από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών της Γ.Γ.Δ.Ε.. Άσκηση προσφυγής κατά της πράξης απευθείας στα Διοικητικά Δικαστήρια είναι απαράδεκτη.

Η Γενική Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων
Αικατερίνη Σαββαΐδου

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 21 Οκτωβρίου 2014

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ**

**ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ.
116204/5707/17.10.2014**

[ΑΔΑ: 7ΞΣΜ0-Ψ1Σ]

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ
& ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΓΑΙΩΝ

Περί της συνδρομής οριστικού και αμετάκλητου χαρακτηρισμού εκτάσεως.

ΣΧΕΤ: (α) αριθ. 87914/7276/9-10-2014 έγγραφο δασαρχείου Καλαμάτας

Στα πλαίσια υποβολής ερωτημάτων των δασικών υπηρεσιών σας είτε εγγράφως [(α) σχετ.] είτε τηλεφωνικά, αναφορικά με το θέμα, σας γνωρίζουμε ότι καθόσον τηρήθηκαν οι εκ του νόμου προβλεπόμενες διατυπώσεις δημοσιότητας των πράξεων χαρακτηρισμού, όπως όριζε κατά το χρόνο ισχύος της η διάταξη του άρθρου 14 του νόμου 998/1979 (ΦΕΚ 289Α), έπεται η χορήγηση σχετικού πιστοποιητικού από τον οικείο Δασάρχη, κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 52 του νόμου 4280/2014 (ΦΕΚ 159 Α), αφορούν στις περιπτώσεις κοινοποίησης της πράξης στον ενδιαφερόμενο, χωρίς να έχει πραγματοποιηθεί η προβλεπόμενη δημοσιοποίηση. Τέλος, παρακαλούμε όπως η παρούσα κοινοποιηθεί στις δασικές υπηρεσίες των αντιστοίχως περιοχών δικαιοδοσίας σας, προς ενημέρωση και εφαρμογή της, στα πλαίσια ασκήσεως των αρμοδιοτήτων τους.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ
Κων/νος Δημόπουλος
Δασολόγος

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ &
ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ Α.Ε. (ΕΚΧΑ Α.Ε.)**

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ.

**Α.Π. ΟΙΚ. 1428565/ΔΛΚ 523/02.10.2014/
Νομική Δ/νση (ΕΚΧΑ Α.Ε.)**

Προς: Υποθηκοφυλακείο Αλεξανδρούπολης

ΘΕΜΑ: Ορισμός ημερομηνίας τελευταίας ενημέρωσης της κτηματολογικής βάσης του Τοπικού Διαμερίσματος Αλεξανδρουπόλεως του Δήμου Αλεξανδρούπολης του Νομού Έβρου (νυν Δημοτικής Κοινότητας Αλεξανδρούπολης

της Δημοτικής Ενότητας Αλεξανδρούπολης του Δήμου Αλεξανδρούπολης της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης).

Σχετ.: Το με Α.Π.: ΟΙΚ. 1425729 / ΔΛΚ 435 / 08.09.2014 έγγραφό μας με θέμα: «Ενημέρωση περί επικείμενης περαίωσης κτηματογράφησης του Τοπικού Διαμερίσματος Αλεξανδρουπόλεως του Δήμου Αλεξανδρούπολης του Νομού Έβρου (νυν Δημοτική Κοινότητα Αλεξανδρούπολης της Δημοτικής Ενότητας Αλεξανδρούπολης του Δήμου Αλεξανδρούπολης, της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης) και την εφαρμογή των διαδικασιών των νόμων 2308/1995 και 2664/1998 κατά την περίοδο που μεσολαβεί από την ανακοίνωση της ημερομηνίας τελευταίας ενημέρωσης της βάσης κτηματολογικών δεδομένων και μέχρι την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου.»

Σε συνέχεια της ανωτέρω σχετικής επιστολής μας, σας ενημερώνουμε ότι, με την υπ' αριθμ. ΓΔ 1832/22.01/2-10-2014 εγκριτική απόφαση του Γενικού Διευθυντή της ΕΚΧΑ Α.Ε., ορίστηκε η Παρασκευή 10/10/2014 ως τελευταία ημέρα ενημέρωσης της τηρούμενης βάσης κτηματολογικών δεδομένων για την εν θέματι κτηματογραφούμενη περιοχή, που υπάγεται στην τοπική αρμοδιότητα του Υποθηκοφυλακείου σας.

Κατόπιν αυτού, ενεργοποιούνται οι διοικητικές διαδικασίες περαίωσης της κτηματογράφησης και καταχώρισης των πρώτων εγγραφών στα κτηματολογικά βιβλία για τα ακίνητα της παραπάνω περιοχής.

Από την επομένη της ανωτέρω ημερομηνίας και έως την προηγούμενη ημέρα της έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου για τα ακίνητα της εν θέματι περιοχής, θα ισχύουν οι προβλέψεις που παρατίθενται στην εν θέματι σχετική επιστολή μας.

Προς διευκόλυνση των εργασιών αυτεπάγγελτης καταχώρισης με την διαδικασία του άρθρου 6 παρ. 4 του ν. 2664/1998 στο Σύστημα Πληροφορικής Εθνικού Κτηματολογίου (ΣΠΕΚ), όσων πράξεων θα μεταγραφούν στα οικεία βιβλία του Υποθηκοφυλακείου κατά το προαναφερόμενο διάστημα, επισυνάπτονται σχετικές οδηγίες.

Για την περαίωση της κτηματογράφησης και τον ορισμό της έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου για την εν λόγω περιοχή, που θα καθοριστούν

με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής κατά τις διατάξεις του νόμου 2308/1995, θα ενημερωθείτε με νεώτερη επιστολή μας.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη διευκρίνιση ή πληροφορία.

Με εκτίμηση
Μαρία Κασάπη

Διευθύντρια Διεύθυνσης Λειτουργούντος Κτηματολογίου

Οι συνημμένες οδηγίες διαχείρισης πράξεων βρίσκονται στη (σελ. 653) του παρόντος τεύχους.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ.

Α.Π. ΟΙΚ. 1428567/ΔΛΚ 522/02.10.2014/
Νομική Δ/νση (ΕΚΧΑ Α.Ε.)

Προς: Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης

ΘΕΜΑ: Ορισμός ημερομηνίας τελευταίας ενημέρωσης της κτηματολογικής βάσης του Τοπικού Διαμερίσματος Ξάνθης του Δήμου Ξάνθης του Νομού Ξάνθης (νυν Δημοτικής Κοινότητας Ξάνθης της Δημοτικής Ενότητας Ξάνθης του Δήμου Ξάνθης της Περιφερειακής Ενότητας Ξάνθης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης).

Σχετ.: Το με Α.Π.: ΟΙΚ. 1425791 / ΔΛΚ 438 / 08.09.2014 έγγραφό μας με θέμα: «Ενημέρωση περί επικείμενης περαίωσης κτηματογράφησης του Τοπικού Διαμερίσματος Ξάνθης του Δήμου Ξάνθης του Νομού Ξάνθης (νυν Δημοτικής Κοινότητας Ξάνθης της Δημοτικής Ενότητας Ξάνθης του Δήμου Ξάνθης της Περιφερειακής Ενότητας Ξάνθης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης) και την εφαρμογή των διαδικασιών των νόμων 2308/1995 και 2664/1998 κατά την περίοδο που μεσολαβεί από την ανακοίνωση της ημερομηνίας τελευταίας ενημέρωσης της βάσης κτηματολογικών δεδομένων και μέχρι την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου.

Σε συνέχεια της ανωτέρω σχετικής επιστολής μας, σας ενημερώνουμε ότι, με την υπ' αριθμ. ΓΔ 1832/22.01/2-10-2014 εγκριτική απόφαση του Γενικού Διευθυντή της ΕΚΧΑ Α.Ε., ορίστηκε η Παρασκευή 10/10/2014 ως τελευταία ημέρα ενημέρωσης της τηρούμενης βάσης κτηματολογικών

δεδομένων για την εν θέματι κτηματογραφούμενη περιοχή, που υπάγεται στην τοπική αρμοδιότητα του Υποθηκοφυλακείου σας.

Κατόπιν αυτού, ενεργοποιούνται οι διοικητικές διαδικασίες περαίωσης της κτηματογράφησης και καταχώρισης των πρώτων εγγραφών στα κτηματολογικά βιβλία για τα ακίνητα της παραπάνω περιοχής.

Από την επομένη της ανωτέρω ημερομηνίας και έως την προηγούμενη ημέρα της έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου για τα ακίνητα της εν θέματι περιοχής, θα ισχύουν οι προβλέψεις που παρατίθενται στην εν θέματι σχετική επιστολή μας.

Προς διευκόλυνση των εργασιών αυτεπάγγελτης καταχώρισης με την διαδικασία του άρθρου 6 παρ. 4 του ν. 2664/1998 στο Σύστημα Πληροφορικής Εθνικού Κτηματολογίου (ΣΠΕΚ), όσων πράξεων θα μεταγραφούν στα οικεία βιβλία του Υποθηκοφυλακείου κατά το προαναφερόμενο διάστημα, επισυνάπτονται σχετικές οδηγίες.

Για την περαίωση της κτηματογράφησης και τον ορισμό της έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου για την εν λόγω περιοχή, που θα καθοριστούν με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής κατά τις διατάξεις του νόμου 2308/1995, θα ενημερωθείτε με νεώτερη επιστολή μας.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη διευκρίνιση ή πληροφορία.

Με εκτίμηση
Μαρία Κασάπη

Διευθύντρια Διεύθυνσης Λειτουργούντος Κτηματολογίου

Οι συνημμένες οδηγίες διαχείρισης πράξεων βρίσκονται στη (σελ. 653) του παρόντος τεύχους.

**ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ.
Α.Π. ΟΙΚ. 1431568/ΔΛΚ 594/23.10.2014
Νομική Δ/νση (ΕΚΧΑ Α.Ε.)**

ΘΕΜΑ: Ορισμός ημερομηνίας τελευταίας ενημέρωσης της κτηματολογικής βάσης των πρώην Δήμων Αγίου Παύλου, Πεύκων, Συκεών, Τριανδρίας, Ευκαρπίας, Νεαπόλεως, Πολίχνης και Σταυρουπόλεως.

Σχελ.: Το με Α.Π.: 1430219/ΔΛΚ 567/15-10-2014 έγγραφό μας με θέμα: «Ενημέρωση περί επικείμενης περαίωσης κτηματογράφησης των

πρώην Δήμων Αγίου Παύλου, Πεύκων, Συκεών, Τριανδρίας, Ευκαρπίας, Νεαπόλεως, Πολίχνης και Σταυρουπόλεως».

Σε συνέχεια της ανωτέρω σχετικής επιστολής μας, σας ενημερώνουμε ότι, με την υπ' αριθμ. ΓΔ 1944/22.01123-10-2014 εγκριτική απόφαση του Γενικού Διευθυντή της ΕΚΧΑ Α.Ε., ορίστηκε η Παρασκευή 31/10/2014 ως τελευταία ημέρα ενημέρωσης της τηρούμενης βάσης κτηματολογικών δεδομένων για τις υπό κτηματογράφηση περιοχές: του Δήμου Αγίου Παύλου του Νομού Θεσσαλονίκης, νυν Δημοτικής Κοινότητας Αγίου Παύλου της Δημοτικής Ενότητας Αγίου Παύλου του Δήμου Νεάπολης-Συκεών της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

του Δήμου Πεύκων του Νομού Θεσσαλονίκης, νυν Δημοτικής Κοινότητας Πεύκων της Δημοτικής Ενότητας Πεύκων του Δήμου Νεάπολης-Συκεών της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας του Δήμου Συκεών του Νομού Θεσσαλονίκης, νυν Δημοτικής Κοινότητας Συκεών της Δημοτικής Ενότητας Συκεών του Δήμου Νεάπολης-Συκεών της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας του Δήμου Τριανδρίας του Νομού Θεσσαλονίκης, νυν Δημοτικής Κοινότητας Τριανδρίας της Δημοτικής Ενότητας Τριανδρίας του Δήμου Θεσσαλονίκης της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

του Δήμου Ευκαρπίας του Νομού Θεσσαλονίκης, νυν Δημοτικής Κοινότητας Ευκαρπίας της Δημοτικής Ενότητας Ευκαρπίας του Δήμου Παύλου Μελά της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας,

του Δήμου Νεαπόλεως του Νομού Θεσσαλονίκης, νυν Δημοτικής Κοινότητας Νεαπόλεως της Δημοτικής Ενότητας Νεαπόλεως του Δήμου Νεάπολης-Συκεών της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας,

του Δήμου Πολίχνης του Νομού Θεσσαλονίκης, νυν Δημοτικής Κοινότητας Πολίχνης της Δημοτικής Ενότητας Πολίχνης του Δήμου Παύλου Μελά της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας,

του Δήμου Σταυρουπόλεως του Νομού Θεσσαλονίκης, νυν Δημοτικής Κοινότητας Σταυρουπόλεως της Δημοτικής Ενότητας Σταυρουπόλεως του Δήμου Παύλου Μελά της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, που εμπίπτουν στην τοπική αρμοδιότητα των Υποθηκοφυλακείων Νεαπόλεως και Θεσσαλονίκης.

Κατόπιν αυτού, ενεργοποιούνται οι διοικητικές διαδικασίες περαίωσης της κτηματογράφησης και καταχώρισης των πρώτων εγγραφών στα κτηματολογικά βιβλία για τα ακίνητα των παραπάνω περιοχών.

Από την επομένη της ανωτέρω ημερομηνίας και έως την προηγούμενη ημέρα της έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου για τα ακίνητα των εν θέματι περιοχών, θα ισχύουν οι προβλέψεις που παρατίθενται στην εν θέματι σχετική επιστολή μας.

Προς διευκόλυνση των εργασιών αυτεπάγγελτης καταχώρισης με την διαδικασία του άρθρου 6 παρ. 4 του ν. 2664/1998 στο Σύστημα Πληροφορικής Εθνικού Κτηματολογίου (ΣΠΕΚ), όσων πράξεων θα μεταγραφούν στα οικεία βιβλία του Υποθηκοφυλακείου κατά το προαναφερόμενο διάστημα, επισυνάπτονται σχετικές οδηγίες.

Για την περαίωση της κτηματογράφησης και τον ορισμό της έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου για την εν λόγω περιοχή, που θα καθοριστούν με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής κατά τις διατάξεις του νόμου 2308/1995, θα ενημερωθείτε με νεώτερη επιστολή μας.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη διευκρίνιση ή πληροφορία.

Με εκτίμηση

Μ. Κασάπη

Η Διευθύντρια Δ/σης

Λειτουργούντος Κτηματολογίου

Οι συνημμένες οδηγίες διαχείρισης πράξεων βρίσκονται στη (σελ. 653) του παρόντος τεύχους.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ.

**Α.Π. ΟΙΚ. 1428570/ΔΛΚ 521/02.10.2014/
Νομική Δ/νση (ΕΚΧΑ Α.Ε.)**

Προς: Υποθηκοφυλακείο Δράμας

ΘΕΜΑ: Ορισμός ημερομηνίας τελευταίας ενημέρωσης της κτηματολογικής βάσης του Τοπικού Διαμερίσματος Δράμας του Δήμου Δράμας του Νομού Δράμας (νυν Δημοτικής Κοινότητας Δράμας της Δημοτικής Ενότητας Δράμας του Δήμου Δράμας της Περιφερειακής Ενότητας Δράμας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης)

Σχετ.: Το με Α.Π.: ΟΙΚ. 1425770/ΔΛΚ 436 / 08.09.2014 έγγραφό μας με θέμα: «Ενημέρωση περί επικείμενης περαίωσης κτηματογράφησης του Τοπικού Διαμερίσματος Δράμας του Δήμου Δράμας του Νομού Δράμας (νυν Δημοτικής Κοινότητας Δράμας της Δημοτικής Ενότητας Δράμας του Δήμου Δράμας της Περιφερειακής Ενότητας Δράμας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης) και την εφαρμογή των διαδικασιών των νόμων 2308/1995 και 2664/1998 κατά την περίοδο που μεσολαβεί από την ανακοίνωση της ημερομηνίας τελευταίας ενημέρωσης της βάσης κτηματολογικών δεδομένων και μέχρι την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου.

Σε συνέχεια της ανωτέρω σχετικής επιστολής μας, σας ενημερώνουμε ότι, με την υπ' αριθμ. ΓΔ 1832/22.01/2-10-2014 εγκριτική απόφαση του Γενικού Διευθυντή της ΕΚΧΑ Α.Ε., ορίστηκε η **Παρασκευή 10/10/2014** ως τελευταία ημέρα ενημέρωσης της τηρούμενης βάσης κτηματολογικών δεδομένων για την εν θέματι κτηματογραφούμενη περιοχή, που υπάγεται στην τοπική αρμοδιότητα του Υποθηκοφυλακείου σας.

Κατόπιν αυτού, ενεργοποιούνται οι διοικητικές διαδικασίες περαίωσης της κτηματογράφησης και καταχώρισης των πρώτων εγγραφών στα κτηματολογικά βιβλία για τα ακίνητα της παραπάνω περιοχής.

Από την επομένη της ανωτέρω ημερομηνίας και έως την προηγούμενη ημέρα της έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου για τα ακίνητα της εν θέματι περιοχής, θα ισχύουν οι προβλέψεις που παρατίθενται στην εν θέματι σχετική επιστολή μας.

Προς διευκόλυνση των εργασιών αυτεπάγγελτης καταχώρισης με την διαδικασία του άρθρου 6 παρ. 4 του ν. 2664/1998 στο Σύστημα Πληροφορικής Εθνικού Κτηματολογίου (ΣΠΕΚ), όσων πράξεων θα μεταγραφούν στα οικεία βιβλία του Υποθηκοφυλακείου κατά το προαναφερόμενο διάστημα, επισυνάπτονται σχετικές οδηγίες.

Για την περαίωση της κτηματογράφησης και

τον ορισμό της έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου για την εν λόγω περιοχή, που θα καθοριστούν με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής κατά τις διατάξεις του νόμου 2308/1995, θα ενημερωθείτε με νεώτερη επιστολή μας.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη διευκρίνιση ή πληροφορία.

Με εκτίμηση
Μαρία Κασάπη
Διευθύντρια Διεύθυνσης
Λειτουργούντος Κτηματολογίου

Οι συνημμένες οδηγίες διαχείρισης πράξεων βρίσκονται στη (σελ. 653) του παρόντος τεύχους.

**ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ.
Α.Π. ΟΙΚ. 1428577/ΔΛΚ 520/02.10.2014/
Νομική Δ/νση (ΕΚΧΑ Α.Ε.)**

Προς: Υποθηκοφυλακείο Κιλκίς

ΘΕΜΑ: Ορισμός ημερομηνίας τελευταίας ενημέρωσης της κτηματολογικής βάσης του Τοπικού Διαμερίσματος Κιλκίς του Δήμου Κιλκίς του Νομού Κιλκίς (νυν Δημοτικής Κοινότητας Κιλκίς της Δημοτικής Ενότητας Κιλκίς του Δήμου Κιλκίς της Περιφερειακής Ενότητας Κιλκίς της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και Θράκης)

Σχετ.: Το με Α.Π.: ΟΙΚ. 1425773/ΔΛΚ 437/08.09.2014 έγγραφό μας με θέμα: «Ενημέρωση περί επικείμενης περαίωσης κτηματογράφησης του Τοπικού Διαμερίσματος Κιλκίς του Δήμου Κιλκίς του Νομού Κιλκίς (νυν Δημοτικής Κοινότητας Κιλκίς της Δημοτικής Ενότητας Κιλκίς του Δήμου Κιλκίς της Περιφερειακής Ενότητας Κιλκίς της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και Θράκης) και την εφαρμογή των διαδικασιών των νόμων 2308/1995 και 2664/1998 κατά την περίοδο που μεσολαβεί από την ανακοίνωση της ημερομηνίας τελευταίας ενημέρωσης της βάσης κτηματολογικών δεδομένων και μέχρι την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου».

Σε συνέχεια της ανωτέρω σχετικής επιστολής μας, σας ενημερώνουμε ότι, με την υπ' αριθμ. ΓΔ 1832/22.01/2-10-2014 εγκριτική απόφαση του Γενικού Διευθυντή της ΕΚΧΑ Α.Ε., ορίστηκε η Παρασκευή **10/10/2014** ως τελευταία ημέρα ενημέρωσης της τηρούμενης βάσης κτηματολογικών

δεδομένων για την εν θέματι κτηματογραφούμενη περιοχή, που υπάγεται στην τοπική αρμοδιότητα του Υποθηκοφυλακείου σας.

Κατόπιν αυτού, ενεργοποιούνται οι διοικητικές διαδικασίες περαίωσης της κτηματογράφησης και καταχώρισης των πρώτων εγγραφών στα κτηματολογικά βιβλία για τα ακίνητα της παραπάνω περιοχής.

Από την επομένη της ανωτέρω ημερομηνίας και έως την προηγούμενη ημέρα της έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου για τα ακίνητα της εν θέματι περιοχής, θα ισχύουν οι προβλέψεις που παρατίθενται στην εν θέματι σχετική επιστολή μας.

Προς διευκόλυνση των εργασιών αυτεπάγγελτης καταχώρισης με την διαδικασία του άρθρου 6 παρ. 4 του ν. 2664/1998 στο Σύστημα Πληροφορικής Εθνικού Κτηματολογίου (ΣΠΕΚ), όσων πράξεων θα μεταγραφούν στα οικεία βιβλία του Υποθηκοφυλακείου κατά το προαναφερόμενο διάστημα, επισυνάπτονται σχετικές οδηγίες.

Για την περαίωση της κτηματογράφησης και τον ορισμό της έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου για την εν λόγω περιοχή, που θα καθοριστούν με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής κατά τις διατάξεις του νόμου 2308/1995, θα ενημερωθείτε με νεώτερη επιστολή μας.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη διευκρίνιση ή πληροφορία.

Με εκτίμηση
Μαρία Κασάπη
Διευθύντρια Διεύθυνσης
Λειτουργούντος Κτηματολογίου

Οι συνημμένες οδηγίες διαχείρισης πράξεων βρίσκονται στη (σελ. 653) του παρόντος τεύχους.

**ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ.
Οικ. ΠΡ 2097/22.01/09.10.2014/
Νομική Δ/νση (ΕΚΧΑ Α.Ε.)**

Αξιότιμες κυρίες / αξιότιμοι κύριοι,

Με την παρούσα σας ενημερώνουμε ότι με την με αριθμό 608/6/2014 απόφαση της ΕΚΧΑ Α.Ε. παρατείνεται η προθεσμία υποβολής δηλώσεων του Ν. 2308/1995 έως τις **7 Νοεμβρίου 2014** για το **Νομό Κοζάνης** και για περιοχές της **Αργολί-**

δας και Αρκαδίας για τους κατοίκους εσωτερικού που έχουν εγγραπτά δικαιώματα σε ακίνητα που βρίσκονται:

1. Στους προκαποδιστριακούς ΟΤΑ: Αγίας Σωτήρας, Αγιάσματος, Αγίων Αναργύρων, Αλιάκμονος, Αξιοκάστρου, Ασπρούλας, Αυγερινού, Βυθού, Γαλατινής, Δαμασκηνίας, Δάφνης, Διλόφου, Διχειμάρρου, Δραγασίας, Δρυοβουνίου, Ερατύρας, Ζώνης, Καλονερίου, Κλεισωρίας, Κορυφής, Κριμηνίου, Λευκοθέας, Λικνιάδων, Λούβρης, Μεσολόγγου, Μικροκάστρου, Μολόχας, Μορφής, Ναμάτων, Νεαπόλεως, Παλαιοκάστρου, Πελεκάνου, Πενταλόφου, Πλακίδας, Πλατανιάς, Πολυκαστανού, Πολυλάκκου, Ροδοχωρίου, Σημάντρου, Σιατίστης, Σισανίου, Σκαλοχωρίου, Τραπεζίτσης, Τσοτλίου, Χορηγού και Χρυσαιγής του **Δήμου Βοΐου, της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης**.

2. Στους προκαποδιστριακούς ΟΤΑ: Αναρράχης, Ανατολικού, Αρδάσης, Ασβεστόπετρας, Βλάστης, Γαλατείας, Δροσερού, Εμπορίου, Ερμακίας, Καρδίας, Καρυχωρίου, Κομανού, Κομνηνών, Μαυροπηγής, Μεσόβουνου, Μηλοχωρίου, Πενταβρύσου, Πτελέωνος, Πύργων, Σπηλιάς και Φούφας του **Δήμου Εορδαίας της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης**.

3. Στους προκαποδιστριακούς ΟΤΑ: Αγίας Παρασκευής, Αγίου Δημητρίου, Αιανής, Ακρινής, Αλωνακίων, Αμυγδαλέας, Ανθοτόπου, Άνω Κόμης, Βατερού, Δρεπάνου, Εξοχής, Καισαρείας, Καλαμιάς, Καπνοχωρίου, Κάτω Κόμης, Κερασέας, Κλείτου, Κοιλιάδος, Κοντοβουνίου, Λευκοπηγής, Λιβερών, Λυγερής, Μαυροδενδρίου, Μεταμορφώσεως, Ξηρολίμνης, Οινόης, Πετρανών, Πολυμύλου, Ποντοκόμης, Πρωτοχωρίου, Πτελέας, Ροδιανής, Ρυακίου, Ρυμνίου, Σιδέρα, Σκήτης, Σπάρτου, Φιλιππούπολης, Χαραυγής, Χρωμίου και τέως Κ. Αργίλου, & Νέας Νικόπολης του **Δήμου Κοζάνης της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης**.

4. Στους προκαποδιστριακούς ΟΤΑ: Αυλών, Βαθυλάκκου, Βελβεντού, Γουλών, Ελάτης, Ιμέρων, Καταφυγίου, Κρινιδίων, Λευκάρων, Λιβαδερού, Μεσιανής, Μεταξά, Μικροβάλτου, Νεραΐδας, Πλατανορέμματος, Πολυρράχου, Ροδίτου, Σερβίων, Τρανοβάλτου, και Τριγωνικού, του **Δήμου Σερβίων-Βελβεντού της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης**.

5. Στους προκαποδιστριακούς ΟΤΑ: Μιδέας, Δαλαμανάρας, Ελληνικού, Ήρας, Ινάχου, Κουρτα-

κίου, Λάλουκα, Ν. Ηραίου, Πυργέλλας, Αγίου Ανδριανού, Ανυφίου, Ασίνης, Δρεπάνου, Ηραίου, Λευκακίων, Νέας Τίρυνθας, Νέου Ροεινού, Πυργιώτικων, και Τολού, των **Δήμων Άργους-Μυκηνών, Ναυπλιέων της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας**.

6. Στους προκαποδιστριακούς ΟΤΑ: Αγίου Κωνσταντίνου, Μερκοβουνίου, Σκοπής του **Δήμου Τριπόλεως της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας**.

Υπενθυμίζουμε ότι η προθεσμία υποβολής δηλώσεων για τους κατοίκους εξωτερικού και το Ελληνικό Δημόσιο λήγει στις 7 Ιανουαρίου 2015 (595/7/24.06.2014.595/10/24.06.2014 αποφάσεις Δ.Σ. Ε.Κ.Χ.Α. Α.Ε.)

Ο πρόεδρος της ΕΚΧΑ Α.Ε.
Ηλίας Λιακόπουλος

ΟΔΗΓΙΕΣ Διαχείρισης Πράξεων με την διαδικασία του άρθρου 6 παρ. 4 του ν. 2664/1998 (Πράξεις «Παγωμένου» Διαστήματος)

Α. «Παγωμένο Διάστημα»:

Έτσι ορίζεται τεχνικά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την τελευταία ημερομηνία ενημέρωσης της κτηματολογικής βάσης από τον Ανάδοχο κτηματογράφησης βάσει των δηλώσεων που παραλαμβάνει από το Υποθηκοφυλακείο της υπό κτηματογράφηση περιοχής έως την προηγούμενη της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του Κτηματολογικού Γραφείου (ΚΓ) που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Οι πράξεις που μεταγράφονται κατά το «παγωμένο διάστημα» στο Υποθηκοφυλακείο (εφ' εξής «**πράξεις παγωμένου διαστήματος**»), καταχωρούνται στο Σύστημα Πληροφορικής του Εθνικού Κτηματολογίου (ΣΠΕΚ) με ημερομηνία πρωτοκόλλου την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του Κτηματολογίου για την εν λόγω περιοχή.

Β. Κρίσιμες ημερομηνίες για τη διαχείριση των εγγράφων του «παγωμένου διαστήματος»:

1. Ημερομηνία «παγώματος» βάσης κτηματογράφησης ενός ΟΤΑ: Ανακοινώνεται με έγγραφο της ΕΚΧΑ Α.Ε. προς το αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο και τον Ανάδοχο της σύμβασης κτηματογράφησης.

2. Ημερομηνία φόρτωσης της τελικής βάσης κτηματογράφησης ενός ΟΤΑ στο ΣΠΕΚ: Η τελική

βάση κτηματογράφησης εισάγεται στο Σύστημα Πληροφορικής του Εθνικού Κτηματολογίου (ΣΠΕΚ) (και συνεπώς είναι διαθέσιμη στο Υποθηκοφυλακείο) ορισμένες ημέρες μετά την έκδοση της προβλεπόμενης στο **ν. 2308/95** διαπιστωτικής πράξης του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. για την περαίωση της κτηματογράφησης σε ένα ΟΤΑ (συνήθως **7-10** εργάσιμες ημέρες πριν την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου). Για τον ακριβή χρόνο διαθεσιμότητας της βάσης δεδομένων ενός ΟΤΑ στο ΣΠΕΚ, το Υποθηκοφυλακείο ενημερώνεται τηλεφωνικώς από την ΕΚΧΑ Α.Ε..

3. Ημερομηνία καταχώρισης των πρώτων εγγραφών της κτηματολογικής βάσης ενός ΟΤΑ στα κτηματολογικά βιβλία: Πρόκειται για την ημερομηνία που ορίζεται στην οικεία απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. με την οποία διαπιστώνεται η κατά το **ν. 2308/95** η καταχώριση των πρώτων εγγραφών στα κτηματολογικά βιβλία κατά μεταφορά από τους τελικούς κτηματολογικούς πίνακες⁷¹ (τεχνικά διαπιστώνεται η φόρτωση της κτηματολογικής βάσης ενός ΟΤΑ στο ΣΠΕΚ και η απόφαση εκδίδεται ορισμένες ημέρες μετά τη φόρτωση της τελικής βάσης κτηματογράφησης του ΟΤΑ στο ΣΠΕΚ, συνήθως 10-15 εργάσιμες ημέρες πριν την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου).

4. Ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου για ένα ΟΤΑ: Πρόκειται για την ημερομηνία που ορίζεται στην υπό **(Β.3)** απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. ως ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου στον κτηματογραφημένο Ο.Τ.Α. που σηματοδοτεί και την έναρξη της μεταβατικής λειτουργίας του οικείου Υποθηκοφυλακείου ως Κτηματολογικού Γραφείου. Για την ημερομηνία αυτή, το Υποθηκοφυλακείο ενημερώνεται με επιστολή της ΕΚΧΑ Α.Ε. Ανάλογου περιεχομένου επιστολή αποστέλλεται και σε λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς (π.χ. Ελληνικό Δημόσιο, Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, επιστημονικούς φορείς κ.λπ.).

Γ. Γενική περιγραφή της διαχείρισης εγγράφων «παγωμένου διαστήματος»:

1. Για το διάστημα που θα μεσολαβήσει από την επομένη της παρέλευσης της ημερομηνίας τελευταίας ενημέρωσης της τηρούμενης βάσης κτηματολογικών δεδομένων μέχρι και την καταχώριση των πρώτων εγγραφών στα κτηματολογικά βιβλία, το οικείο Γραφείο Κτηματογράφησης εξακολουθεί να λειτουργεί για την έκδοση πιστοποιητικών κτηματογραφούμενου ακινήτου.

2. Τα έγγραφα που παραλαμβάνονται προς μεταγραφή από το Υποθηκοφυλακείο για τον υπό κτηματογράφηση ΟΤΑ κατά το «παγωμένο διάστημα», συνιστάται να διαχωρίζονται από τις υπόλοιπες εισερχόμενες πράξεις του Υποθηκοφυλακείου, να αριθμούνται κατά σειρά χρονικής προτεραιότητας με μολύβι και να καταγράφονται σε άτυπο χειρόγραφο πρωτόκολλο πράξεων «παγωμένης περιόδου».

3. Η πρωτοκόλληση και καταχώριση των πράξεων του «παγωμένου διαστήματος» για έναν ΟΤΑ στην ηλεκτρονική εφαρμογή Ημερολογίου Πράξεων, προϋποθέτει την φόρτωση στο ΣΠΕΚ της τελικής βάσης κτηματογράφησης του αντίστοιχου ΟΤΑ.

4. Για τη διευκόλυνση της πρωτοκόλλησης των πράξεων που έχουν συγκεντρωθεί κατά το «παγωμένο διάστημα», δίνεται η δυνατότητα σταδιακής πρωτοκόλλησής τους πριν την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου για τον εν λόγω ΟΤΑ. Οι πράξεις που πρωτοκολλούνται από το ΚΓ κατά την διάρκεια του «παγωμένου διαστήματος» εμφανίζονται αυτόματα στο ΣΠΕΚ ως πρωτοκολλημένες κατά την πρώτη ημέρα έναρξης λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου.

5. Βασική προϋπόθεση για την πρωτοκόλληση μιας πράξης «παγωμένου διαστήματος» είναι η ταυτοποίηση του ΚΑΕΚ του(των) επηρεαζόμενου(ων) ακινήτου(ων). Εφ' όσον, για οποιοδήποτε λόγο, δεν καταστεί δυνατή η αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση του ΚΑΕΚ του(των) επηρεαζόμενου(ων) ακινήτου(ων), τα ακίνητα σημειώνονται στο πρωτόκολλο του ΣΠΕΚ ως ανεντόπιστα και η πράξη αυτομάτως απορρίπτεται από το ΣΠΕΚ.

6. Η διαδικασία που ακολουθείται για την πρωτοκόλληση πράξεων κατά το «παγωμένο διάστημα» στην ηλεκτρονική εφαρμογή Ημερολογίου Πράξεων, εξαρτάται από το εάν πρόκειται για Κτηματολογικό Γραφείο που ήδη λειτουργεί για άλλους ΟΤΑ ή για νέο Κτηματολογικό Γραφείο που θα λειτουργήσει για πρώτη φορά.

⁷¹ Στην πράξη, είναι δυνατό με την ίδια απόφαση Υπουργού ΠΕΚΑ να διαπιστώνεται τόσο η περαίωση της κτηματογράφησης όσο και η καταχώριση πρώτων εγγραφών στα κτηματολογικά στοιχεία και περαιτέρω να ορίζεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος του κτηματολογίου σε μία περιοχή.

7. Εφ' όσον έχει τηρηθεί προσεκτικά η προπεριγραφόμενη διαδικασία, κατά την πρώτη ημέρα λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου για τον κτηματογραφημένο ΟΤΑ, όλες οι πράξεις που έχουν πρωτοκολληθεί σταδιακά κατά το «παγωμένο διάστημα», εμφανίζονται αυτόματα ως πρωτοκολληθείσες στην ηλεκτρονική εφαρμογή Ημερολογίου Πράξεων και στο ΣΠΕΚ κατά την πρώτη ημέρα λειτουργίας με τη σειρά προτεραιότητας που πρωτοκολλήθηκαν κατά το «παγωμένο διάστημα».

8. Οι πράξεις που υποβάλλονται για καταχώριση μετά την πρώτη ημέρα λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου, πρωτοκολλούνται κανονικά και σύμφωνα με την χρονική σειρά υποβολής τους στην εφαρμογή ηλεκτρονικής τήρησης του Ημερολογίου Πράξεων, λαμβάνοντας διαδοχικά τους επόμενους κατά σειρά αριθμούς πρωτοκόλλου.

9. Για την επεξεργασία και καταχώριση των πράξεων του «παγωμένου διαστήματος» στο ΣΠΕΚ, ισχύουν όλοι οι κανόνες νομικού ελέγχου, επεξεργασίας και αποδοχής/απόρριψης πράξεων που ισχύουν κατά τη λειτουργία του Κτηματολογίου. Για το λόγο αυτό, κατά την παραλαβή των προς μεταγραφή στο Υποθηκοφυλακείο πράξεων κατά το «παγωμένο διάστημα» συνιστάται, **στον βαθμό που είναι εφικτό**, να γίνεται ταυτόχρονα και έλεγχος της κτηματολογικής βάσης και να ενημερώνεται ο αιτών για πιθανόν απαραίτητες διορθωτικές ενέργειές του, προκειμένου να καταστεί δυνατή και η καταχώριση της πράξης στο ΣΠΕΚ (πριν φορτωθεί η τελική κτηματολογική βάση στο ΣΠΕΚ, αυτό μπορεί να γίνεται με συνεργασία με το Γραφείο Κτηματογράφησης, μετά την φόρτωση γίνεται απευθείας από το Υποθηκοφυλακείο).

Δ. Ειδικότερες οδηγίες ανά ενέργεια:

1. Παραλαβή – τακτοποίηση πράξεων «παγωμένου διαστήματος»

Έως τις πρώτες εγγραφές, εξακολουθεί να ισχύει με ποινή ακυρότητας, η υποχρέωση για τη μνεία κι επισύναψη πιστοποιητικού κτηματογραφούμενου ακινήτου για τη σύνταξη συμβολαίων με περιεχόμενο τη σύσταση, μετάθεση, αλλοίωση ή κατάργηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων ή άλλων εγγραπτών στα κτηματολογικά βιβλία δικαιωμάτων σε ακίνητα της περιοχής αυτής.

Κατά το ίδιο διάστημα, ισχύει και η απαγόρευση για την καταχώριση στα βιβλία μεταγραφών

και υποθηκών οποιασδήποτε δικαιοπραξίας, όπου είναι συμβαλλόμενος ο υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης, αν δεν μνημονεύεται ότι επισυνάπτεται σε αυτήν το πιστοποιητικό κτηματογραφούμενου ακινήτου ως προαναφέρθηκε κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5 §§ 1 και 3 ν. 2308/1995.

Κατά το «παγωμένο διάστημα» αίρεται η υποχρέωση της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου για την υποβολή δήλωσης Δ2 από τον αποκτώντα το εγγραπτό δικαίωμα, που αφορά η προς καταχώριση στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου πράξη. Κατά την υποβολή των αιτήσεων για τη μεταγραφή των πράξεων στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου που αφορούν σε ακίνητα της υπό κτηματογράφηση περιοχής που βρίσκονται σε περίοδο «παγωμένου διαστήματος», οι πράξεις (π.χ. συμβολαιογραφικά έγγραφα, δικαστικές αποφάσεις) υποβάλλονται σε **2 πλήρη αντίγραφα**.

Προς διευκόλυνση της διαδικασίας της αυτεπάγγελτης ενημέρωσης των κτηματολογικών βιβλίων, συνιστάται με την αίτηση της καταχώρισης της εγγραπτέας πράξης στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου να *συνυποβάλεται απλό Φωτοτυπικό αντίγραφο του πιστοποιητικού κτηματογραφούμενου ακινήτου* που έχει επισυναφθεί σε αυτήν και τηρείται στο αρχείο του συμβολαιογράφου. Για τις πράξεις εκείνες που δεν απαιτείται η επισύναψη πιστοποιητικού κτηματογραφούμενου ακινήτου (π.χ. κατασχέσεις, αγωγές, δικαστικές αποφάσεις), *συνιστούμε για τους ίδιους λόγους να συνυποβάλεται πιστοποιητικό κτηματογραφούμενου ακινήτου για το πρόσωπο σε βάρος του οποίου επιβάλλεται ο περιορισμός ή εν γένει η δέσμευση της εξουσίας διάθεσης ή ασκείται διαδικαστική ενέργεια ή πράξη και είναι υπόχρεο σε υποβολή δήλωσης (π.χ. ο καθ' ου η κατάσχεση, ο εναγόμενος επί εγγραπτέας αγωγής).*

Τα έγγραφα που παραλαμβάνονται προς μεταγραφή από το Υποθηκοφυλακείο για έναν ΟΤΑ κατά το «παγωμένο διάστημα» θα πρέπει να διαχωρίζονται από τις υπόλοιπες εισερχόμενες πράξεις του Υποθηκοφυλακείου, να αριθμούνται κατά σειρά χρονικής προτεραιότητας με μολύβι και να καταχωρίζονται σε άτυπο χειρόγραφο πρωτόκολλο πράξεων παγωμένης περιόδου. *Σε περίπτωση που συμπέσουν σε περίοδο «παγωμένου διαστήματος» ταυτόχρονα άνω του ενός ΟΤΑ αρμοδιότητος του ίδιου Υποθηκοφυλακείου, το άτυπο πρωτόκολλο τηρείται ανά ΟΤΑ.*

Το άτυπο πρωτόκολλο πράξεων «παγωμένου διαστήματος» συσχετίζει τον αριθμό άτυπου πρωτοκόλλου ενός υποβληθέντος εγγράφου με τον αριθμό και την ημερομηνία πρωτοκόλλου του Υποθηκοφυλακείου, τον αριθμό και την ημερομηνία του εγγράφου, το είδος της πράξης και τα στοιχεία μεταγραφής. Υπόδειγμα άτυπου πρωτοκόλλου επισυνάπτεται.

Οι πράξεις «παγωμένου διαστήματος» που καταχωρίζονται αυτεπάγγελτα με την διαδικασία του άρθρου 6 παρ. 4 του ν. 2664/1998 δεν συνοδεύονται από την αντίστοιχη αίτηση καταχώρισης εγγραφτέας πράξης και απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος.

2. Εντοπισμός ακινήτων

Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στον *γρήγορο και ορθό εντοπισμό* των επηρεαζόμενων ακινήτων μιας πράξης «παγωμένου διαστήματος».

Εφ' όσον έχει υποβληθεί με την πράξη αντίγραφο πιστοποιητικού κτηματογραφούμενου ακινήτου ή ο ΚΑΕΚ των επηρεαζόμενων ακινήτων αναγράφεται στο σώμα της πράξης, η διαδικασία εντοπισμού του/των ΚΑΕΚ πραγματοποιείται εύκολα, γρήγορα και με ασφάλεια. Σε κάθε περίπτωση, προ της πρωτοκόλλησης της πράξης στην ηλεκτρονική εφαρμογή Ημερολογίου Πράξεων, οι ΚΑΕΚ των επηρεαζόμενων ακινήτων θα πρέπει να επιβεβαιώνονται μέσω ΣΠΕΚ.

Στις περιπτώσεις που δεν προκύπτει σαφώς ο ΚΑΕΚ του(των) επηρεαζόμενου(ων) ακινήτου(ων) μίας μεταγραφείσας πράξης από τα υποβαλλόμενα στο Υποθηκοφυλακείο έγγραφα, η ταυτοποίηση του ΚΑΕΚ των ακινήτων από τα στοιχεία της πράξης, ενδέχεται να καθυστερήσει σημαντικά τη διαδικασία πρωτοκόλλησης, καθώς ο αρμόδιος υπάλληλος θα πρέπει να ανατρέξει στα στοιχεία ακινήτων και δικαιούχων που περιγράφονται

στην πράξη και να διενεργήσει σχετική αναζήτηση στην εφαρμογή του ΣΠΕΚ, προκειμένου να ταυτοποιήσει τους ΚΑΕΚ. Σε εξαιρετικές μάλιστα περιπτώσεις, τα στοιχεία που αναγράφονται στο σώμα της πράξης ενδέχεται να μην επιτρέπουν την αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση του ΚΑΕΚ ενός ακινήτου (π.χ. για οριζόντιες ίδιων τετραγωνικών, ίδιου ορόφου, των ίδιων ιδιοκτητών σε μια πολυκατοικία).

Προσοχή:

Θα πρέπει να εξαντλείται κάθε δυνατότητα εντοπισμού του ΚΑΕΚ όλων των επηρεαζόμενων από μία πράξη ακινήτων. Σε αντίθετη περίπτωση, ο υπάλληλος πρωτοκόλλου οφείλει κατά την πρωτοκόλληση να σημειώσει ότι ο ΚΑΕΚ του ακινήτου δεν εντοπίστηκε, με συνέπεια την αδυναμία επεξεργασίας της πράξης και την απόρριψή της από το ΣΠΕΚ. Αυτό, εν τέλει δημιουργεί εκκρεμότητες στην κτηματολογική βάση κι ελλείψεις στα κτηματολογικά φύλλα, που θα πρέπει να συμπληρωθούν σε μεταγενέστερο χρόνο με επιμέλεια των συναλλασσομένων με τη διαδικασία του άρθρ. 6 παρ. 4 ν. 2664/98 κατά τη λειτουργία του Κτηματολογίου για τον ΟΤΑ.

3. Πρωτοκόλληση και Επεξεργασία Πράξεων «παγωμένου διαστήματος»:

Η έναρξη της διαδικασίας πρωτοκόλλησης – καταχώρισης των εγγράφων του «παγωμένου διαστήματος» είναι δυνατό να ξεκινήσει μόνο μετά την φόρτωση της τελικής βάσης κτηματογράφησης (αρχικές εγγραφές) στο ΣΠΕΚ (συνήθως 10-20 ημέρες πριν την έναρξη λειτουργίας).

Αναλυτικές οδηγίες για τη διαδικασία πρωτοκόλλησης και επεξεργασίας των πράξεων του «παγωμένου διαστήματος» θα αποσταλούν σε νεώτερη επιστολή της ΕΚΧΑ ΑΕ.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3594/2013 (Τμ. Στ')

Διοικητική εκτέλεση. Οι αιτήσεις αναίρεσης αποφάσεως με την οποία επιλύθηκε διαφορά που ανέκυψε κατά το στάδιο της διοικητικής εκτέλεσης υπόκεινται στον κανόνα του απαραδέκτου λόγω ποσού της διαφοράς. Η αναίρεσιβαλλόμενη απόφαση έρχεται σε αντίθεση με την νομολογία του ΑΠ και η αναίρεση ασκείται παραδεκτά. Λύση της ΕΠΕ αυτοδικαίως με την πάροδο του χρόνου διαρκείας αυτής και εις ολόκληρον ευθύνη του διαχειριστή για τα χρέη της ΕΠΕ προς το Δημόσιο από φόρους εισοδήματος και παρακρατούμενους φόρους, ανεξαρτήτως αν οι εταίροι λάβουν απόφαση περί αναβιώσεως ή παρατάσεως της διαρκείας της. Εσφαλμένη αντίθετη κρίση της προσβαλλόμενης απόφασης. Δεκτή η αναίρεση (αναιρεί την υπ' αριθμ. 4619/2009 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών).

[...] 4. Επειδή, στο άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 3190/1995 «Περί εταιρείας περιορισμένης ευθύνης» (Α912) ορίζεται ότι: «Επί της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, διά τας εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνον η εταιρεία διά της περιουσίας αυτής». Εξάλλου, στο άρθρο 115 του ν. 2238/1994 (Α151) «Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος», στις διατάξεις του οποίου ενσωματώθηκε το άρθρο 17 του ν.δ/τος 3843/1958 (Α148), όπως ίσχυε μετά την αντικατάστασή του από το άρθρο 17 του ν. 542/1977 (Α41) και το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 2065/1992 (Α113), με το οποίο υπήχθησαν στην φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων από 30.6.1992 και οι ημεδαπές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ορίζεται ότι: «1. Τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές ή διευθύνοντες σύμβουλοι και εκκαθαριστές ημεδαπών ανωνύμων εταιρειών ή συνεταιρισμών κατά το χρόνο διάλυσης ή συγχώνευσής τους, ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για την πληρωμή φό-

ρου που οφείλεται από αυτά τα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και του φόρου που παρακρατείται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους. Τα πρόσωπα που αναφέρονται πιο πάνω έχουν δικαίωμα αναγωγής κατά των προσώπων που διετέλεσαν σύμβουλοι, καθώς και μέλη ή μέτοχοι του νομικού προσώπου κατά το χρόνο διάλυσής τους ως προς τους φόρους που αφορούν σε χρήσεις προγενέστερες από την έναρξη της εκκαθάρισης, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους. 2. Τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, διαχειριστές και γενικά εντεταλμένοι στη διοίκηση του νομικού προσώπου, κατά το χρόνο διάλυσης των λοιπών νομικών προσώπων του άρθρου 101, ευθύνονται προσωπικώς και αλληλεγγύως για την πληρωμή φόρου που οφείλεται από αυτά τα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και των φόρων που παρακρατούνται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσής τους».

5. Επειδή, από τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3190/1995 προκύπτει ότι για τις εταιρικές υποχρεώσεις της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ευθύνεται, κατ' αρχήν, μόνον η εταιρεία με την περιουσία της και όχι οι εταίροι αυτής. Ειδικώς, όμως, για τα χρέη προς το Δημόσιο από φόρους εισοδήματος και παρακρατούμενους φόρους, κατά τις διατάξεις του άρθρου 115 παρ. 2 του ν. 2238/1994, ευθύνονται εις ολόκληρον με την εταιρεία, με την ατομική τους περιουσία, τα πρόσωπα που είναι διαχειριστές της εταιρείας, ή γενικά, τα πρόσωπα που ασκούν, κατόπιν ανάθεσης, τη διοίκηση της εταιρείας, κατά το χρόνο διάλυσης αυτής. Περαιτέρω, από το συνδυασμό των άρθρων 6 παρ. 2 ζ' και 44 παρ. 1 του ν. 3190/1995, που ορίζουν ότι το εταιρικό έγγραφο πρέπει να περιέχει τη διάρκεια της εταιρείας και ότι αυτή λύεται σε κάθε από το καταστατικό προβλεπόμενη περίπτωση, συνάγεται ότι η Ε.Π.Ε. λύεται αυτοδικαίως με την πάροδο του χρόνου διάρκειας αυτής που ορίζεται στο καταστατικό, και ότι σιωπηρή παράταση ή ανανέωση της διάρκειάς της δεν χωρεί, διότι αντίκειται στην ασφάλεια των συναλλαγών. Για τον λόγο αυτό στις ΑΕ και τις ΕΠΕ δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 769 ΑΚ που αφορά τις αστικές εταιρείες, ούτε απαιτείται άλλη δημοσίευση για τη λύση της εταιρείας στο οικείο βιβλίο του πρωτοδικείου και στο δελτίο ΑΕ και ΕΠΕ, αφού η λύση επέρχεται αυτοδικαίως με την πάροδο του χρόνου διάρκειας που έχει οριστεί

κατά την ίδρυσή της, αρκεί αυτή να ορίζεται σαφώς στο εταιρικό, το οποίο έχει ήδη δημοσιευτεί. Η δε παρ. 4 του άρθρου 44, που ορίζει ότι η λύση της εταιρείας υπόκειται στις κατά το άρθρο 8 δημοσιεύσεις, δεν έχει εφαρμογή στην πιο πάνω περίπτωση (ΑΠ 1156/1995). Τέλος, με το άρθρο 47α του ν. 2190/1920, που προστέθηκε με το ν.δ. 4237/1962 (Α123), προβλέπεται η δυνατότητα αναβίωσης της ανώνυμης εταιρείας που λύθηκε με την πάροδο του χρόνου διάρκειας αυτής, με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 31 παρ. 2 του νόμου αυτού. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται αναλογικά, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 51 του ν. 3190/1955, και στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης.

6. Επειδή, εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η λύση ΕΠΕ επέρχεται αυτοδικαίως με μόνη την πάροδο του χρόνου διάρκειας αυτής, χωρίς να απαιτείται η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας του άρθρου 8 του ν. 3190/1995. Εξάλλου, σιωπηρά παράταση ή ανανέωση της εταιρείας δεν χωρεί, τυχόν δε απόφαση των εταίρων για αναβίωση της εταιρείας συνιστά ίδρυση νέας και όχι συνέχιση της παλαιάς εταιρείας, και, ως εκ τούτου, ο κατά τον χρόνο λύσεως της εταιρείας διαχειριστής αυτής ευθύνεται εις ολόκληρον για τα χρέη αυτής προς το Δημόσιο από φόρους εισοδήματος και παρακρατούμενους φόρους, ανεξαρτήτως αν οι εταίροι λάβουν απόφαση περί αναβιώσεως ή παρατάσεως του χρόνου διάρκειας αυτής (πρβλ. ΑΠ 486/71, ΣτΕ 850/85, 2150/50).

7. Επειδή, εν προκειμένω, κατά τα γενόμενα δεκτά με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, με την Β-4734/1.7.2002 έκθεση αναγκαστικής κατασχέσεως Δικαστικού Επιμελητή στο Πρωτοδικείο Πειραιά, κατασχέθηκε, μετά την 9690/311/2002 έγγραφο παραγγελία του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Πειραιά, εξ αδιαιρέτου μερίδιο της αναιρεσίβλητης (10/32) επί ενός αγροτεμαχίου μη άρτιου και μη οικοδομήσιμου, κειμένου στη θέση «Βόρρος» της κτηματικής περιφέρειας του Δήμου Κρωπίας εκτός σχεδίου πόλεως. Η κατάσχεση χώρησε σε βάρος της αναιρεσίβλητης ως διαχειρίστριας κατά 50% της εταιρείας «...» και ως εξ αδιαιρέτου κληρονόμου κατά 25% του συζύγου της, επίσης διαχειριστή της εταιρείας αυτής, ευθυνόμενης αλληλεγγύως και εις ολόκληρον, κατά την προ-

σβαλλόμενη έκθεση, για την είσπραξη χρέους της εν λόγω εταιρείας, ύψους συνολικώς, 17.902,50 ευρώ, κατά τα αναλυτικώς εκτιθέμενα στην αναιρεσιβαλλόμενη, για οφειλές από φόρο εισοδήματος, ΦΠΑ και πρόστιμα ΚΒΣ. Κατά της ως άνω εκθέσεως η αναιρεσίβλητη άσκησε ανακοπή, με την οποία ισχυρίσθηκε, μεταξύ άλλων, ότι μη νόμιμα επιβλήθηκε εις βάρος της η ως άνω κατάσχεση, με την ιδιότητα της πρώην διαχειρίστριας της προαναφερθείσας Ε.Π.Ε. και ως εξ αδιαιρέτου κληρονόμου κατά 25% του συζύγου της, πρώην διαχειριστή της ίδιας εταιρείας, διότι υπήρξε συνδιαχειρίστρια με τον σύζυγό της από 25.7.1986 έως 22.3.1995, ότι διαχειριστής της ως άνω Ε.Π.Ε. υπήρξε, στη συνέχεια, ο σύζυγός της, ήτοι από 23.3.1995 μέχρι τον θάνατό του, την 5.6.1998, ότι η ως άνω εταιρεία εξακολουθεί να λειτουργεί μέχρι και σήμερα από συστάσεώς της (με το υπ' αριθμ./8.7.1977 καταστατικό συμβόλαιο) και ουδέποτε έχει λυθεί. Προς απόδειξη του ισχυρισμού της αυτού προσκόμισε, μεταξύ άλλων, το .../20.1.1998 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Πειραιά... συζ. ..., από το οποίο προέκυπτε ότι με την από 24.11.1997 απόφαση της γενικής συνέλευσης των εταίρων της ως άνω εταιρείας, αποφασίσθηκε η αναβίωση της εταιρείας αυτής από 8.6.1997, οπότε και έληξε και η διάρκειά της, σύμφωνα με το άρθρο 4 του καταστατικού. Κατά τα εκτιθέμενα στην αναιρεσιβαλλόμενη, δεν έγινε εκκαθάριση και διανομή της εταιρικής περιουσίας μετά την πάροδο του χρόνου διάρκειας της, δεδομένου ότι, αφ' ενός μεν, η εταιρεία δεν είχε καταγγελλεί, αφ' ετέρου, το εταιρικό κατάστημα λειτουργούσε διαρκώς, χωρίς καμία διακοπή, θεωρούμενης της εταιρείας ως εν τοις πράγμασι εταιρείας, δυναμένης να παρατείνει τη διάρκεια λειτουργίας της επί 20 ακόμη έτη, και διαχειριστής ορίστηκε ο σύζυγός της. Περαιτέρω, ενόψει του ότι ο τελευταίος απεβίωσε την 5.6.1998, τροποποιήθηκε εκ νέου το καταστατικό της ως άνω ΕΠΕ και ορίστηκε διαχειριστής άλλο πρόσωπο. Η ανακοπή έγινε δεκτή με την 8570/2003 απόφαση του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών και ακυρώθηκε η έκθεση κατασχέσεως. Έφεση του Ελληνικού Δημοσίου κατά της ανωτέρω αποφάσεως απερρίφθη με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, με την αιτιολογία ότι η ΕΠΕ αναβίωσε με την προαναφερθείσα απόφαση της γενικής συνέλευσης των μελών της και, συνεπώς,

η εταιρεία θεωρείται ως μηδέποτε λυθείσα, δεδομένου ότι δεν έγινε εκκαθάριση και διανομή της εταιρικής περιουσίας, το δε εταιρικό κατάστημα λειτουργούσε αδιαλείπτως, καθόλο το χρονικό διάστημα από την 8.6.1997 (χρόνος λύσεως λόγω παρέλευσης του χρόνου διάρκειάς της) έως την 24.11.1997 (απόφαση της έκτακτης γενικής συνέλευσης των εταίρων της περί αναβίωσης αυτής). Περαιτέρω, αφού δέχθηκε ότι η αναιρεσίβλητη ήταν συνδιαχειρίστρια στην ΕΠΕ κατά το χρονικό διάστημα από 25.7.1986 έως 22.3.1995, ο δε σύζυγός της ήταν διαχειριστής από 22.3.1995 έως 5.6.1998 και ότι η ένδικη κατάσχεση επιβλήθηκε επί της ατομικής περιουσίας της αναιρεσίβλητης για την είσπραξη χρεών της ΕΠΕ από ΦΠΑ οικ. ετών 1993 - 1998, δηλαδή χρεών τα οποία γεννήθηκαν προ της 1.12.1998, καθώς και χρεών της ΕΠΕ που γεννήθηκαν σε μεταγενέστερα οικ. έτη και δεν αφορούν παρακρατούμενους φόρους, έκρινε ότι μη νομίμως επιβλήθηκε εις βάρος της η ως άνω κατάσχεση, διότι αυτή δεν ευθύνεται προσωπικώς για τα χρέη της εταιρείας έναντι του Δημοσίου.

8. Επειδή, η ανωτέρω κρίση του δικάσαντος δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία κρίσιμος χρόνος για τον προσδιορισμό των προσωπικώς και αλληλεγγύως ευθυνόμενων για χρέη της εταιρείας προσώπων δεν είναι ο χρόνος λύσεως αυτής λόγω παρόδου του κατά το καταστατικό της χρόνου διάρκειας αυτής, εφόσον αυτός παραταθεί και η εταιρεία αναβιώσει με απόφαση των μελών αυτής, είναι, κατά τα προεκτεθέντα, μη νόμιμη. Για το λόγο δε τούτο, βασίμως προβαλλόμενο, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί και η υπόθεση να παραπεμφθεί ενώπιον του ήδη αρμοδίου Διοικητικού Εφετείου Αθηνών για νέα κρίση. [...]

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4321/2013 (Τμ. Ε')

Παραπέμπει στην επταμελή λόγω σπουδαιότητος το ζήτημα αν κατά την έκδοση αδείας για εκτέλεση έργου στον κοινόχρηστο χώρο συγκροτήματος που έχει αναγερθεί με βάση τις διατάξεις περί οριζοντίου ιδιοκτησίας, η πολεοδομική υπηρεσία οφείλει να εξετάζει

και τις σχετικές ιδιωτικού δικαίου συμφωνίες, προκειμένου να κρίνει αν το έργο εναρμονίζεται με την επιτρεπόμενη από τις συμφωνίες αυτές χρήση του κοινόχρηστου χώρου, ακόμη και όταν στο συγκεκριμένο τμήμα κοινόχρηστου χώρου έχει παραχωρηθεί αποκλειστικό δικαίωμα χρήσεως υπέρ ενός εκ των συνιδιοκτητών.

[...] 2. Επειδή, οι εκκαλούντες..., επικαλούμενοι την ιδιότητά τους ως διαχειριστών συγκροτήματος κατοικιών στην οδό... στα Βριλήσσια, άσκησαν αίτηση ακυρώσεως κατά της 584/27.5.2005 αδείας οικοδομής της Διεύθυνσης Πολεοδομίας Ανατολικής Αττικής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αθηνών-Πειραιώς, με την οποία επιτράπη στον... η κατασκευή ανοικτής πισίνας σε τμήμα του οικοπέδου του προαναφερθέντος συγκροτήματος. Με την 158/2007 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών η αίτηση αυτή απορρίφθηκε, ως προς μεν τον... ως απαράδεκτη, με την αιτιολογία ότι δεν απέδειξε την ιδιότητα του διαχειριστή και εν γένει το έννομο συμφέρον του, ως προς τον ... δε ως αβάσιμη και έγινε δεκτή η ασκηθείσα από τον... παρέμβαση. Της αποφάσεως αυτής ζητείται η εξαφάνιση με την κρινόμενη έφεση. [...]

4. Επειδή, κατά το άρθρο 242 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας [ΚΒΓΝ], που κυρώθηκε με το π.δ. της 14-27.7.1999 (Δ' 580), κοινής χρήσεως χώροι του κτηρίου και του οικοπέδου «είναι οι χώροι που προορίζονται για χρήση από όλους τους ενοίκους του κτηρίου» (παρ. 22), υποχρεωτικός ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου δε «είναι ο χώρος που αφήνεται ακάλυπτος για να μην υπάρχει υπέρβαση του ποσοστού κάλυψης ή του συντελεστή δόμησης που ισχύει στην περιοχή» (παρ. 29) [βλ. άρθρο 2 παρ. 22 και 29 του ν. 1577/1985 (Α' 210)]. Σύμφωνα με το άρθρο 249 παρ. 2 του ίδιου Κώδικα, ο υποχρεωτικός ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου αφήνεται σε επαφή με ένα ή περισσότερα όρια του οικοπέδου, έχει τις προβλεπόμενες ελάχιστες διαστάσεις και «πρέπει να είναι προσπελάσιμος από τους χώρους κοινής χρήσεως του κτηρίου», θεωρείται δε ως υποχρεωτικός ακάλυπτος χώρος «και η επιφάνεια του προκηπίου, καθώς και η επιφάνεια που προκύπτει από την τυχόν υποχώρηση του κτηρίου

από την οικοδομική γραμμή, ανεξάρτητα από το βάθος της» [βλ. άρθρο 8 παρ. 2 του ν. 1577/1985]. Στο άρθρο 256 του ΚΒΠΝ, ορίζονται τα εξής: «1. Στους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου επιτρέπεται η μερική εκσκαφή ή επίχωση του εδάφους για την προσαρμογή του κτηρίου σε αυτό. Επίσης επιτρέπεται να κατασκευάζονται έργα, όπως πεζούλια, βεράντες, κεκλιμένα επίπεδα (ράμπες), σκάλες κύριες ή βοηθητικές, τα οποία, λόγω της διαμόρφωσης του εδάφους, είναι αναγκαία για την επικοινωνία με το κτήριο. 2. Στους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου επιτρέπονται και οι εξής κατασκευές: (α) καπνοδόχοι και ασκεπείς πισίνες, (β) εγκαταστάσεις για τη στήριξη φυτών (πέργκολες), (γ) στοιχεία προσωρινής παραμονής (πάγκοι, τραπέζια), άθλησης και παιχνιδότοπων, (δ) σκάλες ή κεκλιμένα επίπεδα (ράμπες) καθόδου από τους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου προς τους υπόγειους χώρους, (ε) δεξαμενές νερού. 3.... 4. Όλοι οι υποχρεωτικοί ακάλυπτοι χώροι του οικοπέδου πρέπει να προσαρμόζονται στη μορφολογία του εδάφους του οικοδομικού τετραγώνου. 5....» [βλ. άρθρο 17 του ν. 1577/1985]. Σύμφωνα δε με το άρθρο 248 παρ. 1. Β περίπτωση ια', όλες οι κατασκευές που προβλέπονται στο προαναφερθέν άρθρο 256 δεν προσμετρώνται για τον υπολογισμό του συντελεστή δομήσεως που πραγματοποιείται στο οικόπεδο [βλ. άρθρο 7 του ν. 1577/1985]. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 327 παρ. 1 και 2 του ίδιου Κώδικα, «1. Κάθε οικοδομή και η εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας δόμησης και γενικά κάθε προβλεπόμενη από το παρόν κωδικοποιητικό διάταγμα κατασκευή ή εγκατάσταση εντός ή εκτός σχεδίου πόλης υπόκειται ως προς τη μελέτη, την εκτέλεση και χρησιμοποίησή της από άποψη υγιεινής, ασφάλειας, αισθητικής και γενικά τήρησης των διατάξεων του παρόντος κωδικοποιητικού διατάγματος (σε όλα τα στάδια κατασκευής και μετά από αυτή) στον έλεγχο, που ασκείται από την αρμόδια υπηρεσία. 2. Κάθε κτήριο ή εγκατάσταση πρέπει: (α) ως προς τη σχέση και τη σύνθεση των όγκων, τις όψεις και γενικά τα ορατά τμήματά του, να ικανοποιεί τις απαιτήσεις της αισθητικής, τόσο ως μεμονωμένο κτήριο ή εγκατάσταση όσο και σε σχέση με το οικοδομικό τετράγωνο, (β) να εντάσσεται στο φυσικό και οικιστικό περιβάλλον. Ο έλεγχος της τήρησης των πιο πάνω προϋποθέσεων ασκείται από την πολεοδομική υπηρεσία με βάση τη μελέτη της άδειας

οικοδομής, που συνοδεύεται από αιτιολογημένη έκθεση του μελετητή μηχανικού» [βλ. άρθρο 3 του ν. 1577/1985]. Κατά το άρθρο 329 του Κώδικα αυτού, «Για την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας δόμησης γενικά οποιωνδήποτε κατασκευών και εγκαταστάσεων σε οικόπεδο ή γήπεδο εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, απαιτείται προηγουμένως έγγραφη άδεια (οικοδομική άδεια)» (παρ. 1) [βλ. άρθρο 22 του ν. 1577/1985], η οποία επιτρέπει «την εκτέλεση σε οικόπεδο ή γήπεδο των οικοδομικών εργασιών που προβλέπονται στις μελέτες που τη συνοδεύουν, εφόσον οι εργασίες αυτές είναι σύμφωνες με τις ισχύουσες διατάξεις» (παρ. 9), στο άρθρο 330 καθορίζονται τα αρμόδια για τη χορήγηση οικοδομικής άδειας όργανα, σύμφωνα με το άρθρο 331 «1. Η οικοδομική άδεια παρέχεται με τον όρο τήρησης των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου και εκτέλεσης του έργου βάσει της εγκεκριμένης από την αρμόδια υπηρεσία μελέτης. 2. Για τη χορήγηση της οικοδομικής άδειας απαιτούνται τα ακόλουθα σχέδια και δικαιολογητικά: (α) αίτηση του ενδιαφερομένου, (β) τοπογραφικό διάγραμμα και διάγραμμα κάλυψης, (γ) αρχιτεκτονική μελέτη, (δ)...., (ια)...., (ιβ) τίτλος ιδιοκτησίας και πρόσφατο πιστοποιητικό ιδιοκτησίας από το υποθηκοφυλακείο για κάθε οικόπεδο ή γήπεδο που είναι άρτιο κατά παρέκκλιση ή βρίσκεται εκτός σχεδίου. (ιγ)...., (ιδ) αιτιολογημένη έκθεση του μελετητή μηχανικού... 3. Η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας πρέπει απαραίτητα να συνοδεύεται με τις μελέτες και δικαιολογητικά των εδαφίων α', β', γ', ιγ' και ιδ' της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και τα δικαιολογητικά των εδαφίων ια' και ιβ' όπου απαιτούνται. 4.... 5. Η αρμόδια υπηρεσία μπορεί σε κάθε περίπτωση να ζητεί, όταν κρίνει αναγκαίο, την προσαγωγή των τίτλων ιδιοκτησίας του οικοπέδου, στο οποίο θα εκτελεσθούν τα έργα, καθώς και κάθε άλλο επίσημο έγγραφο διασαφηνιστικό των ορίων και γενικά της κατάστασης αυτού. 6....», στο δε άρθρο 333 ορίζεται ότι «1. Ο έλεγχος των υποβαλλομένων μελετών γίνεται από εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους. 2. Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει: Α. Τον έλεγχο της αρχιτεκτονικής μελέτης που αναφέρεται: (α) στον πλήρη και λεπτομερή έλεγχο του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης ως προς την τήρηση των γενικών και ειδικών πολεοδομικών διατάξεων και προδιαγρα-

φών και τον έλεγχο όσων στοιχείων περιλαμβάνονται σ' αυτά (β)... Β.... 3.... 4. Σε όλα τα στάδια των ελέγχων τυχόν παρατηρήσεις για ελλείψεις ή λάθη διατυπώνονται με σαφήνεια στο φύλλο ελέγχου. 5.... 6. Οι οικοδομικές άδειες υπογράφονται τελικά από τους εξουσιοδοτημένους ελεγκτές μετά από επανέλεγχο του τοπογραφικού ως προς το ισχύον ρυμοτομικό σχέδιο και τους όρους δόμησης και χορηγούνται καταχωρούμενες σε ειδικό βιβλίο. 7. Οι μελετητές ευθύνονται για την εκπόνηση όλων των επιμέρους μελετών, ενώ οι ιδιοκτήτες δηλώνουν ενυπόγραφα στο τοπογραφικό διάγραμμα και ευθύνονται για την ακρίβεια των δηλουμένων ορίων των οικοπέδων τους και για την ύπαρξη και την αιτία του δικαιώματος αυτών να ζητήσουν την έκδοση της οικοδομικής άδειας. 8....» [βλ. π.δ. της 8-13.7.1993 (Α' 795), σε συνδυασμό με τα άρθρα 1-4, 23 παρ. 1 και 24 του ν. 3212/2003 (Α' 308), την οικ.8957/2004 απόφαση της Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β' 425), το άρθρο 23 παρ. 2 του ν. 3301/2004 (Α' 263), το άρθρο 35 του ν. 3340/2005 (Α' 112) και το άρθρο 22 του ν. 3399/2005 (Α' 255)].

5. Επειδή, από τις ανωτέρω διατάξεις του ΚΒΠΝ οι οποίες αναφέρονται στην έκδοση των οικοδομικών αδειών, σε συνδυασμό προς τις λοιπές διατάξεις αυτού με τις οποίες ρυθμίζονται η εποπτεία που ασκεί το Κράτος στις οικοδομές και οι αρμοδιότητες των πολεοδομικών υπηρεσιών, συνάγεται ότι εφόσον εγείρονται σοβαρές αμφισβητήσεις ή αμφιβολίες ως προς την έκταση ή την κυριότητα του οικοπέδου για το οποίο ζητείται η χορήγηση οικοδομικής άδειας ή ως προς την ύπαρξη εμπραγμάτων εν γένει δικαιωμάτων που επηρεάζουν τη δόμηση του οικοπέδου, η αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, προκειμένου να αποφασίσει εάν θα χορηγήσει ή όχι την οικοδομική άδεια, έχει υποχρέωση να εξετάσει και να κρίνει παρεμπιπτόντως το ζήτημα αυτό, του οποίου, πάντως, η τελική επίλυση ανήκει στα πολιτικά δικαστήρια. Αναλόγως του πορίσματος της παρεμπίπτουσας αυτής έρευνας, η πολεοδομική υπηρεσία οφείλει, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις, να εκδώσει την άδεια ή να αρνηθεί τη χορήγησή της, μπορεί δε κατ' αρχήν να προβεί και στην ανάκληση χορηγηθείσης άδειας (ΣτΕ 1605/2013, 369/2002, 772/2001).

6. Επειδή, εξ άλλου, κατά το άρθρο 1002 του Αστικού Κώδικα, «Κυριότης χωριστή επί ορόφου οικοδομής ή διαμερίσματος ορόφου δύναται να συσταθή μόνον διά δικαιοπραξίας του κυρίου του όλου ακινήτου», κατά δε το άρθρο 1117 του Κώδικα αυτού, «Επί οικοδομής, ο κύριος ορόφου ή διαμερίσματος τούτου είναι αυτοδικαίως συγκύριος εξ αδιαιρέτου κατ' ανάλογον μερίδα επί των μερών του όλου ακινήτου, άτινα χρησιμεύουσιν εις κοινή και των λοιπών κυρίων χρήσιν, ως είναι ιδία το έδαφος, τα θεμέλια, οι πρωτότοιχοι, η στέγη, η αυλή». Περαιτέρω, στον ν. 3741/1929 «Περί ιδιοκτησίας κατ' ορόφους» (Α' 4), ο οποίος διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του ΑΚ δυνάμει του άρθρου 54 του Εισαγωγικού Νόμου αυτού, ορίζονται τα εξής: Άρθρο 1 παρ. 1 «Αναγνωρίζεται η διηρημένη κατ' ορόφους ή μέρη αυτών ιδιοκτησία επί του αυτού οικοδομήματος». Άρθρο 2 «1. Αδιαιρέτος είναι η ιδιοκτησία επί του εδάφους, των θεμελίων, των πρωτοτοιχών, της στέγης, των καπνοδόχων, των αυλών, εγκαταστάσεων κεντρικής θερμάνσεως και παντός άλλου πράγματος χρησιμεύοντος προς κοινήν των ιδιοκτητών χρήσιν. 2. ... 3. Αγωγή προς διαίρεσιν των αδιαιρέτων ως άνω πραγμάτων επιτρέπεται μόνον μετά πλήρη καταστροφήν του οικοδομήματος». Άρθρο 3 «1. Ο ιδιοκτήτης εκάστου ορόφου ή μέρους αυτού έχει πάντα τα εις τον κύριον ανήκοντα δικαιώματα, εφ' όσον η άσκησης αυτών δεν παραβλάπτει την χρήσιν των άλλων ιδιοκτητών ή δεν μειοί την ασφάλειαν αυτών ή του οικοδομήματος. 2. Υπό τους αυτούς όρους δύναται να επιχειρήση μεταβολάς ή προσθήκας επί των αδιαιρέτως κοινών μερών του οικοδομήματος». Άρθρο 4 παρ. 1 «Επιτρέπεται εις τους συνιδιοκτήτας ίνα δι' ιδιαιτέρας συμφωνίας, εις ην είναι απαραίτητος η κοινή πάντων συναίνεσις, κανονίσωσι τα της συνιδιοκτησίας δικαιώματα και υποχρεώσεις, να καθορίσωσι γενικάς συνελεύσεις και να δώσωσιν εις καθωρισμένην πλειοψηφίαν, δυναμένην να μεταβληθή αναλόγως της σοβαρότητος των ληφθησομένων αποφάσεων, το δικαίωμα να λαμβάνη εν τω κοινώ συμφέροντι πάσαν απόφασιν σχετικήν με την συντήρησιν, βελτίωσιν και χρήσιν των κοινών μερών της οικίας». Άρθρο 5 «Εν ελλείψει πάσης μεταξύ των συνιδιοκτητών συμφωνίας ως προς τα δικαιώματα και τας υποχρεώσεις αυτών περί των κοινών πραγμάτων, κρατούσι τα εξής: (α) Έκαστος των συνιδιοκτητών δικαιούται να ποιήται απόλυτον χρήσιν των κοινών

πραγμάτων και να προβαίνει εις την επισκευήν και ανανέωσιν αυτών, υπό τον όρον να μη βλάβη τα δικαιώματα των λοιπών συνιδιοκτητών μηδέ να μεταβάλλη τον συνήθη προορισμόν αυτών. (β) Έκαστος των συνιδιοκτητών υποχρεούται να συνεισφέρει εις τα κοινά βάρη. (γ) Κοινά βάρη θεωρούνται...». Άρθρο 13 «1. Πάσα σύμβασις κανονίζουσα ή μεταβάλλουσα τα αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις των ιδιοκτητών γίνεται δια συμβολαιογραφικού εγγράφου και καταχωρίζεται εις το βιβλίον μεταγραφών. 2. Η καταχώρησις γίνεται εις το περιθώριον των μεταγραφών του τίτλου ιδιοκτησίας. 3. Περιορισμοί της κυριότητος απορρέοντες εκ της τοιαύτης συμβάσεως έχουσι χαρακτήρα δουλείας».

7. Επειδή, από τις ανωτέρω διατάξεις του ν. 3741/1929 συνάγεται ότι επί οριζόντιας ιδιοκτησίας ιδρύεται κυρίως μεν χωριστή κυριότητα σε όροφο οικοδομής ή διαμέρισμα ορόφου, παρεπομένως δε και αναγκαστική συγκυριότητα, η οποία αποκτάται αυτοδικαίως, κατ' ανάλογη μερίδα, στα μέρη του όλου ακινήτου που χρησιμεύουν σε κοινή από όλους τους οροφοκτύτες χρήση. Μεταξύ των μερών αυτών περιλαμβάνονται, κατά ενδεικτική στις διατάξεις αυτές απαρίθμηση, το έδαφος, τα θεμέλια, οι πρωτότοιχοι, η στέγη, οι καπνοδόχοι, οι αυλές, τα φρεάτια ανελκυστήρων, οι εγκαταστάσεις κεντρικής θερμάνσεως. Εξ άλλου, τα κριτήρια για την υπαγωγή στην ομάδα των κοινοκτητών και κοινοχρήστων μερών της οικοδομής τα οποία δεν αναφέρονται ρητά στη συμφωνία ή στον νόμο προσδιορίζονται με βάση την τελευταία φράση του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 3741/1929, η οποία ορίζει ότι αδιαίρετος είναι η ιδιοκτησία «και παντός άλλου πράγματος χρησιμεύοντος προς κοινήν των ιδιοκτητών χρήσιν». Ειδικότερα, ο προσδιορισμός των κοινοκτητών και κοινοχρήστων αυτών μερών γίνεται είτε με τη συστατική της οροφοκτησίας δικαιοπραξία είτε με ιδιαίτερες συμφωνίες μεταξύ όλων των οροφοκτητών, κατά τα άρθρα 4 παρ. 1, 5 και 13 του ν. 3741/1929, δηλαδή με σύμφωνη απόφασή τους, που πρέπει να καταρτισθεί με συμβολαιογραφικό έγγραφο και να μεταγραφεί. Εάν τούτο δεν γίνει, εάν δηλαδή δεν ορίζεται τίποτε από την ως άνω δικαιοπραξία, ούτε με ιδιαίτερες συμφωνίες, τότε ισχύει ο προσδιορισμός που προβλέπεται από τις ως άνω διατάξεις. Στην τελευταία περίπτωση, κριτήριο για τον χαρακτηρισμό πράγματος ως

κοινόκτητου και κοινόχρηστου είναι ο κατά τη φύση του προορισμός για την εξυπηρέτηση των συνιδιοκτητών με κοινή από αυτούς χρήση. Δεδομένου δε ότι η θεσπιζόμενη με τα άρθρα 1002 ΑΚ και 1 επ. του ν. 3741/1929 αποκλειστική (χωριστή) κυριότητα επί ορόφου ή τμήματος ορόφου αποτελεί την εξαίρεση του κανόνα superficies solo cedit, ο οποίος έχει περιληφθεί στο άρθρο 1001 του ΑΚ, οποιοδήποτε μέρος του όλου ακινήτου που δεν ορίσθηκε ή δεν ορίσθηκε εγκύρως, με τον συστατικό της οροφοκτησίας τίτλο, ότι αποτελεί αντικείμενο της αποκλειστικής κυριότητας κάποιου συνιδιοκτήτη, υπάγεται αυτοδικαίως από τον νόμο, κατ' εφαρμογή του ανωτέρω κανόνα, στα αντικείμενα της αναγκαστικής συγκυριότητας επί του εδάφους και θεωρείται κοινόκτητο και κοινόχρηστο μέρος του ακινήτου. Εξ άλλου, από τις ίδιες ως άνω διατάξεις προκύπτει ότι οι συνιδιοκτήτες οικοδομής που έχει υπαχθεί στο καθεστώς του ν. 3741/1929 επιτρέπεται να ρυθμίσουν ελευθέρως με σύμβαση, η οποία καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και καταχωρίζεται στα βιβλία μεταγραφών, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως προς τα αναγκαστικώς αδιαίρετα κοινόκτητα και κοινόχρηστα μέρη της οικοδομής, και μάλιστα κατά παρέκκλιση από τις ανωτέρω διατάξεις του ανωτέρω νόμου και του ΑΚ. Επιτρέπεται δηλαδή, με ειδική συμφωνία, που καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και μεταγράφεται, το δικαίωμα χρήσεως σε κάποιο από τα κοινά μέρη να παραχωρηθεί αποκλειστικώς σε ορισμένους από τους συνιδιοκτήτες ή και σε έναν από αυτούς, όποτε δημιουργούνται περιορισμοί της αναγκαστικής συγκυριότητας επί των κοινοκτητών και κοινοχρήστων πραγμάτων, από την οποία απορρέει και το δικαίωμα συμμετοχής στη χρήση τους. Οι κατ' αυτόν τον τρόπο δημιουργούμενοι περιορισμοί δεν συνιστούν δουλείες, κατά την έννοια των άρθρων 1118 επ. και 1142 επ. του ΑΚ, αλλά, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 3 του ν. 3741/1929 «φέρουν χαρακτήρα δουλείας» υπό την έννοια και μόνο ότι δεσμεύουν τους καθολικούς και ειδικούς διαδόχους των ιδιοκτητών των οριζοντίων ιδιοκτησιών που συνομολόγησαν τους περιορισμούς και αντιτάσσονται κατά τρίτων. Ειδικότερα, οι συνιδιοκτήτες μπορούν με τον κανονισμό να ρυθμίσουν κατά διαφορετικό τρόπο το δικαίωμα χρήσεως καθενός από τα κοινόκτητα και κοινόχρηστα μέρη της οικοδομής και να συμ-

φωνήσουν ότι κάποιος από τους συνιδιοκτήτες θα έχει δικαίωμα αποκλειστικής χρήσεως σε ένα από τα κοινόχρηστα μέρη, χωρίς η συμφωνία αυτή να πάσχει ακυρότητα λόγω αντιθέσεως προς τη διάταξη του άρθρου 17 του ν. 1577/1985 [άρθρο 256 ΚΒΠΝ]. Η εν λόγω διάταξη καθορίζει τις κατασκευές που επιτρέπονται στους ακάλυπτους χώρους των οικοπέδων, δεν αποτελεί όμως αναγκαστικού δικαίου κανόνα, ο οποίος επιβάλλει την ελεύθερη και ανεμπόδιστη χρήση του ακάλυπτου χώρου από όλους τους ιδιοκτήτες ορόφων ή διμερισμάτων και επάγεται την ακυρότητα τυχόν αντίθετων συμβατικών ρυθμίσεων που επιχειρούνται με τη συστατική της οροφοκτησίας πράξη ή με τον κανονισμό (βλ. ΑΠ 318/2013, 759/2002 κ.ά.). Εν πάση δε περιπτώσει οι ανωτέρω κατασκευές δεν πρέπει να παρεμποδίζουν την προσαρμογή του ακάλυπτου χώρου στη μορφολογία του εδάφους του οικοδομικού τετραγώνου, ούτε να αναιρούν την ικανοποίηση των απαιτήσεων της αισθητικής και πρέπει να εντάσσονται στο φυσικό και οικιστικό περιβάλλον.

8. Επειδή, εξ άλλου, η προηγούμενη άδεια της πολεοδομικής αρχής, η οποία απαιτείται για την ανέγερση οικοδομής, χορηγείται εφόσον η μελέτη που συνοδεύει τη σχετική αίτηση πληροί τους όρους και περιορισμούς δομήσεως της περιοχής. Στην έρευνα αυτή προβαίνει κατ' αρχήν η πολεοδομική αρχή βάσει τεχνικών στοιχείων. Στην περίπτωση όμως κατά την οποία, βάσει των ανωτέρω διατάξεων του ν. 3741/1929, συνιστάται επί ενιαίου οικοπέδου διηρημένη ιδιοκτησία, η έκταση των δικαιωμάτων κάθε συνιδιοκτήτη, που απορρέει από τη συστατική της διηρημένης αυτής ιδιοκτησίας σύμβαση του αστικού δικαίου, εν σχέσει προς την οικοδόμηση επί του εν λόγω ακινήτου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από την πολεοδομική αρχή για την έκδοση της οικείας άδειας οικοδομής και την κατανομή των οικοδομικών ωφελειών και βαρών μεταξύ των συνιδιοκτητών. Για το ζήτημα αυτό η πολεοδομική αρχή οφείλει να προβαίνει σε παρεμπόδιση έρευνα, η οριστική επίλυσή του δε ανήκει στα πολιτικά δικαστήρια (βλ. ΣτΕ 1740/1991 επτ, 1795/1994, 1770/1996).

9. Επειδή, εν προκειμένω, με την 584/27.5.2005 πράξη της Διεύθυνσης Πολεοδομίας Ανατολικής Αττικής χορηγήθηκε στον ήδη εφεσίβλητο Ν.

Μ. άδεια οικοδομής για την κατασκευή ανοικτής πισίνας σε τμήμα του οικοπέδου συγκροτήματος κατοικιών που έχει ανεγερθεί στην περιοχή «Πάτημα» Βριλησίων, στο οικοδομικό τετράγωνο 421 επί των οδών ... και Αναπαύσεως... . Οι εκκαλούντες..., φερόμενοι ως διαχειριστές του συγκροτήματος αυτού, άσκησαν κατ' αυτής αίτηση ακυρώσεως προβάλλοντας ότι η ανωτέρω άδεια, κατά παράβαση του ν. 3741/1929 και της 15.591/4.10.1999 πράξεως του Συμβολαιογράφου Αθηνών... περί συστάσεως οριζοντίου ιδιοκτησίας και καθορισμού του κανονισμού της συνιδιοκτησίας, επιτρέπει την κατασκευή ανοικτής πισίνας σε κοινόκτητο χώρο του οικοπέδου, ο οποίος αποτελεί κήπο και δύναται μεν να χρησιμοποιείται από τον ως άνω εφεσίβλητο κατ' αποκλειστικότητα, αλλά μόνο ως κήπος. Ειδικότερα, με την αίτηση ακυρώσεως οι εκκαλούντες ισχυρίσθηκαν τα εξής: Στο επί των οδών... οικόπεδο ανεγέρθηκε πολυκατοικία, διεπόμενη από τις διατάξεις του ν. 3741/1929 σύμφωνα με την προαναφερθείσα 15.591/4.10.1999 πράξη συστάσεως οριζοντίου ιδιοκτησίας. Κατά τον νόμο αυτό, η κυριότητα των κοινοχρήστων μερών, ακόμη και εκείνων που αποτελούν αποκλειστικής χρήσεως χώρους ορισμένης ιδιοκτησίας, διατηρείται υπέρ της συνιδιοκτησίας. Επομένως, και οι αποκλειστικής χρήσεως κοινόκτητοι χώροι ανήκουν κατά κυριότητα στους συνιδιοκτήτες, οποιαδήποτε δε επέμβαση σε αυτούς επιτρέπεται μόνο από κοινού από όλους τους συνιδιοκτήτες ή κατόπιν εγκρίσεώς τους. Με την .../3.4.2001 πράξη του ιδίου Συμβολαιογράφου, ο εφεσίβλητος αγόρασε το ισόγειο διαμέρισμα ΙΣ-1 του κτηρίου Γ' του ανωτέρω συγκροτήματος, στο οποίο ανήκει, δυνάμει της 15.591/4.10.1999 πράξεως συστάσεως οριζοντίου ιδιοκτησίας, το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσεως ενός τμήματος του κοινοκτήτου οικοπέδου, που εμφανίζεται στο οικείο τοπογραφικό διάγραμμα με τα στοιχεία Κ1-Δ1-Ε1-Ι1-Κ1. Στο συμβόλαιο αυτό (16.581/3.4.2001) διελαμβάνετο και ο εξής όρος: «Ο αγοραστής παρέχει στον εκ των εργοληπτών... την ανέκκλητη εντολή, πληρεξουσιότητα και το δικαίωμα όπως υπογράψει για λογαριασμό του πράξη τροποποιήσεως της υπ' αριθμόν 15.591/1999 πράξεως συστάσεως οριζοντίου ιδιοκτησίας με το παρακάτω περιεχόμενο Α) Να καταστεί κοινόχρηστο άβατο το τμήμα του οικοπέδου του οποίου η αποκλειστική χρήση ανή-

κει [στην ΙΣ-1 οριζόντιο ιδιοκτησία] από την πλευρά Κ1-Ι1 και σε βάθος [3,60 μέτρων] προς το ιδίω-χρηστο τμήμα της άνω οριζοντίου ιδιοκτησίας. Β) Να [υπαχθεί] στην αποκλειστική χρήση της [ΙΣ-1 οριζοντίου ιδιοκτησίας] οποιοδήποτε τμήμα του ακαλύπτου χώρου του οικοπέδου που περιβάλλει το κτήριο Β, μέχρι του υπάρχοντος σήμερα τσιμεντένιου αναβαθμού». Στη συνέχεια συνήφθη μεταξύ του εφεσίβλητου και του... το .../3.10.2003 συμβόλαιο ενώπιον του Συμβολαιογράφου Αθηνών..., με το οποίο καταργήθηκε ο προαναφερθείς όρος του συμβολαίου πώλησεως. Ούτε με το τελευταίο αυτό συμβόλαιο ούτε με άλλο, προγενέστερο ή μεταγενέστερο, τροποποιήθηκαν τα οριζόμενα στην 15.591/4.10.1999 πράξη συστάσεως οριζοντίου ιδιοκτησίας, σχετικώς με τους αποκλειστικής χρήσεως κοινόκτητους χώρους και τον προορισμό τους ως κήπων. Με την προσβαλλόμενη πράξη χορηγήθηκε άδεια κατασκευής πισίνας σε κοινόκτητο χώρο του οικοπέδου που έχει ορισθεί ως κήπος αποκλειστικής χρήσεως της ΙΣ-1 οριζοντίου ιδιοκτησίας, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί και οι δεσμεύσεις που απορρέουν από τον ν. 3741/1929, την πράξη συστάσεως οριζοντίου ιδιοκτησίας και τον τίτλο κτήσεως του εφεσίβλητου και, επομένως, η άδεια αυτή είναι παράνομη και ακυρωτέα. Με το υπόμνημα δε που κατέθεσαν οι εκκαλούντες στο Διοικητικό Εφετείο την 22.9.2006, μετά δηλαδή τη συζήτηση της υποθέσεως, προέβλεπαν περαιτέρω ότι «η πολεοδομική αρχή όφειλε να ελέγξει την οικοδομησιμότητα (όρους και περιορισμούς δομήσεως) του χώρου», τοσούτο μάλλον καθόσον «ο συντελεστής δομήσεως του ακινήτου είχε ήδη εξαντληθεί». Προς αντίκρουση της αιτήσεως ακυρώσεως διαβιβάσθηκε στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών το από 4.7.2005 έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας Τομέα Ανατολικής Αθήνας, στο οποίο αναφέρεται ότι με βάση τα συμβόλαια ο εφεσίβλητος έχει «το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης τμήματος οικοπέδων χωρίς καμμία δέσμευση ή όρο» και ότι επί αυτού του ακαλύπτου τμήματος του οικοπέδου «μετά τον παρεμπόμποντα έλεγχο των παραπάνω συμβολαίων καθώς και των σχετικών μελετών», η υπηρεσία εξέδωσε την επίδικη οικοδομική άδεια. Με την εκκαλουμένη απόφαση η αίτηση ακυρώσεως απορρίφθηκε, ως προς μεν τον... ως απαράδεκτη, με την αιτιολογία ότι δεν απέδειξε την ιδιότητα του διαχειριστή και εν γένει το έννομο

συμφέρον του, ως προς τον... δε ως αβάσιμη. Ειδικότερα, το δικάσαν δικαστήριο δέχθηκε ότι η παράβαση ιδιωτικής συμφωνίας δεν συνιστά λόγο ακυρώσεως της προσβαλλομένης οικοδομικής αδείας, καθόσον αποτελεί αντικείμενο ιδιωτικής διαφοράς, η επίλυση της οποίας ανήκει στα πολιτικά δικαστήρια. Περαιτέρω έκρινε ότι «από μόνο το γεγονός της ύπαρξης σύστασης διαιρεμένης ιδιοκτησίας, κατά τις διατάξεις του ν. 3741/1929, εφόσον, πάντως διατυπώνεται αμφισβήτηση τόσο ως προς το κύρος της σύμβασης αυτής όσο και ως προς την έκταση των ιδιωτικής φύσης συμβατικών δικαιωμάτων των συνιδιοκτητών και ενόψει του ότι, από την έκδοση της προσβαλλόμενης οικοδομικής αδείας, δεν επηρεάζεται η έκταση των πολεοδομικών ωφελειών και βαρών που αναλογούν σε κάθε συνιδιοκτήτη αφού αυτή αφορά επιτρεπόμενη κατ' άρθρο 17 [του ν. 1577/1985] κατασκευή στον ακάλυπτο χώρο, η οποία δεν προσμετράται στον συντελεστή δόμησης, στην υποκείμενη περίπτωση δεν στοιχειοθετείται σχετική παράλειψη της πολεοδομικής αρχής και συνεπώς η προσβαλλόμενη οικοδομική άδεια δεν πάσχει ακυρότητα».

10. Επειδή, με την κρινόμενη έφεση προβάλλεται ότι δεν αιτιολογείται νομίμως η εκκαλουμένη καθ' ο μέρος απέρριψε τον προβληθέντα λόγο ακυρώσεως, σύμφωνα με τον οποίο η πολεοδομική αρχή δεν έλαβε υπόψη της τον δεσμευτικό για τον εφεσίβλητο χαρακτήρα του τμήματος του κοινόκτητου οικοπέδου, που αποτελεί κατά τα συμβόλαια χώρο αποκλειστικής χρήσεώς του, ως κήπου. Συγκεκριμένα προβάλλεται ότι οι εκκαλούντες δεν αμφισβήτησαν το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσεως από τον εφεσίβλητο του επίμαχου τμήματος του ακαλύπτου χώρου ως κήπου, αλλά την αυθαίρετη, χωρίς την αναγκαία εκ του νόμου συναίνεση όλων των συνιδιοκτητών, μεταβολή του αποκλειστικής χρήσεως τμήματος αυτού από κήπο σε κολυμβητική δεξαμενή. Διότι, κατά νόμον, παρά το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσεως που έχει ο εφεσίβλητος, ο ακάλυπτος αυτός χώρος εξακολουθεί να παραμένει κοινόκτητος, για όλους τους συνιδιοκτήτες των αυτοτελών διαμερισμάτων του οικοπέδου, και, συνεπώς, απαγορεύεται μονομερής επέμβαση στον κοινόκτητο χώρο, μεταβάλλουσα τον χαρακτήρα του από κήπο σε πισίνα, χωρίς τη συναίνεση όλων των συγκυριών.

11. Επειδή, όπως προεκτέθηκε, με την εκκαλουμένη η αίτηση ακυρώσεως απορρίφθηκε ως προς τον πρώτο εκκαλούντα... με την αιτιολογία ότι αυτός δεν απέδειξε, προαποδεικτικώς, την ιδιότητα του διαχειριστή του συγκροτήματος στο οποίο ανήκει και το επίδικο και το έννομο συμφέρον του, εν γένει, προς άσκηση της αιτήσεως. Με το δικόγραφο της κρινόμενης αιτήσεως δεν πλήττεται η ανωτέρω κρίση της εκκαλουμένης. Το πρώτον με το υπόμνημα που κατατέθηκε την 30.3.2011, μετά δηλαδή τη συζήτηση της υποθέσεως, προβάλλεται ότι αμφότεροι οι εκκαλούντες είναι ιδιοκτήτες οριζοντίων ιδιοκτησιών και, ως εκ τούτου, συνιδιοκτήτες των κοινών πραγμάτων, έχοντες έννομο συμφέρον προς άσκηση της εφέσεως και της αιτήσεως ακυρώσεως. Υπό τα δεδομένα αυτά, εφόσον δηλαδή με το δικόγραφο της εφέσεως δεν αμφισβητείται η κρίση της εκκαλουμένης περί απαραδέκτου της αιτήσεως ακυρώσεως καθ' ο μέρος ασκείται από τον πρώτο εκκαλούντα, η κρινόμενη έφεση πρέπει, ως προς αυτόν, να απορριφθεί.

12. Επειδή, κατά την κρατήσασα στο Τμήμα γνώμη, εφόσον ο έλεγχος της συμφωνίας των σχετικών μελετών, κατ' ακολουθίαν δε και της κατασκευής, με τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, αλλά και με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συνιδιοκτησία, πραγματοποιείται, κατά κανόνα, στο στάδιο χορηγήσεως της οικοδομικής αδείας (βλ. ΣΕ 722/2012, 1511/2008), κατά την έκδοση αδείας για εκτέλεση έργου στον κοινόκτητο χώρο συγκροτήματος που έχει ανεγερθεί με βάση τις διατάξεις περί οριζοντίου ιδιοκτησίας, η πολεοδομική υπηρεσία οφείλει να εξετάζει και τις σχετικές ιδιωτικού δικαίου συμφωνίες, προκειμένου να κρίνει εάν το έργο εναρμονίζεται με την επιτρεπόμενη από τις συμφωνίες αυτές χρήση του κοινόκτητου χώρου, ακόμη και όταν στο συγκεκριμένο τμήμα του κοινοκτήτου χώρου έχει παραχωρηθεί δικαίωμα αποκλειστικής χρήσεως υπέρ ενός εκ των συνιδιοκτητών, εκφέρουσα επί του ζητήματος αυτού παρεμπόπτουσα κρίση. Κατά τη γνώμη, όμως, του Συμβούλου Αντ. Ν., η πολεοδομική αρχή οφείλει να εξετάζει μόνον εάν το έργο είναι εκ των επιτρεπομένων στον ακάλυπτο χώρο, δυνάμει του προαναφερθέντος άρθρου 256 του ΚΒΠΝ, δοθέντος ότι οι επιτρεπόμενες στον ακάλυπτο χώρο κατασκευές δεν συνυπολογίζονται στον συντελεστή δομήσεως του οικοπέδου, ώστε

να προκύπτει ζήτημα κατανομής πολεοδομικών ωφελειών και βαρών.

13. Επειδή, ενόψει της σπουδαιότητας του ανωτέρω ζητήματος, η υπόθεση πρέπει, κατά το μέρος τούτο, να παραπεμφθεί προς εκδίκαση στο Τμήμα υπό επταμελή σύνθεση, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 14 του π.δ. 18/1989 (Α' 8). [...]

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2351/2014 (Τμ. Γ')

Παράδοση αρχείου συμβολαιογράφου. Χαρακτήρας εισαγγελικής πράξης. Η εισαγγελική αρχή δεν αποτελεί διοικητική αρχή, αλλά, ως ανήκουσα από οργανική άποψη στη δικαστική εξουσία και παριστάμενη στα τακτικά δικαστήρια ως εκπρόσωπος του νόμου και της δημόσιας τάξης, είναι παράγων της Δικαιοσύνης και συνιστά δικαστική αρχή. Κατά συνέπεια, η πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα, με την οποία αποφασίζεται η παράδοση αρχείου σε συμβολαιογράφο, δεν υπόκειται σε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του ΣτΕ, προεχόντως διότι προέρχεται από δικαστική αρχή, αλλά και διότι αφορά σε συμβολαιογράφους, δηλαδή σε μόνιμους λειτουργούς που συμβάλλουν στο έργο των δικαστηρίων και υπόκεινται στην εποπτεία των δικαστικών αρχών (χορήγηση αδείας απουσίας από δικαστική αρχή, επιθεώρηση από δικαστική αρχή, άσκηση πειθαρχικής εξουσίας από δικαστικά συμβούλια κ.λπ.). Απορρίπτει την αίτηση ακυρώσεως.

[...] 2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ. 132665/27.4.2009 πράξεως του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών, με την οποία αποφασίσθηκε, όπως το αρχείο της ήδη αιτούσης, συμβολαιογράφου Αθηνών, η οποία αποχώρησε, λόγω καταλήψεώς της από το κατά νόμον όριο ηλικίας, παραδοθεί στη συμβολαιογράφο Αθηνών... .

3. Επειδή, με το άρθρ. 47 παρ. 1 του Ν. 3900/2010 (Α' 213) προστέθηκαν στην παρ. 1 του άρθρ. 1 του ν. 702/1977, (όπως είχε αντικατασταθεί με την παρ.

1 του άρθρ. 29 του ν. 2721/1999 και την παρ. 1 του άρθρ. 1 του ν. 2944/2001), περαιτέρω κατηγορίες υποθέσεων, η εκδίκαση των οποίων ανήκει στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού εφετείου, μεταξύ δε αυτών περιλαμβάνεται και εκείνη που αφορά «ιε) την εφαρμογή των νομοθεσίας περί συμβολαιογράφων, υποθηκοφυλάκων, δικαστικών επιμελητών, επιμελητών ανηλίκων, ορκωτών ελεγκτών - λογιστών, εκτελωνιστών και χρηματιστών». Εξ άλλου, στο άρθρ. 50 του αυτού νόμου (3900/2010) ορίζεται ότι: «Οι διατάξεις των άρθρων 47 παράγραφοι 1 και 2, 48 παράγραφοι 2, 3 και 4 και 49 καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς υποθέσεις. [...]».

4. Επειδή, η υπό κρίση αίτηση, η οποία κατατέθηκε στη Γραμματεία του Συμβουλίου της Επικρατείας στις 7.10.2009 και η οποία, ως εκ τούτου, ήταν εκκρεμής κατά τον χρόνο θέσεως σε ισχύ των διατάξεων του Ν. 3900/2010, ανήκει πλέον, σύμφωνα με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του νόμου αυτού, στην αρμοδιότητα του διοικητικού εφετείου και, συγκεκριμένα, ως εκ της έδρας της αρχής που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη, στην αρμοδιότητα του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Ωστόσο, για λόγους οικονομίας της δίκης και λαμβανομένου υπ' όψη οι αποφάσεις των διοικητικών εφετείων επί των διαφορών της ως άνω περιπτώσεως ιε' του άρθρ. 1 παρ. 1 του Ν. 702/1977, όπως ήδη ισχύει, δεν περιλαμβάνονται μεταξύ εκείνων που δεν υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ. άρθρ. 5Α του Ν. 702/1977, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρ. 47 παρ. 3 του Ν. 3900/2010), το Δικαστήριο κρίνει ότι πρέπει να διακρατήσει και να εκδικάσει την υπόθεση κατ' εφαρμογήν της διατάξεως του άρθρ. 34 παρ. 1, τελευταίο εδάφιο, του Ν. 1968/1991 (Α' 150).

5. Επειδή, κατά το άρθρ. 95 παρ. 1 περ. α' και 3 του Συντάγματος, όπως το άρθρο αυτό διαμορφώθηκε με το από 6.4.2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής (Α' 84), στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας ή τακτικού διοικητικού δικαστηρίου, κατά περίπτωση, ανήκει, μεταξύ των άλλων, η μετά από αίτηση ακύρωσης των εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών για υπέρβαση εξουσίας ή παράβαση νόμου. Όπως προκύπτει από τη διάταξη αυτή, οι πράξεις των δικαστικών αρχών, ακόμη και αν το περιεχόμενό τους δεν αφορά την άσκηση της δικαιοδοτικής

λειτουργίας αλλά αναφέρεται σε θέματα διοικητικής φύσεως, δεν υπόκεινται σε αίτηση ακύρωσεως (πρβλ. ΣτΕ Ολ. 282/1995). Δεν συνάγεται δε το αντίθετο από το γεγονός ότι το Σύνταγμα σε ορισμένες περιπτώσεις (άρθρ. 90 παρ. 6 και 91 παρ. 4) απέκλεισε ρητώς τη δυνατότητα ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως κατά συγκεκριμένων κατηγοριών πράξεων δικαστικών αρχών που αναφέρονται σε θέματα διοικητικής φύσεως (βλ. ΣτΕ 2749/2010 7μ.). Περαιτέρω, η διάταξη του άρθρ. 92 παρ. 4 του Συντάγματος, όπως αυτή διαμορφώθηκε με το από 6-4-2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής, ορίζει ότι: «Οι υπάλληλοι των υποθηκοφυλακείων είναι δικαστικοί υπάλληλοι. Οι συμβολαιογράφοι και οι άμισθοι φύλακες υποθηκών και μεταγραφών είναι μόνιμοι εφόσον υπάρχουν οι σχετικές υπηρεσίες ή θέσεις. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν αναλογική εφαρμογή και σε αυτούς».

6. Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρ. 128 του Κώδικα Συμβολαιογράφων, (όπως το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου αυτού του ν. 2830/2000, Α' 96, αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 32 παρ. 12 του ν. 2915/2001, Α' 109) καθιερώνεται ο γενικός κανόνας ότι το αρχείο συμβολαιογράφου, που αποχώρησε ή απεβίωσε, παραδίδεται στο αρχειοφυλακείο του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου. Σε πόλεις όπου δεν λειτουργεί αρχειοφυλακείο ή λειτουργεί και αυτό δεν επαρκεί, κατά την κρίση του διοικητικού συμβουλίου του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, να στεγάσει και άλλα αρχεία συμβολαιογράφων, ισχύουν τα ακόλουθα: Με απόφαση του αρμόδιου εισαγγελέα πρωτοδικών, μετά από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου το αρχείο συμβολαιογράφου παραδίδεται οριστικώς σε εκείνον που διορίζεται στη θέση του συμβολαιογράφου που αποχώρησε ή απεβίωσε. Σε περίπτωση που καταργηθεί η θέση του συμβολαιογράφου που αποχώρησε, το αρχείο του παραδίδεται οριστικώς σε ένα συμβολαιογράφο που υπηρετεί στην αυτή πόλη. Αν στην πόλη αυτή δεν υπηρετεί άλλος συμβολαιογράφος, μέχρι τον ορισμό οριστικού αρχειοφύλακα παραδίδεται προσωρινά σε ένα συμβολαιογράφο που εδρεύει στην αυτή ειρηνοδικειακή περιφέρεια και εν ελλείψει και τούτου το αρχείο παραδίδεται σε συμβολαιογράφο όμορης ειρηνοδικειακής περιφέρειας. Με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου (όπως

τροποποιήθηκε με την παρ. 13 του άρθρ. 32 του ν. 2915/2001) εισάγεται μια ειδικότερη ρύθμιση σύμφωνα με την οποία «Στην περίπτωση, κατά την οποία είναι διορισμένος ή διορίζεται στην αυτή ειρηνοδικειακή περιφέρεια ως συμβολαιογράφος σύζυγος ή τέκνο συμβολαιογράφου που έχει εξέλθει της υπηρεσίας, ο διορισθείς δικαιούται να ζητήσει την παράδοση σε αυτόν του αρχείου του συζύγου ή του γονέα από εκείνον που το κατέχει, με τον όρο να του παραδώσει αρχείο που τυχόν ο ίδιος κατέχει. Κατά σειρά το αρχείο δικαιούνται τα τέκνα και από αυτά το μεγαλύτερο σε ηλικία και, εφόσον δεν υπάρχουν τέκνα, ο σύζυγος».

7. Επειδή, ο ως άνω Κώδικας Συμβολαιογράφων ορίζει, στο άρθρ. 1 παρ. 1, ότι «1. Ο Συμβολαιογράφος είναι άμισθος δημόσιος λειτουργός με καθήκοντα: α. Να συντάσσει και να φυλάσσει έγγραφα συστατικά ή αποδεικτικά δικαιοπρασιών και δηλώσεων των ενδιαφερομένων όταν η σύνταξη των εγγράφων αυτών είναι υποχρεωτική σύμφωνα με το νόμο ή όταν οι ενδιαφερόμενοι επιθυμούν να προσδώσουν σε αυτά κύρος δημοσίου εγγράφου. β. Να εκδίδει απόγραφα ή αντίγραφα των εγγράφων του εδαφίου α', καθώς και αντίγραφα των προσαρτημένων και αναφερομένων σε αυτά εγγράφων. γ. Να θεωρεί ιδιωτικά έγγραφα για την απόκτηση βέβαιης χρονολογίας. Για τη θεώρηση αυτή συντάσσεται σχετική συμβολαιογραφική πράξη (βλ. και άρθρο 446 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, Π.Δ. 503/1985, Α' 182). δ. Να βεβαιώνει το γνήσιο της υπογραφής που τίθεται ενώπιόν του σε κάθε έγγραφο που σχετίζεται με τη συναπτόμενη πράξη. ε. Να ενεργεί κάθε άλλη πράξη που του αναθέτει ο νόμος. Επίσης δύναται να ενεργεί και κάθε άλλη πράξη σχετική με την άσκηση του έργου του». Εξάλλου, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, στους συμβολαιογράφους ανατίθενται καθήκοντα που έχουν σχέση με την απονομή της δικαιοσύνης. Ειδικότερα, α) η πληρεξουσιότητα για τη νομιμοποίηση των πληρεξουσίων των ιδιωτών διαδίκων ενώπιον των δικαστηρίων παρέχεται και με συμβολαιογραφική πράξη [άρθρ. 96 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ., 27 παρ. 1 Π.Δ. 18/1989, όπως ισχύει, 30 παρ. 2 περ. β' του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Ν. 2717/1999, Α' 97)], β) ως αποδεικτικά στοιχεία μπορεί να χρησιμοποιηθούν ενώπιον των δικαστηρίων ένορκες βεβαιώσεις μαρτύρων ενώπιον συμβολαιογράφου [βλ. άρθρ. 270 παρ. 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.

Πολ.Δ.), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 12 του Ν. 2915/2001 (Α' 109), 650 παρ. 1, κ.λπ., άρθρ. 185 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και άρθρ. 13 παρ. 5 του Ν. 1418/1984 (Α' 23)], όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 3 παρ. 3 του Ν. 2940/2001 (Α' 180)], γ) τίτλο εκτελεστό αποτελεί και το συμβολαιογραφικό έγγραφο, στο οποίο ο εκτελεστήριος τύπος περιάπτεται από το συμβολαιογράφο (άρθρ. 904 παρ. 2 περ. δ' και 918 παρ. 2 περ. γ' Κ.Πολ.Δ.) και δ) ως υπάλληλος για τη διενέργεια πλειστηριασμού κατασχεθέντων κινητών και ακινήτων ορίζεται συμβολαιογράφος (άρθρ. 954 παρ. 2 περ. ε', 955 παρ. 2 κ.ά. Κ.Πολ.Δ.). Περαιτέρω, ο Κώδικας Συμβολαιογράφων ορίζει: α) στο άρθρ. 3 ότι: «1. Το συμβολαιογράφο που απουσιάζει ή κωλύεται να ασκεί τα καθήκοντά του αναπληρώνει άλλος συμβολαιογράφος της ίδιας έδρας, που ορίζεται από τον πρόεδρο του Συμβουλίου ή τον δικαστή που διευθύνει το πρωτοδικείο, ...», β) στο άρθρ. 29 ότι: «1. Κάθε συμβολαιογράφος δικαιούται να πάρει κάθε χρόνο κανονική άδεια απουσίας δύο μηνών... 2. Η κανονική άδεια χορηγείται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου ή από το δικαστή που διευθύνει το πρωτοδικείο, ... 3. Αναπληρωτής δεν ορίζεται εφόσον η κανονική άδεια χορηγείται εφάπαξ ή τμηματικά από 1 έως 31 Αυγούστου. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, καθορίζεται αριθμός συμβολαιογράφων σε ποσοστό τουλάχιστον 15% αυτών που υπηρετούν στην έδρα κάθε ειρηνοδικείου, οι οποίοι θα παραμείνουν υποχρεωτικά στην έδρα τους το μήνα Αύγουστο.», γ) στο άρθρ. 30 ότι: «1. Στους συμβολαιογράφους που ασθενούν ή έχουν ανάγκη ανάρρωσης χορηγείται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης αναρρωτική άδεια, βάσει γνωμάτευσης της πρωτοβάθμιας για τους δημόσιους υπαλλήλους Υγειονομικής Επιτροπής... 2. Ο αρμόδιος πρόεδρος του συμβουλίου ή ο δικαστής που διευθύνει το πρωτοδικείο ορίζει τον αναπληρωτή.», δ) στο άρθρ. 41 παρ. 1 ότι: «α) Η επιθεώρηση των συμβολαιογραφείων ενεργείται από τους κατά τόπους αρμόδιους εισαγγελείς πρωτοδικών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί επιθεωρήσεως των δικαστηρίων και των δικαστικών λειτουργών, σε συνδυασμό με τις διατάξεις αυτού του άρθρου, β) Η τακτική επιθεώρηση γίνεται μία φορά το χρόνο και η έκτακτη

επιθεώρηση οποτεδήποτε γ) ...», ε) στο άρθρ. 56 ότι: «1. Η πειθαρχική δικαιοδοσία των συμβολαιογράφων ασκείται από δικαστήρια και πειθαρχικά συμβούλια. 2. Τα δικαστήρια που ασκούν πειθαρχική δικαιοδοσία είναι τα εφετεία με πενταμελή σύνθεση. 3. Τα Συμβούλια που ασκούν πειθαρχική δικαιοδοσία είναι: α) Τα τριμελή πειθαρχικά συμβούλια στην έδρα κάθε πρωτοδικείου και β) Τα πενταμελή πειθαρχικά συμβούλια στην έδρα κάθε εφετείου», και στ) στο άρθρ. 60 ότι: «1. Το τριμελές πειθαρχικό συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο του συμβουλίου ή τον δικαστή που διευθύνει το πρωτοδικείο, έναν πρωτοδίκη και ένα συμβολαιογράφο ή τους αναπληρωτές τους. 2. Το πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο εφετών ως πρόεδρο, δύο εφέτες και δύο συμβολαιογράφους ή τους αναπληρωτές τους. 3. [...] Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της γραμματείας του οικείου δικαστηρίου».

8. Επειδή, όπως έχει κριθεί (ΣτΕ 2749/2010 7μ.), η εισαγγελική αρχή δεν αποτελεί διοικητική αρχή, αλλά, ως ανήκουσα από οργανική άποψη στη δικαστική εξουσία (άρθρ. 87 επ. του Συντάγματος) και παριστάμενη στα τακτικά δικαστήρια ως εκπρόσωπος του νόμου και της δημόσιας τάξης, είναι παράγοντας της δικαιοσύνης και συνιστά δικαστική αρχή (ΣτΕ Ολ. 1160/1989). Επομένως, ενόψει των συνταγματικών αλλά και των νομοθετικών διατάξεων που παρατίθενται στις προηγούμενες σκέψεις, η πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα, με την οποία αποφασίζεται η παράδοση αρχείου σε συμβολαιογράφο, δεν υπόκειται σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά το άρθρ. 95 του Συντάγματος, προεχόντως διότι προέρχεται από δικαστική αρχή αλλά και διότι αφορά συμβολαιογράφους, δηλαδή μονίμους λειτουργούς, οι οποίοι συμβάλλουν στο έργο των δικαστηρίων και υπόκεινται στην εποπτεία των δικαστικών αρχών (χορήγηση αδείας απουσίας από δικαστική αρχή, επιθεώρηση από δικαστική αρχή, άσκηση πειθαρχικής εξουσίας από δικαστικά συμβούλια κ.λπ.).

9. Επειδή, εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως, η Ε. Ρ., η οποία διορίσθηκε συμβολαιογράφος στην περιφέρεια του Ειρηνοδικείου Αθηνών, στη θέση που προέκυψε μετά την αποχώρηση, λόγω καταλήψεως της από το κατά νόμον όριο ηλικίας, της ήδη

αιτούσης, ζήτησε, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες στις έκτη σκέψη της παρούσης αποφάσεως διατάξεις του Ν. 2830/2000, να της παραδοθεί το αρχείο της αιτούσης, το οποίο είχε ανατεθεί προς φύλαξη, προσωρινώς, στη συμβολαιογράφο Αθηνών... . Με την ήδη προσβαλλόμενη, υπ' αριθμ. 132665/27.4.2009 πράξη του, η οποία εκδόθηκε κατόπιν της υπ' αριθμ. 633/6.4.2009 συμφώνου γνώμης του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείων Αθηνών – Πειραιώς – Αιγαίου και Δωδεκανήσου, ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών Αθηνών αποφάσισε και παράγγειλε την παράδοση του εν λόγω αρχείου στην αιτηθείσα αυτό συμβολαιογράφο... . Σύμφωνα, όμως, με τα ανωτέρω (σκ. 8) κριθέντα, η υπό κρίση αίτηση, στρεφόμενη κατά πράξεως οργάνου, το οποίο δεν αποτελεί διοικητική αρχή, δεν ασκήθηκε παραδεκτώς, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα με την αίτηση αυτή είναι απορριπτέα ως αβάσιμα. Εξ άλλου, και από την εκδοχή ότι η προσβαλλόμενη πράξη ήθελε θεωρηθεί πράξη διοικητικής και όχι δικαστικής αρχής, η υπό κρίση αίτηση θα ήταν απορριπτέα και ως απαράδεκτη, διότι η αιτούσα, ήδη από του χρόνου αποχωρήσεώς της και παραδόσεως του αρχείου της για προσωρινή φύλαξη, κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, ουδέν έννομο συμφέρον θα είχε, πλέον, να προσβάλει την επίμαχη 132665/27.4.2009 πράξη του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών, με την οποία αποφασίσθηκε η οριστική παράδοση του εν λόγω αρχείου στη συμβολαιογράφο... .

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 550/2012 (Τμ. Γ' Πολ.)

Δασικές εκτάσεις. Νομοθετικό καθεστώς που ρυθμίζει την καταγραφή, οριοθεσία και ιδιοκτησία αυτών (Ν. 248/1976). Οι αντιρρήσεις κατά του φύλλου καταγραφής (κτηματικού χάρτου) και του μητρώου καταγραφής (κτηματολογικός πίνακας) των δασικών εκτάσεων εκδικάζονται από το Ειρηνοδικείο (εκούσια δικαιοδοσία). Η απόφαση του Ειρηνοδικείου προσβάλλεται με έφεση στο καθ' ύλην αρμόδιο δευτεροβάθμιο δικαστήριο με την ίδια διαδικασία. Δεν διαγιγνώσκονται ιδιωτικά εμπράγματα δικαιώματα επί των εκτάσεων αυτών. Είναι δυνατόν παρεμπιπτόντως

να εξετάζονται και τυχόν ιδιωτικά δικαιώματα επί της δασικής έκτασης, αυτά όμως δεν καλύπτονται από το δεδουλευμένο. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 2429/2009 απόφαση Εφετ-Θεσ).

[...] III. Επειδή, διά των διατάξεων των άρθρων 1. επ. του Ν. 248 της 10/12.1.76 (Α6) «περί φύλλου καταγραφής, Μητρώου Ιδιοκτησίας και οριοθεσίας των δασικών εκτάσεων και Προστασίας των Δημοσίων Δασικών Εκτάσεων» εθεσπίσθη η ειδική διοικητική διαδικασία για την καταγραφή και οριοθεσία των δασικών εκτάσεων και την τήρηση του φύλλου καταγραφής (κτηματικού χάρτου) και του μητρώου ιδιοκτησίας αυτών. Εξάλλου, κατά το άρθρο 14 του ιδίου νόμου (όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 82 του ν. 998/1979), προς εκδίκαση των κατά τα άρθρα 12 και 13 του νόμου αυτού αντιρρήσεων κατά του συντασσόμενου, κατά τον νόμο αυτό, προσωρινού φύλλου καταγραφής (κτηματικού χάρτου) και μητρώου ιδιοκτησιών (κτηματολογικού πίνακος) των δασικών εκτάσεων, αρμόδιο καθίσταται το Ειρηνοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ευρίσκεται η προς κτηματογράφηση περιοχή, το οποίο εφαρμόζει την διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας. Κατά δε το άρθρο 15 παρ. 2 του ιδίου νόμου 248/1976, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 83 του νόμου 998/1979, κατά των αποφάσεων του Ειρηνοδικείου χωρεί έφεση εκ μέρους των ενδιαφερομένων ενώπιον του κατά τόπου αρμοδίου Πολυμελούς Πρωτοδικείου, εκδικαζόμενη κατά την ίδια διαδικασία. Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι καθορίζεται, ειδικώς και εξαντλητικώς, ο τρόπος παροχής εννόμου προστασίας στους θιγόμενους από την ως άνω κτηματογράφηση. Στα πλαίσια της παροχής της εν λόγω προστασίας η αρμοδιότητα τού εις πρώτο βαθμό δικάζοντος Ειρηνοδικείου και του εις δεύτερο βαθμό δικάζοντος Πολυμελούς Πρωτοδικείου, περιορίζεται στα πλαίσια της διαδικασίας της εκουσίας δικαιοδοσίας προς διαπίστωση πραγματικών και μόνο γεγονότων, όπως ο δασικός ή μη χαρακτήρας της συγκεκριμένης εκτάσεως, χωρίς να έχει την δικαιοδοτική εξουσία να καταφάσκει, με δύναμη δεδουλευμένου κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 321 επ. ΚΠολΔ, και περί της υπάρξεως εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί του στον κτηματολογικό χάρτη

περιληφθέντος ακινήτου. Διά των ανωτέρω διατάξεων υπήχθη, όπως τούτο προσήκει στην φύση της εκουσίας δικαιοδοσίας, στη διαδικασία αυτή η διαπίστωση πραγματικών και μόνο καταστάσεων, και ειδικότερα η άρση της μεταξύ του δημοσίου και διοικουμένου αναφύεσης αμφισβητήσεως περί του δασικού ή μη χαρακτήρος μιας εδαφικής εκτάσεως, όχι όμως και η αυθεντική διάγνωση με δύναμη δεδουλευμένου, ιδιωτικών (εμπραγμάτων) δικαιωμάτων επ' αυτής, για την οποία αρμοδιότητα έχουν τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια. Αντικείμενο όμως του δεδουλευμένου, κατά την έννοια των άνω διατάξεων του ΚΠολΔ, τόσο κατά την θετική, όσο και κατά την αρνητική του λειτουργία, δεν αποτελεί η διαπίστωση νομικών ή πραγματικών καταστάσεων, αλλ' η διάγνωση εννόμων σχέσεων ή δικαιωμάτων, απορρεόντων από αυτές, που γεννώνται από συμβάντα της εμπειρικής πραγματικότητας. Βεβαίως, ο κοινός νομοθέτης δύναται να υπαγάγει την εκδίκαση ιδιωτικών διαφορών στην εκουσία δικαιοδοσία, ώστε και η στα πλαίσια αυτής εκδιδόμενη απόφαση να παράγει δεδουλευμένο κατά την ανωτέρω έννοια, πλην όμως τούτο δεν συμβαίνει στην ανωτέρω περίπτωση, αφού αντικείμενο τής διά της προαναφερομένης προσφυγής ανοιγομένης δίκης, είναι η διαπίστωση πραγματικών καταστάσεων. Επομένως, η δεσμευτικότητα της αποφάσεως που εκδίδεται επί της προσφυγής αυτής περιορίζεται μόνο στα υπό της ειδικής διατάξεως του άρθρου 778 του ΚΠολΔ διαγραφόμενα όρια. Διαφορετικό είναι το ζήτημα της αποδεικτικής δυνάμεως της ανωτέρω αποφάσεως, ως προς το πραγματικό ζήτημα της φύσεως της εκτάσεως, της σχετικής παραβάσεως δυναμένης ενδεχομένως να ελεγχθεί από τον αριθμό 12 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, όχι όμως και από τον αριθμό 16. Η ανωτέρω άποψη, περί μη παραγωγής δεδουλευμένου, ενισχύεται και από την διάταξη του άρθρου 22 παρ. 1 του ιδίου νόμου 248/1976 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 62 παρ. 3 του Ν. 998/1976), ορίζουσα, ότι όσοι αξιώνουν εμπράγματα δικαιώματα επί δασικής εκτάσεως, φερομένης ως δημοσίας στον κηρυχθέντα οριστικό κτηματικό χάρτη και κτηματολογικό πίνακα, μπορούν να επιδιώξουν την αναγνώριση των δικαιωμάτων τους με έγερση τακτικής αγωγής. Βεβαίως τα άνω δικαστήρια, επιλαμβανόμενα της προσφυγής του ενδιαφερομένου σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 14

του ν. 248/ 1976, δύνανται, παρεμπιπτόντως, κατά την επίλυση των αναφυομένων άνω αμφισβητήσεων, να ερευνήσουν και την ύπαρξη τυχόν ιδιωτικών δικαιωμάτων επί των ανωτέρω εκτάσεων, η οποιαδήποτε όμως επί του ζητήματος αυτού κρίση δεν παράγει δεδικασμένο κατά την ανωτέρω έννοια. Σε αντίθετη από την ανωτέρω άποψη δεν οδηγεί η διάταξη του άρθρου 10 παρ. 1 περ. θ' του ν. 3208/2003 «Προστασία δασικών οικοσ/των, δασολόγιο, εμπράγματα δικαιώματα επί δασών», σύμφωνα με την οποία το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα σε δάση και δασικές εκτάσεις εν γένει που έχουν αναγνωρισθεί με τις διατάξεις του ν. 248/1976, σε ό,τι αφορά τις εκτάσεις που κρίθηκαν ότι δεν ανήκουν στο Δημόσιο, ο δε χαρακτηρισμός των εκτάσεων που εμφανίζονται στον προσωρινό κτηματικό χάρτη ως μη δασικές, καθώς και των εκτάσεων που κρίθηκε με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις, κατά την ανωτέρω διαδικασία, ότι δεν αποτελούν δάσος ή δασική έκταση παραμένει ισχυρός και δεν επανεξετάζεται από τον οικείο δασάρχη ή τις, κατά το άρθρο 10 παρ. 3 του Ν 998/1979 Επιτροπές Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων ή άλλο αρμόδιο όργανο, προβλεπόμενο από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Τούτο δε διότι η ρύθμιση της τελευταίας διατάξεως αναφέρεται στην όλη διοικητική διαδικασία του ανωτέρου νόμου 248/1976 και στην επακολουθούσα αυτής διαδικασία ενώπιον του Ειρηνοδικείου ή του Πολυμελούς Πρωτοδικείου κατά την εκουσία δικαιοδοσία, χωρίς με αυτή να θεσπίζεται η δεσμευτικότητα των εκδιδόμενων αποφάσεων κατά τις περί δεδικασμένου διατάξεις του ΚΠολΔ. [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1103/2012 (Τμ. Δ' Πολ.)

Κάθετη ιδιοκτησία. Προϋποθέσεις για τη σύσταση απλής ή σύνθετης κάθετης συνιδιοκτησίας. Εφαρμοστέες διατάξεις. Αν προσβάλλεται το δικαίωμα συνιδιοκτητή να κάνει απόλυτη χρήση των κοινών πραγμάτων, ιδρύεται αξίωση αυτού να ζητήσει άρση της προσβολής και παράλειψή της στο μέλλον. Ο κανονισμός της πολυκατοικίας δεν αποτελεί κανόνα ουσιαστικού δικαίου και τυχόν παράβασή του δεν ιδρύει τον εκ του άρθρου

559 αρ. 1 ΚΠολΔ λόγο αναίρεσης. Η παραβίαση όρων του κανονισμού δεν ιδρύει αδικοπρακτική ευθύνη, εκτός αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 914 ΑΚ. Διατήρηση ζώου σε κατοικία, που δεν απαγορεύεται από τον κανονισμό. Ορθά απορρίφθηκε το αγωγικό αίτημα για επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης. Αναιρεί εν μέρει την υπ' αριθμ. 6322/2009 απόφαση ΕφετΑθ.

[...] Στη διάταξη του άρθρου 1 παρ.1 του ν.δ/τος 1024/1971 «περί διηρημένης ιδιοκτησίας επί οικοδομημάτων ανεγειρόμενων επί ενιαίου οικοπέδου» ορίζεται ότι «εν τη εννοία του άρθρου 1 του Ν. 3741/1929 και των άρθρων 1002 και 1117 του Αστικού Κώδικος δύναται να συσταθεί διηρημένη ιδιοκτησία και επί πλειόνων αυτοτελών οικοδομημάτων ανεγειρομένων επί ενιαίου οικοπέδου ανήκοντος εις ένα ή πλείονας, ως και επί ορόφων ή μερών των οικοδομημάτων τούτων, επιφυλασσομένων των πολεοδομικών διατάξεων». Από τη διάταξη αυτή προκύπτει, ότι προϋπόθεση για τη σύσταση της κατά τη διάταξη αυτή διαιρεμένης ιδιοκτησίας, της λεγομένης κάθετης ιδιοκτησίας, είναι η ύπαρξη δύο ή περισσότερων αυτοτελών οικοδομημάτων είτε ανεγερθέντων ή μελλόντων να ανεγερθούν σε ενιαίο οικόπεδο που ανήκει σε ένα ή περισσότερους κυρίους, οπότε μπορεί να συσταθεί τέτοια χωριστή ιδιοκτησία είτε σε ολόκληρο το αυτοτελές οικοδόμημα (απλή κάθετη συνιδιοκτησία), είτε σε ορόφους ή διαμερίσματα ορόφων των αυτοτελών τούτων οικοδομημάτων, οπότε συνυπάρχει κάθετη συνιδιοκτησία και οριζόντια ιδιοκτησία (σύνθετη κάθετη συνιδιοκτησία).

Και στις δύο περιπτώσεις η κάθετη συνιδιοκτησία διέπεται κατά τα λοιπά από τις διατάξεις των άρθρων 1 επ. του ν. 3741/1929 και των άρθρων 1002 και 1117 ΑΚ, οι οποίες ισχύουν απαράλλακτως και επί της κάθετης ιδιοκτησίας, διότι το ανωτέρω ν.δ. 1024/1971 δεν επέφερε καμία μεταβολή στη νομική κατασκευή του θεσμού της οριζόντιας ιδιοκτησίας, όπως διαμορφώθηκε με τις ανωτέρω διατάξεις. Από το συνδυασμό δε των διατάξεων των άρθρων 1, 2 παρ. 1, 4 παρ. 1, 5 ν. 3741/1929 και των άρθρων 1002 και 1117 ΑΚ προκύπτει ότι ιδρύεται κυρίως μεν χωριστή κυριότητα στο αυτοτελές οικοδόμημα ή σε όροφο ή διαμέ-

ρισμα αυτού, παρεπομένως δε και αναγκαστική συγκυριότητα που αποκτάται αυτοδικαίως κατ' ανάλογη μερίδα στα κοινά μέρη του όλου ενιαίου οικοπέδου που χρησιμεύουν σε κοινή από όλους τους συνιδιοκτήτες χρήση, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και το έδαφος του ενιαίου οικοπέδου. Περαιτέρω, από την πιο πάνω διάταξη του ν.δ. 1024/1971 και τις διατάξεις των άρθρων 1, 2 παρ.1, 3, 4, 13 ν. 3741/1929, 1002, 1108 και 1117 ΑΚ, προκύπτει ότι, υπό τους όρους των άρθρων 4 και 13 του νόμου 3741/1929, όλοι οι ιδιοκτήτες και συνιδιοκτήτες αυτοτελών οικοδομημάτων, που υπάγονται στις διατάξεις της κάθετης καθώς και της οριζόντιας ιδιοκτησίας, μπορούν με την αρχική συστατική πράξη (κανονισμός) ή με ιδιαίτερες συμφωνίες μεταξύ όλων των συνιδιοκτητών να κανονίσουν τα δικαιώματα και υποχρεώσεις της συνιδιοκτησίας τόσο στα κοινά μέρη που θα καθορίσουν, όσο και στις διαιρεμένες ιδιοκτησίες κατά παρέκκλιση των διατάξεων του νόμου αυτού που αποτελούν ενδοτικό δίκαιο. Αν δε με τον κανονισμό απαγορεύεται η ενέργεια από τους συνιδιοκτήτες μεταβολής στα κοινά μέρη, η απαγόρευση αυτή δεσμεύει όλους τους συνιδιοκτήτες, ακόμη και αν από την απαγορευμένη ενέργεια δεν παραβλάπτεται η χρήση των άλλων συνιδιοκτητών ή των οικοδομημάτων, ούτε μεταβάλλεται ο συνήθης προορισμός τους. Έτσι και επί κάθετης συνιδιοκτησίας, καθώς και επί της οριζόντιας ιδιοκτησίας, κάθε συνιδιοκτήτης δικαιούται στην απόλυτη χρήση των κοινών πραγμάτων καθώς και στη χρήση σύμφωνα με τον κανονισμό, σε περίπτωση δε που προσβάλλεται στη χρήση αυτή, δικαιούται να ζητήσει την άρση της προσβολής και την παράλειψη αυτής στο μέλλον.

Ακόμα, ο προβλεπόμενος από το άρθρο 559 αριθ.1 ΚΠολΔ λόγος αναιρέσεως ιδρύεται και αν παραβιάστηκε κανόνας ουσιαστικού δικαίου. Ο κανόνας αυτός παραβιάζεται είτε με ψευδή ερμηνεία, είτε με κακή εφαρμογή, η οποία υπάρχει, αν ο κανόνας δεν εφαρμοστεί, ενώ συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του, ή αν εφαρμοστεί, ενώ δεν έπρεπε ή αν εφαρμοστεί εσφαλμένα. Δεν αποτελεί όμως κανόνα ουσιαστικού δικαίου ο κανονισμός πολυκατοικίας, ο οποίος έχει απλή συμβατική ισχύ και δεν αποτελεί κανόνα ουσιαστικού δικαίου. [...]

Από τη διάταξη του άρθρου 914 Α.Κ., που ορίζει ότι όποιος ζημιώσει άλλον παράνομα και υπαί-

τια έχει υποχρέωση να τον αποζημιώσει, συνάγεται ότι για τη θεμελίωσή της, κατά την έννοια αυτής, άδικης πράξεως του αστικού δικαίου, που δημιουργεί υποχρέωση του αδικοπραγήσαντος σε ανόρθωση της ζημίας που προξένησε, απαιτείται υπαίτια και παράνομη συμπεριφορά του προσώπου, η οποία συνίσταται είτε σε θετική ενέργεια είτε σε παράλειψη αυτού και περιέχει παράνομη προσβολή ορισμένου ξένου δικαιώματος, ή συμφέροντος, που προστατεύεται από τη διάταξη που παραβιάσθηκε. Εξάλλου, η αθέτηση του κανονισμού πολυκατοικίας, που αποτελεί σύμβαση, δεν συνιστά από μόνη της αδικοπραξία υπό την έννοια του άρθρου που προαναφέρθηκε, αλλά αθέτηση συμβατικής υποχρεώσεως. Το ίδιο δε συμβάν για να θεμελιώσει αδικοπραξία πρέπει να περιέχει και τα στοιχεία αυτής δηλαδή υπαίτια και παράνομη συμπεριφορά του προσώπου, οπότε και μόνο μπορεί να στηρίξει αξίωση προς αποζημίωση και χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης κατά το άρθρο 932 ΑΚ. Στην προκειμένη περίπτωση το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του δέχτηκε και τα ακόλουθα σχετικά με το αγωγικό αίτημα της αναιρεσείουσας για επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης. Ακόμη αποδεικνύεται ότι η Γ. Ζ. διατηρεί στην κατοικία της ένα μικρόσωμο σκύλο, ενώ στον κανονισμό δεν περιέχεται όρος που να απαγορεύει τη διατήρηση ζώου συντροφιάς στις κατοικίες. Η διατήρηση του ζώου αυτού είναι επιτρεπτή, σύμφωνα με την με αριθμό Υιβ/2000/1995 (ΦΕΚ 343/ τ. Β' 4-5-1995) Υγειονομική Διάταξη, πλην όμως αυτή ενίοτε άφηνε το ζώο ελεύθερο, το οποίο περιφερόταν στους κοινοχρήστους χώρους του συγκροτήματος, με συνέπεια να προκαλεί ρύπανση αυτών και έτσι να παραβλάπτεται η ενάγουσα (Φ. Π.) στη χρήση των χώρων αυτών. Πέραν αυτού, δεν προκάλεσε κάποια ζημία στην τελευταία, δηλαδή βλάβη του σώματος ή της υγείας της ή περιουσιακή βλάβη, ούτε άλλωστε η ίδια επικαλείται κάτι τέτοιο, ώστε να δύναται να θεμελιωθεί ευθύνη της εναγομένης εξ αδικοπραξίας (άρθρο 924 ΑΚ) και εντεύθεν δικαίωμα προς χρηματική ικανοποίηση, λόγω ηθικής βλάβης. Εξάλλου, η αθέτηση αυτή καθαυτή του κανονισμού δεν συνιστά αδικοπραξία, υπό την έννοια του άρθρου 914 ΑΚ, πέραν από τις προαναφερόμενες παραβάσεις στην προκειμένη περίπτωση εκ του κανονισμού, δεν αποδεικνύονται περιστατικά

που να θεμελιώνουν αδιοπρακτική συμπεριφορά της εναγομένης. [...]

Στην προκειμένη περίπτωση το Εφετείο δέχτηκε με την προσβαλλόμενη ότι ως προς το ζήτημα της απαγόρευσης της στάθμευσης του ΙΧΕ αυτοκινήτου της διαδίκου Γ. Ζ. (και της μοτοσυκλέτας της) στον πίσω ακάλυπτο χώρο του συγκροτήματος όπου είναι και οι δυο κατοικίες των διαδίκων (... στο Κρυονέρι Αττικής) πίσω από τη με αριθμ. (3) κατοικία της ως και στον κοινόχρηστο και κοινόκτητο κεντρικό διάδρομο κυκλοφορίας του ίδιου συγκροτήματος υπάρχει δεδικασμένο από την υπ' αριθμ. 6018/2007 απόφαση αυτού, που εκδόθηκε επί αντίθετων εφέσεων των διαδίκων τότε και τώρα της προκείμενης αναιρετικής δίκης κατά της υπ' αρ. 1395/2006 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Πράγματι, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 6018/2007 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. 1395/2006 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών που επιτρεπώς επισκοπούνται από το Δικαστήριο τούτο, από την πρώτη αυτών κρίθηκε η ανυπαρξία δικαιώματος της Γ. Ζ. να χρησιμοποιεί τους προαναφερόμενους κοινόχρηστους χώρους για στάθμευση οχημάτων της. Τούτο αποτέλεσε αντικείμενο και της νεότερης από 18.7.2006 αγωγής της Φ. Π., κατ' εκτίμηση του δικογράφου αυτής, που η βασιμότητά του κρίθηκε με την προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 6322/2009 απόφαση του Εφετείου ότι καλύπτεται καθ' ολοκληρία από το δεδικασμένο της υπ' αρ. 6018/2007 προηγούμενης απόφασής του. Τούτο όμως είναι εσφαλμένο, καθόσον όπως προκύπτει από την επισκόπηση των δύο ως άνω αποφάσεων και του δικογράφου της από 177/2006 αγωγής της αναιρεσείουσας Π., η τελευταία ζήτησε με την προαναφερόμενη ένδικη αγωγή της να αναγνωριστεί ότι η αντίδικός της Γ. Ζ. στερείται παντελώς του δικαιώματος χρήσεως οιοδήποτε κοινόχρηστου μέρους εντός του κτιριακού συγκροτήματος κατοικιών που βρίσκεται στην οδό... στο Κρυονέρι Αττικής για τη στάθμευση του αυτοκινήτου της και όχι μόνο στον πίσω ακάλυπτο χώρο του παραπάνω συγκροτήματος, πίσω από τη με αρ. τρία (3) κατοικία της, που της είχε απαγορευθεί με την τελεσίδικη, υπ' αρ. 6018/2007 απόφαση του Εφετείου Αθηνών. [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 112/2013 (Τμ. Γ' Πολ.)

Κτηματολόγιο. Ανακριβής εγγραφή του εναγόμενου δημοσίου επί του ακινήτου του ενάγοντος, το οποίο δεν αποτελούσε δημόσιο κτήμα. Προσβολή του δικαιώματος κυριότητας του ενάγοντος. Απορριπτέα ως αβάσιμη η ένσταση του δημοσίου περί ίδιας κυριότητας επί του επίδικου ακινήτου. Κτήση κυριότητας ακινήτου με παράγωγο τρόπο. Προϋποθέσεις. Το δικαστήριο απορρίπτει την αναίρεση της υπ' αριθμ. 626/2010 απόφασης του Εφετείου Πειραιώς.

Επειδή όπως προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 369, 1033, 1192, 1194 και 1198 του Α.Κ., αποκτά κάποιος κυριότητα ακινήτου με παράγωγο τρόπο, ύστερα από συμφωνία με τον κύριο του ακινήτου ότι μετατίθεται σε αυτόν η κυριότητα για κάποια νόμιμη αιτία, εφόσον η σχετική συμφωνία γίνει με συμβολαιογραφικό έγγραφο και υποβληθεί σε μεταγραφή, ενώ όπως προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 974, 1041 και 1045 του Α.Κ., με τον πρωτότυπο τρόπο της τακτικής ή έκτακτης χρησικτησίας αποκτά την κυριότητα ακινήτου εκείνος που έχει στη νομή του το ακίνητο με καλή πίστη και με νόμιμο τίτλο για μια δεκαετία, (τακτική χρησικτησία) ή ανεξάρτητα από καλή πίστη και νόμιμο τίτλο, για μια εικοσαετία (έκτακτη χρησικτησία). Περαιτέρω, κατά την έννοια του αριθ. 19 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δ., ανεπαρκής ή αντιφατική αιτιολογία που έχει ως συνέπεια την αναίρεση για έλλειψη νομίμου βάσεως, υπάρχει όταν από το αιτιολογικό της απόφασεως δεν προκύπτουν κατά τρόπο σαφή και χωρίς αντιφάσεις τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία σύμφωνα με το νόμο είναι αναγκαία για τη θεμελίωση του κανόνα δικαίου που εφαρμόστηκε στη συγκεκριμένη περίπτωση, όχι όμως και όταν υπάρχουν ελλείψεις αναγόμενες στην εκτίμηση των αποδείξεων και, ειδικότερα, στην ανάλυση, στάθμιση και αιτιολόγηση του πορίσματος που έχει εξαχθεί από αυτές, εφόσον τούτο εκτίθεται σαφώς. Ως «ζητήματα», των οποίων η μη αιτιολόγηση ή η αιτιολόγηση κατά τρόπο ανεπαρκή ή αντιφατικό στερεί από την απόφαση τη νόμιμη βάση της, νοούνται μόνον οι ισχυρισμοί που έχουν

αυτοτελή ύπαρξη, δηλαδή εκείνοι που τείνουν στη θεμελίωση ή την κατάλυση δικαιώματος που ασκήθηκε είτε ως επιθετικό είτε ως αμυντικό μέσο, όχι όμως και τα απλά πραγματικά ή νομικά επιχειρήματα, που δεν συνεχονται με την αξιολόγηση και στάθμιση των αποδείξεων, για τα οποία η έλλειψη ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας δεν ιδρύει λόγο αναιρέσεως.

Στην προκειμένη περίπτωση όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση το Εφετείο δέχτηκε τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: «Το ένδικο ακίνητο, γεωτεμάχιο, που βρίσκεται στη θέση... της πρώην Κοινότητας... και ήδη Δήμου... της νήσου..., εκτάσεως 779 τ.μ. σύμφωνα με το απόσπασμα του κτηματολογικού διαγράμματος όπως αυτό εμφανίζεται στο από έτος 1961 σχεδιάγραμμα του Πολιτικού μηχανικού Γ. Σ., συνορεύει αρκτικώς με ιδιοκτησία Κ. Κ. επί πλευράς 32 μ., μεσημβρινώς με οδόν και πέραν αυτής με το υπ' αριθμό... τεμάχιο του ιδίου ως άνω διαγράμματος ιδιοκτησίας Π. Γ., ανατολικώς με το υπ' αριθ... τεμάχιο του ιδίου τοπογραφικού επί πλευράς 24 μ. και δυτικώς με κοινοτική οδό. Αυτό φέρει ΚΑ-ΕΚ... και με βάση το κτηματολογικό διάγραμμα συνορεύει γύρωθεν με τα φέροντα τους εξής ΚΑ-ΕΚ:.... Το εν λόγω ένδικο ακίνητο αποτελεί τμήμα μεγαλύτερης εκτάσεως 18 στρεμμάτων, το οποίο ανήκε στον άμεσο δικαιοπάροχο του ενάγοντος Π. Γ., ο οποίος κατέστη κύριος αυτού δυνάμει έκτακτης χρησικτησίας, καθόσον ενέμετο αυτό με καλή πίστη και διάνοια κυρίου, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της τριακονταετίας και πλέον συγκεκριμένα από το έτος 1900, καλλιεργώντας σ' αυτό λαχανικά, ενώ πριν το ακίνητο αυτό περιέλθει στην νομή αυτού, ανήκε κατά κυριότητα στην οικογένειά του, από το έτος 1850 περίπου, κατά τα κατωτέρω, η οποία το καλλιεργούσε προς κάλυψη των βιοτικών της αναγκών.

Ακολούθως, ο πιο πάνω κύριος του ακινήτου, Π. Γ. το έτος 1962 μεταβίβασε λόγω πώλησεως στον ενάγοντα το επίδικο ακίνητο, δυνάμει του υπ' αριθ.../2-4-1962 συμβολαίου του συμβολαιογράφου Πειραιώς..., το οποίο μετέγραφε νομίμως στα οικεία βιβλία μεταγραφών... στον τόμο 88 και με αριθμό... Στη συνέχεια ο ενάγων κύριος του ακινήτου αυτού το έτος 1976 έκτισε ισόγεια οικοδομή εμβαδού 94 τ.μ. κατόπιν της υπ' αριθμ.../1976 αδείας του αρμόδιου πολεοδομικού γραφείου της Νομαρχίας Αττικής. Επομένως

ο εφεσίβλητος ενάγων είχε καταστεί κύριος του επιδικίου ακινήτου ήδη από το έτος 1962 παραγώγως, εφόσον απέκτησε αυτό από τον κύριο τούτου, δικαιοπάροχο του, Π. Γ., με νομίμως μεταγραφέν, στα οικεία βιβλία μεταγραφών, συμβολαιογραφικό έγγραφον. Από την αξιολόγηση του συνόλου του αποδεικτικού υλικού, αποδείχτηκε ότι το ένδικο ακίνητο, ουδέποτε υπήρξε δημόσιο κτήμα, όπως αβασίμως ισχυρίστηκε το εναγόμενο-εκκαλόν Ελληνικό Δημόσιο, καθόσον το επίδικο ακίνητο, ως τμήμα ευρύτερης έκτασης (αγροκτήματος) στην περιοχή..., ανήκε στην οικογένεια του άμεσου δικαιοπάροχου του εφεσιβλήτου-ενάγοντος, Π. Γ., και συγκεκριμένα στον γενάρχη της οικογένειας και παππού του τελευταίου, Δ. Γ., ο οποίος από το έτος 1850 περίπου ξεκίνησε να αποκτά ιδιοκτησιακά δικαιώματα στην εν λόγω περιοχή... (Βλ. υπ' αριθ. 45 αντίγραφο μερίδας Δ. Γ. στο Υποθηκοφυλακείο...), το οποίο ακολούθως περιήλθε στον Χρήστο Γ. και στη συνέχεια στον Κ. Γ. (πατέρα) του Π. Γ.. Όλοι δε οι ανωτέρω προκτήτορες καλλιεργούσαν το ευρύτερο αγρόκτημα, και το αποτελούν αυτού τμήμα επίδικο για τις βιοτικές ανάγκες τους, όπως προεκτέθηκε, σύμφωνα με την κατάθεση του μάρτυρος Γ. Λ.. Επομένως ήδη είχε συμπληρωθεί, πριν το 1915, και ο χρόνος της έκτακτης χρησικτησίας στο πρόσωπο των προκτητόρων του δικαιοπαρόχου του ενάγοντος Π. Γ., ανεξαρτήτως του ότι προϋπόθεση της τριακονταετούς νομής του χρησιδεσπόζοντος ή των δικαιοπαρόχων του μέχρι την 11-9-1915 για κτήση κυριότητας με έκτακτη χρησικτησία εκτός των λοιπών προϋποθέσεων, αποτελεί και το γεγονός ότι το ακίνητο δεν είναι δημόσιο κτήμα, όπως εν προκειμένω (ΑΠ 1256/1997 ΕΛΔνη 39.596). Σε κάθε περίπτωση το επίδικο ακίνητο δεν περιλαμβάνεται στην ευρύτερη έκταση των 18.280 τ.μ. για την οποία το εναγόμενο και ήδη εκκαλόν Ελληνικό Δημόσιο υπέβαλε δήλωση ιδιοκτησίας στο Εθνικό Κτηματολόγιο, η οποία κατά τους ισχυρισμούς του είχε καταληφθεί από τον καταπατητή Σ. Μ. Β., σε βάρος του οποίου μάλιστα εξέδωσε τα έτη 1936, 1937, 1938 και 1939 πρωτόκολλα γνωμοδοτήσεως, τουτέστιν πρωτόκολλα καθορισμού αποζημίωσης για αυθαίρετη χρήση δημόσιου κτήματος, αλλά τούτο απέχει περίπου οκτώ (8) χιλόμετρα από την παραπάνω περιοχή που έχει καταχωρηθεί ως το... δημόσιο κτήμα. Ενισχυτικό της ανωτέρω κρίσης του Δικαστηρίου τούτου, ότι δη-

λαδή η επίδικη έκταση βρίσκεται σε διαφορετική θέση από εκείνη που κατέλαβε ο παραπάνω καταπατητής Β. ή Μ., αποτελούν, εκτός των άλλων και το γεγονός ότι σύμφωνα με την με επίκληση επαναπροσκομιζόμενη από τον εφεσίβλητο-ενάγοντα υπ' αριθ. Ε4159/2170/Ν.1 1549/20-4-1975 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας (ΦΕΚ 114/24-5-1975 - τεύχος Δ') ανακλήθηκε προγενέστερη αναγκαστική απαλλοτρίωση της ευρύτερης περιοχής που αφορούσε μεταξύ άλλων και το επίδικο, η σχετική δε ανακλητική της απαλλοτρίωσης απόφαση, μεταγράφηκε στην μερίδα του εφεσίβλητου ενάγοντος που αφορούσε το επίδικο και φερόταν με την απόφαση, ως ιδιοκτήτης της επίδικης έκτασης (Βλ. .../28-4-1977 πιστοποιητικό του υποθηκοφύλακα...). Λαμβανομένου δε υπόψη ότι μια περιοχή δύναται να κηρυχθεί απαλλοτριωτέα μόνον αν ανήκει σε τρίτο ιδιοκτήτη και όχι στην περιουσία του ελληνικού δημοσίου (εναγομένου), συνάγεται ότι το επίδικο ακίνητο που, κατά τα ανωτέρω, κηρύχθηκε απαλλοτριωτέο, είναι αδύνατο να ανήκει κατά κυριότητα στο εκκαλόν, όπως τούτο αβασίμως ισχυρίστηκε, αλλά στον ενάγοντα. Με βάση τις παραπάνω ουσιαστικές και νομικές παραδοχές, η περί ιδίας κυριότητας του εκκαλούντος εναγομένου Ελληνικού Δημοσίου επί του ενδίκου ακινήτου ένσταση, είναι αβάσιμη και απορριπτέα, και η εγγραφή του εναγομένου επί του επιδίκου ακινήτου είναι ανακριβής και προσβάλλει το δικαίωμα κυριότητας του ενάγοντος εφεσίβλητου.

Συνεπώς, πρέπει να γίνει δεκτή η αγωγή ως βάσιμη κατ' ουσίαν. Επομένως, αφού και το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο με την εκκαλουμένη απόφασή του, έκρινε κατά τον ίδιο τρόπο έστω και με ελλιπέστερη αιτιολογία που συμπληρώνεται με την παρούσα, ορθώς ερμήνευσε και εφάρμοσε το νόμο και δεν έσφαλε ως προς την εκτίμηση των αποδείξεων, όσα δε αντίθετα ισχυρίζεται το εκκαλόν Ελληνικό δημόσιο με την έφεσή του και όλους τους λόγους που περιέχονται σ' αυτήν κρίνονται απορριπτέα, όπως και η έφεση, ως αβάσιμη κατ' ουσίαν, στο σύνολό της.» Με αυτά που δέχτηκε και έτσι που έκρινε το Εφετείο διέλαβε πλήρεις, σαφείς και χωρίς αντιφάσεις αιτιολογίες που καθιστούν εφικτό τον αναιρετικό έλεγχο και δεν στέρησε την απόφασή του από νόμιμη βάση και επομένως οι πρώτος και τρίτος λόγοι αναίρεσης από τους αριθ. 1 και 19 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δ.,

με τους οποίους υποστηρίζονται τα αντίθετα, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

Επειδή, από τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 10 Κ.Πολ.Δ. με την οποία ορίζεται ότι αναίρεση επιτρέπεται αν το δικαστήριο παρά το νόμο δέχτηκε πράγματα που έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης, ως αληθινά, χωρίς απόδειξη, προκύπτει ότι ο λόγος αυτός αναιρέσεως ιδρύεται, όταν το δικαστήριο δέχεται πράγματα, δηλαδή αυτοτελείς πραγματικούς ισχυρισμούς, οι οποίοι τείνουν σε θεμελίωση, κατάλυση ή παρακώλυση του δικαιώματος, που ασκείται με την αγωγή, ένσταση ή αντένσταση, χωρίς να έχει προσαχθεί οποιαδήποτε απόδειξη για τα πράγματα αυτά, ή όταν δεν εκθέτει από ποια αποδεικτικά στοιχεία άντλησε την απόδειξη γι' αυτά. Στην προκειμένη περίπτωση με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η πλημμέλεια ότι δέχτηκε χωρίς καμία απόδειξη ότι το επίδικο ακίνητο απέχει περίπου 8 χιλιόμετρα από την παραπάνω περιοχή που έχει καταχωρηθεί ως ΒΚ 59 δημόσιο κτήμα. Όπως όμως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση το Εφετείο στην ως άνω κρίση του κατέληξε ύστερα από εκτίμηση, όπως βεβαιώνει, των ενόρκων καταθέσεων των μαρτύρων κ.λπ., καθώς επίσης και των εγγράφων, τα οποία με επίκληση προσκόμισαν οι διάδικοι. Έτσι στην εν λόγω κρίση του το Εφετείο δεν κατέληξε χωρίς απόδειξη και γι' αυτό πρέπει ο αμέσως πιο πάνω από το άρθρο 559 αριθ. 10 Κ.Πολ.Δ. λόγος αναιρέσεως να απορριφθεί ως αβάσιμος. Αφού απορρίπτεται η αίτηση αναίρεσης πρέπει τα δικαστικά έξοδα του αναιρεσιβλήτου να επιβληθούν σε βάρος του ηττηθέντος αναιρεσιέοντος Ελληνικού Δημοσίου (άρθρα 176 και 183 ΚΠολΔ). [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 275/2013 (Τμ. Α1 Πολ.)

Ένορκες βεβαιώσεις. Νομότυπη λήψη των ένορκων βεβαιώσεων. Κλήση αντιδίκων. Η διάταξη της ΚΠολΔ 270 παρ. 2γ' εξαρτά το παραδεκτό του εν λόγω αποδεικτικού μέσου από την προηγούμενη κλήτευση του αντιδίκου για να δυνηθεί να παραστεί κατά την εξέταση. Αναγκαίο στοιχείο της κλήτευσης ο προσδιορισμός κατά τρόπο σαφή και συγκεκρι-

κριμένο του χρόνου και τόπου της εξέτασης, σε αντίθετη περίπτωση η κλήση είναι άκυρη και η ένορκη βεβαίωση που έγινε χωρίς την παρουσία του αντιδίκου είναι ανύπαρκτη ως αποδεικτικό μέσο και δεν λαμβάνεται υπόψη. Κρίθηκε ότι είναι απαράδεκτη η λήψη υπόψη ένορκης βεβαίωσης, επειδή στην κλήση που επιδόθηκε στον αντίδικο, εκαλείτο να παρασταθεί συγχρόνως σε περισσότερα καταστήματα που προσδιορίζονταν συγχρόνως διαζευκτικά και συμπλεκτικά (ή/και).

Κατά το άρθρο 270 παρ. 2 εδ γ' ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή προξένου λαμβάνονται υπόψη το πολύ τρεις για κάθε πλευρά και μόνο αν έχουν δοθεί ύστερα από κλήτευση του αντιδίκου δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη βεβαίωση και αν πρόκειται να δοθούν στην αλλοδαπή, οκτώ ημέρες πριν από αυτή. Από τη διάταξη αυτή η οποία εξαρτά το παραδεκτό του εν λόγω αποδεικτικού μέσου από την προηγούμενη κλήτευση του αντιδίκου για να δυνηθεί να παραστεί κατά την εξέταση συνάγεται ότι απαιτείται στη σχετική κλήση να ορίζεται κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο ο χρόνος και ο τόπος της εξέτασης και ότι αν τούτο δεν συμβεί η ένορκη βεβαίωση που έγινε χωρίς την παρουσία του αντιδίκου είναι ανύπαρκτη ως αποδεικτικό μέσο και δεν λαμβάνεται υπόψη.

Με τους λόγους της αναίρεσης, πρώτο κατά το σχετικό του μέρος, δεύτερο και τρίτο αποδίδεται κατ' εκτίμηση ότι το Εφετείο υπέπεσε στην πλημμέλεια που προβλέπεται μόνο από το άρθρο 559 αριθ. 11 α' Κ.Πολ.Δ. διότι παρά το νόμο έλαβε υπόψη του τις υπ' αριθμ. 490 και 491/28-2-2008 ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον του Ειρηνοδίκη Πειραιά τις οποίες προσκόμισε και επικαλέστηκε ο αναιρεσίβλητος προς απόδειξη του αγωγικού του ισχυρισμού ότι ο ισχυρός κλονισμός της εγγάμου σχέσεως αυτών επήλθε από λόγο που αφορά το πρόσωπο της εναγομένης, καθόσον οι βεβαιώσεις αυτές δόθηκαν παρά το γεγονός ότι στην από 22-2-2008 κλήση για εξέταση μαρτύρων που της επιδόθηκε δεν προσδιορίζονταν κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο ο τόπος και ο χρόνος στον οποίο θα γινόταν η εξέταση των μαρτύρων ενόψει του ότι εκαλείτο αυτή να παρασταθεί συγχρόνως σε

περισσότερα καταστήματα που προσδιορίζονταν συγχρόνως διαζευκτικά και συμπλεκτικά.

Από την επισκόπηση της από 22-2-2008 κλήσης του αναιρεσίβλητου που επιδόθηκε στην αναιρεσείουσα προκύπτει ότι ο πρώτος γνωστοποίησε στη δεύτερη την πρόθεσή του να εξετάσει μάρτυρες ενώπιον όπως κατά λέξη αναγράφεται: «του/της κ. Ειρηνοδίκου Πειραιώς ή/και του/της κ. Ειρηνοδίκη Αθηνών και ενώπιον της Συμβολαιογράφου Πειραιώς κ. Π. Λ.» και περαιτέρω την κάλεσε όπως επίσης κατά λέξη αναφέρεται «ενώπιον του/της κ. Ειρηνοδίκου Πειραιώς ή/και του/της Ειρηνοδίκου Αθηνών κατά τις ακόλουθες ημερομηνίες 1. Την Τετάρτη 27 Φεβρουαρίου 2008 και ώρες 09.30', 10.00', 10.30', 11.00', 11.30', 12.00' και 12.30', 2. Την Πέμπτη 28 Φεβρουαρίου 2008 και ώρες 09.30', 10.00', 10.30', 11.00', 11.30', 12.00' και 12.30' και 3. Την Παρασκευή 29 Φεβρουαρίου 2008 και ώρες 09.30', 10.00', 10.30', 11.00', 11.30', 12.00' και 12.30', 4. Την Τρίτη 11 Μαρτίου 2008 και ώρες 09.30', 10.00', 10.30', 11.00', 11.30', 12.00' και 12.30'. 5. Την Τετάρτη 12 Μαρτίου 2008 και ώρες 09.30', 10.00', 10.30', 11.00', 11.30', 12.00' και 12.30'. Παράλληλα προτίθεμαι να εξετάσω μάρτυρες ενώπιον της Συμβολαιογράφου Πειραιώς κ. Π. Λ. στο συμβολαιογραφείο της το οποίο βρίσκεται στον πέμπτο (5ο) όροφο επί της οδού ... αρ. 25 στον Πειραιά το απόγευμα της Πέμπτης 28 Φεβρουαρίου 2008 και ώρες 14.00', 15.00', 16.00', 17.00' και 18.00' καθώς και ενώπιον της Συμβολαιογράφου Πειραιώς Κ. Σ. στο συμβολαιογραφείο της το οποίο βρίσκεται στον δεύτερο (2ο) όροφο στην... αρ. ... στον... την Παρασκευή 29 Φεβρουαρίου 2008 και ώρες 13.00', 14.00', 15.00', 16.00', 17.00' και 18.00'».

Ο με τον ανωτέρω κατά διαζευκτικό τρόπο προσδιορισμός στην κλήση περισσότερων τόπων και χρόνων για την εξέταση των μαρτύρων δεν είναι σαφής και συγκεκριμένος ώστε να παρέχεται στην αναιρεσείουσα η δυνατότητα να παρασταθεί κατά την εξέταση και συνακόλουθα δεν πληρούται στην προκειμένη περίπτωση η απαιτούμενη από τη διάταξη του άρθρου 270 παρ. 2 εδ.γ' Κ.Πολ.Δ. προϋπόθεση της προηγούμενης κλήτευσης της αντιδίκου γι' αυτό και οι δοθείσες παρά την έλλειψη αυτή ως άνω δύο ένορκες βεβαιώσεις χωρίς να παρίσταται η αναιρεσείουσα είναι ανύπαρκτες ως αποδεικτικά μέσα. Επομένως, το Εφετείο που έλαβε υπόψη τις ένορκες αυτές βεβαιώσεις για τη

συναγωγή του αποδεικτικού πορίσματος υπέπεσε στην πλημμέλεια του άρθρου 559 αριθ. 11 περ. α' Κ.Πολ.Δ. γι' αυτό και οι εξεταζόμενοι ως άνω λόγοι αναίρεσης είναι βάσιμοι.

Κατ' ακολουθίαν πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά τους βάσιμους ως άνω λόγους και να παραπεμφθεί η υπόθεση για περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Εφετείο σύμφωνα με το άρθρο 580 παρ. 3 Κ.Πολ.Δ. όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4055/2012 και κατά διορθωτική ερμηνεία αυτού, αφού είναι δυνατή η σύνθεσή του από άλλους δικαστές πλην εκείνων που εξέδωσαν την αναιρούμενη απόφαση παρελκούσης ύστερα από αυτά της έρευνας των λοιπών λόγων. Εξάλλου ο αναιρεσίβλητος πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσείουσας (άρθρα 183 και 176 Κ.Πολ.Δ.). [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1570/2013 (Τμ. Α2 Πολ.)

Δίκες περί το δημόσιο. ΚΕΔΕ. Ανακοπή του δημοσίου κατά πλειστηριασμού εις βάρος οφειλέτη του όταν επισπεύδων είναι τρίτος. Εκπροσώπηση του δημοσίου από τον προϊστάμενο της αρμοδίας Δ.Ο.Υ. κατά του οποίου στρέφεται, καθώς και από τον Υπουργό των Οικονομικών, αλλιώς η επίδοση δεν έχει ολοκληρωθεί και δεν παράγει έννομες συνέπειες, με αποτέλεσμα, ανεξαρτήτως βλάβης του δημοσίου, να επέρχεται अपараδέκτο, που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο. Παράλειψη επίδοσης της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως στον εκπροσωπούντα το αναιρεσίβλητο Ελληνικό Δημόσιο προϊστάμενο της αρμοδίας Δ.Ο.Υ., ο οποίος και ανήγγειλε στον διενεργηθέντα πλειστηριασμό την απαίτηση της συγκεκριμένης Δ.Ο.Υ. κατά του καθ' ού ο πλειστηριασμός. Το δικαστήριο κηρύσσει απараδέκτη τη συζήτηση για την αναίρεση της υπ' αριθμ. 2285/2007 αποφάσεως του Εφετείου Θεσσαλονίκης. Όμοια η υπ' αριθμ. 1571/2013 απόφαση ΑΠ.

[...] Κατά το άρθρο 126 παρ. 1 εδ. ε' του Κ.Πολ.Δ.,

η επίδοση για το Δημόσιο γίνεται σε εκείνους που το εκπροσωπούν σύμφωνα με το νόμο. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 85 παρ. 1 του ΚΕΔΕ (ν.δ/γμα 356/1974), επί δικών του νομοθετήματος (διατάγματος) αυτού, όπως είναι και εκείνη από αναγγελία ή ανακοπή του Δημοσίου κατά πλειστηριασμού εις βάρος οφειλέτου του όταν επισπεύδων είναι τρίτος (άρθρ. 54 και 58), το Δημόσιο εκπροσωπεί ο διευθυντής του δημοσίου ταμείου (ήδη προϊστάμενος της αρμοδίας Δ.Ο.Υ.) κατά του οποίου στρέφεται και κοινοποιείται κάθε δικόγραφο με ποινή απараδέκτου. Σε κάθε, όμως, περίπτωση, με την ίδια ως άνω κύρωση, απαιτείται κοινοποίηση του δικογράφου και στον Υπουργό των Οικονομικών. Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι στις δίκες του ΚΕΔΕ, για να είναι έγκυρη η επίδοση προς το Δημόσιο του σχετικού δικογράφου, πρέπει, με ποινή απараδέκτου, να γίνει τόσο στον Υπουργό Οικονομικών, όσο και στο αρμόδιο όργανο και τούτο για μεγαλύτερη εξασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου. Σε αντίθετη περίπτωση, δηλαδή αν δεν επιδοθεί το δικόγραφο στον Υπουργό Οικονομικών ή στο εκπροσωπούν το Δημόσιο ως άνω όργανο, η επίδοση δεν έχει ολοκληρωθεί και δεν παράγει εννόμους συνεπείας, με αποτέλεσμα, ανεξαρτήτως βλάβης του Δημοσίου, να επέρχεται απараδέκτο, που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο (Α.Π. 126/2012, 1515/2010, 1058/2009). Στην προκειμένη περίπτωση φέρεται προς συζήτηση η από 10-10-2011 αίτηση για αναίρεση της υπ' αριθμ. 2285/2008 αποφάσεως του Εφετείου Θεσσαλονίκης, η οποία απέρριψε την έφεση του αναιρεσειόντος κατά της υπ' αριθμ. 86/2007 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χαλκιδικής, που είχε δεχθεί ανακοπή του αναιρεσιβλήτου Ελληνικού Δημοσίου, και, μεταρρυθμίζοντας τον προσβαλλόμενο δι' αυτής πίνακα κατατάξεως δανειστών, απέβαλε εξ αυτού τον αναιρεσειόντα και στη θέση του κατέταξε το Ελληνικό Δημόσιο. Από τα έγγραφα του φακέλλου της υποθέσεως προκύπτει ότι τη συζήτηση αυτής επισπεύδει ο αναιρεσειών, με την επιμέλεια του οποίου επικυρωμένο αντίγραφο της αιτήσεως αναιρέσεως, περιέχον πράξη περί ορισμού δικασίμου και κλήση προς συζήτηση κατά την παρούσα δικάσιμο επιδόθηκε νομίμως και εμπροθέσμως στον Υπουργό των Οικονομικών για λογαριασμό του αναιρεσιβλήτου Ελληνικού Δημοσίου (βλ. προσκ. από τον αναιρεσειόντα υπ' αριθμ..../19-10-2012 έκθεση επιδόσεως του δικαστικού επιμελητού του Πρωτοδικείου

Αθηνών...). Όμως, από τα έγγραφα του φακέλλου της δικογραφίας δεν προκύπτει, ούτε άλλωστε και ο αναιρεσίων με τις κατατεθείσες προτάσεις του επικαλείται, επίδοση της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως στον εκπροσωπούντα το αναιρεσίβλητο Ελληνικό Δημόσιο στην προκειμένη δίκη, κατ' άρθρο 85 παρ. 1 Κ.Ε.Δ.Ε., προϊστάμενο της Β' Δ.Ο.Υ. ... , ο οποίος και ανήγγειλε στον διενεργηθέντα πλειστηριασμό την απαίτηση της συγκεκριμένης Δ.Ο.Υ. κατά του καθ' ού ο πλειστηριασμός. Επομένως, η επίδοση προς το αναιρεσίβλητο Ελληνικό Δημόσιο, που δεν εμφανίσθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, δεν έχει ολοκληρωθεί, σύμφωνα με την προεκτεθείσα σχετική νομική σκέψη, ελλείψει της κοινοποίησης της αιτήσεως προς τον αρμόδιο, ως άνω, προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., και πρέπει κατόπιν αυτού, μετά από αυτεπάγγελτη έρευνα, να κηρυχθεί απαράδεκτη η συζήτηση της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως. [...]

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1051/2014 (Τμ. Α2 Πολ.)

Ματαιώση πλειστηριασμού επί ακινήτου. Συνέχιση του πλειστηριασμού με την επίσπευση αυτού είτε από τον ίδιο τον επισπεύδοντα είτε από άλλον δανειστή, όχι όμως πριν τη παρέλευση 15 ημερών από τη χρονολογία που συντάχθηκε από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού η σχετική πράξη καταθέσεως της εντολής για συνέχιση της εκτελέσεως. Η κατάθεση αυτή δεν επέχει θέση κατασχέσεως και για τον λόγο αυτό δεν απαιτείται να παρεμβάλλεται, προκειμένου περί ακινήτων, από την κατάθεση της εντολής μέχρι τον πλειστηριασμό η προθεσμία των 40 ημερών της παρ. 4 του άρθρου 998 ΚΠολΔ. Ορθή η κρίση του Εφετείου ότι ο επίδικος πλειστηριασμός που ορίσθηκε και διενεργήθηκε πριν την πάροδο 40 ημερών από την εντολή συνεχίσεως προς τον δικαστικό επιμελητή και την κατάθεση της εντολής στην υπάλληλο του πλειστηριασμού δεν είναι άκυρος. Απορρίπτει την αναίρεση κατά της υπ' αριθμ. 7547/2007 απόφασης ΕφετΑθ.

ΚΠολΔ, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ. 23 ν. 2298/1995, που αναφέρεται στον πλειστηριασμό ακινήτων, ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει πριν περάσουν σαράντα (40) ημέρες από την ημέρα που έγινε η κατάσχεση ..., ενώ κατά το άρθρο 999 παρ. 5 ΚΠολΔ, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ. 24 ν. 2298/1995, οι διατάξεις των άρθρων 972 και 973 εφαρμόζονται και εδώ, εφόσον στο άρθρο αυτό δεν ορίζεται διαφορετικά. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 973 παρ. 1, 2 και 3 ΚΠολΔ, όπως οι παράγραφοι 1 και 3 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 4 παρ. 15 ν. 2298/1995: Αν για οποιοδήποτε λόγο ο πλειστηριασμός δεν έγινε κατά την ημέρα που είχε οριστεί, επισπεύδεται πάλι με εντολή προς το δικαστικό επιμελητή να συνεχίσει την αναγκαστική εκτέλεση. ... (παρ. 1). Κάθε δανειστής, εφόσον έχει απαίτηση που στηρίζεται σε τίτλο εκτελεστό και κοινοποίησε σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση επιταγή για εκτέλεση, μπορεί να επισπεύσει τον πλειστηριασμό (παρ. 2). Όταν ένας δανειστής, άλλος από τον επισπεύδοντα, θέλει να επισπεύσει τον πλειστηριασμό, κατά την παρ. 2, πρέπει να το δηλώσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και να συνταχθεί σχετική πράξη. Η διάταξη του άρθρου 959 παρ. 4 εφαρμόζεται αναλόγως και η σχετική προθεσμία υπολογίζεται από τη χρονολογία της πράξης... (παρ. 3). Τέλος, κατά την παράγραφο 4 εδ. α' του άρθρου 959 ΚΠολΔ, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ. 10 ν. 2298/1995, που αναφέρεται στον πλειστηριασμό κινητών, ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει πριν περάσουν δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημέρα της κατασχέσεως.

Από τις πιο πάνω διατάξεις προκύπτει ότι ο πλειστηριασμός, είτε κινητών είτε ακινήτων, που ματαιώθηκε για οποιοδήποτε λόγο κατά την προγραμματισμένη ημέρα και συνεχίζεται (επισπεύδεται) είτε από τον ίδιο τον επισπεύδοντα είτε από άλλον δανειστή, δεν μπορεί να γίνει πριν περάσουν δεκαπέντε (15) ημέρες από τη χρονολογία που συντάσσεται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού η σχετική πράξη καταθέσεως της εντολής για συνέχιση της εκτελέσεως. Η κατάθεση αυτή δεν επέχει θέση κατασχέσεως, την οποία προϋποθέτει υφισταμένη, και για τον λόγο αυτό δεν απαιτείται να παρεμβάλλεται, προκειμένου περί ακινήτων, από την κατάθεση της εντολής μέ-

[...] Σύμφωνα με το άρθρο 998 παρ. 4 εδ. α'

χρι τον πλειστηριασμό η προθεσμία των σαράντα (40) ημερών της παραγράφου 4 του άρθρου 998 ΚΠολΔ (ΑΠ 1687/2005).

Στην προκειμένη περίπτωση ο εδώ αναιρεσείων με τον μοναδικό λόγο της ανακοπής του ισχυρίσθηκε: ότι ο πλειστηριασμός ακινήτου του που επισπεύσθηκε από τον δανειστή του Γ. Α. (μη διάδικο) για την 31-3-2004, ματαιώθηκε και ότι άλλος δανειστής του, ο πρώτος των καθών η ανακοπή, συνέχισε τη διαδικασία του πλειστηριασμού ειδικότερα ότι με την από 27-5-2005 εντολή για συνέχιση της εκτελεστικής διαδικασίας από τον πρώτο των καθών προς τον δικαστικό επιμελητή... και την κατάθεση αυτής στην υπάλληλο του πλειστηριασμού..., συμβολαιογράφο Αθηνών, για την οποία η τελευταία συνέταξε την υπ' αριθμ..../27-5-2005 σχετική πράξη, ο δικαστικός επιμελητής εξέδωσε την υπ' αριθμ..../2005 περίληψη κατασχετήριας εκθέσεως, με την οποία ορίσθηκε νέος πλειστηριασμός για την 6-7-2005, και ότι ο πλειστηριασμός που διενεργήθηκε κατά την τελευταία αυτή ημερομηνία και κατά τον οποίο αναδείχθηκαν υπερθεματιστές οι δεύτερη και τρίτος των αναιρεσίβλητων, είναι άκυρος, γιατί από την ημερομηνία που κατατέθηκε η δήλωση συνέχισης στην υπάλληλο του πλειστηριασμού (27-5-2005) μέχρι την ημερομηνία που έγινε ο πλειστηριασμός (6-7-2005) δεν μεσολαβούν σαράντα (40) αλλά τριάντα εννέα (39) ημέρες.

Το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του δέχθηκε ότι ο εν λόγω πλειστηριασμός που ορίσθηκε και διενεργήθηκε πριν την πάροδο σαράντα (40) ημερών από την εντολή συνέχισης προς τον δικαστικό επιμελητή και την κατάθεση της εντολής στην υπάλληλο του πλειστηριασμού δεν είναι άκυρος, αφού η πιο πάνω δήλωση και η εντολή για την έκδοση επαναληπτικής περιλήψεως κατασχετήριας εκθέσεως δεν επέχει θέση κατασχέσεως, η οποία είχε επιβληθεί πολύ προγενέστερα, και ότι κατά συνέπεια εγκύρως έλαβε χώραν ο προσβαλλόμενος με την ανακοπή πλειστηριασμός, και με τις σκέψεις αυτές απέρριψε ως ουσιαστικά αβάσιμη την έφεση του ανακόπτοντος κατά της πρωτόδικης αποφάσεως, που με τις ίδιες αιτιολογίες είχε απορρίψει τον λόγο αυτό της ανακοπής ως μη νόμιμο.

Έτσι που έκρινε το Εφετείο, και με βάση τα προεκτεθέντα, δεν παραβίασε τις διατάξεις ουσιαστικού δικαίου των άρθρων 973 παρ. 1, 959

παρ. 4, 998 παρ. 4 και 999 παρ. 5 ΚΠολΔ και συνεπώς ο περί του αντιθέτου, από το άρθρο 559 αρ. 1 ΚΠολΔ, μοναδικός λόγος της αναιρέσεως, που αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση την πλημμέλεια αυτή, τυγχάνει αβάσιμος. [...]

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 177/2012

(ΑΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ)

Συμβολαιογράφοι. Υποχρεωτική αποχώρησή τους από την υπηρεσία. Γίνεται υποχρεωτικά μόλις συμπληρώσουν το 70ό έτος της ηλικίας του, οπότε παύουν αυτοδικαίως να ασκούν τα καθήκοντά τους, χωρίς να απαιτείται προς τούτο η έκδοση της απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης κι ως εκ τούτου η δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της διαπιστωτικής αυτής πράξεως δεν μεταβάλλει την ημερομηνία αποχωρήσεώς τους. Για να διαπιστωθεί η ημερομηνία κατά την οποία συμπληρώνει το 70ό έτος της ηλικίας του ο συμβολαιογράφος λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία γεννήσεώς του, όπως προκύπτει από ληξιαρχική πράξη που έχει συνταχθεί το αργότερο μέσα σε ενενήντα ημέρες από την ημέρα της γεννήσεως. Εάν όμως δεν έχει συνταχθεί ληξιαρχική πράξη, τότε ο νόμος καθιερώνει πλάσμα, κατά το οποίο ο συμβολαιογράφος, λογίζεται ότι γεννήθηκε την 31η Δεκεμβρίου του έτους γεννήσεώς του. Η ρύθμιση αυτή δεν αντίκειται στο Σύνταγμα, ούτε και οι διακρίσεις που έχουν θεσπιστεί ως προς τις ημερομηνίες συμπληρώσεως του προβλεπόμενου ορίου ηλικίας για την αποχώρηση του διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. και των δικαστικών λειτουργών. Απορρίπτει την αίτηση ακύρωσης.

[...] 2. Επειδή, με την αίτηση αυτή, για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (ειδικά γραμμάτια παραβόλου 1546136,1115753, σειράς Α'), ζητείται να ακυρωθεί η 61151/3-7-2006 πράξη του Προϊσταμένου της Διευθύνσεως Δ3 του Υπουργείου Δικαιοσύνης (ΦΕΚ Γ' 190/19-

7-2006), με την οποία διαπιστώνεται η αποχώρηση της αιτούσας, συμβολαιογράφου Σπάρτης, από την υπηρεσία από 1-7-2006, λόγω συμπληρώσεως στις 30-6-2006 του εβδομηκοστού έτους της ηλικίας της.

3. Επειδή, η αιτούσα, κατά το χρονικό διάστημα από 1-7 έως 15-9-2006, οπότε (15-9-2006) της επιδόθηκε η προσβαλλόμενη διαπιστωτική πράξη, συνέχισε να ασκεί τα καθήκοντά της ως συμβολαιογράφου και να συντάσσει σχετικές πράξεις (βλ. την προσαγόμενη 428/14-12-2011 βεβαίωση της Συμβ/φου Σπάρτης..., με την οποία η ως άνω συμβολαιογράφος, ως κατέχουσα ήδη το αρχείο της αιτούσας, βεβαιώνει ότι για το χρονικό διάστημα από 1-7-2006 έως και 14-9-2006 η τελευταία συνέταξε 150 πράξεις, με αριθμούς 37431/14-7-2006 έως 37580/14-09-2006). Υπό τα δεδομένα αυτά, η αιτούσα, όπως βασίμως υποστηρίζει, θεμελιώνει ειδικό έννομο συμφέρον για τη συνέχιση της δίκης, παρά το γεγονός ότι έχει ήδη αποχωρήσει από την υπηρεσία, διότι η νομιμότητα ή μη της προσβαλλόμενης πράξεως (η εκτέλεση της οποίας δεν προκύπτει ότι ανεστάλη με προσωρινή πράξη του Προέδρου, ενώ η από 21-9-2006 αίτηση αναστολής αυτής, απορρίφθηκε με την 46/2007 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ) μπορεί να επιδρά στο κύρος και την ισχύ των συμβολαιογραφικών πράξεων που αυτή συνέταξε κατά το ως άνω χρονικό διάστημα. Όσα αντίθετα δε προβάλλει ο Υπουργός και, ειδικότερα, ότι η αιτούσα, μετά την αποχώρησή της από την υπηρεσία δεν έχει έννομο συμφέρον για τη συνέχιση της δίκης, είναι αβάσιμα και απορριπτέα.

4. Επειδή, η κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως ασκήθηκε εμπροθέσμως, αφού αυτή κατατέθηκε νομίμως στο Συμβούλιο της Επικρατείας στις 21-9-2006, ενώ η επίδοση της προσβαλλόμενης με αυτήν πράξεως στην αιτούσα έγινε στις 15-9-2006. Συνεπώς, ο αντίθετος ισχυρισμός του Δημοσίου είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

5. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 92 παρ. 5 του Συντάγματος, οι συμβολαιογράφοι αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία μόλις συμπληρώσουν το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας τους. Εξάλλου, ο ν. 2830/2000 «Κώδικας Συμβολαιογράφων» (ΦΕΚ Α'96), ορίζει τα εξής: Στο άρθρο 33 ότι: «1. Ο συμβολαιογράφος αποχωρεί υποχρεωτικά από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση

του εβδομηκοστού έτους της ηλικίας του, που αποδεικνύεται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 21. 2. Ως ημερομηνία γέννησης για την εφαρμογή της παραγράφου 1 θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης του αποχωρούντος, εφόσον δεν υφίσταται ληξιαρχική πράξη γέννησης που έχει εξαρχής συνταχθεί (όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 άρθρου 14 του ν. 3090/2002, Α' 329). 3. Όποιος αποχωρεί με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας, σύμφωνα με τα παραπάνω, παύει αυτοδίκαια να ασκεί τα καθήκοντά του. Για την αυτοδίκαιη αποχώρηση εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». Στο δε άρθρο 21 ότι: «1. Συμβολαιογράφος διορίζεται όποιος έχει συμπληρώσει το 28ο έτος και δεν έχει υπερβεί το 42ο έτος της ηλικίας του... 2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου ως ημέρα γέννησης λαμβάνεται υπόψη η πραγματική, που αποδεικνύεται με ληξιαρχική πράξη, η οποία έχει συνταχθεί το αργότερο μέσα σε ενενήντα ημέρες από την ημέρα της γέννησης. Εάν δεν συντάχθηκε ληξιαρχική πράξη, σύμφωνα με τα παραπάνω, ως ημέρα γέννησης θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης (όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3090/2002, Α' 329). 3. Το έτος γέννησης, σε περίπτωση έλλειψης ληξιαρχικής πράξης σύμφωνα με τα παραπάνω, αποδεικνύεται για τους άρρενες από το μητρώο αρρένων και για τις θήλεις από το γενικό μητρώο δημοτών. 4. Σε περίπτωση πολλών εγγραφών στα μητρώα επικρατεί η πρώτη. 5. Δικαστικές αποφάσεις ή διοικητικές πράξεις που διορθώνουν την ηλικία ή την εγγραφή στο μητρώο δεν λαμβάνονται υπόψη».

6. Επειδή, από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 33 του ν. 2830/2000 συνάγεται ότι η αποχώρηση του συμβολαιογράφου από την υπηρεσία, γίνεται υποχρεωτικά μόλις συμπληρώσει το 70ό έτος της ηλικίας του. Με τη συμπλήρωση δηλαδή του ως άνω χρονικού ορίου των 70 ετών, ο συμβολαιογράφος παύει αυτοδικαίως να ασκεί τα καθήκοντά του, χωρίς να απαιτείται προς τούτο η έκδοση της απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης, υπό την έννοια ότι, η απόφαση αυτή έχει διαπιστωτικό απλώς χαρακτήρα, δηλαδή, οποτεδήποτε και αν εκδοθεί, περιορίζεται στο να διαπιστώσει το νομικό αυτό γεγονός

και ανατρέχει στο χρόνο της αποχωρήσεως του συμβολαιογράφου (πρβλ Ολ.ΕΣ 1432/1988).

7. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η αιτούσα, συμβολαιογράφος Σπάρτης, γεννήθηκε στις 30-6-1936, σύμφωνα με τη συνταχθείσα υπ' αριθμ. 130/30-6-1936 ληξιαρχική πράξη του Ληξιάρχου Σπάρτης. Με την προσβαλλόμενη πράξη (υπ' αριθ.61151/3-7-2006) πράξη του Προϊσταμένου της Διευθύνσεως Δ3 του Υπουργείου Δικαιοσύνης, διαπιστώθηκε, κατ' επίκληση των διατάξεων του άρθρου 33 του Κώδικα Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000), ότι η αιτούσα αποχωρεί υποχρεωτικά από την υπηρεσία την 1-7-2006 και παύει να ασκεί τα καθήκοντά της, καθόσον έχει συμπληρώσει το προβλεπόμενο από το νόμο, όριο ηλικίας της, στις 30-6-2006. Η πράξη αυτή δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 19-7-2006 (ΦΕΚ Γ' 190).

8. Επειδή, η υπ' αριθ.565/2004 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Υπουργού Δικαιοσύνης... στους Διευθυντές της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης...» (ΦΕΚ Β' 842) ορίζει στο άρθρο 4 παρ. 27 ότι μεταβιβάζονται στους διευθυντές οι αρμοδιότητες για θέματα που αφορούν «τις αποφάσεις μετάθεσης και αποχώρησης για οποιοδήποτε λόγο από την υπηρεσία, των συμβολαιογράφων και υποθηκοφυλάκων». Ενόψει της διατάξεως αυτής, νομίμως εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πράξη από τον Προϊστάμενο της Διευθύνσεως Δ3 του Υπουργείου Δικαιοσύνης, στον οποίο μεταβιβάσθηκε η αρμοδιότητα για την έκδοσή της. Ο αντίθετος λόγος δε της αιτήσεως ακυρώσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

9. Επειδή, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην 6η σκέψη, ως προς την έννοια των διατάξεων των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 33 του ν. 2830/2000, όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο, το γεγονός της συμπληρώσεως στις 30-6-2006 του 70ού έτους της ηλικίας της αιτούσας -όπως προέκυπτε από τη συνταχθείσα κατά την ημέρα της γεννήσεώς της οικεία ληξιαρχική πράξη- συνεπάγεται, αυτό καθαυτό, την υποχρεωτική αποχώρηση αυτής από την υπηρεσία και την παύση αυτοδικαίως των καθηκόντων της ως συμβολαιογράφου από την 1η-7-2006, η προσβαλλόμενη δε ήδη πράξη, περιοριζόμενη στη διαπίστωση του νομικού αυτού γεγονότος και μόνο, νομίμως

ανέτρεξε στον ως άνω χρόνο, ως χρόνο αποχωρήσεως της αιτούσας από την υπηρεσία. Συνεπώς, η έκδοση, δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποίηση της διαπιστωτικής αυτής πράξεως στην αιτούσα μετά τις 30-6-2006 (που συμπλήρωσε αυτή το 70ό έτος της ηλικίας της) δεν ασκεί επιρροή ούτε μεταβάλλει, κατά το νόμο, την ως άνω ημερομηνία αποχωρήσεώς της από την υπηρεσία. Εξάλλου, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο της εν λόγω πράξεως και τα στοιχεία του φακέλου, αυτή φέρει πλήρη αιτιολογία, ως προς τη συνδρομή των κατά το νόμο προϋποθέσεων για την αποχώρηση της αιτούσας από την υπηρεσία, λόγω συμπληρώσεως του ορίου ηλικίας της στις 30-6-2006. Οι αντίθετοι σχετικώς λόγοι ακυρώσεως είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι.

10. Επειδή, περαιτέρω, από τις παραπάνω διατάξεις των άρθρων 33 (παρ. 1, 2) και 21 (παρ. 2 - 5) του ν. 2830/2000, όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο (άρθρο 14 παρ.1, 2 ν. 3090/2002), συνάγεται ότι για να διαπιστωθεί η ημερομηνία κατά την οποία συμπληρώνει το 70ό έτος της ηλικίας του ο συμβολαιογράφος -οπότε αποχωρεί υποχρεωτικά από την υπηρεσία- λαμβάνεται υπόψη η πραγματική ημερομηνία γεννήσεώς του, η οποία αποδεικνύεται με ληξιαρχική πράξη που έχει συνταχθεί το αργότερο μέσα σε ενενήντα ημέρες από την ημέρα της γεννήσεως. Εάν όμως δεν έχει συνταχθεί ληξιαρχική πράξη σύμφωνα με τα ανωτέρω, τότε ο νόμος καθιερώνει πλάσμα, κατά το οποίο ο συμβολαιογράφος, προκειμένου να αποχωρήσει από την υπηρεσία, λογίζεται ότι γεννήθηκε την 31η Δεκεμβρίου του έτους γεννήσεώς του. Οι διατάξεις αυτές δεν έρχονται σε αντίθεση προς την αρχή της ισότητας (άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος), καθ' ο μέρος κάνουν διάκριση μεταξύ συμβολαιογράφων που έχουν ληξιαρχική πράξη γεννήσεως και εκείνων που δεν έχουν τέτοια πράξη, σ' ό,τι αφορά τον τρόπο καθορισμού του 70ού έτους της ηλικίας τους, προκειμένου να αποχωρήσουν από την υπηρεσία. Τούτο διότι, το πλάσμα που θεσπίζουν οι εν λόγω διατάξεις, βρίσκεται εντός των πλαισίων της διατάξεως του άρθρου 92 παρ. 5 του Συντάγματος και καθορίζεται κατά τρόπο πάγιο και αντικειμενικό, που υπογορεύεται εκ λόγων αδυναμίας να εξακριβωθεί η πραγματική ημερομηνία γεννήσεως και η συμπλήρωση του ορίου ηλικίας των αποχωρούντων συμβολαιογράφων στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει

ληξιαρχική πράξη, από την οποία και μόνο θα μπορούσε να διαπιστωθεί με βεβαιότητα, η πραγματική ηλικία των αποχωρούντων. Εξάλλου, από το γεγονός ότι κατηγορίες δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων εξέρχονται από την υπηρεσία εντός του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το προβλεπόμενο από το νόμο όριο ηλικίας και ειδικότερα α) την 31η Δεκεμβρίου αυτού οι υπάλληλοι που υπάγονται στον υπαλληλικό κώδικα (ν. 2683/1989, Α' 19 και ήδη ν. 3528/2007, Α' 26), β) την 31η Αυγούστου το διδακτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι. και γ) την 30ή Ιουνίου οι δικαστικοί λειτουργοί, δεν παραβιάζεται η συνταγματική αρχή της ισότητας, κατά το μέρος που ο ν. 2830/2000, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, θεωρεί ότι για τους συμβολαιογράφους, οι οποίοι αποδεικνύουν την πραγματική τους ηλικία με ληξιαρχική πράξη που συντάχθηκε όπως ορίζει το άρθρο 33 παρ. 2 και 3 αυτού (άρθρο 14 ν. 3090/2002), λαμβάνεται υπόψη η πραγματική ημερομηνία γεννήσεώς τους και όχι η 31η Δεκεμβρίου του έτους γεννήσεώς τους. Και αυτό γιατί, οι συμβολαιογράφοι είναι άμισθοι δημόσιοι λειτουργοί (άρθρο 1 παρ.1 ν. 2830/2000) και όχι δημόσιοι υπάλληλοι. Ανήκουν δηλαδή σε διαφορετική κατηγορία εργαζομένων, των οποίων ο διορισμός, τα καθήκοντα, ο τρόπος και οι συνθήκες ασκήσεως αυτών κ.λπ., είναι διαφορετικά και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να συγκριθούν μεταξύ τους. Ενώ, οι παραπάνω διακρίσεις ως προς τις ημερομηνίες συμπληρώσεως του προβλεπόμενου ορίου ηλικίας για την αποχώρηση του διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. και των δικαστικών λειτουργών δικαιολογούνται, διότι αποβλέπουν στο να μη διαταράσσεται η ομαλή λειτουργία των αντίστοιχων υπηρεσιών με την άκαιρη αποχώρηση των λειτουργών τους, λόγω ορίου ηλικίας. Έτσι, οι σχετικές διατάξεις συνδέουν τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας και την αποχώρησή τους από την υπηρεσία με τη λήξη του πανεπιστημιακού (ήδη ακαδημαϊκού) έτους για το διδακτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι. (31η Αυγούστου, βλ. άρθρο 14 παρ.1 ν. 5343/32, Α'86 και ήδη άρθρο 33 παρ. 1 ν. 4009/2011, Α'159), και πριν την έναρξη των δικαστικών διακοπών για τους δικαστικούς λειτουργούς (30ή Ιουνίου, βλ. άρθρο 11 παρ. 2 ν. 1756/1988). Επομένως, όσα αντίθετα προς τα ανωτέρω προβάλλονται με την αίτηση ακυρώσεως και, ειδικότερα, ότι με τις διατάξεις του ν. 2830/2000 (άρθρο 33) και

3090/2002 (άρθρο 14) εισάγεται ανεπίτρεπτη και αδικαιολόγητη διάκριση μεταξύ συμβολαιογράφων (που αποδεικνύουν τη χρονολογία γεννήσεως με ληξιαρχική πράξη γεννήσεως και αυτών που δεν αποδεικνύουν τούτο με ληξιαρχική πράξη), ως προς το χρόνο αποχωρήσεώς τους λόγω συμπληρώσεως του ορίου ηλικίας, καθώς και των συμβολαιογράφων που αποδεικνύουν την ημερομηνία γεννήσεώς τους με την κατά νόμο ληξιαρχική πράξη γεννήσεως, με το διδακτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι., τους δικαστικούς λειτουργούς και τους δημοσίους υπαλλήλους, και ότι επιβάλλεται προς αποκατάσταση της αντικειμενικής ισότητας και της ενιαίας αντιμετώπισης όλων των συμβολαιογράφων, να γίνει δεκτό ότι όλοι ανεξαιρέτως οι συμβολαιογράφοι θεωρούνται ότι αποχωρούν λόγω ορίου ηλικίας την 31η Δεκεμβρίου, δηλαδή στο τέλος του έτους που συμπληρώνουν ηλικία 70 ετών και όχι μόλις συμπληρώσουν το 70ό έτος από την ημερομηνία γεννήσεώς τους, είναι νόμω αβάσιμα και απορριπτέα. [...]

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 181/2012

(ΑΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ)

Συμβολαιογράφοι. Υποχρεωτική αποχώρησή τους από την υπηρεσία. Γίνεται υποχρεωτικά μόλις συμπληρώσουν το 70ό έτος της ηλικίας του, οπότε παύουν αυτοδικαίως να ασκούν τα καθήκοντά τους, χωρίς να απαιτείται προς τούτο η έκδοση της απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης κι ως εκ τούτου η δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της διαπιστωτικής αυτής πράξεως δεν μεταβάλλει την ημερομηνία αποχωρήσεώς τους. Για να διαπιστωθεί η ημερομηνία κατά την οποία συμπληρώνει το 70ό έτος της ηλικίας του ο συμβολαιογράφος λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία γεννήσεώς του, όπως προκύπτει από ληξιαρχική πράξη που έχει συνταχθεί το αργότερο μέσα σε ενενήντα ημέρες από την ημέρα της γεννήσεως. Εάν όμως δεν έχει συνταχθεί ληξιαρχική πράξη, τότε ο νόμος καθιερώνει πλάσμα, κατά το οποίο ο συμβολαιογράφος, λογίζεται ότι γεννήθηκε την

31η Δεκεμβρίου του έτους γεννήσεώς του. Η ρύθμιση αυτή δεν αντίκειται στο Σύνταγμα, ούτε και οι διακρίσεις που έχουν θεσπιστεί ως προς τις ημερομηνίες συμπληρώσεως του προβλεπόμενου ορίου ηλικίας για την αποχώρηση του διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. και των δικαστικών λειτουργών. Απορρίπτει την αίτηση ακύρωσης.

[...] 2. Επειδή, με την αίτηση αυτή, για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (ειδικά γραμμάτια παραβόλου 771010, 1588808, σειράς Α'), ζητείται να ακυρωθεί η 54281/22-5-2006 πράξη που εξέδωσε ο Προϊστάμενος της Διευθύνσεως Δ3 του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με την οποία πληροφόρησε την αιτούσα, Συμβολαιογράφο Σπάρτης α) ότι οφείλει να απέχει από τα καθήκοντά της από 1-7-2006, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν. 2830/2000, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 3090/2002 (αποχώρηση λόγω συμπληρώσεως του 70ού έτους της ηλικίας της, σύμφωνα με τη σχετική ληξιαρχική πράξη) και β) ότι η σχετική διαπιστωτική υπουργική απόφαση περί αποχωρήσεώς της από την υπηρεσία, θα εκδοθεί μετά τις 30-6-2006, περίληψη δε αυτής θα δημοσιευθεί στην ΕτΚ και θα γνωστοποιηθεί στην ίδια.

3. Επειδή, η αιτούσα άσκησε την από 29-6-2006 αίτηση αναστολής της προσβαλλόμενης πράξεως, ζήτησε δε και έλαβε από τον Πρόεδρο του Α' Τμήματος Διακοπών του Συμβουλίου της Επικρατείας, την από 12-07-2006 προσωρινή διαταγή αναστολής εκτελέσεως αυτής. Ακολούθως, η αίτηση αναστολής απορρίφθηκε με την 890/25-08-2006 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ. Κατά το χρονικό διάστημα από 1-7 έως 15-9-2006, οπότε (15-9-2006) επιδόθηκε στην αιτούσα η 61151/3-7-2006 διαπιστωτική πράξη περί αποχωρήσεώς της από την υπηρεσία, η τελευταία συνέχισε να ασκεί τα καθήκοντά της ως συμβολαιογράφου και να συντάσσει σχετικές πράξεις (βλ. την προσαγόμενη 428/14-12-2011 βεβαίωση της Συμβ/φου Σπάρτης..., με την οποία η ως άνω συμβολαιογράφος, ως κατέχουσα ήδη το αρχείο της αιτούσας, βεβαιώνει ότι για το χρονικό διάστημα από 1-7-2006 έως και 14-9-2006 η τελευταία συνέταξε 150 πράξεις, με αριθμούς 37431/14-7-2006

έως 37580/14-09-2006). Υπό τα δεδομένα αυτά, η αιτούσα, όπως βασίμως υποστηρίζει, θεμελιώνει ειδικό έννομο συμφέρον για τη συνέχιση της δίκης, παρά το γεγονός ότι έχει ήδη αποχωρήσει από την υπηρεσία, διότι η νομιμότητα ή μη της προσβαλλόμενης πράξεως μπορεί να επιδρά στο κύρος και την ισχύ των συμβολαιογραφικών πράξεων που αυτή συνέταξε κατά το χρονικό διάστημα από την απόρριψη της αιτήσεως αναστολής έως την επίδοση σ' αυτή της ως άνω διαπιστωτικής πράξεως (61151/2006).

4. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 92 παρ. 5 του Συντάγματος, οι συμβολαιογράφοι αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία μόλις συμπληρώσουν το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας τους. Εξάλλου, το άρθρο 33 του ν. 2830/2000 «Κώδικας Συμβολαιογράφων» (Α' 96) ορίζει τα εξής: «1. Ο συμβολαιογράφος αποχωρεί υποχρεωτικά από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του εβδομηκοστού έτους της ηλικίας του... 2.... 3.... Όποιος αποχωρεί με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας, σύμφωνα με τα παραπάνω, παύει αυτοδίκαια να ασκεί τα καθήκοντά του. Για την αυτοδίκαιη αποχώρηση εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

5. Επειδή, από την προπαρατιθέμενη διάταξη του άρθρου 33 παρ. 3 του ν. 2830/2000 συνάγεται ότι για την αποχώρηση του συμβολαιογράφου από την υπηρεσία λόγω συμπληρώσεως του ορίου ηλικίας εκδίδεται υποχρεωτικά απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης (ήδη Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων), η οποία βεβαιώνει τη συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων για την αποχώρηση αυτή, και η οποία μόνη έχει εκτελεστικό χαρακτήρα (ΣτΕ 5225/1987, 3160/1983).

6. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, η προσβαλλόμενη πράξη, με την οποία η αιτούσα πληροφορείται απλώς ότι πρέπει να απέχει από τα καθήκοντά της από 1-7-2006 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν. 2830/2000 (άρθρο 14 ν. 3090/2004), και ότι «η σχετική διαπιστωτική υπουργική απόφαση, περί αποχωρήσεώς της από την υπηρεσία, θα εκδοθεί μετά την 30-6-2006, περίληψη της οποίας θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στη συνέχεια θα γνωστοποιηθεί σ' αυτήν», αποτελεί πληροφοριακό έγγραφο, στερούμενο εκτελεστού χαρακτήρα και,

για το λόγο αυτό, προσβάλλεται απαραδέκτως. Πρέπει δε να σημειωθεί, ότι κατά της προαναφερθείσας 61151/3-7-2006 διαπιστωτικής πράξεως ασκήθηκε η από 20-9-2006 αίτηση ακυρώσεως από την αιτούσα (πράξη καταθέσεως στο ΣΤΕ Γ'516/21-9-20060), η οποία απορρίφθηκε ήδη ως αβάσιμη με την 177/2012 απόφαση του Δικαστηρίου τούτου. [...]

ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1976/2011

Κτηματολόγιο. Διόρθωση ανακριβούς πρώτης εγγραφής στα κτηματολογικά βιβλία. Όταν το ακίνητο φέρεται ως «αγνώστου ιδιοκτήτη» αίτηση ενώπιον του Κτηματολογικού Δικαστή μπορεί να υποβάλει όποιος έχει εγγραπτό δικαίωμα. Αντικείμενο της δίκης. Αίτηση νομιμοποιούνται να υποβάλουν όσοι κατέστησαν και μετά την έναρξη του Κτηματολογίου καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοι στο εγγραπτό δικαίωμα ή έχουν έννομο συμφέρον. Το αίτημα της ένδικης αίτησης αφορά τη διόρθωση της αρχικής και όχι μεταγενέστερης εγγραφής και μη νόμιμα απορρίφθηκε. Δεκτή η έφεση.

[...] Η αιτούσα εξέθετε στην από 15.5.2008 και με αριθ. εκθ. καταθ. 7822/2008 αίτηση ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου ότι είναι κυρία των αστικών ακινήτων (διαμερίσματος ορόφου, κλειστής θέσης στάθμευσης του ισογείου και αποθήκης του υπογείου) που περιγράφονται με λεπτομέρεια στην αίτηση και ότι, λόγω παραδρομής, η ισόγεια κλειστή θέση στάθμευσης εσφαλμένα καταχωρίστηκε στα κτηματολογικά βιβλία του Κτηματολογικού Γραφείου Αμαρουσίου ως παρακολούθημα του διαμερίσματος χωρίς το ποσοστό των 8/1000 συγκυριότητας εξ αδιαιρέτου που ανήκαν σ' αυτή και το ως άνω ποσοστό εμφανίζεται στα κτηματολογικά φύλλα ως άγνωστου ιδιοκτήτη. Ζήτησε δε με αυτήν να διαταχθεί η διόρθωση της ανακριβούς πρώτης εγγραφής στα κτηματολογικά βιβλία του ως άνω Κτηματολογικού Γραφείου, έτσι ώστε να φαίνεται ότι η θέση στάθμευσης δεν είναι παρακολούθημα του ως

άνω διαμερίσματος και να καταχωριστεί η θέση στάθμευσης ως αυτοτελής ιδιοκτησία της κυριότητας της αιτούσας με ποσοστό συγκυριότητας στο οικόπεδο 8/1000.

Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο με την εκκαλούμενη οριστική απόφαση του δέχθηκε εν μέρει την αίτηση ως προς το πρώτο αίτημα και διέταξε τη διαγραφή της θέσης στάθμευσης από παρακολούθημα του διαμερίσματος, αλλά απέρριψε την αίτηση κατά το δεύτερο αίτημα ως μη νόμιμη, με την αιτιολογία ότι αυτό αφορούσε όχι σε αρχική, αλλά σε μεταγενέστερη κτηματολογική εγγραφή. Ήδη η εκκαλούσα παραπονείται με την υπό κρίση έφεση για εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου και κακή εκτίμηση των αποδείξεων και ζητεί την εξαφάνιση της εκκαλουμένης κατά το μέρος που απέρριψε την αίτηση, ώστε να γίνει δεκτή η αίτηση και κατά το αίτημα που απορρίφθηκε πρωτοδίκως.

Το άρθρ. 6 § 1 ν. 2664/1998 ορίζει ότι: «§ 1: Πρώτες εγγραφές είναι εκείνες που καταχωρίζονται, ως αρχικές εγγραφές στο κτηματολογικό βιβλίο, κατά μεταφορά από τους κτηματολογικούς πίνακες, σύμφωνα με την § 2 περ. β του άρθρου 3. Οι πρώτες εγγραφές, επί των οποίων στηρίζεται κάθε μεταγενέστερη εγγραφή, υπόκεινται στις ρυθμίσεις του παρόντος κεφαλαίου». Περαιτέρω, στην § 3 περ. α' του ως άνω άρθρου, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 § 2 ν. 3481/2006, ορίζεται: «Στην περίπτωση των αρχικών εγγραφών με την ένδειξη "αγνώστου ιδιοκτήτη" κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 9, αντί της προβλεπόμενης στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου αγωγής, η διόρθωση μπορεί να ζητηθεί με αίτηση εκείνου που ισχυρίζεται ότι έχει εγγραπτό στο Κτηματολόγιο δικαίωμα, η οποία υποβάλλεται ενώπιον του Κτηματολογικού Δικαστή της τοποθεσίας του ακινήτου και, μέχρις ότου οριστεί αυτός, στο Μονομελές Πρωτοδικείο της τοποθεσίας του ακινήτου που δικάζει, κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κατάθεσή της και επί ποινή απαραδέκτου, η αίτηση αυτή κοινοποιείται από τον αιτούντα στο Ελληνικό Δημόσιο και εγγράφεται στο κτηματολογικό φύλλο του ακινήτου. Τα ανωτέρω ισχύουν και στην περίπτωση της κύριας παρέμβασης. Εάν στο κτηματολογικό φύλλο του ακινήτου έχουν ήδη καταχωριστεί και άλλες αιτήσεις ή κύριες παρεμβά-

σεις με αντίστοιχο περιεχόμενο, η μεταγενέστερη αίτηση κοινοποιείται από τον αιτούντα επί ποινή απαραδέκτου και εντός της ως άνω προθεσμίας στους προηγούμενους, αιτούντες ή κυρίως παρεμβαίνοντες. Η κοινοποίηση της αίτησης στις ανωτέρω περιπτώσεις γίνεται με επίδοση επικυρωμένου αντιγράφου της. Εφόσον η αίτηση γίνει τελεσιδικώς δεκτή, διορθώνεται η εγγραφή». Από τις συνδυασμένες ως άνω διατάξεις προκύπτει ότι στην περίπτωση ανακριβούς πρώτης εγγραφής στο κτηματολογικό φύλλο του ακινήτου, όταν με την ανακριβή εγγραφή φέρεται το ακίνητο ως «άγνωστου ιδιοκτήτη», όποιος ισχυρίζεται ότι έχει εγγραφτέο στο Κτηματολόγιο δικαίωμα, υποβάλλει αίτηση ενώπιον του Κτηματολογικού Δικαστή της τοποθεσίας του ακινήτου (και μέχρι αυτός να οριστεί στο Μονομελές Πρωτοδικείο της περιφέρειας του ακινήτου), που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, προκειμένου να ζητήσει τη διόρθωση της ανακριβούς πρώτης εγγραφής. Αντικείμενο της δίκης αυτής είναι η διαπίστωση της ύπαρξης του σχετικού εγγραφτέου δικαιώματος του αιτούντος και η διόρθωση της ανακριβούς πρώτης εγγραφής σύμφωνα με αυτή τη διαπίστωση, χωρίς τη διάγνωση κανενός αμφισβητούμενου δικαιώματος, αφού η εγγραφή «άγνωστου ιδιοκτήτη» δεν ενέχει τέτοια αμφισβήτηση, αλλ' ακριβώς την έλλειψη διαπίστωσης του υπάρχοντος δικαιώματος.

Περαιτέρω, ενόψει της γραμματικής διατύπωσης του άρθ. 6 § 3 περ. α' ν. 2664/1998 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 § 2 ν. 3481/2006. («... η διόρθωση μπορεί να ζητηθεί με αίτηση εκείνου που ισχυρίζεται ότι έχει εγγραφτέο στο Κτηματολόγιο δικαίωμα...»), εφόσον ο νόμος δεν διακρίνει, στα πρόσωπα που νομιμοποιούνται να υποβάλουν την αίτηση περιλαμβάνονται όχι μόνο όσοι είχαν ήδη εγγραφτέο δικαίωμα κατά την έναρξη του Κτηματολογίου, αλλά και όσοι κατέστησαν και μετά την έναρξη του Κτηματολογίου διάδοχοι (καθολικοί ή ειδικοί) στο εγγραφτέο δικαίωμα, αλλά και όσοι έχουν έννομο συμφέρον (λ.χ. οι δανειστές του δικαιούχου), αρκεί τούτο να είχε καταχωρισθεί στα κτηματολογικά βιβλία ως «άγνωστου ιδιοκτήτη» κατά την έναρξη του Κτηματολογίου, δηλ. να πρόκειται για αρχική εγγραφή. Είναι δε διαφορετικό το ζήτημα της έλλειψης νόμιμης βάσης τέτοιας αίτησης όταν ο ισχυριζόμενος ότι είναι δικαιούχος εγγραφτέου στο

Κτηματολόγιο δικαιώματος ζητεί τη διόρθωση όχι της πρώτης (αρχικής) εγγραφής, αλλά μεταγενέστερης, ήτοι εγγραφής που καταχωρίστηκε στα κτηματολογικά βιβλία μετά την έναρξη του Κτηματολογίου.

Στην προκείμενη περίπτωση, η αιτούσα ζήτησε, με την αίτηση, μεταξύ άλλων, τη διόρθωση της ανακριβούς πρώτης εγγραφής, ώστε στα κτηματολογικά βιβλία να αναγραφεί αυτή ως κυρία του προαναφερόμενου ακινήτου, ήτοι της κλειστής θέσης στάθμευσης Θ-1 στην πιλοτή, με ποσοστό συγκυριότητας στο οικόπεδο 8/1000, αντί της εσφαλμένης εγγραφής «άγνωστος ιδιοκτήτης» σε ποσοστό συγκυριότητας, στο οικόπεδο 14/1000, το οποίο δεν αντιστοιχεί σε κάποια οριζόντια ιδιοκτησία και ν' αποδοθεί σ' αυτή Κωδικός Αριθμός Καταχώρισης στο Εθνικό Κτηματολόγιο (ΚΑΕΚ). Με το περιεχόμενο αυτό η αίτηση, κατά το προαναφερόμενο αίτημά της, είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις που αναφέρονται στην προηγούμενη μείζονα σκέψη, δεδομένου ότι η αίτηση υποβλήθηκε από πρόσωπο που είχε έννομο συμφέρον ως ειδικός διάδοχος του αρχικού ιδιοκτήτη και το αίτημα αφορά στη διόρθωση της πρώτης (αρχικής) και όχι μεταγενέστερης, εγγραφής. Επομένως το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, το οποίο έκρινε ότι μη νομίμως εξητείτο η διόρθωση όχι αρχικής, αλλά μεταγενέστερης εγγραφής, εσφαλμένα εκτίμησε το δικόγραφο της αίτησης και εφήρμοσε το νόμο. Κατ' ακολουθίαν, αφού γίνει δεκτός ο σχετικός μοναδικός λόγος έφεσης ως και κατ' ουσίαν βάσιμος, πρέπει να εξαφανιστεί εν μέρει η εκκαλούμενη απόφαση και αφού το παρόν Δικαστήριο κρατήσει την υπόθεση, πρέπει να δικάσει κατ' ουσίαν την ως άνω αίτηση ως προς το απορριφθέν πρωτοδικώς αίτημά της.

ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΥΠ' ΑΡΙΘ. 226/2012

Κτηματολόγιο. Αγωγή του άρθρου 6 παρ. 2 του Ν. 2664/1998 για τη διόρθωση ανακριβούς πρώτης εγγραφής. Πότε ιδρύεται απλή και πότε αναγκαστική ομοδικία μεταξύ των περισσότερων εναγομένων, καθολικών και ειδικών διαδόχων. Όταν με την ανακριβή εγγραφή φέρεται τμήμα του ακινήτου ως «άγνωστου ιδιοκτήτη», αρκεί η άσκηση μό-

νο αγωγής κατά των λοιπών κατά την αμφισβητούμενη δικαιοδοσία με ένα δικόγραφο. Πότε είναι ορισμένη η αγωγή. Προϋποθέσεις για την απόκτηση κυριότητας ακινήτου με έκτακτη χρησικτησία στα νησιά του Ιονίου. Για το παραδεκτό της αγωγής δεν απαιτείται η τήρηση της προδικασίας του άρθρου 8 του α.ν. 1539/1938. Επί των δασών στα Ιόνια νησιά δεν έχει εφαρμογή το υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου τεκμήριο κυριότητας, που θεσπίστηκε από το β.δ. της 16-11-1836. Διάκριση των αδέσποτων ακινήτων και κυριότητα επ' αυτών. Πότε είναι νομότυπη η παραίτηση από την κυριότητα. Ισχυρισμός του Δημοσίου ότι τα επίδικα ακίνητα από το έτος 1864 αποτελούσαν αδέσποτες δασικές εκτάσεις, οπότε τα ανέλαβε και έγινε κύριο αυτών με έκτακτη χρησικτησία. Αναβάλλεται η έκδοση απόφασης και διατάσσεται η διενέργεια πραγματογνωμοσύνης για το είδος των ακινήτων και των γειτονικών τους και για ερμηνεία των αεροφωτογραφιών.

[...] Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 74, 516 και 517 εδάφιο α' ΚΠολΔ, συνάγεται ότι, η έφεση πρέπει να απευθύνεται κατά των αντιδίκων του εκκαλούντος στην πρωτοβάθμια δίκη, όχι δε κατά εκείνων που διατέλεσαν απλοί ομοδικοί του, οι οποίοι υφίστανται τις ίδιες συνέπειες από το διατακτικό της απόφασης παρά μόνο, αν η εκκαλούμενη απόφαση περιέχει επιβλαβή διάταξη σε βάρος αυτού και υπέρ άλλου ομοδίκου του, και, εφόσον, η διάταξη αυτή εκδόθηκε κατά παραδοχή αίτησης του ομοδίκου του, η οποία, κατά νόμο, να αποτελεί αντικείμενο της δίκης. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής η έφεση απευθύνεται κατά του νικητή αντιδίκου του εκκαλούντος, όχι δε και κατά του (απλού) ομοδίκου του εκκαλούντος, ως προς τον οποίο είναι απαράδεκτη για έλλειψη εννόμου συμφέροντος, εφόσον η απόφαση δεν περιέλαβε διάταξη υπέρ αυτού που βλάπτει τον εκκαλούντα και δεν παράγει δεδικασμένο μεταξύ αυτών (ΟΛΑΠ 24/1997 ΝοΒ 1998. 52, ΟΛΑΠ 15/1996 ΝοΒ 1997.433) καθώς, δεδικασμένο δημιουργείται μόνο μεταξύ των εν αντιδικία τελούντων διαδίκων και όχι μεταξύ

των ομοδίκων. Αλλά, όταν πρόκειται για αγωγή, αναγνωριστική ή διεκδικητική που ασκείται, σε περίπτωση ανακριβούς πρώτης εγγραφής στα κτηματολογικά βιβλία, με την οποία ζητείται, η αναγνώριση του δικαιώματος που προσβάλλεται με την ανακριβή εγγραφή και η διόρθωση, ολικά ή μερικά, της πρώτης εγγραφής, (άρθρο 6 παρ. 2 του Ν. 2664/1998) που ιδρύει απλή ομοδικία μεταξύ των περισσότερων εναγομένων, εκτός εάν η αγωγή αυτή στρέφεται κατά του ανακριβώς αναγραφόμενου στο κτηματολογικό φύλλο ως δικαιούχου κυριότητας του επιδίκου ακινήτου ή των καθολικών του διαδόχων και σε περίπτωση μεταβίβασης του επιδίκου και κατά του ειδικού διαδόχου, οπότε δημιουργείται εκ του νόμου σχέση αναγκαστικής ομοδικίας μεταξύ των εναγομένων -καθολικών και ειδικών διαδόχων, διότι προβλέπεται η υποχρεωτική κοινή παθητική νομιμοποίησή τους (άρθρο 6 παρ. 2 εδ. δ' και ε του ν. 2664/1998) (ΑΠ 2048/2009 ΧΡΙΔ 2010.700, ΕφΑθ 753/2012 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΕφΘεσ 1067/2010 ΑΡΜ 2011.600) η απόφαση, η οποία δέχεται την αγωγή, όπως και στην περίπτωση της αναγνωριστικής ή διεκδικητικής κυριότητας (σχετ. ΕφΑθ 5795/2008 ΕΛΛΔνη 2010.823, ΕφΑθ 9398/1996 ΕΛΛΔνη, 1998.1630, ΕφΛαρ 538/2000 ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ, 2000.48, ΕφΔωδ 20/2007 Νόμος) γιατί, κατά την παραδοχή της, ο ενάγων απέδειξε την κυριότητά του, η οποία προσβάλλεται από την αρχική ανακριβή αναγραφή και διέταξε τη διόρθωση, δεν περιέχει, κατά την έννοια του νόμου, ευμενή διάταξη, σε βάρος κάποιου εναγομένου, υπέρ των εναγομένων απλών ομοδίκων του, διότι, η απόφαση αυτή, δεν κάνει δεκτή αυτοτελή αίτηση παροχής δικαστικής προστασίας εκείνων εναντίον αυτού, η οποία να δημιουργεί δεδικασμένο στις μεταξύ τους σχέσεις, αλλά κάνει δεκτή την εναντίον τους αγωγή του ενάγοντος, η οποία μόνο αποτελεί αντικείμενο της δίκης και δημιουργεί δεδικασμένο μεταξύ αυτών (εναγομένων) και του ενάγοντος. Με την έννοια αυτή, σε τέτοια δίκη η έφεση ενός από τους εναγομένους κατά του ενάγοντος, δεν απαιτείται, να απευθυνθεί και κατά των εναγομένων ομοδίκων του. Συνεπώς, στην προκείμενη περίπτωση η έφεση του εκκαλούντος - εναγομένου Ελληνικού Δημοσίου κατά της 188/2008 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λευκάδας, με την οποία έγινε δεκτή η αγωγή του ενάγοντος - πρώτου των εφεσιβλήτων... κατά των εναγομένων Ελληνικού

Δημοσίου, ... του... του..., ... του... και..., η οποία αποτελεί αναγνωριστική κυριότητας επί ακινήτου και διόρθωσης πρώτων κτηματολογικών εγγραφών, οι οποίες, (εγγραφές), φέρονται ότι προσβάλλουν το επικαλούμενο δικαίωμα κυριότητας του εκκαλούντος - πρώτου των εφεσίβλητων, κατ' άρθρο 6 παρ. 2 του ν. 2664/1998, όπως η διάταξη αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 3559/14-5-2007, καθόσον απευθύνεται, εκτός από τον πρώτο των εφεσιβλήτων - ενάγοντα, έναντι του οποίου το εκκαλούν νικήθηκε, με την παραδοχή της εναντίον της αγωγής και κατά των άλλων επτά εναγομένων, απλών ομοδίκων του στην πρωτόδικη δίκη, δεύτερης έως και όγδοου των εναγομένων, ..., του..., του..., του... και..., οι οποίοι ομοίως νικήθηκαν, πρέπει ως προς τους τελευταίους να απορριφθεί ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 73 και 532 ΚΠολΔ, για έλλειψη εννόμου συμφέροντος, δεδομένου ότι η εκδοθείσα απόφαση δεν περιέχει διάταξη υπέρ των ανωτέρω ομοδίκων του εκκαλούντος, που είναι επιβλαβής για το τελευταίο, να μην επιδικαστούν όμως υπέρ αυτών δικαστικά έξοδα λόγω της ερημοδικίας τους.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 528 ΚΠολΔ, όπως αντικαταστάθηκε με τη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 4 του ν. 2915/2001: «Αν ασκηθεί έφεση από διάδικο που δικάστηκε σαν να ήταν παρών, η εκκαλούμενη απόφαση εξαφανίζεται μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους πρόσθετους λόγους. Ο εκκαλών δικαιούται να προβάλει όλους τους ισχυρισμούς που μπορούσε να προτείνει πρωτοδίκως». Από τη διάταξη αυτή σαφώς προκύπτει ότι, παρά την κατάργηση των τεκμηρίων εκ της ερημοδικίας των διαδίκων (παραίτησης και ομολογίας της αγωγής), που θέσπιζαν τα άρθρα 271 και 272 ΚΠολΔ, μετά την οποία εξέλιπαν πλέον οι λόγοι για τη χορήγηση ανατιολόγητης ανακοπής και, κατ' επέκταση, έφεσης με όμοια αποτελέσματα, εν τούτοις η ανωτέρω διάταξη διατήρησε ευθέως την έφεση κατά της ερήμην απόφασης ως υποκατάστατο της ανατιολόγητης ανακοπής ερημοδικίας. Συνεπώς για την εξαφάνιση επί πρωτόδικης απόφασης, εφόσον αυτή εκδόθηκε σαν να ήταν παρών ο διάδικος, δεν απαιτείται να ευδοκιμήσει προηγουμένως κάποιος λόγος της έφεσης, αλλ' αρκεί η τυπική παραδοχή της, καθόσον αυτή έχει τα αποτελέσματα της καταργηθείσας ανατιολόγη-

της ανακοπής, αδιάφορα αν πρόκειται για τακτική ή ειδική διαδικασία, αφού και στις δύο η εκδίκαση της υπόθεσης περατώνεται σε μια συζήτηση, η δε τεκμαρτή ομολογία από την ερημοδικία είναι άγνωστη και στις δυο διαδικασίες και δεν υπάρχει λόγος ο κανόνας του άρθρου 528 ΚΠολΔ να τύχει διάφορης εφαρμογής ως προς τις ειδικές διαδικασίες (ΑΠ 884/2007 ΧρΙΔικ 2008,52, ΑΠ 1015/2005, ΕφΑθ 3382/2005 Δ. 2005,1002, ΕφΠα-τρ 179/2007 ΑΧΑΝΟΜ 2008.339). Στην κρινόμενη υπόθεση, η υπό κρίση από 30.10.2008 (αρ. εκθ. κατ. 27/3.11.2008) έφεση του ηττηθέντος εκκαλούντος - δεύτερου εναγόμενου Ελληνικού Δημοσίου κατά της 188/2008 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λευκάδος, το οποίο δίκασε ερήμην του εναγόμενου Ελληνικού Δημοσίου κατά την τακτική διαδικασία, επί αγωγής του ενάγοντος - εφεσιβλήτου κατά του εκκαλούντος, που έγινε δεκτή, έχει ασκηθεί προ πάσης επιδόσεως, εφόσον από τα στοιχεία του φακέλου της δικογραφίας δεν προκύπτει επίδοση της εκκαλούμενης απόφασης από την οποία (επίδοση), να αφετηριάζεται η γνήσια 30ήμερη προθεσμία για την άσκηση της έφεσης εκ του άρθρου 10 του κ.δ. της 26.6/10.7.1944 «περί κώδικος των νόμων περί δικών του Δημοσίου», η οποία όμως έχει ασκηθεί με κατάθεση στην Γραμματεία του εκδόντος την εκκαλούμενη απόφαση πρωτοβάθμιου δικαστηρίου στις 3.11.2008, δηλαδή εντός της κατά το άρθρο 518 παρ. 2 ΚΠολΔ καταχρηστικής 3ετούς προθεσμίας από τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης απόφασης, που έλαβε χώρα στις 3.7.2008. Επομένως εφόσον έχει ασκηθεί εμπροθέσμως και σύμφωνα με τις νόμιμες διατυπώσεις κατά τις διατάξεις των άρθρων 495 επ., 511 επ. του ΚΠολΔ πρέπει να εξαφανισθεί η εκκαλούμενη απόφαση κατά παραδοχή της έφεσης ως προς όλες τις διατάξεις της που αφορούν, στο εκκαλούν - πρώτο εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με τη σκέψη που προαναφέρθηκε, να κρατήσει δε στο Δικαστήριο τούτο την υπόθεση (άρθρο 535 § 1 ΚΠολΔ) και να ερευνήσει με την ίδια τακτική διαδικασία, κατά την οποία εκδόθηκε και η εκκαλούμενη απόφαση τη νομιμότητα και την ουσιαστική βασιμότητα της αγωγής.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1 παρ. 2 εδ. α' και 3, 6 παρ. 1 και 2, 7 παρ. 3 και 7α παρ. 1 περ. α και εδ. α' και β' του ν. 2664/1998, όπως το άρθρο 6 παρ. 2 αντικαταστάθηκε από το

άρθρο 5 Ν. 3559/2007, (ΦΕΚ Α 102/14.5.2007), προκύπτει ότι: α) Στο κτηματολόγιο καταχωρούνται νομικές και τεχνικές πληροφορίες που αποσκοπούν στον ακριβή καθορισμό των ορίων των ακινήτων και στη δημοσιότητα των εγγραφών στα κτηματολογικά βιβλία δικαιωμάτων και βαρών, με τρόπο και διασφαλίζει τη δημόσια πίστη, προστατεύοντας κάθε καλόπιστο συναλλασσόμενο που στηρίζεται στις κτηματολογικές εγγραφές, β) Από την έναρξη ισχύος του κτηματολογίου σε καθεμία από τις κατά το ν. 2308/1995 κτηματογραφηθείσες περιοχές αντικαθίστανται το υφιστάμενο έως τότε στις περιοχές αυτές σύστημα μεταγραφών και υποθηκών. Η ημερομηνία έναρξης ισχύος του ορίζεται για καθεμία από τις κτηματογραφηθείσες περιοχές με απόφαση του Οργανισμού Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων Ελλάδος (ΟΚΧΕ), αμέσως μετά την ολοκλήρωση των πρώτων εγγραφών στα κτηματολογικά βιβλία και την τήρηση των προβλεπόμενων στη διάταξη αυτή διατυπώσεων γ) πρώτες εγγραφές είναι εκείνες που καταχωρούνται ως αρχικές εγγραφές στο κτηματολογικό βιβλίο, κατά μεταφορά από τους κτηματολογικούς πίνακες δ) οι πρώτες εγγραφές, επί των οποίων στηρίζεται κάθε μεταγενέστερη εγγραφή, αποτελούν πράξη δημόσιας αρχής με διαπιστωτικό χαρακτήρα των υφιστάμενων –κατά το χρόνο έναρξης του κτηματολογίου σε μία περιοχή– εμπραγμάτων δικαιωμάτων, που μετά την οριστικοποίησή τους παράγουν αμάχητο τεκμήριο ακριβείας ε) σε περίπτωση ανακριβούς πρώτης εγγραφής στα κτηματολογικά βιβλία, αναφορικά με το δικαιούχο κυριότητας ενός ακινήτου, μπορεί, όποιος έχει έννομο συμφέρον (ο πραγματικός κύριος, ο καθολικός ή ειδικός διάδοχος αυτού, ο δανειστής του κ.λπ.), να ζητήσει με αγωγή, που απευθύνεται ενώπιόν του κατά τις γενικές διατάξεις αρμοδίου καθ' ύλην και κατά τόπο (Μονομελούς ή Πολυμελούς) Πρωτοδικείου, την αναγνώριση του προσβαλλόμενου με την ανακριβή εγγραφή δικαιώματος και τη διόρθωση της πρώτης εγγραφής. Η αγωγή αυτή στρέφεται κατά του (ανακριβώς) αναγραφόμενου στο κτηματολογικό φύλλο ως δικαιούχου κυριότητας του επιδίκου ακινήτου ή των καθολικών του διαδόχων και σε περίπτωση μεταβίβασης του επιδίκου και κατά του ειδικού διαδόχου, δημιουργείται δε εκ του νόμου (άρθρο 6 παρ. 2 εδ. δ' και ε' του ν. 2664/1998) σχέση αναγκαστικής ομοδικίας με-

ταξύ των εναγομένων καθολικών και ειδικών διαδόχων, διότι προβλέπεται η υποχρεωτική κοινή παθητική νομιμοποίησή τους. Περαιτέρω, η εν λόγω αγωγή πρέπει να ασκηθεί εντός αποκλειστικής προθεσμίας εντός οκτώ (8) ετών, εκτός αν πρόκειται για το Ελληνικό Δημόσιο και για μόνιμους κατοίκους εξωτερικού ή εργαζόμενους μόνιμα στο εξωτερικό κατά τη λήξη της οκταετούς αυτής προθεσμίας, για τους οποίους η προθεσμία άσκησης της αγωγής είναι δέκα (10) ετών, δικάζεται κατά την τακτική διαδικασία και κοινοποιείται με ποινή απαραδέκτου της συζητήσεώς της στον προϊστάμενο του οικείου κτηματολογικού γραφείου. Επίσης, κατά τις παραγράφους 1 περ. 1β' και 5 του άρθρου 12 και 2 εδ. 4 του άρθρου 13 του ίδιου νόμου, σε συνδυασμό με το άρθρο 220 του ΚΠολΔ, η σχετική αγωγή πρέπει να καταχωρείται στο οικείο κτηματολογικό φύλλο μέσα σε προθεσμία, κατ' ανώτατο όριο, τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της, αλλιώς απορρίπτεται ως απαράδεκτη στ) οι πρώτες εγγραφές, των οποίων δεν αμφισβητήθηκε η ακρίβεια δικαστικά εντός της προρρηθείσας αποκλειστικής προθεσμίας των 8 ή 10 ετών καθίστανται άμεσα οριστικές και παράγουν αμάχητο τεκμήριο ακριβείας υπέρ των αναγγραφόμενων ως δικαιούχων κυριότητας, ενώ σε περίπτωση δικαστικής τους αμφισβήτησης οριστικοποιούνται μόλις καταστεί αμετάκλητη η δικαστική απόφαση που απορρίπτει την αγωγή, ενώ αν, αντίθετα, γίνει ολική ή μερικά δεκτή η ασκηθείσα αγωγή, μόλις καταστεί αμετάκλητη η σχετικώς εκδοθείσα απόφαση, διορθώνονται αντίστοιχα οι πρώτες εγγραφές και έκτοτε παράγουν αμάχητο τεκμήριο ακριβείας. Πρέπει δε να τονισθεί ότι κρίσιμος χρόνος για την ύπαρξη εμπράγματος δικαιώματος, που προσβάλλεται με τις ανακριβείς πρώτες εγγραφές είναι αυτός της έναρξης του Κτηματολογίου σε μία περιοχή όπως καθορίζεται με σχετική απόφαση του ΟΚΧΕ και όχι αυτός της έγερσης της αγωγής του άρθρου 6 παρ. 2 του Ν. 2664/1998. Επίσης ως προς το ζήτημα της κτήσης της κυριότητας του ακινήτου, ο νομοθέτης δεν διακρίνει εάν ο κύριος επικαλείται πρωτότυπο ή παράγωγο τρόπο κτήσης της κυριότητας, ενώ εάν ήθελε να αποκλείσει από τη διαδικασία της κτηματογράφησης την εγγραφή του δικαιούχου με πρωτότυπο τρόπο κτήσης κυριότητας, θα το έπραττε με ρητή διάταξη (βλ. Γ. Μαγουλά, *Κτηματολογικές εγγραφές*, Β' έκδοση, κεφ. Α' παρ. ΙΙ,

αρ. 8, σελ. 83 επ.). (ΑΠ 2048/2009 ΧΡΙΔ 2010.700, ΕφΑθ 753/2012 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΕφΘεσ 1067/2010 ΑΡΜ 2011.600). Εξάλλου από την παραπάνω διάταξη σε συνδυασμό με εκείνη της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ν. 3127/2003, με το άρθρο 2 του ν. 3481/2006 και με το άρθρο 5 Ν. 3559/2007 που ορίζει ότι «3. Στην περίπτωση των αρχικών εγγραφών με την ένδειξη «άγνωστου ιδιοκτήτη», κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 9, αντί της προβλεπόμενης στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου αγωγής, η διόρθωση μπορεί να ζητηθεί με αίτηση εκείνου, που ισχυρίζεται ότι έχει εγγραπτό στο Κτηματολόγιο δικαίωμα, η οποία υποβάλλεται ενώπιον του Κτηματολογικού δικαστή της τοποθεσίας του ακινήτου, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κατάθεσή της και επί ποινή απαραδέκτου, η αίτηση αυτή κοινοποιείται από τον αιτούντα στο Ελληνικό Δημόσιο και εγγράφεται στο κτηματολογικό φύλλο του ακινήτου. Τα ανωτέρω ισχύουν και στην περίπτωση της κύριας παρέμβασης [...] εφόσον η αίτηση γίνει τελεσίδικα δεκτή, διορθώνεται η εγγραφή. Εάν η αίτηση απορριφθεί ως νόμω ή ουσία αβάσιμη, ο αιτών μπορεί ν' ασκήσει αγωγή κατά του Ελληνικού Δημοσίου υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου αυτού. Η κατάθεση και κοινοποίηση, σύμφωνα με τα παραπάνω, της αίτησης για τη διόρθωση της εγγραφής διακόπτει την προθεσμία για την έγερση της αγωγής της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού. Η προθεσμία που διακόπηκε θεωρείται σαν να μη διακόπηκε, αν ο αιτών παραιτηθεί από την αίτηση ή αν αυτή απορριφθεί τελεσίδικως για οποιονδήποτε λόγο. Αν ο δικαιούχος ασκήσει κατά του Ελληνικού Δημοσίου την αγωγή της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού μέσα σε έξι (6) μήνες από την παραίτηση από την αίτηση ή από την τελεσίδικη απόρριψή της, θεωρείται ότι η προθεσμία διακόπηκε με την κατάθεση και κοινοποίηση της αίτησης αυτής» προκύπτει ότι στην περίπτωση ανακριβούς πρώτης εγγραφής στο κτηματολογικό φύλλο του ακινήτου, όταν με την ανακριβή εγγραφή φέρεται το ακίνητο ως «άγνωστου ιδιοκτήτη», όποιος ισχυρίζεται ότι έχει εγγραπτό στο Κτηματολόγιο δικαίωμα, ασκεί αίτηση ενώπιον του Κτηματολογικού δικαστή της τοποθεσίας του ακινήτου και μέχρις ότου ορισθεί αυτός στο μονομελές πρωτοδικείο

της τοποθεσίας του ακινήτου, που δικάζει, κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, προκειμένου να ζητήσει τη διόρθωση της ανακριβούς πρώτης εγγραφής. Αντικείμενο της δίκης αυτής είναι η διαπίστωση της ύπαρξης του σχετικού εγγραπτού δικαιώματος του αιτούντος και η διόρθωση της ανακριβούς πρώτης εγγραφής σύμφωνα με αυτή τη διαπίστωση, χωρίς τη διάγνωση κανενός αμφισβητούμενου δικαιώματος, αφού η εγγραφή «άγνωστου ιδιοκτήτη» δεν ενέχει τέτοια αμφισβήτηση, αλλά ακριβώς την έλλειψη του υπάρχοντος δικαιώματος.

Συνακόλουθα του αντικείμενου της δίκης αυτής είναι τα εξής: α) Ο νόμος δεν προβλέπει την απεύθυνση της άνω αιτήσεως εναντίον οποιουδήποτε, όπως του Ελληνικού Δημοσίου, του προϊσταμένου του οικείου Κτηματολογικού γραφείου ή άλλου, αν τυχόν δε απευθυνθεί αυτή εναντίον τρίτου, δεν καθίσταται ο τελευταίος διάδικος από το γεγονός και μόνον αυτό β) Δεν μπορεί να ζητηθεί με την εν λόγω αίτηση ή αναγνώριση δικαιώματος, που προσβάλλεται με την ανακριβή πρώτη εγγραφή στο κτηματολογικό φύλλο του ακινήτου, ώστε να περιληφθεί, αντίστοιχη διάταξη στην απόφαση, που θα εκδοθεί, καθώς αντικείμενο της δίκης, που ανοίγεται, δεν είναι η αυθεντική διάγνωση του δικαιώματος, που αμφισβητείται, ανεξαρτήτως του ότι ελέγχεται ως προϋπόθεση (προδικαστικό ζήτημα) η ύπαρξη συγκεκριμένου δικαιώματος για τη ζητούμενη διόρθωση ανακριβούς πρώτης εγγραφής, χωρίς όμως να καλύπτεται με ισχύ δεδικασμένου. Η προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 3 του Ν. 2664/1998 μετά την τροποποίηση που επήλθε με τον ν. 3481/06 από 2-8-2006 αναφέρεται μόνο στη διόρθωση της πρώτης εγγραφής με την ταχύτερη και απλούστερη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας και όχι στην αναγνώριση δικαιώματος, που προσβάλλεται με την εγγραφή αυτή, όπως προβλέπει η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 2 του ίδιου νόμου στο πλαίσιο της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας (ΕφΑθ 798/2012, ΕφΑθ 1374/ 2012 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΕφΑθ 206/2010 ΑΡΜ 2011.223, ΕφΑθ 4959/2010 ΕΛΔνη 2011.576, ΕφΑθ 5848/2010 ΕΛΔνη 2011.568, ΕφΑθ 813/2010 ΕΦΑΔ 2011.64, ΕΦ ΑΘ 1298/2008 ΕΛΔνη 2008.1715, ΕφΑθ 2943/2008 2008.1518, ΕφΑθ 4080/ 2008 ΕΛΔνη 2009.875, ΕφΑθ 4080/2008 ΕΛΔνη 2009.875, ΕφΑθ 4502/2007 ΝοΒ 2008.86, ΕφΠειρ 724/2009

ΠΕΙΡΝΟΜ 2010.324). Από τη διατύπωση δε των προαναφερόμενων διατάξεων συνάγεται ότι επί ακινήτων καταχωρισθέντων στο κτηματολόγιο ως αγνώστου ιδιοκτήτη μετά την τροποποίηση που επήλθε με τον ν. 3481/06 από 2-8-2006, για την προστασία των θιγόμενων από την εγγραφή αυτή, δεν είναι αναγκαία η προσφυγή στην αμφισβητούμενη δικαιοδοσία αλλά αρκεί η διόρθωση με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας και εφόσον αυτοί δεν δικαιωθούν τελεσίδικα θα ασκήσουν την αγωγή με την τακτική διαδικασία κατά του Δημοσίου σύμφωνα με την παρ. 2 του ιδίου άρθρου (ΕφΑθ 7318/2008 Νόμος, ΕφΑθ 4080/2008 ΕΛΔνη 2009.875). Επειδή, όμως, στην εν λόγω δίκη της εκούσιας δικαιοδοσίας δεν είναι δυνατόν να μεταφερθεί η κατ' αντιδικία κρίση της αναγνώρισης κυριότητας, η οποία γίνεται με την αμφισβητούμενη δικαιοδοσία δεν μπορεί να αποκλειστεί, υπό την έννοια της υποχρεωτικής άσκησης αίτησης κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, η άσκηση τακτικής αγωγής κατά του Ελληνικού Δημοσίου στην περίπτωση του καταχωρισθέντος ως αγνώστου ιδιοκτήτη ακινήτου, εφόσον αμφισβητείται το δικαίωμα κυριότητας του ενάγοντος, ενόψει και του τεκμηρίου που εισάγεται από το άρθρο 9 του Ν. 2664/1998 για τα περιερχόμενα στο Δημόσιο ακίνητα το οποίο ορίζει ότι «1. Ακίνητα που δεν έχουν εγγραφεί ως ανήκοντα σε ορισμένο πρόσωπο και φέρονται στα κτηματολογικά βιβλία και στα λοιπά στοιχεία του Κτηματολογίου ως ακίνητα «αγνώστου ιδιοκτήτη» θεωρείται ότι ανήκουν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου μόλις καταστεί οριστική η πρώτη εγγραφή. Στην περίπτωση αυτή δημιουργείται υπέρ του Δημοσίου το κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 7 αμάχητο τεκμήριο και ισχύουν όσα ορίζονται στην παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου». Περαιτέρω όπως συνάγεται από τις διατάξεις των άρθρων 1045, 1046 και 974 του ΑΚ, για την απόκτηση κυριότητας ακινήτου με έκτακτη χρησικτησία απαιτείται η επί εικοσαετία νομή του πράγματος, χωρίς να έχει σημασία ο τρόπος με τον οποίο αποκτήθηκε η νομή αυτού. Για την ύπαρξη νομής, σύμφωνα με την τελευταία από τις διατάξεις αυτές, απαιτούνται δύο στοιχεία: α) η φυσική εξουσία του πράγματος, την οποία αποτελεί η άσκηση πράξεων που προσιδιάζουν στη φύση και στον προορισμό του πράγματος, ώστε, κατά την αντίληψη των συναλλαγών, να θεωρείται ότι αυτό βρίσκεται κατά

τρόπο σταθερό στη διάθεση του νομέα και β) η διάνοια κυρίου, η πρόθεση δηλαδή για διαρκή, απεριορίστη και αποκλειστική εξουσίαση του πράγματος, όμοια ή ανάλογη με εκείνη που απορρέει από το δικαίωμα της πλήρους κυριότητας, η οποία εκδηλώνεται με τη μεταχείριση του πράγματος, κατά τον ίδιο τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να το μεταχειριστεί ο ιδιοκτήτης αυτού, χωρίς να απαιτείται απαραίτητα η πρόθεση αυτή να κατευθύνεται σε έννομη κτήση της κυριότητας, ούτε και να συνοδεύεται από την πεποίθηση αυτού που εξουσιάζει το πράγμα ότι έχει και την κυριότητα αυτού (ΟΛΑΠ 15/2004 ΝοΒ 2005.54, ΑΠ 262/2007 Νόμος). Περί της συνδρομής δε ή όχι των ανωτέρω στοιχείων κρίνει το δικαστήριο κατά την κοινή αντίληψη με βάση τις εμφανείς υλικές πράξεις επί του πράγματος, οι οποίες προσιδιάζουν στη φύση και τον προορισμό του και με τις οποίες εκδηλώνεται η θέληση εξουσιάζσεως αυτού με διάνοια κυρίου (ΑΠ 1183/2010, ΑΠ 102/2010 Νόμος, ΑΠ 815/2009 ΕΛΔνη 2011.1064, ΑΠ 312/2008 2009/52, ΑΠ 110/2005 ΕΛΔνη 2005.816, ΕφΠειρ 578/2009 ΠειρΝομ 2009.304).

Εξάλλου, κατ' άρθρο 976 εδ. 1 ΑΚ, σε πράγμα που βρίσκεται στη νομή άλλου, η νομή αποκτάται με παράδοση που γίνεται με τη βούληση του νομέα. Η παράδοση αυτή αρχίζει αφότου εκείνος που παραδίδει, αποξενωθεί από την κατοχή του πράγματος και τελειώνει μόλις εκείνος που αποκτά καταλάβει τη φυσική εξουσία του πράγματος. Η υλική παράδοση, είναι σύμβαση άτυπη και αφηρημένη, ακόμη και αν πρόκειται για τη νομή ακινήτου (ΟΛΑΠ 1594/79 ΝοΒ 28.1121, ΕφΑθ 206/2010 ΑΡΜ 2011.223), το δε μεταβιβάστικό της νομής αποτέλεσμα επέρχεται ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή όχι της υποκείμενης αιτίας (υποσχετικής σύμβασης) ή την εγκυρότητα της (ΑΠ 1673/84 ΕΛΔνη 26.206, ΕφΑθ 573/2002 ΕΛΔνη 2003.225).

Με την υπό κρίση από 12-12-2007(αρ. εκθ. κατ. 12/17.1.2008) αγωγή ενώπιον του πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου, και κατά εκτίμηση του δικογράφου της, ο ενάγων ισχυρίσθηκε ότι με τα προσόντα της έκτακτης χρησικτησίας, κατέστη αποκλειστικός κύριος του περιγραφόμενου στην αγωγή ακινήτου κείμενου στη θέση «ΚΑΣΤΡΙ» στο Δ.Δ. Απολπαίνης του Δήμου Λευκάδας, ήδη από το έτος 1994 και ειδικότερα ότι αυτός το κατέχει συνεχώς μετά από άτυπη δωρεά εκ μέρους του

πατέρα του... κατά το έτος 1976 και εντεύθεν με διάνοια κυρίου, ασκώντας επ' αυτού τις προσιδιάζουσες στη φύση του πράξεις νομής, που αναφέρονται στην αγωγή, χωρίς να ενοχληθεί από οιονδήποτε. Ότι στον δικαιοπάροχο του... περιήλθε μετά από άτυπη δωρεά από τον πατέρα του... κατά το έτος 1946, οπότε αυτός μέχρι την παραχώρησή του στον ενάγοντα κατείχε το ακίνητο από προαναφερόμενα χρονικά διαστήματα διάνοια αποκλειστικών κυρίων, ασκώντας επ' αυτού τις ίδιες προσιδιάζουσες στη φύση του πράξεις νομής πράξεις νομής χωρίς να ενοχληθούν από οιονδήποτε. Ότι το εν λόγω ακίνητο καταχωρήθηκε με Κ.Α.Ε.Κ... στα βιβλία του Κτηματολογικού Γραφείου Λευκάδας, πλην όμως, η αρχική εγγραφή είναι ανακριβής, διότι η ιδιοκτησία εμφανίζεται σε διαφορετική θέση με διαφορετικό εμβαδόν και σχήμα, αποτελείται δε από τμήματα γεωτεμαχίων εκ των οποίων άλλα εμφανίζονται ότι ανήκουν στα εναγόμενα φυσικά πρόσωπα και έτερο τμήμα φέρεται ως αγνώστου δικαιούχου, αμφισβητούμενο από το πρώτο εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο, όπως αυτό αναλυτικά περιγράφεται στην αγωγή. Με το ιστορικό ο ενάγων ζήτησε ν' αναγνωρισθεί αποκλειστικός κύριος του περιγραφόμενου στην αγωγή ακινήτου και να διορθωθεί η αρχική εγγραφή στα Βιβλία του Κτηματολογικού Γραφείου Λευκάδας. Η αγωγή αυτή, εξεταζόμενη στην ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου δίκη, ως προς το εκκαλούν - πρώτο εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο, είναι παραδεκτή, εφόσον με το ανωτέρω εκτεθέν περιεχόμενό της εισάγεται διαφορά της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας, διότι σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν η άσκηση αυτής δεν αποκλείεται από τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 3 του Ν. 2664/1998, επειδή τα επίδικα τμήματα φέρονται ως αγνώστου ιδιοκτήτη, απορριπτόμενου του ισχυρισμού του εναγομένου Ελληνικού Δημοσίου περί απαραδέκτου αυτής λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας, για το λόγο ότι η υπό κρίση διαφορά, για ακίνητο «αγνώστου ιδιοκτήτη» έπρεπε να εισαχθεί, κατ' άρθρο 6 παρ. 3 του Ν. 2664/1998, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3481/2006, κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας ενώπιον του Κτηματολογικού Δικαστή και μόνο σε περίπτωση που απορρίπτονταν ως νόμω ή ουσία αβάσιμη να ασκήσει την αγωγή με την τακτική διαδικασία κατά του Δημοσίου σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου. Για το παραδεκτό της αγωγής ως προς

το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο, δεν απαιτείται η τήρηση της προδικασίας του άρθρου 8 του α.ν. 1539/1938, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 του ν. 2732/1999, καθόσον στην προκείμενη περίπτωση της αγωγής του άρθρου 6 παρ. 2, ν. 2664/1998 δεν εξυπηρετούνται οι επιβαλλόμενοι από την παραπάνω διάταξη σκοποί, διότι η διόρθωση της εγγραφής υπό την αμφισβητούμενη διαδικασία επιτυγχάνεται μόνο με την έκδοση αμετάκλητης απόφασης και έτσι η εμπλοκή του Ελληνικού Δημοσίου είναι αναπόφευκτη (βλ. Δ. Αργυρίου, *Το δίκαιο του Κτηματολογίου Β'* έκδοση σε. 105 επ.), απορριπτόμενου του σχετικού ισχυρισμού του εναγομένου. Περαιτέρω συντρέχουν και τα υπόλοιπα στοιχεία του παραδεκτού της ίδιας αγωγής, ήτοι: 1) Η αγωγή ασκείται σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 του ν. 2664/98, όπως ίσχυε κατά το χρόνο συζήτησης ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, εντός 8 ετών από τη δημοσίευση στο της 233/4 (ΦΕΚ Β' 726/14.05.2004) απόφασης του ΟΚΧΕ Καταχώριση πρώτων εγγραφών στο κτηματολογικό βιβλίο και έναρξη ισχύος του - Κτηματολογίου στο Δημοτικό Διαμέρισμα Απολπαίνης (πρώην Κοινότητα Απολπαίνης) του Δήμου Λευκάδος Ν. Λευκάδος κατά το άρθρο 1 παρ. 3 του ίδιου νόμου, που ορίσθηκε στις 18.5.2004, 2) Η αγωγή έχει κοινοποιηθεί στον Προϊστάμενο του αρμόδιου Κτηματολογικού Γραφείου Λευκάδας με την 2782Β/19.2.2008 έκθεση επίδοσης του Δικαστικού Επιμελητή στο Πρωτοδικείο Λευκάδας Γ. Τ., 3) Η αγωγή έχει καταχωρισθεί στο κτηματολογικό φύλλο του κτηματολογίου, που τηρείται στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο Λευκάδας κατ' άρθρο 12 παρ. 1, περ. 1β' του ν. 2664/98, που υποκαθιστά την εγγραφή στα βιβλία διεκδικήσεων του αρμόδιου Υποθ/κείου, κατ' άρθρο 220 ΚΠολΔ., (βλ. ΑΠ 452/2011 ΝΟΜΟΣ και Β. Βαθρακοκοίλη, ΕρΝομΑν.ΚΠολΔ, συμπληρ. τόμ. Η', άρθρο 220, αριθ. 10), εντός της προθεσμίας των 30 ημερών από την κατά την 17.1.2008 κατάθεση της, βάσει του τελευταίου άρθρου του ΚΠολΔ, που έχει ανάλογη εφαρμογή, ως προς την εκεί τασσόμενη προθεσμία, και επί των καταχωρίσεων στο Κτηματολόγιο, (βλ. Γ. Μαγουλά, ό.π. παρ. 4-β, σελ. 31 επ.), ήτοι καταχωρίσθηκε στις 5.2.2008, όπως προκύπτει από το προσκομιζόμενο πιστοποιητικό καταχώρισης 75/5.2.2008 του ως άνω Κτηματολογικού Γραφείου. Η αγωγή, με το ανωτέρω ιστορικό και αιτήματα, είναι νόμιμη,

καθόσον στηρίζεται στις διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 2 του ν. 2664/98, όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει, 70 του ΚΠολΔ, 947, 948, 974, 1000, 1045, 1094, του Α.Κ..

Από το συνδυασμό των ορισμών του από 13/29 Δεκεμβρίου 1817 «Συντάγματος του Ηνωμένου Κράτους των Ιονίων Νήσων» (Κεφ. Α' άρθρο 2 Κεφ. Δ' Τμήμα α' άρθρο 1, 2, 4 και 6 και Τμήμα β' άρθρο 6) της από 6 Ιουνίου και 7 Ιουνίου 1830 Πρωτοκόλλων του Λονδίνου, της από 9 Ιουλίου 1832 συνθήκη της Κωνσταντινουπόλεως του ν. ΡΝ/186 «περί εισαγωγής εν Επτανήσω της εν τω λοιπώ Βασιλείω ισχυούσης νομοθεσίας» (άρθρο 10.11.13 και 14) του ν. ΣΟΕ/1868 και του ΝΑΦΙ/1887, συνάγεται ότι επί των στην Επτανήσο δασών το Ελληνικό Δημόσιο δεν έχει δικαιώματα κυριότητας, αφού κατά την ένωση αυτής με την Ελλάδα, ουδέν έλαβε, ούτε σαν διάδοχο του Ηνωμένου Κράτους των Ιονίων Νήσων, το οποίο δεν είχε δημόσια κτήματα και μάλιστα δάση στην ιδιοκτησία του, ούτε στη συνέχεια από την επιχώριο (ή εγχώρια ή κοινή) καθεμιάς Νήσου περιουσία δεδομένου ότι αυτή διανεμήθηκε μεταξύ των δήμων καθεμιάς Νήσου. Πράγματι δε, περί της, διανομής των εγχωρίων περιουσιών του ν. ΡΝ/1866 μερίμνησαν ακολούθως ο ν. ΥΙΓ/1871 για την Ζάκυνθο, ο ν. ΨΙ/1878 για την Κεφαλληνία, ο ν. ΨΞΣΤ/1879 για την Λευκάδα, ο ν. ΑΦΙ/1887 για την Κέρκυρα (η διαχείριση της εγχωρίου περιουσίας της οποίας είχε ρυθμισθεί ειδικότερα με το ν. ΣΟΕ71868 «περί της διαχειριστικής επιτροπής της κοινής της νήσου Κερκύρας περιουσίας»), και ο ν. 2355/1920 για τα Κύθηρα. Συνεπώς, επί των στην Επτανήσο Δασών, δεν μπορεί να έχει εφαρμογή του υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου τεκμήριο κυριότητας, που θεσπίστηκε από το β.δ. της 16-11-1836 «περί ιδιωτικών δασών», με το άρθρο 1 σε συνδυασμό προς τα άρθρα 2 και 3 του οποίου αναγνωρίστηκε η κυριότητα του Δημοσίου επί των αποτελουσών δάση εκτάσεων, από την έναρξη της ισχύος του, με εξαίρεση τα δάση, τα οποία προ της ενάρξεως του απελευθερωτικού αγώνα ανήκουν σε ιδιώτες βάση εγγράφου αποδείξεως της Τουρκικής Αρχής, ή σε ιδιωτικά χωριά, των οποίων οι τίτλοι ιδιοκτησίας θα αναγνωρίζονταν από την επί των Οικονομικών Γραμματεία, στην οποία έπρεπε να υποβληθούν εντός του έτους από τη δημοσίευση του β.δ. αυτού. Τούτο άλλωστε καθιερώθηκε νομοθετικώς με το άρθρο 62

παρ.1 εδαφ. β' του Ν. 998/1979 «Περί προστασίας των δασών...», στο οποίο ορίζεται ότι: «Κατ' εξαίρεσιν η διάταξις της παρ. 1 εδαφ. α' του ίδιου άρθρου (που καθιερώνει τεκμήριο κυριότητας υπέρ του Δημοσίου επί των δασών και των εν γένει δασικών εκτάσεων) δεν ισχύει εις τας περιφερείας των Πρωτοδικείων των Ιονίων νήσων...». Συνεπώς, προκειμένου περί δασών στην Επτανήσο μόνη η υπό του Δημοσίου επίκληση και σε περίπτωση αμφισβήτησης, απόδειξη της δασικής μορφής της διεκδικούμενης έκτασης, δεν αρκεί προς θεμελίωση δικαιώματος κυριότητας επ' αυτής, αλλά απαιτείται προς παραδοχή τέτοιας κυριότητας του Δημοσίου η επίκληση και σε περίπτωση αμφισβήτησης, απόδειξη της κτήσεως κατά ένα από τους προβλεπόμενους από τον Ιόνιο Αστικό Κώδικα, ή από τις 23-2-1946, του Αστικού Κώδικα, ή ενδεχομένως κάποιου ειδικού νόμου, τρόπου κτήσεως κυριότητας (ΑΠ 340/1985 ΝοΒ 34.76, ΕφΠατρ 11/2008 ΑΧΑΝΟΜ 2009.278, ΕφΠατρ 42/2005 ΑΧΑΝΟΜ 2006.156, ΕφΠατρ 766/2004 ΑΧΑΝΟΜ 2005,162 ΕφΠατρ 1037/2002 ΑΧΑΝΟΜ 2003.121, ΕφΠατρ 1005/2001 ΑΧΑΝΟΜ 2002.55, ΕφΠατρ 98/2001 ΑΧΑΝΟΜ 2002.23, ΕφΚερκ 3/2001 ΙονΕπιθΔ 2001,80, ΕΦΚΕΡΚ 22/1985 ΕΛΔνη 26.902, Μελέτη Πιερρίνας Κοριατοπούλου - Αγγελή ΝοΒ 1999,1498). Περαιτέρω κατά το άρθρο 51 ΕισΝΑΚ, η απόκτηση κυριότητας ή άλλου εμπράγματος δικαιώματος πριν από την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα κρίνεται κατά το δίκαιο που ίσχυε όταν έγιναν τα πραγματικά γεγονότα για την απόκτησή τους. Έτσι από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 593, 2092 και 2063 του Ιονίου Αστικού Κώδικα, που εφαρμόζονται σύμφωνα με τα άρθρα 64 και 65 του ΕισΝΑΚ στην έκτακτη χρησικτησία, όταν αυτή συμπληρώνεται πριν την εισαγωγή του ΑΚ ή μετά την εισαγωγή του ΑΚ, πριν όμως συμπληρωθεί εικοσαετία, προς κτήση κυριότητας ακινήτου με παραγραφή (έκτακτη χρησικτησία), απαιτείται διακατοχή συνεχής, αδιάκοπος, ειρηνική, δημοσία, αναμφίβολος και επί λόγω κυριότητας για μια τριακονταετία. Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 1095 του Ιονίου Α.Κ, ο αποκτών με καλή πίστη και «δικαίω λόγω» ακίνητο, παραγράφει την κυριότητα αυτού διά της παρελεύσεως δεκαετίας, αν ο αληθής κύριος κατοικεί στη νήσο ή τα εξαρτήματα αυτής, όπου κείται το ακίνητο, διά παρελεύσεως δε είκοσι ετών αν κατοικεί εκτός της ως άνω νήσου ή των εξαρτημά-

των αυτής. Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι προς κτήση της κυριότητας ακινήτου στα νησιά του Ιονίου διά τριακονταετούς παραγραφής, αφ' ενός μεν η καλή πίστη του διακατέχοντα είναι αδιάφορη, διότι διαφορετικά θα περιλαμβάνονταν και στο άρθρο 2063 του Ιονίου ΑΚ οι όροι καλή πίστη, οι οποίοι περιέχονται στο άρθρο 2095 αυτού, αφ' ετέρου δε απαιτείται διακατοχή συνεχής και αδιάκοπος, ειρηνική, ήτοι ήσυχη και απηλλαγμένη βίας, δημόσια, ήτοι φανερώς ασκούμενη έναντι εκείνων, οι οποίοι έχουν συμφέρον να γνωρίζουν (για να αντιλέξουν) την ενέργεια των πράξεων διακατοχής, αναμφίβολος, ήτοι ασκούμενη όχι με πράξεις, που επιδέχονται διπλή ερμηνεία ως προς το χαρακτήρα τους και επί λόγω κυριότητας, ήτοι ασκούμενη με διάνοια κυρίου. Τα στοιχεία αυτά, προκειμένου για κτήση κυριότητας σε ακίνητο υπό την ισχύ του Ιονίου ΑΚ με παραγραφή (έκτακτη χρησικτησία) πρέπει να αναφέρονται, κατ' άρθρο 216 ΚΠολΔ, στην αγωγή, διαφορετικά αυτή είναι αόριστη (ΑΠ 384/2010, ΑΠ 1346/2010 Νόμος, ΕΦ ΠΑΤΡ 11/2008 ΑΧΑΝΟΜ 2009.278). Εξ' άλλου κατά τα άρθρα 2, 13, 14 και 16 του περί διακρίσεως δημοσίων κτημάτων του νόμου της 21.6.1837, που ίσχυε στα Ιόνια Νησιά μετά την έκδοση του ν. ΠΝ/1866, με το άρθρο 2 του οποίου καταργήθηκαν τα έχοντα το ίδιο αντικείμενο άρθρα 402-409 του Ιονίου Πολιτικού Κώδικα, δημόσια κτήματα είναι όσα ανήκουν στην Επικράτεια, όλα τα από ιδιώτες ή Κοινότητες μη δεσποζόμενα, δηλαδή όλα τα αδέσποτα και τα κτήματα των αποθανόντων ακληρών ή εγκαταλελειμμένα από τους κληρονόμους κτήματα, επί των οποίων δεν υπάρχουν άλλων αποδεδειγμένες απαιτήσεις και συνεπώς και τα αδέσποτα δάση και εν γένει δασικές εκτάσεις ανήκουν στο Δημόσιο (σχετ. ΑΠ 1478/2000 ΕλΔνη 2001.675). Από τις διατάξεις αυτές σαφώς συνάγεται ότι τα κατά την εισαγωγή του νόμου αυτού υπάρχοντα αδέσποτα περιήλθαν ex lege στο Δημόσιο, στο οποίο περιέρχονται και τα εκάστοτε καθιστάμενα αδέσποτα ακίνητα εγκαταλελειμμένα από τους ιδιοκτήτες) καθώς και εκείνα των αποβιωσάντων χωρίς διαθήκη και κληρονόμους. Έπεται ότι τα αδέσποτα ακίνητα πρέπει να διακρίνονται από τα εγκαταλελειμμένα, τα οποία εξακολουθούν να ανήκουν στην κυριότητα κάποιου προσώπου αλλά ο κύριος αυτών εγκατέλειψε τη νομή ή κατοχή τους (δεδομένου ότι η κυριότητα ως απεριόριστο δικαίωμα περιλαμβάνει

και ακόμα και την ευχέρεια του κυρίου να μην κάνει καμία χρήση του ακινήτου) και είτε ουδείς τα κατέχει είτε κάποιος τρίτος τα κατέλαβε και τα κατέχει, χωρίς όμως ο κύριος να ασκήσει αγωγή κατά του κατόχου αυτού καθώς αυτά είναι δυνατόν να επανέλθουν στην ενεργό κυριότητα των εγκαίρως εμφανιζομένων ιδιοκτητών, είτε περιέρχονται στην κυριότητα των αληθώς και νομίμως χρησιδεσποσάντων αυτά, είτε τέλος καταλαμβάνονται από το δημόσιο προς δεκαετή διαχείριση, κατά τους όρους του σχετικού άρθρου 334 του α.ν. 1539/1938. Με το άρθρο 49 του ΕΙΣΝΑΚ ο εν λόγω νόμος «περί διακρίσεως κτημάτων» καταργήθηκε, αντ' αυτού δε ισχύει η αποδίδουσα όμοιο δίκαιο διάταξη του άρθρου 972 ΑΚ, με την οποία ορίζεται ότι τα αδέσποτα ακίνητα καθώς και οι περιουσίες όσων πεθαίνουν χωρίς κληρονόμους ανήκουν στο Δημόσιο. Τέλος κατά το σύστημα του προαναφερόμενου νόμου «περί διακρίσεως κτημάτων» καθώς και εκείνο του Αστικού Κώδικα, τα αδέσποτα ακίνητα διακρίνονται: α) σε εκείνα τα οποία δεν υπήρξαν ποτέ στην κυριότητα κανενός, δηλ. τα εξ' αρχής αδέσποτα και β) σε εκείνα τα οποία έγιναν μεταγενέστερα αδέσποτα με εγκατάλειψη του προηγούμενου κυρίου, οπότε, για το νομότυπο της εγκατάλειψης αυτής απαιτείται μονομερής δήλωση του κυρίου με συμβολαιογραφικό έγγραφο ότι παραιτείται από την κυριότητα επί ορισμένου ακινήτου και μεταγραφή αυτής, δοθέντος ότι υπόκειται δικαιοπραξία που περιέχει κατάργηση της κυριότητας. Ειδικότερα, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 369, 966-968, 972, 1033, 1134, 1169, 1192 εδ. α' και 1319 Α.Κ. συνάγεται ότι απώλεια της κυριότητας ακινήτου επέρχεται και με παραίτηση (εγκατάλειψη) προς το σκοπό να καταστεί αυτό αδέσποτο ή κοινόχρηστο ή και με αναγνώριση της ιδιότητας του ακινήτου ως αδέσποτου ή κοινοχρήστου, για την παραίτηση δε αυτή, όπως και για την παραίτηση από κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου, απαιτείται μονομερής δήλωση του κυρίου με συμβολαιογραφικό έγγραφο και μεταγραφή της δικαιοπραξίας, που περιέχει κατάργηση του εμπράγματος δικαιώματος της κυριότητας. Από και με τη μεταγραφή της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης αφενός απόλλυται η κυριότητα του μέχρι τούδε κυρίου και αφετέρου καθίσταται κύριος του πράγματος το Δημόσιο (ΑΠ 1335/2010 Νόμος, ΕφΠατρ 42/2005 ο.π., ΕφΚερκ 3/2001 ο.π.).

Το εκκαλούν - εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο, αφενός, αρνήθηκε την κυριότητα του ενάγοντος επί του επιδικού τμήματος και το εσφαλμένο της καταχώρισης τμήματος εμβαδού 58,58 τ.μ. εκ του γεωτεμαχίου με ΚΑΕΚ..., με συνολικό εμβαδό 5.422,00 επικαλούμενο ειδικότερα ότι ήταν ορθή η καταχώρηση του και ότι λόγω του δασικού χαρακτήρα του επιδικού τμήματος, ουδέποτε ο ενάγων και ο δικαιοπάροχός του κατά το παρελθόν άσκησαν πράξεις καλλιέργειας, είτε με σιτηρά είτε με καλλιέργεια ελαιοδένδρων, αφετέρου, ισχυρίστηκε ότι έγινε κύριο αυτό με έκτακτη χρησικτησία του επιδικού τμήματος που αποτελεί δασική έκταση από το έτος 1864, καθόσον από το έτος αυτό (1864) μέχρι την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα (23.2.1946) ασκούσε συνεχή διακατοχή του επιδικού, αδιάκοπη, ειρηνική, δημόσια και αναμφίβολη και για λόγο κυριότητας και κατέστη κύριο με τα προσόντα της έκτακτης χρησικτησίας του Ιονίου Κώδικα μέχρι τη εισαγωγή του Αστικού Κώδικα στα Ιόνια Νησιά και στη συνέχεια και μετά την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα κατείχε αυτό διάνοια κυρίου, επιτηρώντας και προστατεύοντας αυτό από επέμβαση τρίτων με τα εκάστοτε αρμόδια όργανά του εκδίδοντας και τις 2934/15.10.2007 πράξη χαρακτηρισμού της Διεύθυνσης Δασών Νομού Λευκάδας καθώς και την 3103/29.10.2007 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ιονίων Νήσων κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, ύστερα από παράνομη υλοτομία της δασικής έκτασης κατά το χρονικό διάστημα μετά το έτος 1998. Ο ισχυρισμός που προβάλλει το εναγόμενο κατά της αγωγής που στηρίζεται σε πρωτότυπο τρόπο, ότι απέκτησε αυτό την κυριότητα του επιδικού με έκτακτη χρησικτησία, αποτελεί ένσταση, εφόσον τα περιστατικά που προτείνονται, αληθινά υποτιθέμενα, προσπορίζουν σ' αυτό την κυριότητα και ο χρόνος της νομής που περιέχεται σ' αυτά είναι επαρκής για τη συμπλήρωση διπλής χρησικτησίας, ήτοι μετά την εισαγωγή του ΑΚ μέχρι τις 18.5.2004, άρνηση δε της αγωγής, για τα περιστατικά αυτά που είναι προγενέστερα εκείνων που περιέχονται στην αγωγή (ΑΠ 226/2005, Νόμος, ΑΠ 1882/1999, ΕΛΔνη 41.1669, ΑΠ 282/1993 ΝοΒ 42.822, ΑΠ256/1989 ΕΛΔνη 31.528, ΕφΑθ 10604/2004 Αρμ. 1997.769) και είναι νόμιμος στηριζόμενος στις διατάξεις των ίδιων άρθρων που στηρίζεται η αγωγή. Όσον αφορά τους ισχυρισμούς του εναγομένου Ελληνικού Δημοσίου κατά

το μέρος που αυτό επιχειρεί να στηρίξει κυριότητα του επί της επίδικης έκτασης, ως δημόσιας κατά τεκμήριο, λόγω του δασικού χαρακτήρα αυτής, που περιήλθε στο ίδιο από την ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα ως διάδοχο του Ιονίου Κράτους, είναι μη νόμιμοι και απορριπτέοι, διότι μόνη η δασική μορφή της έκτασης δεν αποτελεί απόδειξη ή τεκμήριο για τη θεμελίωση δικαιώματος κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου, αφού, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, στα δάση των Ιονίων Νήσων δεν ευρίσκει έδαφος εφαρμογής το τεκμήριο κυριότητας υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, που θεσπίστηκε με το β.δ. της 16.11.1836 «περί ιδιωτικών δασών», αλλά το Δημόσιο ισχυρίζομενο ότι η δασική έκταση είναι δημόσια οφείλει να το αποδείξει, επικαλούμενο τον ειδικό λόγο κτήσης της κυριότητας αυτής με ένα από τους προβλεπόμενους από τον Ιόνιο Αστικό Κώδικα ή από τον Αστικό Κώδικα (μετά την 23-2-1946) τρόπους κτήσεως κυριότητας δηλαδή τον τίτλο αγοράς ή δωρεάς, διαθήκη, χρησικτησία, κατάληψη αδέσποτου ή ενδεχομένως βάσει κάποιου ειδικού νόμου. Επομένως εφόσον δεν έλαβε ως διάδοχο του Ιονίου Κράτους κανένα περιουσιακό στοιχείο της διανεμηθείσης επιχωρίου περιουσίας και ως εκ τούτου δεν έχει εφαρμογή το από 16-11-1836 βασιλικό διάταγμα, που αναγνωρίζει τεκμήριο κυριότητας υπέρ του Δημοσίου για τις αποτελούσες δάση εκτάσεις, αλλά οφείλει να διαχειρίζεται, ως δημόσια, μόνο τα δάση ή τις δασικές ή χορτολειαδικές εκτάσεις για τις οποίες έχει πράγματι αποκτήσει κυριότητα με νόμιμους τίτλους ή χρησικτησία και όχι όλα τα δάση και τις δασικές εκτάσεις, των οποίων διοικητικώς ή δικαστικώς δεν έχει κριθεί η κυριότητά τους έναντι αυτού. Περαιτέρω το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο ισχυρίστηκε ότι το ως άνω επίδικο από το έτος 1864 αποτελούσε αδέσποτη δασική έκταση, οπότε το ανέλαβε και έγινε κύριο αυτού με έκτακτη χρησικτησία με τις ως άνω προϋποθέσεις. Ο ισχυρισμός του είναι νόμιμος στηριζόμενος στις προαναφερόμενες διατάξεις που ίσχυσαν πριν την εισαγωγή του ΑΚ.

Από τον έλεγχο της προσαχθείσας μαρτυρικής κατάθεσης της μάρτυρος απόδειξης... που περιλαμβάνεται στα ταυτάριθμα με την εκκαλουμένη πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης (το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο δεν εξέτασε μάρτυρα ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου) και των εγγρά-

φων αποδείξεων επί των κρίσιμων αποδεικτέων θεμάτων που αφορούν τους ισχυρισμούς του ενάγοντος και του εναγομένου Ελληνικού Δημοσίου ανακύπτουν τα ακόλουθα δεδομένα: Επίδικο είναι εδαφικό τμήμα, το οποίο κατά τους ισχυρισμούς του ενάγοντος, συναπαρτίζεται με άλλα τμήματα, ένα αγροτεμάχιο εκτάσεως 3.490,36 τ.μ. με Κ.Α.Ε.Κ..., που βρίσκεται στη θέση «ΚΑΣΤΡΙ» της κτηματικής περιφέρειας του Δ.Δ. Απόλλαινας του Δήμου Λευκάδος και συνορεύει γύρωθεν με ιδιοκτησίες..., αδελφών..., με επαρχιακή οδό Λευκάδας Αγ. Νικήτα και με έτερο ακίνητο του ενάγοντα, όπως αυτό εμφανίζεται στο από μηνός Ιουλίου 2007 τοπογραφικό διάγραμμα του πολιτικού μηχανικού..., φέρει το στοιχείο Ε (...) αποτελείται από τα επιμέρους εδαφικά τμήματα, φέροντα τα στοιχεία [Ε(Ζ2) + Ε(Ε3) + Ε(Η1)] και περιγράφεται το όλο ακίνητο με τα αριθμητικά στοιχεία 128, 58, 56, 127, 126, 125, 124, 123, 122, 121, 120, 119, 118, 117, 32, 115, 114, 113, 112, 111, 110, 108, 109, 128, ήτοι τμήμα εμβαδού 58,58 τ.μ., από το γεωτεμάχιο με Κ.Α.Ε.Κ..., όπως αποτυπώνεται στο ως άνω τοπογραφικό διάγραμμα με τα στοιχεία 111,52,110,111 και φέρει το στοιχείο Ε (Ε3) που καταχωρήθηκε ως ιδιοκτησία αγνώστου δικαιούχου. Το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο ισχυρίζεται ότι το επίδικο εμβαδού 58,58 τ.μ αποτελεί τμήμα προερχόμενο από το γεωτεμάχιο από το Κ.Α.Ε.Κ..., εμβαδού 5.422,00 τ.μ..

Περαιτέρω προσκομίζονται α) Η 2934/15.10.2007 πράξη χαρακτηρισμού του Διευθυντή Δασών Λευκάδας που εκδόθηκε επί της από 11.7.2007 αίτησης του ενάγοντος περί χαρακτηρισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.998/79 του ακινήτου του ενάγοντος στην παραπάνω θέση, εμβαδού 3.599,35 τ.μ, άρτιου και οικοδομήσιμου, ως ευρισκόμενο εντός ζώνης και απέχοντος από όριο οικισμού Απολλαιίνης 220 μέτρα και από θάλασσα 1.480 μέτρα, με το συνημμένο και θεωρημένο από το Δασολόγο... από μηνός Ιουλίου 2007 τοπογραφικό διάγραμμα του ακινήτου από τα οποία προκύπτει ότι χαρακτηρίστηκε τμήμα του ακινήτου αυτού εμβαδού 1.270 τ.μ. ως δασική έκταση, τμήμα εμβαδού 1.541.80 τ.μ. ούτε δάσος ούτε δασική έκταση και τμήμα 787,27 τ.μ. αναδασωτέα έκταση. Όπως προκύπτει από τη σύγκριση των δύο τοπογραφικών το ως άνω επίδικο τμήμα Ε (Ε3) βρίσκεται εντός του τμήματος της δασικής έκτασης των 1.270,28 τ.μ. β) Η 3103/29.10.2007 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ιονί-

ων Νήσων περί κήρυξης ως αναδασωτέας έκτασης 6.473 στρεμμάτων στη θέση του επιδίκου προκειμένου να διατηρηθεί ο δασικός χαρακτήρας αυτής και να αποκλειστεί η διάθεσή της για άλλη χρήση προς αποκατάσταση της καταστροφείσας κατά το χρονικό διάστημα μετά το έτος 1998 από υλοτομία δασικής βλάστησης γ) Η χωρίς ημερομηνία τεχνική έκθεση του Γεωπόνου Αρχιτέκτονα τοπίου... για τη μορφή του ακινήτου ως ελαιώνα με τη μορφή των αναβαθμίδων με ηλικία κάποιων ελαιοδένδρων 150 ετών χωρίς ωστόσο να προκύπτει ο αριθμός αυτών και η καλλιέργειά τους αναφορικά με το επίδικο τμήμα δ) Το 661/17.12.1991 πιστοποιητικό του Προέδρου της Κοινότητας περί καλλιέργειας από τον ενάγοντα ελαιοδένδρων στη θέση «Καστρί» σε έκταση 3 στρεμμάτων και 25 στον αριθμό ε) Πέντε φωτογραφίες στις οποίες απεικονίζονται διάσπαρτα ελαιοδένδρα χωρίς να εντοπίζεται το επίδικο τμήμα και στ) Την κατάθεση της μάρτυρος απόδειξης περί άτυπων δωρεών χωρίς να προσδιορίζει με σαφήνεια τη μορφολογία του επιδίκου καθώς και την άσκηση πράξεων νομής στο επίδικο τμήμα λαμβανομένης και της 2934/15.10.2007 πράξης χαρακτηρισμού του Διευθυντή Δασών Λευκάδας. Κατά συνέπεια από τα ανωτέρω προκύπτουν τα ακόλουθα ζητήματα που είναι κρίσιμα για την ουσιαστική αξιολόγηση των ως άνω νομίμων ισχυρισμών των διαδίκων: α) αν το επίδικο τμήμα, όπως αποτυπώνεται στο προσκομιζόμενο από τον ενάγοντα στο από μηνός Ιουλίου 2007 τοπογραφικό διάγραμμα, που έχει συνταχθεί από τον Πολιτικό Μηχανικό..., σύμφωνα με το άρθρ. 13α του ν. 2664/1998 και φέρει κάρναβο στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ 87, στο οποίο προσδιορίζονται οι συντεταγμένες σε χ.ψ κάθε κορυφής των ακινήτων, ήτοι τμήμα εμβαδού 58,58 τ.μ αποτελεί τμήμα προερχόμενο από το γεωτεμάχιο από το Κ.Α.Ε.Κ..., εμβαδού 5.422,00 τ.μ. όπως αποτυπώνεται στο ως άνω τοπογραφικό διάγραμμα με τα στοιχεία Ε (Ε3) 111,52,110,111 που καταχωρήθηκε ως ιδιοκτησία αγνώστου δικαιούχου και αν συναπαρτίζεται με άλλα τμήματα ένα αγροτεμάχιο εκτάσεως 3.490,36 τ.μ. με Κ.Α.Ε.Κ..., που βρίσκεται στη θέση «ΚΑΣΤΡΙ» της κτηματικής περιφέρειας του Δ.Δ. Απόλλαινας του Δήμου Λευκάδος και συνορεύει γύρωθεν με ιδιοκτησίες..., αδελφών..., με επαρχιακή οδό Λευκάδας Αγ. Νικήτα και με έτερο ακίνητο του ενάγοντα (να προσδιοριστεί ο προσανατολισμός των ορίων), όπως αυτό εμφανίζεται στο από μηνός Ιουλίου 2007 τοπογραφικό διάγραμμα του πολιτι-

κού μηχανικού...φέρει το στοιχείο Ε (...) αποτελείται από τα επιμέρους εδαφικά τμήματα, φέροντα τα στοιχεία [E(Z2) + E (E3) + E(H1)] και περιγράφεται το όλο ακίνητο με τα αριθμητικά στοιχεία 128, 58, 56, 127, 126, 125, 124, 123, 122, 121, 120, 119, 118, 117, 32, 115, 114, 113, 112, 111, 110, 108, 109, 128, εσφαλμένα ή μη ως προς τη θέση το εμβαδόν και σχήμα του, β) εάν το επίδικο τμήμα όπως εντοπίζεται επί του εδάφους κατά το προαναφερόμενο ερώτημα αποτελεί, εν όλω ή εν μέρει, δασική ή λειβαδική, ή εκχερσωμένη παράνομα πρώην δασική ή λειβαδική έκταση, κατά τους ορισμούς του νόμου, ή μήπως είναι καλλιεργήσιμος αγρός και ελαιώνας και μέχρι τότε στο παρελθόν διαπιστώνονται ίχνη καλλιέργειάς τους και με τι είδους φυτεύματα, με βάση την μορφολογία τους, και το εφικτό της καλλιέργειάς τους με σιτηρά, την τυχόν παλαιά περιφραγή τους και το είδος αυτής και άλλα συναφή δεδομένα, γ) ποία η αντίστοιχη φύση των ακινήτων με τα οποία συνορεύει, δ) ποία η δέουσα ερμηνεία όλων των αεροφωτογραφιών των ετών πριν και μετά το έτος 1946 μέχρι το έτος 2004 ως προς την κατά το χρονικό αυτό διάστημα διαπιστωμένη φύση των επιδίκων ως δάσους ή ως αγρού, με συμπερασματική εκτίμηση και της παλαιότερης χρονικά κατάστασής τους ε) εάν περιλαμβάνεται το επίδικο ή συμπίπτει εν όλω ή εν μέρει με τις εκτάσεις στις οποίες αναφέρονται η 2933/15. 10.2007 πράξη χαρακτηρισμού του Διευθυντή Δασών Λευκάδας και η 3103/29.10.2007 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ιονίων Νήσων περί κήρυξης εκτάσεως ως αναδασωτέας. Για τα ζητήματα αυτά κρίνεται ότι απαιτούνται ειδικές γνώσεις επιστήμης και συγκεκριμένα τοπογραφίας δασολογίας και αγρονομίας και ειδικότερα για τον εντοπισμό του επιδίκου ως τμήματος συγκεκριμένου γεωτεμαχίου και φωτοερμηνείας αεροφωτογραφιών του επιδίκου τμήματος και συνεπώς παρίσταται ανάγκη να διαταχθεί περί αυτών πραγματογνωμοσύνη, ενόψει μάλιστα και του ότι υποβάλλεται σχετικό αίτημα από το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 368 επ., 254 παρ. 1 και 524 παρ. 1 του ΚΠολΔ, αφού αναβληθεί η οριστική απόφαση του Δικαστηρίου επί της διακαζόμενης αγωγής και διαταχθεί ως προς αυτήν επανάληψη της συζήτησης, μετά την κατά τα προαναφερθέντα αποδοχή της έφεσης και κατ' ουσία, (βλ. σχετ. ΟΛΑΠ 1285/82 ΝοΒ 1983.219, ΑΠ 2/06 ΕΛΔνη 2006.1048, ΕφΑθ 2516/08, ΕφΑθ 3671/2007,

Νόμος, ΕφΑθ 5827/2004 ΕΛΔνη 46.243), όπως ορίζεται ειδικότερα στο διατακτικό.

Επίσης το δικαστήριο κρίνει αναγκαίο να διατάξει νέες συμπληρωματικές αποδείξεις και ειδικότερα την συμπληρωματική εξέταση στο ακροατήριο της μάρτυρος του ενάγοντος... για υποβολή συμπληρωματικών ερωτήσεων στο ακροατήριο αυτού, όπως ορίζεται στο διατακτικό. Δικαστικά έξοδα δεν επιδικάζονται με την παρούσα, διότι αυτή δεν αποτελεί οριστική απόφαση επί της ουσίας της διαφοράς. [...]

ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3351/2014

Κοιμητήρια και τάφοι. Πράγματα εκτός συναλλαγής κατ' άρθρα 966 επ. Α.Κ. ΑΝ 582/1968. Δυνατότητα απόκτησης από ιδιώτη ειδικού δικαιώματος επί ορισμένου χώρου ταφής η παραχώρηση του οποίου εκ μέρους του Δήμου (ως φορέως δημόσιας εξουσίας) αποτελεί διοικητικής φύσεως παραχώρηση χρήσεως δημοτικού πράγματος με μονομερή, εκτελεστή, διοικητική πράξη, το δε εξ αυτής απορρέον δικαίωμα πέραν του ότι διέπεται από τις ειδικές διατάξεις της διοικητικής νομοθεσίας προστατεύεται ως ενοχικό και κατά τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου, γι' αυτό και δύναται να αποτελέσει αντικείμενο αναγνωριστικής αγωγής, όπως και η προσβολή αυτού, ο δε δικαιούχος του τάφου ως κάτοχος δικαιούται να ασκήσει κατά παντός τρίτου τις αγωγές περί νομής, κατά δε του Δήμου ή Κοινότητας τις αγωγές της μεταξύ τους συμβατικής σχέσης. Πρόκειται για ιδιόρρυθμο δικαίωμα διφυούς φύσης τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού δικαίου και περιεχόμενο όποιου έχει την φυσική εξουσία κατοχής ή την οιονεί κατοχή χώρου προορισμένου για χρήση ως χώρου ταφής. Δεν πρόκειται για δικαίωμα εμπράγματος φύσης, ο δε παραχωρηθείς χώρος δεν αποτελεί περιουσιακό στοιχείο του δικαιούχου και δεν είναι δεκτικός μεταβάσεως με πράξεις εν ζωή ή αιτία θανάτου, ούτε τυγχάνουν εν γέ-

νει εφαρμογής οι διατάξεις για την κτήση και απώλεια των ιδιωτικών δικαιωμάτων (παραγραφή, χρησικτησία), η δε τυχόν καταβολή τελών χρήσεως του τάφου από μη δικαιούχο πρόσωπο κατά το νόμο και τον Κανονισμό δεν προσδίδει σε αυτό την ιδιότητα του δικαιούχου. (Απορρίπτει ως μη νόμιμη την αναγνωριστική αγωγή).

Σύμφωνα με το άρθρο 966 ΑΚ, εκτός συναλλαγής πράγματα είναι «και τα προορισμένα για την εξυπηρέτηση δημοσίων, δημοτικών, κοινοτικών ή θρησκευτικών σκοπών». Σ' αυτά περιλαμβάνονται και τα κοιμητήρια ή νεκροταφεία, τα οποία κατά το άρθρο 2 παρ. 4 του α.ν. 582/1968, σε συνδυασμό, αντίστοιχα, προς το άρθρο 968 ΑΚ και τις οικείες διατάξεις του βυζαντινορρωμαϊκού δικαίου, ανήκουν κατά κυριότητα στους ιδρύσαντες αυτά και έχοντες τη διοίκηση και διαχείριση τους δήμους και κοινότητες, αποτελούν δημόσια περιουσία και δεν είναι δεκτικά κατάσχεσης, τα δε δικαιώματα ταφής και η εν γένει λειτουργία τους, η οποία εξυπηρετεί δημόσιο σκοπό, ρυθμίζονται με κανονισμό, που ψηφίζεται από το οικείο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Αναλυτικότερα, επί του κοιμητηρίου ή νεκροταφείου δύναται να αποκτηθεί από ιδιώτη ιδιαίτερο (ειδικό) ιδιωτικό δικαίωμα επί ορισμένου χώρου ταφής (*sue proptium*), η παραχώρηση του οποίου εκ μέρους του διοικούντος το νεκροταφείο δήμου ή κοινότητας αποτελεί διοικητικής φύσης παραχώρηση άδειας χρήσης δημοτικού πράγματος, η δε σχετική μονομερής (ιδρυτική δικαίωματος) πράξη της δημοτικής ή κοινοτικής αρχής αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη, το δε εξ αυτής απορρέον δικαίωμα, πέραν του ότι διέπεται από τις ειδικές διατάξεις της διοικητικής νομοθεσίας, προστατεύεται, ως ενοχικό, και κατά τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου, γι' αυτό και δύναται να αποτελέσει αντικείμενο αναγνωριστικής αγωγής, καθώς επίσης και η υφιστάμενη προσβολή αυτού, ο δε δικαιούχος του τάφου, ως κάτοχος, δικαιούται να ασκήσει κατά παντός τρίτου τις αγωγές περί νομής, κατά δε του δήμου ή της κοινότητας τις αγωγές της μεταξύ τους συμβατικής σχέσης.

Πρόκειται, δηλαδή, για ιδιόρρυθμο δικαίωμα διφυούς φύσης, καθόσον μετέχει τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού δικαίου και περιε-

χόμενο έχει τη φυσική εξουσία κατοχής ή οιονεί κατοχής του ορισμένου χώρου για την κατά τον προορισμό του χρήση ως χώρου ταφής. Ο δε χαρακτηρισμός του ως εμπράγματος δικαιώματος πρέπει να αποκρουστεί, γιατί αναφέρεται σε κοινόχρηστο πράγμα, που ανήκει στη δημόσια κτήση και δεν αναγνωρίζονται από το δίκαιο εμπράγματα δικαιώματα πάνω σ' αυτή, αλλά μόνο το ιδιότυπο δικαίωμα της διοικητικής κυριότητας, γιατί λείπουν όλα τα υποκειμενικά και αντικειμενικά στοιχεία, καθώς και κάθε προϋπόθεση για την απόκτηση τέτοιου δικαιώματος, γιατί είναι ασυμβίβαστη η συνύπαρξη κοινοχρησίας και εμπράγματος δικαιώματος, αφού η σύσταση του τελευταίου αναιρεί τη φύση της πρώτης. Περαιτέρω, το δικαίωμα χρήσης του τάφου, το οποίο επιβάλλει στον δικαιούχο να συμμορφώνεται και προς τον εκάστοτε ισχύοντα κανονισμό του κάθε νεκροταφείου, μπορεί να αναγνωρισθεί, είτε ως προσωπικό είτε ως οικογενειακό, με την έννοια ότι, σε περίπτωση έλλειψης αντίθετης ρύθμισης από τον κανονισμό του νεκροταφείου ή και από την οικεία σύμβαση, υφίσταται δικαίωμα ταφής στον τάφο του προς τον η παραχώρηση, του συζύγου αυτού, των κατ' ευθεία γραμμή ανιόντων και κατιόντων αυτού και των συζύγων τούτων, δηλαδή, μόνο στον παραχωρησιούχο και τα λοιπά εν λόγω περιοριστικά αναφερόμενα πρόσωπα (άρθρο 3 παρ. 3 α.ν. 582/1968). Πάντως, ο κατά τα ανωτέρω παραχωρηθείς χώρος δεν αποτελεί περιουσιακό στοιχείο του προς τον η παραχώρηση και δεν είναι δεκτικός οποιασδήποτε μεταβίβασης προς τρίτους με πράξεις εν ζωή ή αιτία θανάτου ούτε και γενικότερα τυγχάνουν εφαρμογής οι σχετικοί με την κτήση και απώλεια των ιδιωτικών δικαιωμάτων κανόνες (λ.χ. παραγραφή, χρησικτησία), αντιδιαστελλομένης, εντεύθεν, της μεταβίβασης αυτής από τη μεταβίβαση του δικαιώματος χρήσης του τάφου, υποκείμενο στη μονομερή και εξουσιαστική επέμβαση του δήμου ή της κοινότητας, ως φορέα δημόσιας διοίκησης. Εξάλλου, βάσει του άρθρου 4 παρ. 2 του Κανονισμού Λειτουργίας και Δικαιωμάτων Χρήσεως Δημοτικών Κοιμητηρίων του Δήμου Αθηναίων, η σύσταση και η παραχώρηση οικογενειακού τάφου ενεργείται και γίνεται μόνο επ' ονόματι του αιτούντος αποκλειστικά, θεωρείται δε τελειωμένη από την καταβολή του σχετικού δικαιώματος στο ταμείο του Δήμου και την έκδοση της πράξης παραχώρησης

του Δημάρχου. Το ίδιο δε ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ιδίου Κανονισμού, για την ταυτότητα του λόγου, και προκειμένου περί της κατά τα ανωτέρω αναγνώρισης δικαιώματος ταφής σε οικογενειακό τάφο, κατόπιν της έγγραφης συναίνεσης του αρχικού δικαιούχου, ή, τούτου ελλείποντος, του συζύγου ή των κατιόντων του, και προσώπου συνδεομένου μετ' αυτού διά ορισμένου βαθμού συγγενείας (ΑΠ 100/2011, Α' δημοσίευση ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1307/2010, ΤΝΠ Δ ΣΑ, ΑΠ 1028/1998, Α' δημοσίευση ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 240/1980, ΝοΒ 28, σελ. 850, ΣτΕ 2110/2012, Α' δημοσίευση ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΣτΕ 1860/2010, Α' δημοσίευση ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΣτΕ 4035/2009, Α' δημοσίευση ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΣτΕ 3591/2006, Α' δημοσίευση ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, βλ. και Β. Βαθρακοκοίλη, «ΕρΝομΑΚ», τόμος Δ', εκδ. 2007, άρθρο 970, παρ. 17-19, σελ. 136 επ.). Πέραν δε τούτων, επιτρεπώς μιν, καταρχήν, προβλέπεται, με τον προαναφερθέντα κανονισμό, για λόγους χρηστής διοίκησης, η δυνατότητα τακτοποίησης της χωρίς άδεια χρήσης τάφου ως οικογενειακού, με την εκ των υστέρων καταβολή του προβλεπόμενου ανταλλάγματος και την έκδοση αρμοδίως πράξης σύστασης οικογενειακού τάφου. Καμία, όμως, διάταξη ή γενική αρχή δικαίου δεν επιβάλλει την περαιτέρω ανοχή πραγματικής κατάστασης που έχει δημιουργηθεί κατά παράβαση του νόμου, με την (έστω και επί μακρόν ακώλυτη και καλόπιστη) χρήση τάφου, χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, ούτε επιβάλλει την αναγνώριση περαιτέρω δικαιώματος χρήσης τάφου ως οικογενειακού, χωρίς την έκδοση σχετικής πράξης της αρμόδιας αρχής μετά από καταβολή του προβλεπόμενου ανταλλάγματος. Άλλωστε, είναι αδιάφορη και η επί μακρό χρόνο καταβολή των σχετικών δημοτικών τελών, η οποία δεν θεμελιώνει, κατά νόμο, δικαίωμα χρήσης του τάφου (ΣτΕ 1802/1997, Α' δημοσίευση ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Η αντίθετη εκδοχή, κατά την οποία η μακρά, ακώλυτη και καλόπιστη χρήση τάφου ως οικογενειακού, χωρίς να έχει εκδοθεί σχετική πράξη παραχώρησης, αποτελεί προστατευόμενη από το νόμο πραγματική κατάσταση, από την οποία γεννάται δικαίωμα περαιτέρω χρήσης του τάφου και αξίωση αναγνώρισης του δικαιώματος τούτου, θα συνεπαγόταν τη δημιουργία, δι' εκτάκτου χρησικτησίας, εμπραγμάτου δικαιώματος απεριόριστης διάρκειας επί του τάφου, το οποίο θα αναιρούσε τον, κατά το

άρθρο 3 παρ. 2 του α.ν. 582/1958 χαρακτήρα του τάφου (οικογενειακού ή μη) ως δημοτικού πράγματος και τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου τούτου ότι ο τάφος δεν αποτελεί περιουσιακό στοιχείο του προς τον η παραχώρηση ή, προκειμένου περί οικογενειακού τάφου, των κατιόντων αυτού (ΣτΕ 254/2009, Α' δημοσίευση ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Στην προκείμενη περίπτωση, η ενάγουσα με την κρινόμενη αγωγή της, όπως αυτή παραδεκτά διορθώθηκε με δήλωση του πληρεξουσίου δικηγόρου της, που περιλαμβάνεται στις νομίμως και εμπροθέσμως κατατεθείσες έγγραφες προτάσεις του (άρθρο 224 εδ. β' ΚΠολΔ), εκθέτει ότι τυγχάνει νόμιμη σύζυγος του ..., στον οποίο είχε παραχωρηθεί δικαίωμα χρήσης τάφου επί του υπ' αριθ. 82 του 14ου τμήματος της Β' Ζώνης Πολυτελείας, έκτασης 14,67 τ.μ., στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών. Ότι το εν λόγω δικαίωμα παραχωρήθηκε στον σύζυγό της από τον θείο του... (αμφιθαλή αδελφό του πατρός του), ο οποίος με την υπ' αριθ. 29798/19.12.1968 δήλωσή του ενώπιον του Συμβολαιογράφου Αθηνών..., συγκατατέθηκε στην εν λόγω αναγνώριση δικαιώματος χρήσης του οικογενειακού του τάφου από τον... και τα λοιπά μέλη της οικογένειάς του. Ότι, εντούτοις, το έτος 1987 διαπιστώθηκε ότι δυνάμει της υπ' αριθ. 204/233335/3195/68 απόφασης του εναγομένου αναγνωρίστηκε δικαίωμα χρήσης του εν λόγω τάφου προς ταφή μόνο του συζύγου της ενάγουσας, σε σχετική δε αίτηση του τελευταίου να αναγνωρισθεί το δικαίωμα αυτό και στα λοιπά μέλη της οικογένειάς του (σύζυγο και υιό), η απάντηση της αρμόδιας δημοτικής αρχής είναι επανειλημμένως μέχρι σήμερα αρνητική, παρά το γεγονός ότι ήδη από το έτος της μεταβίβασης και εφεξής εξοφλούνται τακτικά όλες οι ετήσιες εισφορές για την καθαριότητα και τη φύλαξη του εν λόγω κτίσματος. Βάσει δε των προεκτεθέντων, η ενάγουσα, κατά τη δέουσα εκτίμηση του αγωγικού της δικογράφου και ορθή νοηματική απόδοση του περιεχομένου του, ζητεί να αναγνωρισθεί το πλήρες και αποκλειστικό δικαίωμα ταφής της ιδίας και του υιού της στον προαναφερθέντα τάφο, αξίας περί τις 40.665 ευρώ, με την καταβολή του υπολοίπου 25% αυτής (της αξίας) κατά την ημερομηνία κτίσης του εν λόγω δικαιώματος, ήτοι του ποσού των 21,14 ευρώ, καθώς και να καταδικασθεί ο εναγόμενος στην καταβολή της δικαστικής τους δαπάνης. Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα η κρινόμενη αγωγή, για το αναγνωριστικό αίτημα της

οποίας δεν απαιτείται η καταβολή του προσήκοντος τέλους δικαστικού ενσήμου με τις ανάλογες υπέρ τρίτων προσαυξήσεις (άρθρα 72 παρ. 14 και 77 Ν. 3994/2011), αρμοδίως (ά. 1 περ. α', 7, 8, 9 εδ. α', β', γ', δ', 10, 14 και 25 παρ. 2 ΚΠολΔ) εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου, κατά την προκείμενη τακτική διαδικασία (ά. 215 επ. ΚΠολΔ), είναι δε επαρκώς ορισμένη, εφόσον περιέχει όλα τα αναγκαία για το παραδεκτό του δικογράφου της στοιχεία, σύμφωνα με τα ά. 216 παρ. 1, 117, 118 ΚΠολΔ, απορριπτόμενου του σχετικού αντίθετου ισχυρισμού του εναγομένου, πλην όμως τούτη τυγχάνει απορριπτέα ως στερούμενη νομιμότητας, καθόσον τα ιστορούμενα από την ενάγουσα πραγματικά περιστατικά, ακόμη κι αν ήθελε - υποθεθούν ως αληθή, δεν θεμελιώνουν δικαίωμα της..., συζύγου του αποβιώσαντος... – πολλώ δε μάλλον του μη έχοντος καν την ιδιότητα του διαδίκου υιού αυτής και μη δυνάμενου να εκπροσωπηθεί από την ενάγουσα μητέρα του–, περί ταφής αυτής στον οικογενειακό τάφο του..., τούτο δε επιβεβαιώνεται και από την εφαρμογή των επικαλούμενων στο αγωγικό δικόγραφο διατάξεων του Κανονισμού Λειτουργίας Κοιμητηρίων του Δήμου Αθηναίων, σύμφωνα με τις οποίες, και σε συνδυασμό με τα διαλαμβανόμενα στη μεζονα σκέψη της παρούσας, η κατ' εξαίρεση παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης του ένδικου τάφου έγινε με πράξη του εναγομένου αποκλειστικά και μόνο στο πρόσωπό του..., στο ίδιο δε το άρθρο 6 του σχετικού Κανονισμού ρητώς ορίζεται ότι η εν λόγω αναγνώριση του δικαιώματος ταφής παρέχει δικαίωμα χρήσης μόνο στο πρόσωπο, στο οποίο αφορά η αναγνώριση και όχι στο σύζυγο ή τους κατιόντες αυτού, σε κάθε δε περίπτωση είναι αδιάφορη τόσο η περί του αντιθέτου βούληση του αρχικού δικαιούχου του οικογενειακού τάφου..., αφού πρόκειται περί ενάσκηση κυριαρχικού δικαιώματος διάθεσης του εναγομένου, όσο και η καταβολή των τελών καθαριότητας και φύλαξης του τάφου από την ενάγουσα, αφού δεν οδηγεί σε θεμελίωση δικαιώματος περαιτέρω χρήσης του τάφου από την ίδια. [...]

**ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3948/2014**

Επαγωγή κληρονομιαίου ακινήτου. Μεταβίβαση συννομής. Έννοια προσβολής από

συννομέα. Λήξη σύμβασης άτυπου χρησιδανείου. Υποχρέωση απόδοσης συννομής ακινήτου.

Από τη διάταξη του άρθρου 983 ΑΚ, που ορίζει ότι η νομή μεταβιβάζεται στους κληρονόμους του νομέα, συνάγεται ότι ο κληρονόμος και χωρίς να αποκτήσει τη φυσική εξουσία επί των κληρονομιαίων πραγμάτων, ακόμη δε και χωρίς να έχει γνώση της επαγωγής της κληρονομιάς και των αντικειμένων αυτής (ΑΠ 1526/2006 ΕλλΔνη 47.1434), θεωρείται κατά πλάσμα δικαίου ως νομέας αυτών, διαδεχόμενος ολόκληρη την έννομη σχέση της νομής και τα εξ αυτής δικαιώματα. Τούτο ασφαλώς δεν σημαίνει πως ο κληρονόμος αποκτά αυτομάτως τη φυσική εξουσία πάνω στα πράγματα της κληρονομιάς, αλλά ότι ο νόμος του αναγνωρίζει την ιδιότητα του νομέα με όλες τις έννομες συνέπειες που πηγάζουν από αυτήν, προσπορίζει δηλαδή σε αυτόν τη νομική θέση που είχε ο κληρονομούμενος ως προς το πράγμα, κατοχυρώνοντάς του κυρίως τη νομική προστασία που προβλέπεται στις διατάξεις των άρθρων 984 επ. ΑΚ (ΑΠ 875/2001 ΕλλΔνη 43.759 679/1994 ΕλλΔνη 37.65). Τα ίδια ισχύουν -κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 994 του ίδιου Κώδικα- και επί σύννομης, ήτοι ο συγκληρονόμος θεωρείται κατά πλάσμα δικαίου συννομέας, χωρίς να έχει αποκτήσει τη φυσική εξουσία επί του πράγματος. Παράλληλα, όπως προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 785-787, 98L 982. και 1113 ΑΚ, αν ο συγκληρονόμος κατέχει ολόκληρο το κοινό κληρονομιαίο πράγμα, θεωρείται ότι το κατέχει και επ' ονόματι των λοιπών συγκληρονόμων - συννομένων κατά την ιδανική μερίδα που ανήκει σε έκαστο, οι οποίοι θεωρούνται κατά πλάσμα του νόμου συννομείς, ασκώντας τη συννομή τους διά του συγκληρονόμου - συννομέα και δεν την αποβάλλουν ούτε έναντι του τελευταίου, ο οποίος νέμεται το όλο κοινό πράγμα, πριν εκείνος τους καταστήσει γνωστό ότι νέμεται το πράγμα αποκλειστικά για τον εαυτό του, αλλά μπορούν να αντιτάξουν τη συννομή τους και κατ' αυτού, χωρίς να είναι αναγκαίο να επικαλεσθούν άλλη αντιπροσωπευτική -κατ' άρθρο 980 § 1 ΑΚ- στην άσκηση της συννομής έννομη σχέση, όπως εντολή, χρησιδάνειο, μίσθωση κ.ά. (ΑΠ 1869/2011 ΝΟΜΟΣ). Περαιτέρω, ο νόμος για τη ρύθμιση της προστα-

σίας της συννομής (άρθρο 994 ΑΚ) διακρίνει την προσβολή που προέρχεται από τρίτο και εκείνου προέρχεται από τους συννομείς όταν η προσβολή προέρχεται από συννομέα, αν τούτη συνίσταται σε αποβολή ολική ή μερική - του άλλου συννομέα, αυτός που προσβλήθηκε έχει την προστασία της νομής (αυτοδύναμη ή δικαστική, ΑΠ 618/1999 ΕΛΛΔνη 41.131).

Στην προκείμενη περίπτωση, με την κρινόμενη αγωγή ο ενάγων ιστορεί ότι ο αποβιώσας στη Βούλα Αττικής τη 10η Μαρτίου του έτους 2012 και εξ αδιαθέτου κληρονομηθείς από τον ίδιο και την εναγόμενη αδερφή του πατέρας τους ήταν κατά το χρόνο του θανάτου του συννομέας κατ' ιδανικό μέρος 50% εξ αδιαθέτου ενός ισόγειου διαμερίσματος (αυτοτελούς κατοικίας) σε ένα διώροφο κτίσμα, το οποίο έχει ανεγερθεί επί οικοπέδου κείμενου στο Δήμο Μοσχάτου Αττικής και που περιγράφεται λεπτομερώς -κατ' έκταση, θέση και όρια ώστε ουδεμία απολύτως αμφιβολία να γεννιέται για την ταυτότητά του. Ότι συννομέας του επιδίκου κατά το υπόλοιπο ποσοστό του 50% εξ αδιαθέτου ήταν και εξακολουθεί να είναι ή αδερφή του πατέρα τους - θεία τους..., ότι από τα τέλη του έτους 1992 ο πατέρας, τους, δυνάμει σύμβασης χρησιδανείου καταρτισθείσας ατύπως, είχε παραχωρήσει την κατοχή του επιδίκου κατά το ρηθέν ιδανικό ποσοστό του στην εναγομένη. Ότι καίτοι με το θάνατο του πατέρα τους αφενός μεν έληξε η μεταξύ αυτού και της εναγομένης σύμβαση χρησιδανείου και αφετέρου το ιδανικό ποσοστό της συννομής του μεταβιβάστηκε από κοινού σε αμφότερα τα τέκνα του, καθένα από τα οποία κατέστη συννομέας του επιδίκου κατ' ιδανικό μερίδιο 1/4 εξ αδιαθέτου, η εναγομένη τον απέβαλε παράνομα και άνευ της βουλήσεώς του από τη νομή του άνω ιδανικού μέρους του εν λόγω ισόγειου διαμερίσματος, νεμόμενη έκτοτε και μέχρι το χρόνο έγερσης της αγωγής το επίδικο εξ ολοκλήρου και δη με την ανοχή της έτερης συννομέως θείας τους. Προσθέτως, ο ενάγων ιστορεί ότι η αντιδικός του, μολοντί το διαμέρισμα χρήζει επισκευών και συντήρησης λόγω της παλαιότητας της κατασκευής του, σε καμία τέτοια εργασία δεν έχει προβεί όλο το ανωτέρω διάστημα που νέμεται εξ ολοκλήρου το επίδικο με αποτέλεσμα τούτο να έχει υποστεί σοβαρές φθορές στα τοιχώματά του, κυρίως εξαιτίας της μεγάλης υγρασίας. Με βάση τα πραγματικά περιστατικά αυτά, ο ενάγων

ζητά να αναγνωριστεί συννομέας του πιο πάνω διαμερίσματος, αξίας 98.000 €, κατά ποσοστό 1/4 εξ αδιαθέτου και να διαταχθεί η αποβολή της εναγομένης από τη διακατοχή του επιδίκου κατά το ρηθέν ιδανικό ποσοστό και η εγκατάσταση του ιδίου σε αυτό. Ζητά, επίσης, να υποχρεωθεί η εναγομένη να καταβάλει σε αυτόν το συνολικό ποσό των 1500 €, που αντιστοιχεί σε προσόδους του επιδίκου, τις οποίες στερήθηκε από το χρόνο της αποβολής του μέχρι το χρόνο έγερσης της αγωγής, κατά τα όσα ειδικότερα ιστορεί στο δικόγραφο, αίτημα, ωστόσο, από το οποίο παραιτήθηκε παραδεκτός με τις προτάσεις του και συνακόλουθα ως προς τούτο η αγωγή θεωρείται μη ασκηθείσα (άρθρο 223 εδάφιο β' σε συνδυασμό προς το άρθρο 295§1 εδάφιο β' ΚΠολΔ). Προσέτι, ο ενάγων ζητά να απαγγελθεί σε βάρος της αντιδίκου του χρηματική ποινή ύψους 1.000 € και προσωπική κράτηση έξι (6) μηνών για κάθε μελλοντική παράβασης της παρούσας απόφασης, να κηρυχθεί αυτή προσωρινά εκτελεστική και, τέλος, να καταδικαστεί η εναγομένη στη δικαστική του δαπάνη. Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα η αγωγή αρμοδίως καθ' ύλην εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον αυτού του Δικαστηρίου (άρθρα 1, 7, 8, 9, 10, 11 περ. α', 12, 14§2 και 16 αριθμ. 13 ΚΠολΔ) κατά την προκείμενη τακτική διαδικασία - (άρθρα 215 επ. ΚΠολΔ) και είναι αρκούτως ορισμένη, δεδομένου ότι στοιχεία της βάσης της κρινόμενης - αγωγής αποβολής από τη συννομή ακινήτου είναι η συννομή του ενάγοντος κατά το χρόνο της αποβολής, η περιγραφή του επιδίκου - η οποία, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, είναι εν προκειμένω τόσο λεπτομερής, ώστε ουδεμία απολύτως αμφιβολία γεννιέται για την ταυτότητά του - και η αποβολή του συννομέα, ενώ αντίθετα ουδόλως υποχρεούται ο ενάγων να αναφέρει ποιοι είναι οι κύριοι του επιδίκου, ούτε τα ποσοστά τους, ως παντελώς αβάσιμα διατείνεται η εναγομένη, καθώς με την κρινόμενη αγωγή διώκεται η προστασία της συννομής του ενάγοντος και όχι της συγκυριότητας του. Περαιτέρω, εφόσον ο ενάγων υποστηρίζει ότι η αντιδικός του τον απέβαλε ολικά από τη συννομή του στο επίδικο, έχει σύμφωνα και με την παρατεθείσα προηγουμένως μείζονα πρόταση δικαίωμα να εγείρει την αγωγή αποβολής του άρθρου 987 ΑΚ, οι δε περί του αντιθέτου αιτιάσεις της εναγομένης, ότι δηλαδή ο εναγόμενος δεν έχει την περί νομής προστα-

σία, αλλά εφαρμοστέες είναι μόνο οι διατάξεις περί κοινωνίας όσον αφορά την προσήκουσα για καθένα των συννομέων χρήση του επιδίκου, τυγχάνουν αβάσιμες και απορριπτέες. Προσέτι, η αγωγή είναι νόμω βάσιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 785, 810, 818, 974, 983, 984, 987 ΑΚ, 70, 907, 908 § 1 στοιχείο ζ' ΚΠολΔ, πλην των αιτημάτων αφενός μεν αποβολής της εναγομένης από το επίδικο και εγκατάστασης σε αυτό του ενάγοντος, καθόσον τούτο δεν αποτελεί νόμιμο αίτημα της αγωγής αποβολής από τη νομή, αλλά συνιστά τον προβλεπόμενο από τη διάταξη του άρθρου 943 § 1 ΚΠολΔ τρόπο εκτέλεσης απόφασης, που διατάσσει την απόδοση ακινήτου, ο οποίος αποτελεί έργο του διενεργούντος την εκτέλεση δικαστικού επιμελητή, χωρίς να απαιτείται –ούτε να επιτρέπεται– να διατάσσεται τούτο από την εκτελούμενη απόφαση και αφετέρου του αιτήματος απειλής σε βάρος της εναγομένης χρηματικής ποινής και προσωπικής κράτησης για την περίπτωση μη συμμόρφωσής της προς την παρούσα απόφαση, μέσα αναγκαστικής εκτέλεσης τα οποία προβλέπονται –κατά το άρθρο 947 § 1 ΚΠολΔ– επί υποχρέωσης προς παράλειψη ή ανοχή πράξης, η οποία προϋποθέτει αίτηση παράλειψης ή ανοχής πράξης στηριζόμενη στο ουσιαστικό δίκαιο, ενώ επί αγωγής αποβολής από τη νομή, κατά την ουσιαστικού περιεχομένου διάταξη του άρθρου 987 ΑΚ, ζητείται μόνο η απόδοση του ακινήτου από εκείνον που το νέμεται επιλήψιμα. Πρέπει, επομένως, η ένδικη αγωγή κατά τα νόμιμα κύρια αιτήματά της να εξεταστεί περαιτέρω, για να κριθεί αν είναι βάσιμη και από ουσιαστική άποψη, δεδομένου ότι για το παραδεκτό της περίληψής της ενεγράφη νόμιμα και εμπρόθεσμα την 4-3-2013 –κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 220§1 ΚΠολΔ– στα βιβλία διεκδικήσεων του αρμόδιου λόγω της τοποθεσίας του επιδίκου Υποθηκοφυλακείου Αθηνών, όπως προκύπτει από το προσκομιζόμενο με επίκληση από τον ενάγοντα πιστοποιητικό αριθμ. .../22-3-2013, το οποίο έχει εκδώσει η Υποθηκοφύλακας Αθηνών και, επιπλέον, καταβλήθηκε από τον ενάγοντα το αναγκαίο τέλος δικαστικού ενσήμου μετά των αναλογούντων υπέρ τρίτων ποσοστών (βλ. τα παράβολα αγωγόσημου [δικαστικού ενσήμου] αριθμ. 230341, 387023, 404845 και 404846 της σειράς Α', με τα επικολληθέντα στην πίσω όψη του τελευταίου κινητά ένσημα υπέρ του Ε.Τ.Α.Α.-

Τ.Α.Ν. και Τ.Π.Δ.Α.). Σημειώνεται, τέλος, ότι ζήτημα προσκόμισης από τον ενάγοντα του πιστοποιητικού των §§ 1 και 3 του άρθρου 54Α του Ν. 4174/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) δεν τίθεται, διότι με την προκείμενη δίκη διώκεται η αυτοτελής προστασία της σύννομης –ανεξαρτήτως αν ανταποκρίνεται τούτη σε εμπράγματο δικαίωμα– επιπλέον δε ο ενάγων κατά τα ιστορούμενα στην αγωγή δεν είναι νομέας του επιδίκου, ώστε να είναι υποκείμενο του συγκεκριμένου φόρου κατά τη διάταξη του άρθρου 2§2 περ. ζ' του Ν. 4223/2013, αλλά αντιθέτως αξιώνει να του αποδοθεί η συννομή του, την οποία έχει απολέσει, έχοντας αποβληθεί από αυτήν παράνομα.

Εξάλλου, κατά την 992 ΑΚ οι αξιώσεις από την αποβολή και τη διατάραξη της νομής παραγράφονται μετά την παρέλευση ενός (1) έτος από την αποβολή ή τη διατάραξη, ανεξάρτητα από τη γνώση ή την άγνοια του νομέα. Και για την παραγραφή αυτή εφαρμόζονται, πάντως, οι γενικές περί παραγραφής διατάξεις των άρθρων 247 επ. ΑΚ (ΑΠ 648/1984 ΝοΒ 133.454). Από τη ρηθείσα διάταξη του άρθρου 992 ΑΚ, σε συνδυασμό και με εκείνες των άρθρων 261, 270, 272, 277 ΑΚ, 215 § 1, 221 § 1 στοιχείο γ' και 262§1 ΚΠολΔ, ευχερώς συνάγεται ότι για το ορισμένο της ένστασης παραγραφής πρέπει να αναφέρονται ο χρόνος αυτής, ο χρόνος κατά τον οποίο γεννήθηκε η αξίωση, το χρονικό σημείο έναρξης της παραγραφής και ο χρόνος επίδοσης της αγωγής, προκειμένου να διαπιστωθεί αν με αφετηρία το ανωτέρω χρονικό σημείο και μέχρι την επίδοση της αγωγής, αφ' ης και μόνο διακόπτεται η παραγραφή, συμπληρώθηκε ο χρόνος της. Διαφορετικά, σε περίπτωση δηλαδή μη αναφοράς των ανωτέρω στοιχείων, ο σχετικός ισχυρισμός τυγχάνει αόριστος, ανεπίδεκτος δικαστικής εκτίμησης και επομένως απορριπτέος ως απαράδεκτος (ΑΠ 611/2006 ΧρΙΔ 2006.693, 1355/1998 ΕλλΔνη 40.287, 653/1996, ΕλλΔνη 39.1612). Περαιτέρω, ο νομέας του πράγματος-εναγόμενος με τη διεκδικητική αγωγή, εφόσον έχει αξίωση κατά του κυρίου για απόδοση των δαπανών που έκανε στο πράγμα, έχει και δικαίωμα επίσχεσής του, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 325, 326, 329 και 1106 ΑΚ. Δικαιούται, δηλαδή, να αρνηθεί την απόδοση του πράγματος μέχρι να ικανοποιηθεί για τις δαπάνες που του οφείλονται (ΑΠ 281/2010, ΧρΙΔ 2011.184). Για τη νόμιμη προβολή του παρεχομένου σε αυτόν δι-

καιώματος επίσχεσης πρέπει να ισχυριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 262, 118§4 και 216§1 ΚΠολΔ, ότι ήταν καλόπιστος νομέας, ότι αυξήθηκε η αξία του πράγματος εξαιτίας των δαπανών στις οποίες υποβλήθηκε, ότι αυτή σώζεται και ειδικότερα, ως προς τις δαπάνες, πρέπει να καθορίζει σαφώς και κατά τρόπο ορισμένο το ύψος της καθεμίας χωριστά, με ειδική ονοματοδοσία του περιεχομένου καθώς και το χρόνο καταβολής τους (ΑΠ 1450/1980, ΝοΒ 29.709, 674/1980, ΝοΒ 28.2010, ΕφΑθ 5663/1997, Αρμ 2000.1085). Γίνεται μάλιστα δεκτό ότι την ως άνω ένσταση μπορεί να προβάλλει και ο εναγόμενος με αγωγή αποβολής από τη νομή, καθώς ο περιορισμός του άρθρου 991 ΑΚ δεν αφορά την ένσταση επίσχεσης δαπανών, διότι τούτη αποτελεί αναβλητική ένσταση εωσότου ικανοποιηθεί ο εναγόμενος για τις δαπάνες που του οφείλονται. Επομένως, η ένσταση επίσχεσης προβάλλεται από τον εναγόμενο στη δίκη αυτή, εφόσον δεν αφαίρεσε το επίδικο από τον ενάγοντα ή τους δικαιοπαρόχους του με πρόθεση παράνομα (άρθρα 327, 450 § 1 ΑΚ, βλ. σε Κων/νο Παπαδόπουλο, *Αγωγές Εμπράγματος Δικαίου*, έκδοση 1989, σελ. 173).

Στην προκείμενη περίπτωση η εναγομένη, με τις προτάσεις που κατέθεσε εμπροθέσμως και νομωτύπως (άρθρα 237 και 269 § 1 ΚΠολΔ), συνομολογεί ότι συννομέας κατά ποσοστό 50% εξ αδιαίρετου του επίδικου ακινήτου υπήρξε κατά το χρόνο του θανάτου του ο πατέρας των διαδίκων... Συνομολογεί, επίσης, ότι από το τέλος του έτους 1992 η ίδια χρησιμοποιεί αποκλειστικά το επίδικο δυνάμει σύμβασης χρησιδανείου, που συνήψε ατύπως με τον πατέρα της. Προσθέτως η εναγομένη, με τις προτάσεις της, προτείνει κατά λέξη «ένσταση παραγραφής ασκήσεως της αγωγής», δίχως καμία περαιτέρω εξειδίκευση της ιστορικής και νομικής της βάσης. Με το περιεχόμενο αυτό, ωστόσο, η προκείμενη ένσταση παραγραφής ουδέν εκ των αναφερθέντων στην παρατεθείσα προηγουμένως μείζονα πρόταση απαραίτητων κατά το νόμο –για την πληρότητα και το ορισμένο αυτής– στοιχείων διαλαμβάνει, καθώς η ενισταμένη παραλείπει να αναφέρει στις προτάσεις της το χρόνο αυτής, το χρόνο κατά τον οποίο γεννήθηκε η αξίωση του καθ' ου η ένσταση - ενάγοντος εξαιτίας της προσβολής της συννομής του στο επίδικο, ενώ παράλληλα δεν μνημονεύει ούτε το χρονικό σημείο έναρξης της παραγραφής, ούτε αυτόν της επίδοσης της κρι-

νόμενης αγωγής, στοιχεία απαραίτητα προκειμένου να διαπιστωθεί, αν –με αφετηρία το ανωτέρω χρονικό σημείο και μέχρι την επίδοση της αγωγής, αφ' ης και μόνο διακόπτεται η παραγραφή– συμπληρώθηκε ο χρόνος αυτής (ένα έτος). Επομένως, η προταθείσα ένσταση παραγραφής πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη λόγω αοριστίας. Προσέτι, η εναγομένη προτείνει ένσταση επίσχεσης δαπανών συντήρησης του επιδίκου, ένσταση η οποία ομοίως πρέπει σύμφωνα και με την παρατεθείσα προηγουμένως μείζονα πρόταση να απορριφθεί ως παντελώς αόριστη και ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης, δοθέντος ότι η εναγομένη δεν αναφέρει ούτε το ύψος, ούτε το χρόνο πραγματοποίησης από την ίδια των δαπανών συντήρησης του επιδίκου. Πέραν τούτων, η εναγομένη προτείνει και ένσταση ιδίου δικαιώματος ως συγκυρία του επιδίκου, η οποία ωστόσο τυγχάνει νόμω αβάσιμη, δοθέντος ότι κατά τη διάταξη του άρθρου 991 ΑΚ ως εναγόμενη με την αγωγή αποβολής από τη νομή δεν δικαιούται να αντιτάξει κατά του ενάγοντος την ως άνω ανατρεπτική ένσταση, που στηρίζεται σε δικαίωμα ιδίας κυριότητας στο επίδικο, εφόσον δεν επικαλείται παράλληλα ότι τούτο έχει αναγνωριστεί τελεσίδικα σε άλλη δίκη έναντι του αντιδίκου της (ΑΠ 21 10/2009 ΧρΙΔ 2011.32).

Από την κατάθεση της μάρτυρος, που εξετάστηκε ενόρκως στο ακροατήριο του Δικαστηρίου με την επιμέλεια του ενάγοντος και την άνευ όρκου εξέταση της διαδίκου (εναγομένης), που περιέχονται στα ταυτάριθμα με την παρούσα απόφαση πρακτικά δημοσίας συνεδρίασης του Δικαστηρίου τούτου, από όλα ανεξαίρετως τα έγγραφα, που ομοίως επικαλούνται και νόμιμα προσκομίζουν οι διάδικοι, για κάποια από τα οποία γίνεται ιδιαίτερη μνεία και χωριστή αξιολόγηση στη συνέχεια, χωρίς ωστόσο να παραλείπεται κανένα απολύτως κατά την ουσιαστική εκτίμηση της υπόθεσης (ΑΠ 17/2011 ΧρΙΔ 2011.581), μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και: α) η συνταχθείσα με την επιμέλεια του ενάγοντος από 23-1-2013 τεχνική έκθεση αυτοψίας του αρχιτέκτονα μηχανικού..., που ως γνωμοδότηση προσώπου έχοντος ειδικές γνώσεις επιστήμης και τέχνης εκτιμάται –κατ' άρθρο 390 ΚΠολΔ- ελεύθερα από το Δικαστήριο (ΟΛΑΠ 484/1981 ΝοΒ 1982.441 και ΑΠ 393/1999 ΕλλΔνη 1999.1720), β) οι προσκομιζόμενες από τον ενάγοντα ένορκες βεβαιώσεις αριθμ. 2001, 2002 και 2003/20.13, οι οποίες είχαν ληφθεί

ενώπιον του Ειρηνοδίκη Αθηνών στο πλαίσιο δί- κης ασφαλιστικών μέτρων νομής στο Δικαστήριο εκείνο ανάμεσα στους ίδιους διαδίκους για το επί- δικο ακίνητο και δεν δόθηκαν επίτηδες για να χρη- σιμοποιηθούν στην προκείμενη δίκη (ΑΠ 725/2006 ΕλλΔνη 47.1012, 472/2004 ΕλλΔνη 2005.368, 343/2000 ΕλλΔνη 41.693), γ), οι προσκομιζόμε- νες από τους διαδίκους αποφάσεις δικαστηρί- ων (βλ. τις υπ' αριθμ. 169/2012 του Δικαστηρίου τούτου και 3216 & 7590/2013 του Ειρηνοδικείου Αθηνών), ανεξάρτητα αν αφορούν τους ίδιους ή άλλους διαδίκους (ΑΠ 1286/2003 ΧρΙΔ 2004.245, 125/1987 ΑρχΝ 1987.231) και τα προσκομιζόμενα δικόγραφα των διαδίκων (αιτήσεις, προτάσεις) στις δίκες εκείνες και δ) τα πρακτικά συνεδρίασης αριθμ. 3216/2013 του Ειρηνοδικείου Αθηνών, που προσκομίζει η εναγομένη, τα οποία εμπεριέχουν ένορκες καταθέσεις μαρτύρων, οι οποίες ομοίως δεν δόθηκαν επίτηδες για να χρησιμεύσουν στην προκείμενη δίκη (ΕφΘεσ 1026/2006 ΝΟΜΟΣ), σε συνδυασμό και με τις ομολογίες, οι οποίες συνάγονται από τους ισχυρισμούς των διαδίκων που εμπεριέχονται στις προτάσεις τους (άρθρο 261 ΚΠολΔ), πλήρως αποδεικνύονται -κατά την κρίση του Δικαστηρίου- τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Όπως εκθέτει ο ενάγων και συνο- μολογεί η εναγομένη με τις προτάσεις της κατά τα άρθρα 261 εδάφιο β' και 352§1 ΚΠολΔ - οι διάδικοι τυγχάνουν μοναδικοί εξ αδιαθέτου κλη- ρονόμοι και δη κατ' ισομοιρία του πατέρα τους... και της..., κατοίκου όσο ζούσε Μοσχάτου Αττικής ο οποίος αποβίωσε στη Βούλα στις 10 Μαρτίου του έτους 2012 κληρονομούμενος κατά το χρόνο του θανάτου του ήταν συννομέας κατά ποσοστό 50% εξ αδιαιρέτου ενός οροφοδιαμερίσματος επιφάνειας ογδόντα (80) τετραγωνικών μέτρων, το οποίο αποτελεί το ισόγειο μιας διώροφης οικο- δομής, που έχει ανεγερθεί σε οικόπεδο έκτασης διακοσίων δεκατριών (213) τετραγωνικών μέτρων, το οποίο κείται επί της οδού... στο Δήμο Μοσχά- του Αττικής, ενώ συννομέας κατά το υπόλοιπο 50% εξ αδιαιρέτου στο ακίνητο αυτό ήταν κατά το χρόνο εκείνο και εξακολουθεί να είναι η... αδερφή του κληρονομούμενου και θεία αντίστοιχα των διαδίκων, ως αμφότεροι συνομολογούν. Προσέ- τι, οι διάδικοι συνομολογούν ότι το έτος 1992 ο κληρονομούμενος και η εναγομένη συμφώνησαν προφορικά να παραδώσει ο πρώτος στη δεύτερη τη συννομή του στο επίδικο ακίνητο, ήτοι το ήμι-

συ εξ αδιαιρέτου, για την προσπόριση σε αυτήν της χρήσης του για αόριστο χρονικό διάστημα. Σε εκτέλεση της ανωτέρω συμφωνίας πράγματι ο κληρονομούμενος παραχώρησε τη χρήση του επιδίκου στην εναγομένη και έτσι, με την παράδο- σή του, καταρτίστηκε μεταξύ τους σύμβαση χρη- σιδανείου, η οποία ήταν καθ' όλα έγκυρη, καθώς, μολονότι αφορούσε ακίνητο, δεν απαιτούνταν να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφι- κού εγγράφου (άρθρο 810 ΑΚ, ΑΠ 273/2007 ΝοΒ 55.1640, 1357/2005 ΕλλΔνη 48.1119). Έκτοτε και μέχρι το θάνατο του, ο κληρονομούμενος χρή- στης ασκούσε τη συννομή του στο επίδικο μέσω της εναγομένης χρησάμενης (άρθρο 980 § 1 ΑΚ), η οποία είχε απλώς την κατοχή του κατά το ποσο- στό που ο αντισυμβαλλόμενός της - πατέρας της ήταν συννομέας, ήτοι κατά το 50% εξ αδιαιρέτου. Με το θάνατο του κληρονομούμενου η συννομή του επιδίκου κατά το ποσοστό που ανήκε σε αυ- τόν περιήλθε κατ' ισομοιρία στα δύο τέκνα του, ενάγοντα και εναγομένη, έκαστο από τα οποία έγινε συννομέας κατά ποσοστό $(50/100:2=)$ 25/100 ή 1/4 εξ αδιαιρέτου. Ο ενάγων προβάλλει τον ισχυρισμό ότι με το θάνατο του πατέρα τους λύθηκε η ως άνω σύμβαση χρησηδανείου, ισχυ- ρισμός ο οποίος, ωστόσο, είναι νόμω αβάσιμος, δοθέντος ότι κατά τη διάταξη του άρθρου 818 ΑΚ, με το θάνατο του χρησαμένου λήγει το χρησηδά- νειο, ενώ αντίθετα ο θάνατος του χρήστη δεν επι- φέρει τη λήξη της σύμβασης του χρησηδανείου, διότι η σχέση αυτή μετακυλιέται στους κληρονό- μους του και εξακολουθεί να υπάρχει. Επομένως, η εναγομένη, η οποία κατέστη κατά ποσοστό 1/4 εξ αδιαιρέτου συννομέας, συνέχισε να ασκεί τη συννομή του ενάγοντος, που κι αυτή αντίστοιχα ανερχόταν σε ποσοστό 1/4 εξ αδιαιρέτου, στο επίδικο δυνάμει της ρηθείσας σύμβασης χρησηδα- νείου, η οποία εξακολούθησε καταρχήν να ισχύει και να δεσμεύει τον ενάγοντα ως κληρονόμο του αρχικού χρήστη. Πάντως, ο ενάγων, τόσο προφο- ρικά στην αρχή, όσο κυρίως στη συνέχεια με την επίδοση στην αντίδικό του στις 23-11-2012 (βλ. την έκθεση επίδοσης αριθμός 4098Β 723-11-2012 της δικαστικής επιμελήτριας στο Πρωτοδικείο Αθηνών...) της από 14-11-2012 εξώδικης διαμαρ- τυρίας-πρόσκλησης κάλεσε την εναγομένη να του παραδώσει τα κλειδιά του επιδίκου, καθώς και να του αποδώσει τη χρήση του. Η παραπάνω εξώδικη διαμαρτυρία-πρόσκληση συνιστά εν τοις

πράγμασι, καίτοι δεν αναγραφόταν ρητώς σε αυτήν, καταγγελία της συναφθείσας ατύπως το έτος 1992 αορίστου χρόνου σύμβασης χρησιδανείου, έννομη συνέπεια της οποίας ήταν η λήξη της και η εξ αυτής υποχρέωση της χρησαμένης να αποδώσει στο χρήστη τη σύννομη του επιδίκου κατά το ιδανικό ποσοστό που τούτο του ανήκει, ήτοι κατά τό 1/4 εξ αδιαιρέτου. Η εναγομένη, ωστόσο, αρνήθηκε τότε και εξακολουθεί να αρνείται να του αποδώσει τη χρήση του επιδίκου ακινήτου κατά το ανήκον σε αυτόν ιδανικό μερίδιο και συνεχίζει να παρακρατεί ολόκληρο το διαμέρισμα, αποβάλλοντας με τον τρόπο αυτό παράνομα τον ενάγοντα από τη συννομή του. Πρέπει, επομένως, η αγωγή να γίνει δεκτή ως βάσιμη και κατ' ουσίαν, να αναγνωριστεί συννομέας ο ενάγων του επιδίκου κατά ποσοστό 1/4 εξ αδιαιρέτου και να υποχρεωθεί η εναγομένη να του αποδώσει τη συννομή του. [...]

**ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΥΠ' ΑΡΙΘ. 119/2013**

Κληρονομία. Προθεσμία αποποίησης. Η προθεσμία αυτή αναστέλλεται όταν τρέχει κατά προσώπων ανίκανων για δικαιοπραξία. Συνιστά λόγο ανωτέρας βίας, που αναστέλλει τη συμπλήρωση της προθεσμίας, ο χρόνος που μεσολαβεί από τότε που ο νόμιμος αντιπρόσωπος του ανηλίκου κληρονόμου υπέβαλε αίτηση για την παροχή άδειας για αποποίηση μέχρι την έκδοση της δικαστικής απόφασης. Δεκτή η αίτηση.

[...] Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1710, 1711, 1846, 1847, 1848, 1854 και 1856 ΑΚ συνάγονται τα ακόλουθα: α) κατά το χρόνο του θανάτου προσώπου η περιουσία του επάγεται αυτοδικαίως στους κληρονόμους του, οι οποίοι μπορούν να την αποποιηθούν μέσα σε προθεσμία τεσσάρων μηνών, που αρχίζει από τότε που έμαθαν την επαγωγή και το λόγο της, β) η αποποίηση αυτή γίνεται με δήλωση στη γραμματεία του δικαστηρίου της κληρονομιάς (άρθ. 812 ΚΠολΔ), γ) αν ο κληρονόμος αποποιηθεί την κληρονομιά, η επαγωγή σε εκείνον που αποποιήθηκε θεωρείται

ότι δεν έγινε και στην περίπτωση αυτή επάγεται σε εκείνον που θα είχε κληθεί, αν αυτός που αποποιήθηκε δεν ζούσε κατά το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η προθεσμία των τεσσάρων μηνών αρχίζει από τη γνώση της αποποίησης του προηγούμενου και της εξαιτίας αυτής κλήσης του κληρονόμου. Η προθεσμία της αποποίησης τρέχει, εφόσον ο νόμος δεν διακρίνει, και κατά προσώπων ανίκανων προς δικαιοπραξία, όμως αυτή αναστέλλεται για όσους λόγους και η παραγραφή (άρθρα 255 επ. ΑΚ), μεταξύ των οποίων και η διάταξη του άρθ. 257 § 2 ΑΚ, στην οποία όμως η προθεσμία είναι τεσσάρων μηνών. Τα γεγονότα της γνώσεως της επαγωγής -υπό την έννοια της βάσιμης πληροφόρησης της υπάρξεως των πραγματικών και νομικών προϋποθέσεων, η συνδρομή των οποίων επιφέρει την αυτοδίκαιη κτήση της κληρονομιάς- και, αθροιστικά, του λόγου της επαγωγής -δηλαδή της κλήσης εκ διαθήκης ή εκ του νόμου ως εξ αδιαθέτου κληρονόμος- ερευνώνται αν συντρέχουν στο πρόσωπο του εκπροσωπούμενου τον ανίκανο. Γίνεται έτσι δεκτό ότι συνιστά λόγο ανωτέρας βίας, που αναστέλλει τη συμπλήρωση της προαναφερόμενης προθεσμίας προς αποποίηση, ο χρόνος που μεσολαβεί από τότε που ο νόμιμος αντιπρόσωπος του ανίκανου προς δικαιοπραξία υπέβαλε στο δικαστήριο σχετική αίτηση για παροχή άδειας αποποίησης μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου (ΑΠ 493/2003 ΤΝΠ-Νόμος). Τέλος, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1854 ΑΚ, το δικαίωμα για αποποίηση κληρονομιάς μεταβαίνει στους κληρονόμους του κληρονόμου.

[...] Κατόπιν των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι δεν υφίστανται περιουσιακά στοιχεία που να μπορούν να εκποιηθούν προκειμένου να καλυφθεί το παθητικό της κληρονομιάς, η ως άνω δε κρίση επιρρωνύεται από την αποποίηση κληρονομιάς στην οποία προέβησαν οι λοιποί εξ αδιαθέτου κληρονόμοι του αποβιώσαντος, κατά τα ειδικότερα εκτιθέμενα ανωτέρω. Επομένως, η αποδοχή της επαχθείσης στην ανωτέρω ανήλικη κληρονομιάς, ακόμα και με το ευεργέτημα της απογραφής, κρίνεται άσκοπη και μη συνάδουσα προς το συμφέρον της, με αποτέλεσμα να συντρέχει περίπτωση προφανούς ωφελείας της να παρασχεθεί η άδεια στην αιτούσα μητέρα της να την αποποιηθεί για λογαριασμό της, εν όψει του κατάχρεου αυτής. Πρέπει, επομένως,

η αίτηση να γίνει δεκτή και ως ουσιαστικά βάσιμη, όπως ειδικότερα ορίζεται στο διατακτικό.

**ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ
ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ
ΥΠ' ΑΡΙΘ. 32/2013**

Εκτέλεση. Ανακοπή των άρθρων 933 επ. ή 936 ΚΠολΔ και αίτηση αναστολής εκτέλεσης. Απαράδεκτη η αίτηση αν δεν ασκηθεί προηγουμένως ή ταυτόχρονα η ανακοπή. Προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη χορήγηση της αναστολής (938 ΚΠολΔ). Παραδεκτά σωρεύονται στο ίδιο δικόγραφο δύο αιτήσεις αναστολής δύο αυτοτελών διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, οι οποίες παραδεκτά εισάγονται προς συζήτηση ενώπιον το δικαστηρίου όπου εκκρεμούν οι δύο σωρευμένες στο ίδιο δικόγραφο εκ του άρθρ. 933 παρ. 1 ΚΠολΔ ανακοπές. Η ανακοπή, που ασκείται μετά την κατακύρωση, απευθύνεται κατά του υπερθεματιστή και του επισπεύδοντος δανειστή. Απαράδεκτη η ανακοπή αν δεν εγγραφεί εμπρόθεσμα στα βιβλία διεκδικήσεων. Απαγόρευση του πλειστηριασμού ακινήτου που χρησιμεύει ως πρώτη κατοικία. Προθεσμία άσκησης της ανακοπής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 934 ΚΠολΔ. Λόγο ανακοπής μπορεί να αποτελέσει και αντίθεση της εκτέλεσης στο άρθρο 281 ΑΚ. Προθεσμία προβολής του λόγου αυτού. Δεν πιθανολογείται ότι το κατασχεθέν χρησιμοποιείται ως κατοικία των αιτούντων. Δεν απαιτείται η υπάρχουσα στο πρωτότυπο του εκτελεστού τίτλου υπογραφή του συμβολαιογράφου να επικυρώνεται από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών.

[...] Από τη διάταξη της § 1 του άρθρου 938 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι για το παραδεκτό της αίτησης αναστολής της αναγκαστικής εκτέλεσης απαιτείται η προηγούμενη ή τουλάχιστον ταυτόχρονη άσκηση ανακοπής των άρθρων 933 επ. ή 936 ΚΠολΔ (βλ. Π. Γέσιου-Φαλτσή, *Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτέλεσεως Ι - Γενικό Μέρος*, έκδ. 1998, § 43, IV, σ. 797 αρ. περιθ. 16). Με αφετηρία την

υποχρέωση κτήσης του δικαιώματος που εισάγεται στο δικαστήριο κατά την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο, υποστηρίχθηκε και η δυνατότητα άσκησης της ανακοπής μετά την κατάθεση της αίτησης αναστολής, εφόσον βέβαια η ανακοπή θα έχει επιδοθεί κατά το χρόνο συζήτησης της αίτησης αναστολής (βλ. Μπρίνια, *Αναγκαστική Εκτέλεση*, τόμος πρώτος, Β' έκδ. υπό άρθρο 938 § 191, σ. 542, Τζίφρα, *Ασφαλιστικά Μέτρα*, 4η έκδ. [1985], σ. 500). Όμως η άποψη αυτή δεν θεμελιώνεται στις ισχύουσες διατάξεις και συνεπώς δεν ευρίσκει δικαιολογητικό λόγο σε αυτές. Στηρίζεται απλώς στην επίκληση του γενικού κανόνα που επιλέγει τη συζήτηση (και όχι την άσκηση) ως κρίσιμο χρόνο κατά τον οποίο πρέπει να κρίνεται η ύπαρξη των προϋποθέσεων για το παραδεκτό της αίτησης. Μετά την ισχύ νέου άρθρου 938 § 1 εδ. α' ΚΠολΔ (άρθρο 10 § 7 ν. 2145/1993), που συνδέει πλέον και ρητά τη χορήγηση της αναστολής με την πιθανολόγηση για την ευδοκίμηση της ανακοπής, η παραπάνω λύση, δεν φαίνεται να είναι ορθή. Διότι ανέχεται ουσιαστικά την επίδοση της ανακοπής ακόμη και κατά την ημέρα της συζήτησης της αίτησης αναστολής. Έτσι, όμως, στερεί από τον καθ' ου η ανακοπή και η αίτηση αναστολής τον επαρκή χρόνο να προετοιμάσει την άμυνά του σε ό,τι αφορά ιδίως την πιθανολόγηση για την ευδοκίμηση των λόγων της ανακοπής. Τελολογικά ορθή είναι για το λόγο αυτόν η ερμηνεία που απαιτεί να επιδίδεται η ανακοπή τουλάχιστον συγχρόνως με την κλήση για τη συζήτηση της αίτησης αναστολής ή με την επίδοση του αντιγράφου αυτής της αίτησης (άρθρ. 938 § 3 εδ. α', 686 §§ 2,4 - βλ. Π. Γέσιου-Φαλτσή, *ό.π.*, σ. 800). Αν δεν υφίσταται η ανωτέρω προϋπόθεση ήτοι νομότυπη και εμπρόθεσμη άσκηση ανακοπής η αίτηση αναστολής απορρίπτεται και αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτη (βλ. ΜΠρΚαβ 67/2005 ΤΝΠ-Νόμος, βλ. Τζίφρα, *ό.π.*, σ. 50, Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, υπό άρθρο 938 αρ. 71). Περαιτέρω, ουσιαστική προϋπόθεση για την αναστολή είναι η πιθανολόγηση του παραδεκτού της ανακοπής, καθώς και η βασιμότητα ενός τουλάχιστον λόγου της. Τέλος, η χορήγηση της αναστολής προϋποθέτει πιθανολόγηση ότι η εκκρεμής ακόμη αναγκαστική εκτέλεση, θα προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα (βλ. Π. Γέσιου-Φαλτσή, *ό.π.*, § 43, VI, αριθ. περιθ. 16, σ. 797, Μπρίνια, *Αναγκαστική Εκτέλεση*, Β' έκδ., τόμ. Α', υπό άρθρο 938, § 189α

III, σ. 536, § 191, σ. 542-544, Νικολόπουλο σε Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, ΚΠολΔ II (2000) υπό άρθρο 938 αρ. 1-2). Η τελευταία αυτή προϋπόθεση δεν ερευνάται αν πιθανολογηθεί η μη ευδοκίμηση της ασκηθείσας ανακοπής.

Στην προκείμενη περίπτωση, με την κρινόμενη αίτηση οι αιτούντες εκθέτουν ότι άσκησαν νομότυπα και εμπρόθεσμα ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου, την από 7.11.2012 (αριθ. εκθ. κατάθ. 171/8.11.2012) ανακοπή τους, με την οποία για τους λόγους που αναφέρουν σε αυτήν, οι οποίοι (λόγοι) αποτελούν περιεχόμενο και της ένδικης αίτησης, ζητούν την ακύρωση: α) της υπ' αριθ. 16.694/19.10.2012 περίληψης της υπ' αριθ. 16.664/10.10.2012 κατακυρωτικής έκθεσης που συνέταξε ως υπάλληλος του πλειστηριασμού, η συμβολαιογράφος Αργοστολίου Α.Γ. και β) της από 6.11.2012 επιταγής προς εκούσια συμμόρφωση και απόδοση των περιγραφομένων σε αυτήν ακινήτων που τους κοινοποιήθηκε στις 7.11.2012 κάτωθι του αντιγράφου εξ απογράφου της ως άνω περίληψης της προαναφερόμενης κατακυρωτικής έκθεσης. Επικαλούμενοι δε οι αιτούντες αφενός μεν ότι η ως άνω ανακοπή τους θα ευδοκιμήσει, αφετέρου δε ότι θα υποστούν ανεπανόρθωτη βλάβη από την επίσπευση σε βάρος τους αναγκαστικής εκτέλεσης, ζητούν να ανασταλεί, χωρίς την καταβολή εγγύησης, η ως άνω διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης μέχρι να εκδοθεί οριστική απόφαση επί του ανωτέρω από 7.11.2012 ανακοπή τους.

Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα προκύπτει ότι στο δικόγραφο της ένδικης αίτησης, παραδεκτώς σωρεύονται αντικειμενικά, κατ' άρθρο 218 § 1 ΚΠολΔ, δύο (2) αιτήσεις αναστολής δύο αυτοτελών διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης (άρθρο 938 ΚΠολΔ), οι οποίες παραδεκτώς εισάγονται προς συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού, στο οποίο είναι εκκρεμείς οι δύο σωρευόμενες στο από 7.11.2012 δικόγραφο εκ του άρθρου 933 § 1 ΚΠολΔ ανακοπές, για τις οποίες θα γίνει λόγος κατωτέρω, ως εκ τούτου είναι καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο κατ' άρθρο 938 § 2 ΚΠολΔ, προς εκδίκασή τους (βλ. Τζιφρα, ό.π. σ. 501), κατά την προκείμενη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 938 § 3 εδ. α', 686 επ. ΚΠολΔ), και είναι νόμιμες, στηριζόμενες στις διατάξεις των άρθρων 938 §§ 1 και 4 και 933, 934 ΚΠολΔ. Πρέπει, επομένως, οι δύο σωρευόμενες

αιτήσεις αναστολής να ερευνηθούν περαιτέρω κατ' ουσίαν, δεδομένου ότι για το παραδεκτό της συζήτησής τους έχει ολοκληρωθεί η σύνθετη διαδικαστική πράξη της άσκησης των εκ του άρθρου 933 ΚΠολΔ παραδεκτώς σωρευόμενων στο ίδιο δικόγραφο ανακοπών, ήτοι τόσο η κατάθεση του δικογράφου στη γραμματεία του αρμόδιου Δικαστηρίου, όσο και η επίδοση αντιγράφου του προς την επισπεύδουσα δανείστρια πριν την επίδοση αντιγράφου του κρινόμενου δικογράφου των δύο σωρευόμενων σε αυτό αιτήσεων αναστολής και την κλήση προς τη συζήτησή τους (βλ. Π. Γέσιου-Φαλτσή, ό.π., § 43 IV αρ. περιθ. 18, σ. 799-800), για δε τη δεύτερη σωρευόμενη ένδικη αίτηση αναστολής που αφορά τη δεύτερη σωρευόμενη ανακοπή κατά της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης, δεν έχει λάβει χώρα εγκατάσταση της καθ' ης υπερθεματίστριας στα ακίνητα (βλ. Μπρίνια, ό.π., Τόμος Τέταρτος, υπό άρθρο 1005, § 590, σ. 1846-1847, πρβλ. ΜΠρΡοδ 125/2012 ΤΝΠ-Νόμος). [...]

Με την ανωτέρω ανακοπή οι ανακόπτοντες και ήδη αιτούντες ζητούν, για τους λόγους που ειδικότερα εκτίθενται σε αυτήν, την ακύρωση της επισπευδόμενης σε βάρος τους αναγκαστικής εκτέλεσης και δη την ακύρωση α) της ανωτέρω υπ' αριθ. 16.694/2012 περίληψης της ως άνω υπ' αριθ. 16.664/10.10.2012 κατακυρωτικής έκθεσης που συνέταξε η συμβολαιογράφος Αργοστολίου Α.Γ., ως επί πλειστηριασμού υπάλληλος και β) της από 6.11.2012 επιταγής προς εκούσια συμμόρφωση και απόδοση των περιγραφομένων σε αυτήν ακινήτων που κοινοποιήθηκε σε αυτούς (αιτούντες) την 7.11.2012 κάτωθι του κοινοποιηθέντος αντιγράφου εξ απογράφου της ανωτέρω υπ' αριθ. 16.694/2012 περίληψης της ως άνω υπ' αριθ. 16.664/10.10.2012 κατακυρωτικής έκθεσης της προαναφερόμενης συμβολαιογράφου. Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα καθίσταται φανερό ότι στο ανωτέρω δικόγραφο παραδεκτώς σωρεύονται δύο εκ του άρθρου 933 § 1 ΚΠολΔ ανακοπές και ειδικότερα: α) μία ανακοπή κατά του πλειστηριασμού και της κατακύρωσης και β) μία ανακοπή κατά της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης (άρθρο 69 § 1 περ. δ' ΚΠολΔ) διότι εν προκειμένω συμπλέουν οι προς άσκηση και των δύο αυτών ανακοπών προθεσμίες του άρθρου 934 § 1 ΚΠολΔ (βλ. Μπρίνια, ό.π., Τόμος Τέταρτος, υπό άρθρο 1005, § 590, σ. 1846-1847),

καθόσον με τις εν λόγω σωρευόμενες στο ανωτέρω δικόγραφο ανακοπές προσβάλλονται δύο (2) αυτοτελείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης και συγκεκριμένα: α) μία αυτοτελής διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης με εκτελεστό τίτλο την υπ' αριθ. 17653/9.5.2011 διαταγή πληρωμής του Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και τελευταία πράξη εκτέλεσης τη σύνταξη της υπ' αριθ. 16.664/10.10.2012 κατακυρωτικής έκθεσης που συνέταξε η επί πλειστηριασμού υπάλληλος, συμβολαιογράφος Αργοστολίου Α.Γ., αλλά και της ανωτέρω υπ' αριθ. 16.694/19.10.2012 περίληψης της ως άνω υπ' αριθ. 16.664/10.10.2012 κατακυρωτικής έκθεσης που συνέταξε η ίδια ως άνω συμβολαιογράφος, αφού και η προσβολή της περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης κατά το άρθρο 933 § 1 ΚΠολΔ ως άκυρης πράξης της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης μπορεί να επιχειρηθεί παραδεκτά μόνο στην προθεσμία του τρίτου σταδίου, ήτοι του άρθρου 934 § 1 γ' ΚΠολΔ (βλ. Π. Γέσιου-Φαλτσή, ό.π., § 40 ΙΙΙ 1γ, σ. 607-608 και σ. 611) και β) μία νέα, αυτοτελή διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης με εκτελεστό τίτλο την ως άνω υπ' αριθ. 16.694/19.10.2012 περίληψη της υπ' αριθ. 16.664/10.10.2012 κατακυρωτικής έκθεσης που συνέταξε η συμβολαιογράφος Αργοστολίου Α.Γ. ως επί πλειστηριασμού υπάλληλος, αφού, κατ' άρθρο 1005 § 2 ΚΠολΔ, η υπέρ του υπερθεματιστή εκτέλεση της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης αποτελεί ιδίαν (νέα) άμεση αναγκαστική εκτέλεση υποκείμενη σε ιδίαν (αυτοτελή) προσβολή και υπαγόμενη αυτοτελώς στις προθεσμίες του άρθρου 934 ΚΠολΔ (βλ. Μπρίνια, ό.π., Τόμος Πρώτος, υπό άρθρο 934, § 171, σ. 475, Π. Γέσιου-Φαλτσή, ό.π., § 40, ΙΙΙ, αρ. 1, αρ. περιθ. 23, σ. 612, ίδια, ό.π. § 61 ΙΙ, αρ. 6β, αρ. περιθ. 44, σ. 506-507). Η εκτέλεση αυτή είναι άμεση, περατώνεται δε με μια μόνο πράξη, που πιστοποιείται με την έκθεση του δικαστικού επιμελητή περί αποβολής του καθ' ου η εκτέλεση και εγκατάσταση του υπερθεματιστή. Επομένως, με την εγκατάσταση αυτή λήγει η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης της περίληψης και η τυχόν αναστολή της κατά το άρθρο 938 ΚΠολΔ, ασκηθείσης ανακοπής, πρέπει να προηγηθεί της ως άνω εγκατάστασης (βλ. Μπρίνια, ό.π., Τόμος Τέταρτος, υπό άρθρο 1005, § 590, σ. 1846-1847). Ας σημειωθεί δε ότι η ανωτέρω πρώτη σωρευόμενη ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης,

που ασκείται μετά την κατακύρωση, παραδεκτώς στρέφεται κατά της καθ' ης έχουσας διττή ιδιότητα ήτοι αυτή της υπερθεματίστριας και της επισπεύδουσας δανειστρίας καθόσον περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας του άρθρου 76 § 1 του ΚΠολΔ καθιερώνεται και με τη διάταξη του άρθρου 933 του ΚΠολΔ, από την οποία προκύπτει, ότι η ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης, που ασκείται μετά την κατακύρωση, πρέπει να απευθύνεται κατά του υπερθεματιστή και του επισπεύδοντος δανειστή, αφού η διαφορά επιδέχεται ως προς αυτούς ενιαία μόνο ρύθμιση και δεν νοείται έγκυρος πλειστηριασμός για τον έναν και άκυρος για τον άλλο (ΟΛΑΠ 6/2005 ΕλλΔνη 46.691, ΟΛΑΠ 11/1992 ΕλλΔνη 33.759), οπότε αν δεν απευθύνεται και κατά των δύο τούτων, η ανακοπή είναι απαράδεκτη (ΑΠ 37/2009). Περαιτέρω δε το δικόγραφο των δύο ως άνω ανακοπών παραδεκτώς κατ' άρθρο 220 σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 1010 ΚΠολΔ, εγγράφη στις 22.11.2012, ήτοι μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της 8.11.2012, στον τόμο... και με αριθμό..., στα βιβλία διεκδικήσεων του Υποθηκοφυλακείου Αργοστολίου, δεδομένου ότι η παράλειψη της εγγραφής αυτής η οποία συνεπάγεται την απόρριψη της ανακοπής ως απαράδεκτης, ερευνάται και αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο, διότι η εγγραφή της ανακοπής καθιερώνεται από τον νόμο ως ειδική διαδικαστική προϋπόθεση του παραδεκτού αυτής από λόγους δημόσιας τάξης, δηλαδή προς προστασία της καλής πίστης τρίτων και δεν ενδιαφέρει μόνο τους διαδίκους (ΑΠ 1860/2005 ΕλλΔνη 2006.455, ΑΠ 130/2003 ΕλλΔνη 2003.1289).

Ο ν. 3869/2010 («ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις», προέβλεψε τη δυνατότητα των φυσικών προσώπων που δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα και έχουν περιέλθει χωρίς δόλο σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών τους, για τη ρύθμιση τούτων και την απαλλαγή, ακολουθώντας τη διαδικασία που σχετικώς ορίζεται. Δυνάμει μάλιστα του άρθρου 9 § 2 του ίδιου νόμου, προς το σκοπό προστασίας της κύριας κατοικίας μπορεί να εξαιρεθεί από τη διαδικασία ρευστοποίησης της περιουσίας του οφειλέτη που υπέβαλε αίτηση ρύθμισης των χρεών του το ακίνητο που χρησιμεύει ως κύρια κατοικία, ενώ κατά το άρθρο 19 § 1 όπως η § 1 είχε αντικατα-

σταθεί από τη φράση «μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2011», με το άρθρο 46 § 2 ν. 3986/2011 (ΦΕΚ Α 152/1.7.2011) και αντικαταστάθηκε πάλι ως άνω, με το άρθρο 1 § 2 της από 16.12.2011 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α 262/16.12.2011) και αντικαταστάθηκε πάλι ως άνω, με το άρθρο 5 της από 18.12.2012 ΠΝΠ (ΦΕΚ Α 246/18.12.2012) «Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2013 απαγορεύεται ο πλειστηριασμός του ακινήτου της παραγράφου 2 του άρθρου 9. Η διάταξη εφαρμόζεται για κάθε φυσικό πρόσωπο ανεξαρτήτως αν στερείται πτωχευτικής ικανότητας». Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι πλέον και έως την 31.12.2013 απαγορεύεται ο πλειστηριασμός ακινήτου που χρησιμεύει ως πρώτη κατοικία, κατά τα οριζόμενα από το άρθρο 9 § 2 του ν. 3869/2010, ακόμη και όταν τούτος πλειστηριασμός) επισπεύδεται σε βάρος φυσικού προσώπου που δεν στερείται πτωχευτικής ικανότητας, ήτοι δεν εμπίπτει στις ρυθμίσεις του προαναφερόμενου ν. 3869/2010 (ΜΠρΘεσ 4964/2012, ΜΠρΘεσ 21248/2011 ΤΝΠ-Νόμος). Εξάλλου, κατά το άρθρο 934 § 1 περ. γ' του ΚΠολΔ, η ανακοπή του άρθρου 933 είναι παραδεκτή, αν αφορά την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτέλεσης και πρόκειται για ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων και πλειστηριασμό (ή αναπλειστηριασμό) ακινήτων, εφόσον ασκηθεί μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από τη μεταγραφή περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης, κατά δε την § 2 του ίδιου άρθρου του ΚΠολΔ, τελευταία στην περίπτωση αυτή πράξη εκτέλεσης είναι η σύνταξη έκθεσης πλειστηριασμού (ή αναπλειστηριασμού) και κατακύρωσης. Αν ο πλειστηριασμός (ή ο αναπλειστηριασμός) δεν προσβληθεί μέσα στην προθεσμία αυτή με την άσκηση της εκ του άρθρου 933 του ΚΠολΔ ανακοπής, στρεφόμενης κατά των ως άνω δύο αναγκαίων ομοδίκων, ως άσκηση δε νοείται, όχι μόνον η κατάθεση αλλά και η επίδοση της ανακοπής (άρθρα 585 § 1 και 215 § 1 ΚΠολΔ), τότε αυτός καθίσταται απρόσβλητος (ΑΠ 37/2009).

Στην προκείμενη περίπτωση, με τον πρώτο λόγο της πρώτης σωρευόμενης ανακοπής κατά του πλειστηριασμού και της κατακύρωσης οι ανακόπτοντες (και ήδη αιτούντες), ισχυρίζονται ότι είναι άκυρες οι επισπευδόμενες σε βάρος του πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης και δη η υπ' αριθ. 16.664/10.10.2012 έκθεση αναγκαστικού πλειστη-

ριασμού ακινήτων και κατακυρωτική έκθεση που συνέταξε η συμβολαιογράφος Αργοστολίου Α.Γ. και η υπ' αριθ. 16.694/19.10.2012 περίληψή της και πρέπει να ακυρωθούν διότι ενεργούνται κατά παράβαση της § 1 του άρθρου 19 ν. 3869/2010, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 36 του ν. 3910/2011 ως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 46 ν. 3986/2011 (ΦΕΚ Α152) και ως ισχύει μετά το άρθρο 1 της από 16.12.2011 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α 262/16.12.2011), διότι η ειδικότερα αναφερόμενη σε αυτή (ανακοπή) οριζόντια ιδιοκτησία αποτελεί την κύρια κατοικία αυτών, η οποία και προστατεύεται βάσει των προαναφερόμενων διατάξεων, η δε αξία της δεν υπερβαίνει το προβλεπόμενο από τις ισχύουσες διατάξεις όριο αφορολόγητης απόκτησης της πρώτης κατοικίας προσαυξημένο κατά 50%.

Ο πρώτος αυτός λόγος της πρώτης σωρευόμενης ανακοπής κατά του πλειστηριασμού και της κατακύρωσης, ο οποίος αφορά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης (βλ. Π. Γέσιου-Φαλτσή, ό.π. § 39, ΙΙΙ, αρ. 1, αρ. περιθ. 16, σ. 571) αφού πλήττει τον πλειστηριασμό και την ως άνω κατακυρωτική έκθεση, καθώς και την προαναφερόμενη περίληψη της (βλ. Π. Γέσιου-Φαλτσή, ό.π., § 40 ΙΙΙ 1γ, σ. 607-608 και σ. 611), είναι, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, εμπρόθεσμος κατ' άρθρο 934 § 1 στ. γ' και § 2 ΚΠολΔ, επειδή ο λόγος αυτός ανακοπής -η οποία (ανακοπή) αφορά ακυρότητες των πράξεων της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων- (κατατέθηκε και) επιδόθηκε στην καθ' ης στις 12.11.2012, ήτοι μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από τη μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης (23.10.2012), αφού πρόκειται για ακίνητα, δεδομένου ότι οι κατά το άρθρο 934 § 1 ΚΠολΔ οριζόμενες προθεσμίες για το παραδεκτό της κατά το άρθρο 933 του ίδιου κώδικα ανακοπής και των προσθέτων αυτής λόγων, είναι δικονομικές, εξετάζονται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο και η πάροδός τους συνεπάγεται έκπτωση από το δικαίωμα προσβολής της σχετικής πράξης της εκτελεστικής διαδικασίας (ΑΠ 905/2011), περαιτέρω δε και σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, με το άρθρο 934 του ΚΠολΔ καθιερώνεται το σύστημα της κατά στάδια προσβολής με ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ, των επί μέρους πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας και η ακυρότητα μιας προηγούμενης πράξης της αναγκαστικής εκτέλεσης

συμπαράσχει σε ακυρότητα και την επόμενη πράξη, μόνο εφόσον και η επόμενη πράξη προσβληθεί με την ανακοπή και κηρυχθεί από το δικαστήριο η ακυρότητά της. Διαφορετικά, παρά την κήρυξη της ακυρότητας μιας προηγούμενης πράξης, που αποτελεί την προϋπόθεσή της, εφόσον προχωρήσει η εκτελεστική διαδικασία και δεν προσβλήθηκε εμπροθέσμως αυτοτελώς με ανακοπή, έστω και σύμφωνα με το άρθρο 69 § 1 περ. δ' ΚΠολΔ και η επόμενη πράξη, η τελευταία ισχυροποιείται και παραμένει απρόσβλητη. Τούτο συμβαίνει και με την τελευταία πράξη της αναγκαστικής εκτέλεσης, η οποία, στην εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, είναι η σύνταξη της έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης (ΑΠ 1002/2007 ΕλλΔνη 49.1026, ΕφΑθ 770/2009 ΤΝΠ-Νόμος). Συνεπώς, αν η ανακοπή στρέφεται κατά μεταγενέστερης πράξης της εκτέλεσης για το λόγο ότι είναι άκυρη η προηγούμενη, η ανακοπή εμπροθέσμως ασκείται μέσα στην προθεσμία για τη μεταγενέστερη πράξη εκτέλεσης. Έτσι, αν προσβάλλεται με ανακοπή η έκθεση πλειστηριασμού και κατακύρωσης, η οποία είναι η τελευταία πράξη εκτέλεσης για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων (άρθρο 934 § 2 ΚΠολΔ), αυτή εγκύρως ασκείται μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 § 1γ' ΚΠολΔ, ακόμα και αν λόγος της ανακοπής είναι η ακυρότητα της προηγούμενης πράξης εκτέλεσης (ΕφΑθ 955/2011 ΕφΑΔ 2011.675). Περαιτέρω ο ανωτέρω λόγος της πρώτης σωρευόμενης ανακοπής κατά του πλειστηριασμού και της κατακύρωσης, είναι νόμιμος στηριζόμενος στη διάταξη του άρθρου 19 § 1 του ν. 3869/2010 όπως η § 1 είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 46 § 2 ν. 3986/2011 (ΦΕΚ Α152/1.7.2011) αντικαταστάθηκε και πάλι ως άνω, με το άρθρο 1 § 2 της από 16.12.2011 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α262/16.12.2011) και αντικαταστάθηκε πάλι ως άνω, με το άρθρο 5 της από 18.12.2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α246/18.12.2012), σε συνδυασμό με το άρθρο 9 § 2 του ίδιου ως άνω νόμου (3869/2010) και πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω κατ' ουσίαν. [...]

Κατά τη διάταξη του άρθρου 934 § 1 ΚΠολΔ, με την οποία εισήχθη για πρώτη φορά στο δικονομικό μας δίκαιο το σύστημα της κατά στάδια προσβολής των πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης, η ανακοπή σύμφωνα με το άρθρο 933 είναι παραδεκτή: α) αν αφορά την εγκυρότητα του τίτλου ή την προδικασία της αναγκαστικής εκτε-

λέσεως μέσα σε δεκαπέντε ημέρες αφότου γίνει η πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτελέσεως, β) αν αφορά την εγκυρότητα των πράξεων της εκτελέσεως που έγιναν από την πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτελέσεως και πέρα, ή την απαίτηση, έως την έναρξη της τελευταίας πράξεως εκτελέσεως και γ) αν αφορά την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτελέσεως και πρόκειται για εκτέλεση προς ικανοποίηση χρηματικής απαίτησεως μέσα σε τριάντα ημέρες από την ημέρα πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού αν πρόκειται για κινητά και ενενήντα ημέρες αφότου μεταγραφεί η περιλήψη της κατακυρωτικής εκθέσεως, αν πρόκειται για ακίνητα. Στην αναγκαστική εκτέλεση για ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτελέσεως είναι η σύνταξη έκθεσης για την κατάσχεση και τελευταία η σύνταξη έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης (άρθρο 934 § 2 ΚΠολΔ - ΑΠ 69/2001 ΤΝΠ-Νόμος, ΑΠ 732/1994 ΕλλΔνη 37.103). Οι ανωτέρω προθεσμίες (ενεργείας) είναι δικονομικές (βλ. Μπρίνια, ό.π., Τόμος Πρώτος, υπό άρθρο 934 § 163, σ. 454 επ.), εξετάζονται αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο και η άπρακτη παρέλευσή τους καθιστά απρόσβλητες τις προσβαλλόμενες πράξεις εκτέλεσης, τυχόν ακυρότητα των οποίων έτσι καλύπτεται (ΑΠ 1002/2007 ΧρΙΔ 8.45, ΑΠ 1107/2003 ΕλλΔνη 46.108, ΑΠ 93/2001 ΕλλΔνη 42.696, Μπρίνιας, ό.π., άρθ. 933, § 149, σ. 394 επ. και άρθ. 934, § 165, σ. 460-462, Π. Γέσιου-Φάλτση, ό.π., § 40, σ. 598 και § 34, σ. 476 επ.) και δεν συμπαράσχει σε ακυρότητα και τις επόμενες πράξεις της διαδικασίας της εκτέλεσης, εκτός αν ο νόμος ρητώς ορίζει κάτι τέτοιο, όπως συμβαίνει στις περιπτώσεις των άρθρων 960 § 4 και 999 § 4 του ΚΠολΔ. Εξάλλου για την εφαρμογή των ανωτέρω προθεσμιών του άρθρου 934 αρ. 1 ΚΠολΔ θα γίνει σύνδεση όχι μόνο με το αίτημα της ανακοπής, το οποίο πρέπει να περιλαμβάνει την ακύρωση μιας ή περισσότερων πράξεων της εκτελέσεως, αλλά κυρίως με τα ιστορούμενα σε αυτή ελαττώματα, τα οποία πρέπει να αναφέρονται ευθέως και αμέσως και να θίγουν το κύρος προσβαλλομένης με το αίτημα της ανακοπής πράξεως (ΕφΑθ 74/1990 ΕλλΔνη 1990.1305, βλ. Ι. Μπρίνια, ό.π., υπό άρθρο 934, § 166, σ. 462-463). Γίνεται λοιπόν δεκτό ότι η ανακοπή που περιέχει λόγους ακυρότητας που θίγουν αμέσως τις προγενέστερες του πλειστηριασμού πράξεις της εκτέλεσης και εμμέσως μόνο

την πράξη του πλειστηριασμού, ως τελευταία πράξη της εκτέλεσης, πρέπει να ασκηθεί μέσα στις ανωτέρω προθεσμίες του άρθρου 934 § 1 περ. α' και β' ΚΠολΔ κατά περίπτωση, μόνο δε μετά την τελεσίδικη παραδοχή της και την ακύρωση των προγενεστέρων αυτών πράξεων της εκτέλεσης, η οποία ακύρωση επιδρά ακυρωτικά και επί του πλειστηριασμού, μπορεί να προσβληθεί παραδεκτώς για το λόγο αυτόν ο πλειστηριασμός μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 § 1γ' και 2 του ΚΠολΔ. Περαιτέρω, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 281 ΑΚ, 116 και 933 του ΚΠολΔ, 20 § 1 και 25 § 3 του Συντάγματος, συνάγεται ότι άσκηση ουσιαστικού δικαιώματος, που ανήκει στο δημόσιο δίκαιο, αποτελεί και η μέσω αναγκαστικής εκτέλεσης πραγμάτωση της απαίτησης του δανειστή. Επομένως, λόγω της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ μπορεί να αποτελέσει και η αντίθεση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης στα αντικειμενικά όρια του άρθρου 281 ΑΚ και η εντεύθεν ακυρότητα της εκτέλεσης. Αν μεν η αντίθεση αυτή αναφέρεται στην εγκυρότητα του ίδιου του εκτελεστού τίτλου, συνιστά ουσιαστικό ελάττωμά του, με την επιδίωξη εκτέλεσης διά τίτλου τυπικώς μεν έγκυρου, ο οποίος όμως επιτεύχθηκε αντιθέτως προς το άρθρο 281 ΑΚ, ο δε σχετικός λόγος ανακοπής πρέπει να προβάλλεται μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 § 1 α' ΚΠολΔ. Αν η αντίθεση στα κριτήρια του άρθρου 281 ΑΚ αφορά στην απαίτηση ή στη διαδικασία της εκτέλεσης, ο λόγος της ανακοπής πρέπει να προβάλλεται μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 § 1 β' ΚΠολΔ, δηλαδή ως την έναρξη της τελευταίας πράξης εκτέλεσης, η οποία, προκειμένου περί ικανοποίησης χρηματικών απαιτήσεων, είναι, κατά το άρθρο 934 § 2 ΚΠολΔ, η σύνταξη της έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης (ΟΛΑΠ 12/2009, ΟΛΑΠ 49/2005 ΕλλΔνη 2006.80), ενώ αν αφορά την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτέλεσης, εφόσον πρόκειται για εκτέλεση προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, προκειμένου περί ακινήτων, μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 § 1 γ' ΚΠολΔ (ΑΠ 95/2006 ΕλλΔνη 2006.475, ΕφΘεσ 587/2009, ΜΠρΘεσ 3602/2011 ΤΝΠ-Νόμος).

Στην προκείμενη περίπτωση, με το δεύτερο λόγο της πρώτης σωρευόμενης ανακοπής κατά του πλειστηριασμού και της κατακύρωσης, οι ανακόπτοντες και ήδη αιτούντες ισχυρίζονται ότι

οι ανακοπτόμενες πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης και η δι' αυτών άσκηση του δικαιώματος αναγκαστικής εκτέλεσης της καθ' ης είναι καταχρηστικές, διότι επισπεύδονται κατά παράβαση της αρχής της αναλογικότητας και υπερβαίνουν προφανώς τα όρια που επιβάλλονται από τις αρχές της καλής πίστης, των χρηστών ηθών και του κοινωνικού και οικονομικού σκοπού του δικαιώματος, καθόσον η καθ' ης γνώριζε την κατά τα ανωτέρω απαγόρευση πλειστηριασμών των ακινήτων που χρησιμοποιούνται ως κύρια κατοικία, καθώς και ότι το ειδικότερα αναφερόμενο σε αυτήν (ανακοπή) κατασχεθέν ακίνητο αποτελεί την κύρια κατοικία αυτών (αιτούντων), εντούτοις επέσπευσε αναγκαστική σε βάρος τους εκτέλεση και διενήργησε δημόσιο αναγκαστικό πλειστηριασμό για την ικανοποίηση (μέρους) της απαίτησής της ποσού 205.000 ευρώ, εκθέτοντας το μοναδικό περιουσιακό τους στοιχείο σε πλειστηριασμό στις 10.10.2012 με αποκλειστικό σκοπό να τους προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη, την οποία ήδη τους έχει προκαλέσει με την αποστέρηση της μοναδικής τους κατοικίας.

Ο δεύτερος αυτός λόγος της πρώτης σωρευόμενης ανακοπής κατά του πλειστηριασμού και της κατακύρωσης, ο οποίος αφορά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης (βλ. Π. Γέσιου-Φαλτσή, ό.π., § 39, Ι, 4, σ. 566, της ίδιας, ό.π., § 9 IV 5, σ. 152-160 και υποσημ. 100) πιθανολογείται ότι θα απορριφθεί καταρχήν ως απαράδεκτος διότι, προβάλλεται εκπροθέσμως αφού κατά την κρίση του Δικαστηρίου, εφόσον οι ανακόπτοντες δεν επικαλούνται προς στήριξη αυτού, περιστατικά συμπεριφοράς της καθ' ης επισπεύδουσας μεταγενέστερα της κατασχετήριας έκθεσης, έτσι ώστε με αυτά να προσβάλουν πρωτογενώς τη διενέργεια του πλειστηριασμού και ο σχετικός λόγος ανακοπής να υπόκειται στην κατά το άρθρο 934 § 1γ' ΚΠολΔ προθεσμία των 90 ημερών από τη μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης, θα έπρεπε να είχε προβληθεί μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 § 1β' ΚΠολΔ, δηλαδή ως την σύνταξη της προσβαλλομένης έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης. Αλλά ακόμα και αν ήθελε υποθεθεί ότι ο προαναφερόμενος λόγος κριθεί εμπρόθεσμος και συνακόλουθα παραδεκτός, πιθανολογείται ότι θα απορριφθεί ως κατ' ουσίαν αβάσιμος διότι ως ανωτέρω εκτέθηκε, δεν πιθανολογείται ότι το ως άνω κατασχεθέν ακί-

νητο [...] χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία των αιτούντων. [...]

Στην προκείμενη περίπτωση, με τον τρίτο λόγο της δεύτερης σωρευόμενης ανακοπής κατά της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης οι ανακόπτοντες (και ήδη αιτούντες), ισχυρίζονται ότι πάσχει από απόλυτη ακυρότητα ο εκτελεστός τίτλος δυνάμει του οποίου αυτοί (αιτούντες) επιτάσσονται να αποδώσουν στην καθ' ης τα ως άνω εκπλειστηριασθέντα ακίνητα διότι στο κοινοποιηθέν σε αυτούς αντίγραφο εξ απογράφου της υπ' αριθ. 16.694/19.10.2012 περίληψης της ως άνω υπ' αριθ. 16.664/10.10.2012 κατακυρωτικής έκθεσης που συνέταξε ως υπάλληλος του πλειστηριασμού η συμβολαιογράφος Αργοστολίου Α.Γ. δεν επικυρώθηκε η υπογραφή της ως άνω συμβολαιογράφου που υπάρχει στο πρωτότυπο του εκτελεστού τίτλου από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών Κεφαλληνίας.

Ο λόγος αυτός της δεύτερης σωρευόμενης ανακοπής κατά της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης πιθανολογείται ότι θα απορριφθεί ως μη νόμιμος διότι σύμφωνα με διάταξη της § 6 του άρθρου 11 του ν. 2830/2000 (Κώδικα Συμβολαιογράφων) όπως ισχύει, μετά τις τροποποιήσεις που επέφεραν οι νόμοι 2915/29.5.2001, 2993/26.3.2002, 3060/11.10.2002, 3090/24.12.2002, 3160/30.6.2003, 3258/29.7.2004, 3472/4.7.2006, 3659/7.5.2008, 3904/23.12.2010, 3919/2.3.2011, 4038/2.2.2012 και η από 4.12.2012 ΠΝΠ (ΦΕΚ τ. Α 237/5.12.2012) ορίζει ότι «Το πρωτότυπο, τα αντίγραφα και τα απόγραφα των συμβολαίων σφραγίζονται με τη σφραγίδα του συμβολαιογράφου σε κάθε υπογραφή αυτού», χωρίς να απαιτείται η υπάρχουσα στο πρωτότυπο του εκτελεστού τίτλου υπογραφή του συμβολαιογράφου να επικυρώνεται από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών όπως προέβλεπε το άρθρο 25 ν.δ. 1393/1972 (βλ. σχετ. ΜΠρΑθ 11451/1974 Δ 6.653). [...]

ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΧΑΛΚΙΔΑΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 105/2014

Απαγόρευση πλειστηριασμών ακινήτων που χρησιμεύουν ως πρώτη κατοικία έως 31/12/2013. Έκταση και προϋποθέσεις εφαρμογής των σχετικών ρυθμίσεων. Δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή

της διάταξης του άρθρ. 19 Ν. 3869/2010 η προηγούμενη υποβολή αίτησης του οφειλέτη προς εξώδικο συμβιβασμό ή μετά την αποτυχία αυτού η υποβολή αίτησης του άρθρου 4 του Ν. 3869/2010 στο κατά τόπο αρμόδιο Ειρηνοδικείο. Απόρριψη ισχυρισμού του επισπεύδοντος ότι η ανακοπή ασκείται καταχρηστικά, αφού ο ισχυρισμός περί κύριας και μοναδικής κατοικίας δεν προβλήθηκε νωρίτερα, αφού η διατύπωση του νόμου είναι απόλυτη και δεν εξαρτάται από τυχόν καταχρηστική συμπεριφορά όσων εμπίπτουν στην εφαρμογή της. Ακυρώνει την έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσης ακίνητης περιουσίας και την επαναληπτική περίληψη της ως άνω κατασχετήριας έκθεσης.

[...] Ο Ν. 3869/2010 (ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις), προέβλεψε τη δυνατότητα των φυσικών προσώπων που δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα και έχουν περιέλθει χωρίς δόλο σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών τους, για τη ρύθμιση τούτων και την απαλλαγή, ακολουθώντας τη διαδικασία που σχετικώς ορίζεται. Δυνάμει μάλιστα του άρθρου 9 παρ. 2 του ίδιου νόμου, προς το σκοπό προστασίας της κύριας κατοικίας μπορεί να εξαιρεθεί από τη διαδικασία ρευστοποίησης της περιουσίας του οφειλέτη που υπέβαλε αίτηση ρύθμισης των χρεών του το ακίνητο που χρησιμεύει ως κύρια κατοικία, ενώ κατά το άρθρο 19, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του, με το άρθρο 5 της από 18.12.2012 Π.Ν.Π., η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 4128/2013, ΦΕΚ Α51/28.2.2013, «Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2013 απαγορεύεται ο πλειστηριασμός του ακινήτου της παρ. 2 του άρθρου 9». Τέλος, δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 46 του Ν. 3986/2011 στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 19 του Ν. 3869/2010, προστέθηκε το ακόλουθο εδάφιο: «Η διάταξη εφαρμόζεται για κάθε φυσικό πρόσωπο ανεξαρτήτως αν στερείται πτωχευτικής ικανότητας». Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι πλέον και έως την 31-12-2013 απαγορεύεται ο πλειστηριασμός ακινήτου που χρησιμεύει ως πρώτη κατοικία, κατά τα ορι-

ζόμενα από το άρθρο 9, παρ. 2 του Ν. 3869/2010, ακόμη και όταν τούτος (πλειστηριασμός) επισπεύδεται σε βάρος φυσικού προσώπου που δεν στερείται πτωχευτικής ικανότητας, ήτοι δεν εμπίπτει στις ρυθμίσεις του προαναφερόμενου Ν. 3869/2010. Το προαναφερθέν, εξάλλου, άρθρο 46 παρ. 2 του Ν. 3986/2011, σκοπό έχει να διαφυλάξει τη διατήρηση της κύριας κατοικίας, για τους σκοπούς του άρθρου 9 του ως άνω νόμου, στο ενδιάμεσο διάστημα, μέχρι την πραγματική και απρόσκοπτη ενεργοποίηση της δυνατότητας υπαγωγής των οφειλετών στην διαδικασία του Ν. 3869/2010 (εξώδικος συμβιβασμός, αίτηση στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο, δικαστικός συμβιβασμός ή δικαστική απόφαση). Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 19 του Ν. 3869/2010, όπως ισχύει, περί αναστολής πλειστηριασμών, η προηγούμενη υποβολή αίτησης του οφειλέτη προς εξώδικο συμβιβασμό ή μετά την αποτυχία αυτού η υποβολή αίτησης του άρθρου 4 του Ν. 3869/2010 στο κατά τόπο αρμόδιο Ειρηνοδικείο.

Στην προκειμένη περίπτωση, με τον μοναδικό λόγο της ανακοπής του, ο ανακόπτων ισχυρίζεται ότι παράνομα και κατά κατάχρηση δικαιώματος επισπεύδεται πλειστηριασμός σε βάρος του ακινήτου του που αποτελεί την κύρια και μοναδική κατοικία του ίδιου και της οικογένειάς του και συνεπώς εμπίπτει στις προϋποθέσεις του άρθρου 9 του Ν. 3869/2010, ενώ βάσει του άρθρου 19 του ίδιου νόμου, απαγορεύονται οι πλειστηριασμοί ακινήτων που αποτελούν κύρια κατοικία μέχρι την 31-12-2013.

Από την εκτίμηση της ένορκης κατάθεσης της μάρτυρας του ανακόπτοντος που εξετάστηκε στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου, η οποία περιέχεται στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης και των εγγράφων που επικαλούνται και προσκομίζουν οι διάδικοι αποδείχθηκαν τα ακόλουθα περιστατικά: Το κατασχεθέν με την άνω έκθεση κατάσχεσης ακίνητο, ήτοι το υπό στοιχεία Γ-1 διαμέρισμα του τρίτου ορόφου της οικοδομής που βρίσκεται στη Χαλκίδα στο Ο.Τ. 52 στη διασταύρωση των οδών... και..., εκτάσεως του οικοπέδου 399 τ.μ. και του διαμερίσματος 98,87 τ.μ., με ποσοστό συνιδιοκτη-

σίας στο οικόπεδο 106/1000 εξ αδιαιρέτου, στο οποίο αντιστοιχεί και η με αριθμό 3 θέση στάθμευσης επιφάνειας 12 τ.μ. ως παράρτημα, με ΚΑΕΚ 12623916005/0/9, αποτελεί την κύρια και μοναδική κατοικία του ανακόπτοντος και της συζύγου του, που περιήλθε στην κυριότητά του με το υπ' αριθμ. 2961/1999 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου..., νομίμως μεταγραφέντος. Αυτό προκύπτει και από το προσκομιζόμενο φύλλο Ε9 του ανακόπτοντος καθώς και την δήλωση φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2012. Αποδείχθηκε επίσης ότι η αξία του ακινήτου αυτού δεν υπερβαίνει το προβλεπόμενο από τις ισχύουσες διατάξεις όριο αφορολόγητης απόκτησης πρώτης κατοικίας (250.000 ευρώ εν προκειμένω αφού ο απών είναι έγγαμος), προσαυξημένο κατά πενήντα τοις εκατό, αφού η αντικειμενική του αξία ανέρχεται στο ποσό των 78.000 περίπου ευρώ, ενώ η αγοραία αξία του εκτιμήθηκε με την υπ' αριθμ. 1753/2011 απόφαση αυτού του Δικαστηρίου στο ποσό των 165.000 ευρώ. Κατ' ακολουθία, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στην αμέσως προηγούμενη νομική σκέψη, παράνομα επισπεύδεται ο πλειστηριασμός εις βάρος της πρώτης κατοικίας του ανακόπτοντος, απορριπτόμενου του ισχυρισμού του καθού, περί καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος, ήτοι ότι η ανακοπή ασκείται καταχρηστικά αφού ο ισχυρισμός περί κύριας και μοναδικής κατοικίας δεν προβλήθηκε νωρίτερα, αφού η διατύπωση του νόμου περί απαγόρευσης των πλειστηριασμών της πρώτης κατοικίας έως 31-12-2013 είναι απόλυτη και δεν εξαρτάται από τυχόν καταχρηστική συμπεριφορά όσων εμπίπτουν στην εφαρμογή της. Πρέπει, συνεπώς, εφόσον αποδεικνύεται η ουσιαστική βασιμότητα του ως άνω λόγου ανακοπής να γίνει δεκτή η ένδικη ανακοπή, να ακυρωθούν τόσο η υπ' αριθμό 109/29.9.2013 έκθεσης αναγκαστικής κατάσχεσης ακίνητης περιουσίας του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο Χαλκίδας Π. Γ. όσο και η υπ' αριθμό 161/14.6.2013 επαναληπτική περίληψη της ως άνω κατασχετήριας έκθεσης του ίδιου ως άνω δικαστικού επιμελητή και να καταδικασθεί ο καθ' ου στη δικαστική δαπάνη του ανακοπτόντος, λόγω της ήττας του (176, 191 § 2 Κ.Πολ.Δ.), κατά παραδοχή του αιτήματος αυτού. [...].

ΛΥΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ

Με την από 29/9/2014 καταχώριση στο βιβλίο εταιρειών του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου λύεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ/τος 284/1993 ΦΕΚ 123/27-7-2003 (τεύχ. Α΄), η εταιρεία συμβολαιογράφων Νέας Μάκρης Αττικής με την επωνυμία «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΟΥΚΑΣ – ΚΛΕΑΝΘΗ ΜΑΝΔΡΑΚΟΥΚΑ-ΝΩΤΑ», λόγω συνταξιοδότησης της εκ των εταίρων Κλεάνθης Μανδρακούκα-Νώτα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΑ - ΜΕΛΕΤΕΣ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ, ΣΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

της Μαριάννας Παπακυριάκου Συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Αντιπροέδρου της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Παγκόσμιας Ένωσης Συμβολαιογραφίας. 579

ΝΟΜΟΙ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4278/2014 (ΦΕΚ Α΄ 157/4.8.2014). Φάροι, Στρατολογία και άλλες διατάξεις. 598

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4301/2014 (ΦΕΚ Α΄ 223/7.10.2014). Οργάνωση της νομικής μορφής των θρησκευτικών κοινοτήτων και των ενώσεων τους στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων και λοιπές διατάξεις. 598

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4302/2014 (ΦΕΚ Α΄ 225/8.10.2014). Ρύθμιση θεμάτων Εφοδιαστικής και άλλες διατάξεις. 620

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4305/2014 (ΦΕΚ Α΄ 237/31.10.2014). Ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα, τροποποίηση του ν. 3448/2006 (Α΄ 57), προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2013/37/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας, ρυθμίσεις θεμάτων Εισαγωγικού Διαγωνισμού Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και άλλες διατάξεις. 620

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 127/2014 (ΦΕΚ Α΄ 207/29.9.2014). Καθορισμός αριθμού θέσεων συμβολαιογράφων στις περιφέρειες των Ειρηνοδικείων Άργους, Μάσσης και Ψωφίδος. 628

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1193/2014 (ΦΕΚ Β΄ 2388/8.9.2014 και κατ' ορθή επανάληψη μετά τη διόρθωση σφάλματος ΦΕΚ Β΄ 2657/8.10.2014)/Υπ. Οικ.). [ΑΔΑ: 7ΘΙΤΗ-ΩΔΦ]. Συμπλήρωση της ΠΟΛ.1080/2014 απόφασης - Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων έκτακτου ειδικού τέλους ακινήτων (ΕΕΤΑ). 629

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1205/2014 (ΦΕΚ Β΄ 2518/22.9.2014)/Υπ. Οικ.. Τροποποίηση της ΠΟΛ 1279/2014 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών «Πιστοποιητικό του άρθρου 54Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, για το έτος 2014.», όπως έχει συμπληρωθεί και ισχύει. 632

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1207/2014 (ΦΕΚ Β΄ 2604/30.9.2014)/Υπ. Οικ.. Τροποποίηση της απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/7.1.2014 (ΦΕΚ 179 Β΄) «Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών», όπως ισχύει. 632

ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠ' ΑΡΙΘ. ΠΟΛ.1209/19.9.2014 (ΦΕΚ Β΄ 2505/22.9.2014). Εκκαθάριση ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014. 633

ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1227/15.10.2014 (ΦΕΚ Β΄ 2853/22.10.2014). Τύπος της οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου κληρονομιάς, δωρεάς, γονικής παροχής, προίκας και μεταβίβασης ακινήτων. 636

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1231/2014 (ΦΕΚ Β΄ 2832/22.10.2014)/Υπ. Οικ.. Διαδικασία χορήγησης εκπτώσεων επί του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) σε φυσικά πρόσωπα, έτους 2014. 639

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΠΟΛ. 1232/2014 (ΦΕΚ Β΄ 2832/22.10.2014)/Υπ. Οικ.. Διαδικασία χορήγησης μείωσης του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) έτους 2014 σε φυσικά πρόσωπα για κύριους χώρους κενών και μη ηλεκτροδοτούμενων κατοικιών και επαγγελματικών στεγών. 647

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 116204/5707/17.10.2014 [ΑΔΑ: 7ΞΣΜ0-Ψ1Σ]. ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΓΑΙΩΝ. Περί της συνδρομής οριστικού και αμετάκλητου χαρακτηρισμού εκτάσεως. 648

ΕΘΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ & ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ Α.Ε. (ΕΚΧΑ Α.Ε.)

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. Α.Π. ΟΙΚ. 1428565/ΔΛΚ 523/02.10.2014/Νομική Δ/νση (ΕΚΧΑ Α.Ε.). 648

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. Α.Π. ΟΙΚ. 1428567/ΔΛΚ 522/02.10.2014/Νομική Δ/νση (ΕΚΧΑ Α.Ε.). 649

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. Α.Π. ΟΙΚ. 1431568/ΔΛΚ 594/23.10.2014/Νομική Δ/νση (ΕΚΧΑ Α.Ε.). 650

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. Α.Π. ΟΙΚ. 1428570/ΔΛΚ 521/02.10.2014/Νομική Δ/νση (ΕΚΧΑ Α.Ε.). 651

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. Α.Π. ΟΙΚ. 1428577/ΔΛΚ 520/02.10.2014/Νομική Δ/νση (ΕΚΧΑ Α.Ε.). 652

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. Οικ. ΠΡ 2097/22.01/09.10.2014/Νομική Δ/νση (ΕΚΧΑ Α.Ε.). 652

ΟΔΗΓΙΕΣ Διαχείρισης Πράξεων με την διαδικασία του άρθρου 6 παρ. 4 του ν. 2664/1998. (Πράξεις «Παγωμένου» Διαστήματος). 653

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3594/2013 (Τμ. Στ΄). Διοικητική εκτέλεση. Οι αιτήσεις αναίρεσης αποφάσεως με την οποία επιλύθηκε διαφορά που ανέκυψε κατά το στάδιο της

διοικητικής εκτέλεσης υπόκεινται στον κανόνα του απαραδέκτου λόγω ποσού της διαφοράς. Η ανααιρεσιθαλλόμενη απόφαση έρχεται σε αντίθεση με την νομολογία του ΑΠ και η αναίρεση ασκείται παραδεκτά. Λύση της ΕΠΕ αυτοδικαίως με την πάροδο του χρόνου διαρκείας αυτής και εις ολόκληρον ευθύνη του διαχειριστή για τα χρέη της ΕΠΕ προς το Δημόσιο από φόρους εισοδήματος και παρακρατούμενους φόρους, ανεξαρτήτως αν οι εταίροι λάβουν απόφαση περί αναβιώσεως ή παρατάσεως της διαρκείας της. Εσφαλμένη αντίθετη κρίση της προσβαλλόμενης απόφασης. Δεκτή η αναίρεση (αναίρει την υπ' αριθμ. 4619/2009 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών). 658

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4321/2013 (Τμ. Ε'). Παραπέμπει στην επταμελή λόγω σπουδαιότητας το ζήτημα αν κατά την έκδοση αδείας για εκτέλεση έργου στον κοινόχρηστο χώρο συγκροτήματος που έχει ανεγερθεί με βάση τις διατάξεις περί οριζοντίου ιδιοκτησίας, η πολεοδομική υπηρεσία οφείλει να εξετάζει και τις σχετικές ιδιωτικού δικαίου συμφωνίες, προκειμένου να κρίνει αν το έργο εναρμονίζεται με την επιτρεπόμενη από τις συμφωνίες αυτές χρήση του κοινόχρηστου χώρου, ακόμη και όταν στο συγκεκριμένο τμήμα κοινόχρηστου χώρου έχει παραχωρηθεί αποκλειστικό δικαίωμα χρήσεως υπέρ ενός εκ των συνιδιοκτητών. 660

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2351/2014 (Τμ. Γ'). Παράδοση αρχείου συμβολαιογράφου. Χαρακτήρας εισαγγελικής πράξης. Η εισαγγελική αρχή δεν αποτελεί διοικητική αρχή, αλλά, ως ανήκουσα από οργανική άποψη στη δικαστική εξουσία και παριστάμενη στα τακτικά δικαστήρια ως εκπρόσωπος του νόμου και της δημόσιας τάξης, είναι παράγων της Δικαιοσύνης και συνιστά δικαστική αρχή. Κατά συνέπεια, η πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα, με την οποία αποφασίζεται η παράδοση αρχείου σε συμβολαιογράφο, δεν υπόκειται σε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του ΣτΕ, προεχόντως διότι προέρχεται από δικαστική αρχή, αλλά και διότι αφορά σε συμβολαιογράφους, δηλαδή σε μόνιμους λειτουργούς που συμβάλλουν στο έργο των δικαστηρίων και υπόκεινται στην εποπτεία των δικαστικών αρχών (χορήγηση αδείας απουσίας από δικαστική αρχή, επιθεώρηση από δικαστική αρχή, άσκηση πειθαρχικής εξουσίας από δικαστικά συμβούλια κ.λπ.). Απορρίπτει την αίτηση ακυρώσεως. 666

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 550/2012 (Τμ. Γ' Πολ.). Δασικές εκτάσεις. Νομοθετικό καθεστώς που ρυθμίζει την καταγραφή, οριοθεσία και ιδιοκτησία αυτών (Ν. 248/1976). Οι αντιρρήσεις κατά του φύλλου καταγραφής (κτηματικού χάρτου) και του μητρώου καταγραφής (κτηματολογικός πίνακας) των δασικών εκτάσεων εκδικάζονται από το Ειρηνοδικείο (εκούσια δικαιοδοσία). Η απόφαση του Ειρηνοδικείου προσβάλλεται με έφεση στο καθ' ύλην αρμόδιο δευτεροβάθμιο δικαστήριο με την ίδια διαδικασία. Δεν διαγιγνώσκονται ιδιωτικά εμπράγματα δικαιώματα επί των εκτάσεων αυτών. Είναι δυνατόν παρεμπιπτόντως να εξετάζονται και τυχόν ιδιωτικά δικαιώματα επί της δασικής έκτασης, αυτά όμως δεν καλύπτονται από το δεδουλευμένο. (Επικυρώνει την υπ' αριθμ. 2429/2009 απόφαση ΕφετΘεσ). 669

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1103/2012 (Τμ. Δ' Πολ.). Κάθετη ιδιοκτησία. Προϋποθέσεις για τη σύσταση απλής ή σύνθετης κάθετης συνιδιοκτησίας. Εφαρμοστέες διατάξεις. Αν προσβάλλεται το δικαίωμα συνιδιοκτήτη να κάνει απόλυτη χρήση των κοινών πραγμάτων, ιδρύεται αξίωση αυτού να ζητήσει άρση της προσβολής και παράλειψή της στο μέλλον. Ο κανονισμός της πολυκατοικίας δεν αποτελεί κανόνα ουσιαστικού δικαίου και τυχόν παράβασή του δεν ιδρύει τον εκ του άρθρου 559 αρ. 1 ΚΠολΔ λόγο αναίρεσης. Η παραβίαση όρων του κανονισμού δεν ιδρύει αδιοπρακτική ευθύνη, εκτός αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 914 ΑΚ. Διατήρηση ζώου σε κατοικία, που δεν απαγορεύεται από τον κανονισμό. Ορθά απορρίφθηκε το αγωγικό αίτημα για επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης. Αναίρει εν μέρει την υπ' αριθμ. 6322/2009 απόφαση ΕφετΑθ. 671

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 112/2013 (Τμ. Γ' Πολ.). Κτηματολόγιο. Ανακριβής εγγραφή του εναγόμενου δημοσίου επί του ακινήτου του ενάγοντος, το οποίο δεν αποτελούσε δημόσιο κτήμα. Προσβολή του δικαιώματος κυριότητας του ενάγοντος. Απορριπτέα ως αβάσιμη η ένσταση του δημοσίου περί ίδιας κυριότητας επί του επίδικου ακινήτου. Κτήση κυριότητας ακινήτου με παράγωγο τρόπο. Προϋποθέσεις. Το δικαστήριο απορρίπτει την αναίρεση της υπ' αριθμ. 626/2010 απόφασης του Εφετείου Πειραιώς. 673

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 275/2013 (Τμ. Α1 Πολ.). Ένορκες βεβαιώσεις. Νομότυπη λήψη των ένορκων βεβαιώσεων. Κλήση αντιδίκων. Η διάταξη της ΚΠολΔ 270 παρ. 2γ' εξαρτά το παραδεκτό του εν λόγω αποδεικτικού μέσου από την προηγούμενη κλήτευση του αντιδίκου για να δυνηθεί να παραστεί κατά την εξέταση. Αναγκαίο στοιχείο της κλήτευσης ο προσδιορισμός κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο του χρόνου και τόπου της εξέτασης, σε αντίθετη περίπτωση η κλήση είναι άκυρη και η ένορκη βεβαίωση που έγινε χωρίς την παρουσία του αντιδίκου είναι ανύπαρκτη ως αποδεικτικό μέσο και δεν λαμβάνεται υπόψη. Κρίθηκε ότι είναι απαράδεκτη η λήψη υπόψη ένορκης βεβαίωσης, επειδή στην κλήση που επιδόθηκε στον αντίδικο, εκκαλείτο να παρασταθεί συγχρόνως σε περισσότερα καταστήματα που προσδιορίζονταν συγχρόνως διαζευκτικά και συμπλεκτικά (ή/και). 675

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1570/2013 (Τμ. Α2 Πολ.). Δίκες περί το δημόσιο. ΚΕΔΕ. Ανακοπή του δημοσίου κατά πλειστηριασμού εις βάρος οφειλέτη του όταν επισπεύδων είναι τρίτος. Εκπροσώπηση του δημοσίου από τον προϊστάμενο της αρμοδίας Δ.Ο.Υ. κατά του οποίου στρέφεται, καθώς και από τον Υπουργό των Οικονομικών, αλλιώς η επίδοση δεν έχει ολοκληρωθεί και δεν παράγει έννομες συνέπειες, με αποτέλεσμα, ανεξαρτήτως βλάβης του δημοσίου, να επέρχεται απαράδεκτο, που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο. Παράλειψη επίδοσης της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως στον εκπροσωπούμενο το αναιρεσίβλητο Ελληνικό Δημόσιο προϊστάμενο της αρμοδίας Δ.Ο.Υ., ο οποίος και ανήγγειλε στον διενεργηθέντα πλειστηριασμό την απαίτηση της συγκεκριμένης Δ.Ο.Υ. κατά του καθ' ού ο πλειστηριασμός. Το δικαστήριο κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση για την αναίρεση της υπ' αριθμ. 2285/2007 αποφάσεως του Εφετείου Θεσσαλονίκης. Όμοια η υπ' αριθμ. 1571/2013 απόφαση ΑΠ. 677

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1051/2014 (Τμ. Α2 Πολ.). Ματαίωση πλειστηριασμού επί ακινήτου. Συνέχιση του πλειστηριασμού με την επίσπευση αυτού είτε από τον ίδιο τον επισπεύδοντα είτε από άλλον δανειστή, όχι όμως πριν τη παρέλευση 15 ημερών από τη χρονολογία που συντάχθηκε από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού η σχετική πράξη καταθέσεως της εντολής για συνέχιση της εκτελέσεως. Η κατάθεση αυτή δεν επέχει θέση κατασχέσεως και για τον λόγο αυτό δεν απαιτείται να παρεμβάλλεται, προκειμένου περί ακινήτων, από την κατάθεση της εντολής μέχρι τον πλειστηριασμό η προθεσμία των 40 ημερών της παρ. 4 του άρθρου 998 ΚΠολΔ. Ορθή η κρίση του Εφετείου ότι ο επίδικος πλειστηριασμός που ορίσθηκε και διενεργήθηκε πριν την πάροδο 40 ημερών από την εντολή συνεχίσεως προς τον δικαστικό επιμελητή και την κατάθεση της εντολής στην υπάλληλο του πλειστηριασμού δεν είναι άκυρος. Απορρίπτει την αναίρεση κατά της υπ' αριθμ. 7547/2007 απόφασης ΕφετΑθ. 678

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 177/2012. (ΑΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ). Συμβολαιογράφοι. Υποχρεωτική αποχώρησή τους από την υπηρεσία. Γίνεται υποχρεωτικά μόλις συμπληρώσουν το 70ό έτος της ηλικίας του, οπότε παύουν αυτοδικαίως να ασκούν τα καθήκοντά τους, χωρίς να απαιτείται προς τούτο η έκδοση της απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης κι ως εκ τούτου η δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της διαπιστωτικής αυτής πράξεως δεν μεταβάλει την ημερομηνία αποχωρήσεώς τους. Για να διαπιστωθεί η ημερομηνία κατά την οποία συμπληρώνει το 70ό έτος της ηλικίας του ο συμβολαιογράφος λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία γεννήσεώς του, όπως προκύπτει από ληξιαρχική πράξη που έχει συνταχθεί το

αργότερο μέσα σε ενενήντα ημέρες από την ημέρα της γεννήσεως. Εάν όμως δεν έχει συνταχθεί ληξιαρχική πράξη, τότε ο νόμος καθιερώνει πλάσμα, κατά το οποίο ο συμβολαιογράφος, λογίζεται ότι γεννήθηκε την 31η Δεκεμβρίου του έτους γεννήσεώς του. Η ρύθμιση αυτή δεν αντίκειται στο Σύνταγμα, ούτε και οι διακρίσεις που έχουν θεσπιστεί ως προς τις ημερομηνίες συμπληρώσεως του προβλεπόμενου ορίου ηλικίας για την αποχώρηση του διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. και των δικαστικών λειτουργών. Απορρίπτει την αίτηση ακύρωσης. 679

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 181/2012 (ΑΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ). Συμβολαιογράφοι. Υποχρεωτική αποχώρησή τους από την υπηρεσία. (Βλ. περίληψη απόφασης Διοικητικού Εφετείου Αθηνών 177/2012 ανωτέρω). 682

ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1976/2011. Κτηματολόγιο. Διόρθωση ανακριβούς πρώτης εγγραφής στα κτηματολογικά βιβλία. Όταν το ακίνητο φέρεται ως «αγνώστου ιδιοκτήτη» αίτηση ενώπιον του Κτηματολογικού Δικαστή μπορεί να υποβάλει όποιος έχει εγγραπτό δικαίωμα. Αντικείμενο της δίκης. Αίτηση νομιμοποιούνται να υποβάλουν όσοι κατέστησαν και μετά την έναρξη του Κτηματολογίου καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοι στο εγγραπτό δικαίωμα ή έχουν έννομο συμφέρον. Το αίτημα της ένδικης αίτησης αφορά τη διόρθωση της αρχικής και όχι μεταγενέστερης εγγραφής και μη νόμιμα απορρίφθηκε. Δεκτή η έφεση. 684

ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 226/2012. Κτηματολόγιο. Αγωγή του άρθρου 6 παρ. 2 του Ν. 2664/1998 για τη διόρθωση ανακριβούς πρώτης εγγραφής. Πότε ιδρύεται απλή και πότε αναγκαστική ομοδικία μεταξύ των περισσότερων εναγομένων, καθολικών και ειδικών διαδόχων. Όταν με την ανακριθή εγγραφή φέρεται τμήμα του ακινήτου ως «αγνώστου ιδιοκτήτη», αρκεί η άσκηση μόνο αγωγής κατά των λοιπών κατά την αμφισβητούμενη δικαιοδοσία με ένα δικόγραφο. Πότε είναι ορισμένη η αγωγή. Προϋποθέσεις για την απόκτηση κυριότητας ακινήτου με έκτακτη χρησικτησία στα νησιά του Ιονίου. Για το παραδεκτό της αγωγής δεν απαιτείται η τήρηση της προδικασίας του άρθρου 8 του α.ν. 1539/1938. Επί των δασών στα Ιόνια νησιά δεν έχει εφαρμογή το υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου τεκμήριο κυριότητας, που θεσπίστηκε από το β.δ. της 16-11-1836. Διάκριση των αδέσποτων ακινήτων και κυριότητα επ' αυτών. Πότε είναι νομότυπη η παραίτηση από την κυριότητα. Ισχυρισμός του Δημοσίου ότι τα επίδικα ακίνητα από το έτος 1864 αποτελούσαν αδέσποτες δασικές εκτάσεις, οπότε τα ανέλαβε και έγινε κύριο αυτών με έκτακτη χρησικτησία. Αναβάλλεται η έκδοση απόφασης και διατάσσεται η διενέργεια πραγματογνωμοσύνης για το είδος των ακινήτων και των γειτονικών τους και για ερμηνεία των αεροφωτογραφιών. 685

ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3351/2014. Κοιμητήρια και τάφοι. Πράγματα εκτός συναλλαγής κατ' άρθρα 966 επ. Α.Κ. ΑΝ 582/1968. Δυνατότητα απόκτησης από ιδιώτη ειδικού δικαιώματος επί ορισμένου χώρου ταφής η παραχώρηση του οποίου εκ μέρους του Δήμου (ως φορέως δημόσιας εξουσίας) αποτελεί διοικητικής φύσεως παραχώρηση χρήσεως δημοτικού πράγματος με μονομερή, εκτελεστή, διοικητική πράξη, το δε εξ αυτής απορρέον δικαίωμα πέραν του ότι διέπεται από τις ειδικές διατάξεις της διοικητικής νομοθεσίας προστατεύεται ως ενοχικό και κατά τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου, γι' αυτό και δύναται να αποτελέσει αντικείμενο αναγνωριστικής αγωγής, όπως και η προσβολή αυτού, ο δε δικαιούχος του τάφου ως κάτοχος δικαιούται να ασκήσει κατά παντός τρίτου τις αγωγές περί νομής, κατά δε του Δήμου ή Κοινότητας τις αγωγές της μεταξύ τους συμβατικής σχέσης. Πρόκειται για ιδιόρρυθμο δικαίωμα διφυούς φύσης τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού δικαίου και περιεχόμενο όποιου έχει την φυσική εξουσία κατοχής ή την οιονεί κατοχή χώρου προορισμένου για χρήση ως χώρου ταφής. Δεν πρόκειται για δικαίωμα εμπράγματης φύσης, ο δε παραχωρηθείς χώρος δεν αποτελεί περιουσιακό στοιχείο του δικαιούχου και δεν είναι δεκτικός μεταβάσεως με πράξεις εν ζωή ή αιτία θανάτου, ούτε τυγχάνουν εν γένει εφαρμογής οι διατάξεις για την κτήση και απώλεια

των ιδιωτικών δικαιωμάτων (παραγραφή, χρησικτησία), η δε τυχόν καταβολή τελών χρήσεως του τάφου από μη δικαιούχο πρόσωπο κατά το νόμο και τον Κανονισμό δεν προσδίδει σε αυτό την ιδιότητα του δικαιούχου. (Απορρίπτει ως μη νόμιμη την αναγνωριστική αγωγή). 696

ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3948/2014. Επαγωγή κληρονομαίου ακινήτου. Μεταβίβαση συννομής. Έννοια προσβολής από συννομέα. Λήξη σύμβασης άτυπου χρησιδανείου. Υποχρέωση απόδοσης συννομής ακινήτου. 699

ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 119/2013. Κληρονομία. Προθεσμία αποποίησης. Η προθεσμία αυτή αναστέλλεται όταν τρέχει κατά προσώπων ανίκανων για δικαιοπραξία. Συνιστά λόγο ανωτέρας βίας, που αναστέλλει τη συμπλήρωση της προθεσμίας, ο χρόνος που μεσολαβεί από τότε που ο νόμιμος αντιπρόσωπος του ανηλίκου κληρονόμου υπέβαλε αίτηση για την παροχή άδειας για αποποίηση μέχρι την έκδοση της δικαστικής απόφασης. Δεκτή η αίτηση. 704

ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 32/2013. Εκτέλεση. Ανακοπή των άρθρων 933 επ. ή 936 ΚΠολΔ και αίτηση αναστολής εκτέλεσης. Απαράδεκτη η αίτηση αν δεν ασκηθεί προηγουμένως ή ταυτόχρονα η ανακοπή. Προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη χορήγηση της αναστολής (938 ΚΠολΔ). Παραδεκτά σωρεύονται στο ίδιο δικόγραφο δύο αιτήσεις αναστολής δύο αυτοτελών διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, οι οποίες παραδεκτά εισάγονται προς συζήτηση ενώπιον το δικαστηρίου όπου εκκρεμούν οι δύο σωρευμένες στο ίδιο δικόγραφο εκ του άρθρ. 933 παρ. 1 ΚΠολΔ ανακοπές. Η ανακοπή, που ασκείται μετά την κατακύρωση, απευθύνεται κατά του υπερθεματιστή και του επισπεύδοντος δανειστή. Απαράδεκτη η ανακοπή αν δεν εγγραφεί εμπρόθεσμα στα βιβλία διεκδικήσεων. Απαγόρευση του πλειστηριασμού ακινήτου που χρησιμεύει ως πρώτη κατοικία. Προθεσμία άσκησης της ανακοπής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 934 ΚΠολΔ. Λόγο ανακοπής μπορεί να αποτελέσει και αντίθεση της εκτέλεσης στο άρθρο 281 ΑΚ. Προθεσμία προβολής του λόγου αυτού. Δεν πιθανολογείται ότι το κατασχεθέν χρησιμοποιείται ως κατοικία των αιτούντων. Δεν απαιτείται η υπάρχουσα στο πρωτότυπο του εκτελεστού τίτλου υπογραφή του συμβολαιογράφου να επικυρώνεται από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών. 705

ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΧΑΛΚΙΔΑΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 105/2014. Απαγόρευση πλειστηριασμών ακινήτων που χρησιμεύουν ως πρώτη κατοικία έως 31/12/2013. Έκταση και προϋποθέσεις εφαρμογής των σχετικών ρυθμίσεων. Δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρ. 19 Ν. 3869/2010 η προηγούμενη υποβολή αίτησης του οφειλέτη προς εξώδικο συμβιβασμό ή μετά την αποτυχία αυτού η υποβολή αίτησης του άρθρου 4 του Ν. 3869/2010 στο κατά τόπο αρμόδιο Ειρηνοδικείο. Απόρριψη ισχυρισμού του επισπεύδοντος ότι η ανακοπή ασκείται καταχρηστικά, αφού ο ισχυρισμός περί κύριας και μοναδικής κατοικίας δεν προβλήθηκε νωρίτερα, αφού η διατύπωση του νόμου είναι απόλυτη και δεν εξαρτάται από τυχόν καταχρηστική συμπεριφορά όσων εμπίπτουν στην εφαρμογή της. Ακυρώνει την έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσης ακίνητης περιουσίας και την επαναληπτική περίληψη της ως άνω κατασχετήριας έκθεσης. 711

ΛΥΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ

Λύση της εταιρείας συμβολαιογράφων με την επωνυμία «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΑΝΔΡΑΚΟΥΚΑΣ – ΚΛΕΑΝΘΗ ΜΑΝΔΡΑΚΟΥΚΑ-ΝΩΤΑ». 713

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Κωδικός 6064

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΛΑΧΑΚΗΣ

Πρόεδρος Συντονιστικής Επιτροπής
Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος
Αφροδίτης 1, Βάρκιζα Αττικής 166 72
Τηλ. 210 8970054, 210 8971939

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

**ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΦΕΤΕΙΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ**

Γ. Γενναδίου 4 – Αθήνα 106 78
Τηλ. 210 33 07 450, 210 33 07 460
Fax: 210 38 48 335, 210 38 12 249
E-mail: notaries@notariat.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:

ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ ΜΠΙΡΗΣ

Νομικός Σύμβουλος του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου
Εφετείων Αθηνών-Πειραιώς-Αιγαίου και Δωδεκανήσου
Γ. Γενναδίου 4 – Αθήνα 106 78
Τηλ. 210 33 07 470, 210 33 07 480

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ:

Κ. ΠΛΕΤΣΑΣ – Ζ. ΚΑΡΔΑΡΗ Ο.Ε.

Χαρ. Τρικούπη 107, Αθήνα 114 73
Τηλ: 210 36 07 132, 210 38 20 148
Fax: 210 38 20 148
e-mail: info@typografio.gr

Μετά την κατάργηση του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 30 του Ν. 4507/1966, η δαπάνη εκτύπωσης της Συμβολαιογραφικής Επιθεώρησης βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, στον φορέα 17-130 (υποθηκοφυλακεία) και τον ΚΑΕ 08000843.
